

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

แผนงานวิจัย

การสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุใน
เขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

Tourism Value Creation and Value Adding for Senior Tourists in
the Upper South of Thailand

โดย

รศ.ดร.ศรัณยา บุนนาค และคณะ

สิงหาคม 2559

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

แผนงานวิจัย

การสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ
ในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

Tourism Value Creation and Value Adding for Senior Tourists
in the Upper South of Thailand

คณะผู้วิจัย

สังกัด

1. รศ.ดร.ศรัณยา บุณนาค	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
2. รศ.ดร.เพ็ญพักตร์ ทองแท้	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
3. ดร.กัลยา ดาราหะ	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
4. อาจารย์มงคล มาลยารม	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
5. นายประสาทสุข นิยมราษฎร์	ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ 11

ชุดโครงการเรื่องการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยว
สูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย วช.-สกว. ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

กิตติกรรมประกาศ

แผนงานวิจัยการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบนสำเร็จได้ด้วยการสนับสนุนจากหลายฝ่ายด้วยกัน ผู้วิจัยขอขอบคุณ ดร.จันทรวินา ธาระโสภณ รองผู้อำนวยการ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.) และรักษาการผู้อำนวยการฝ่ายอุตสาหกรรม ผศ.สุภาวดี โพธิยะราช ผู้ประสานงานโครงการอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ สกว. ที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และอำนวยความสะดวกให้ตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการวิจัย

ขอขอบคุณผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับภาควิชาขึ้นไปจนถึง รศ.ดร.ชูศักดิ์ ลิ่มสกุล อธิการบดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ได้สนับสนุนและอนุมัติให้คณะผู้วิจัยได้ทำงานวิจัยขึ้นนี้

ขอขอบคุณ คณะผู้ทรงคุณวุฒิ ที่สละเวลาในการตรวจทาน และให้ข้อเสนอแนะด้านวิชาการตลอดกระบวนการวิจัย จนกระทั่งรายงานผลการวิจัย เสร็จสิ้นสมบูรณ์

ขอบคุณ คุณธีชัช บุญญะการกุล อดีตผู้ทรงคุณวุฒิด้านสุขภาพอนามัย (ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม) กลุ่มพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมชุมชนและเมือง (กลุ่มอนามัยสถานที่สาธารณะ) สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย คุณมัทธนา ไกรศรีสมบัติ ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบและการใช้งาน (Design and Usability Expert) Insight IntelliLearn (Thailand) Co., Ltd. และ ดร.พิมพ์ภัส พงศกรรังศิลป์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ในการให้แนวคิด และแนะนำการดำเนินงานวิจัยขึ้นนี้

ท้ายที่สุด คณะผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ประชาชนในชุมชนแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนหัวหน้าและเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่ทำงานเกี่ยวข้องกับ การท่องเที่ยวใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบนในความร่วมมือให้ข้อมูลซึ่งเป็นประโยชน์ต่องานวิจัยนี้อย่างมีอรรถยาศัย และไมตรีอันดีงามยิ่ง

คุณค่าและประโยชน์อันเกิดจากงานวิจัยฉบับนี้ คณะผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดา มารดา ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการช่วยเหลือ และขอน้อมบูชาท่านบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้คณะผู้วิจัยด้วยความรักและเมตตา

ศรัณยา บุณนาค และคณะ
สิงหาคม 2559

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

1. บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ภาคใต้แถบชายฝั่งทะเลอันดามันและฝั่งอ่าวไทยได้ถูกกำหนดโดยรัฐบาล ให้เป็นกลุ่มท่องเที่ยวมหัศจรรย์สองสมุทรหรือกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพเพื่อการพัฒนา เนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีความสวยงามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วทุกมุมโลก ให้เดินทางมาเยี่ยมเยียน และสถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งยังมีชื่อเสียงในระดับโลก เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ในปี 2554 มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวยังฝั่งอันดามันมากถึง 13.3 ล้านคน สร้างรายได้กว่า 2 แสนล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึง 60% ส่วนฝั่งอ่าวไทยมีจำนวน 5.4 ล้านคน สร้างรายได้ 41,000 ล้านบาท (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2555) จำนวนนักท่องเที่ยวเหล่านี้ส่วนหนึ่งเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ ซึ่งปัจจุบันนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี จึงเป็นโอกาสอันดีที่ประเทศไทยควรจะได้พัฒนาการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ รวมทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยว และส่งเสริมให้มีกิจกรรมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างครบวงจร เพื่อตอบสนองแก่ผู้ใช้บริการซึ่งเป็นกลุ่มผู้สูงอายุกลุ่มนี้ให้มากยิ่งขึ้น และควรเริ่มบูรณาการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสองฝั่งมหาสมุทรเพื่อขยายแนวพื้นที่ท่องเที่ยวและระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น

กลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุจัดเป็นตลาดใหญ่ และผู้สูงอายุมีกำลังในการใช้จ่ายสูงเพื่อการท่องเที่ยว ไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาในการเดินทาง อีกทั้ง ประเทศไทยมีระบบการบริการรองรับด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล มีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ ประเทศไทยจัดได้ว่ามีความได้เปรียบประเทศอื่น ๆ ในบริการด้านสุขภาพหลายประการโดยเฉพาะความพร้อมในด้านบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความสามารถเชี่ยวชาญในโรคเฉพาะทาง และค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าด้วยบริการที่มีคุณภาพในมาตรฐานระดับเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งเกื้อหนุนต่อการท่องเที่ยวสูงอายุ ด้วยเหตุนี้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนควรตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวสูงอายุ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศไทยมากขึ้น โดยเน้นการตลาดและการประชาสัมพันธ์ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อผลักดันให้นักท่องเที่ยวสูงอายุเกิดการเดินทางท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

แผนงานวิจัยเรื่องการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน จึงเป็นแผนงานวิจัยที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญในการที่จะนำมาซึ่งการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยในอนาคต โดยแผนงานประกอบไปด้วยโครงการย่อยเรื่องโครงการสำรวจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน การจัดเส้นทางท่องเที่ยวแนะนำสำหรับผู้สูงอายุ และการจัดทำฐานข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายুরวมทั้งสำหรับผู้ติดตามในการค้นหาข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ทั้งนี้แผนงานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งให้เกิดการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากล และเพื่อขยายฐานนักท่องเที่ยวไปสู่นักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีศักยภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของแผนงานวิจัย

1) ต้องการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

2) เพื่อจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุยที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

3) เพื่อได้ข้อเสนอแนะที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุย

1.3 ขอบเขตการวิจัย

- 1) ศึกษาความคิดเห็นต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน
- 2) ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน
- 3) สำรวจแหล่งทรัพยากรและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุทุกประเภทในจังหวัดภาคใต้ตอนบน
- 4) ศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุและตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดภาคใต้ตอนบน
- 5) พัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดภาคใต้ตอนบน และนำเสนอข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมทั้งสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ
- 6) จัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ โดยออกแบบรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ
- 7) ศึกษากฎหมาย ข้อกำหนด ระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุตามเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

1.4 วิธีการดำเนินการวิจัย

แผนงานวิจัยเรื่องการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ประกอบด้วย 3 โครงการย่อย

โครงการย่อยที่ 1 โครงการสำรวจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

เก็บข้อมูลจาก 2 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ผู้ประกอบการที่จำหน่ายและให้บริการผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ได้แก่ โรงแรม ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก และบริษัททัวร์นำเที่ยว ฯลฯ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามสะดวก (Convenience Sampling) ในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2557 - กรกฎาคม พ.ศ. 2558 จำนวน 245 ราย

กลุ่มที่ 2 นักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดที่อยู่ชายฝั่งอันดามัน ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา และระนอง และกลุ่มจังหวัดที่อยู่ชายฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และ นครศรีธรรมราช ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จัดเก็บข้อมูลในช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2557 – กุมภาพันธ์ 2558 รวมจำนวน 455 ราย

โครงการย่อยที่ 2 การศึกษาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

เป็นการวิจัยทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative) และเชิงคุณภาพ (Qualitative) หรือเป็นการวิจัยแบบผสม (Mixed methods) ได้ทำการจัดเก็บข้อมูลในช่วงเดือนกันยายน พ.ศ.2557 - มิถุนายน พ.ศ. 2558 โดยลงพื้นที่ตรวจสอบเส้นทางใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน และจัดการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยว เรียงตามลำดับคุณค่าและความสำคัญ เพื่อนำมาจัดทำเป็นเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุย ทั้งนี้ได้จัดเก็บข้อมูลจาก 3 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ผู้ทำงานในระดับหัวหน้างานของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่ประจำอยู่ในจังหวัดเป้าหมาย หอการค้าจังหวัด และองค์การบริหารส่วนจังหวัด บริษัททัวร์ มัคคุเทศก์ ฯลฯ ในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน 7 จังหวัด ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง(Purposive Sampling) จำนวน 70 ราย

กลุ่มที่ 2 นักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ที่เดินทางมาเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน 7 จังหวัด ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 150 ราย

กลุ่มที่ 3 ประชาชนในท้องถิ่นในแต่ละจังหวัดเป็นผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ อบต. พระ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ข้าราชการ นักศึกษา ประชาชน และพ่อค้า/แม่ค้า ฯลฯ ในพื้นที่ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่ จากแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญใน 7 จังหวัด ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง(Purposive Sampling) จำนวน 150 ราย

โครงการย่อยที่ 3 การศึกษาและพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

ทำการสำรวจพื้นที่และสภาพทั่วไป จัดทำแผนที่ และสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ จากทั้ง 74 อำเภอ ของ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบนในช่วงเดือนกันยายน พ.ศ.2557 - มิถุนายน พ.ศ. 2558 โดยเก็บข้อมูลจาก 3 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่ 1 ผู้ทำงานในหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่ประจำอยู่ในจังหวัดเป้าหมาย หอการค้าจังหวัด และองค์การบริหารส่วนจังหวัด บริษัททัวร์ ฯลฯ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 106 ราย

กลุ่มที่ 2 นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวต่างๆใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 500 ราย

กลุ่มที่ 3 ประชาชนท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยวของแต่ละจังหวัดเป็นผู้ให้ข้อมูลในพื้นที่ประกอบด้วย พระ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่ อบต. ข้าราชการ นักศึกษา ประชาชน และพ่อค้า/แม่ค้า มัคคุเทศก์ ฯลฯ ในพื้นที่ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่จาก 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 500 ราย

2. สรุปผลการดำเนินงาน

การศึกษาแผนงานวิจัย เรื่อง การสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 โครงการย่อย คือ

- โครงการย่อยที่ 1 การสำรวจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน
- โครงการย่อยที่ 2 การศึกษาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน
- โครงการย่อยที่ 3 การศึกษาและพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

ผลการศึกษา มีดังนี้

2.1 การสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

ผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถเชื่อมโยงและบูรณาการแหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยว ในการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ด้วยข้อมูลที่ค้นพบ ดังนี้

2.1.1 ความคิดเห็นต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

ผลจากการศึกษาโครงการย่อยที่ 1 พบว่า

2.1.1.1 เหตุผลตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน
พบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน เนื่องจากต้องการท่องเที่ยว/พักผ่อนมากที่สุด รองลงมา คือ ต้องการเยี่ยมญาติ/เพื่อน ต้องการท่องเที่ยวเชิงโบราณสถาน/แหล่งมรดกทางวัฒนธรรม ต้องการท่องเที่ยวแนวธรรมชาติ ต้องการทำบุญ/สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ต้องการติดต่อธุรกิจ ต้องการชมนิทรรศการ/ชมงานแสดงสินค้า ต้องการท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาอาหารอันอร่อยรับประทาน ต้องการติดต่อราชการ ต้องการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตของชุมชน ต้องการประชุม/อบรม/สัมมนา ต้องการท่องเที่ยวเพื่อช้อปปิ้งให้ถึงจุดหมายปลายทางต่าง ๆ ต้องการท่องเที่ยวเพื่อการบันเทิงยามค่ำคืน ต้องการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา ต้องการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ(อาบน้ำแร่ นวดสปา ฯลฯ) การท่องเที่ยวลงสแตย์ ต้องการมาเพื่อรักษาโรค ต้องการการท่องเที่ยวแบบชมทิวทัศน์ และต้องการท่องเที่ยวแบบสวัสดีการ ตามลำดับ

2.1.1.2 รูปแบบการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากที่สุด คือการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ รองลงมาเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษา และศาสนาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และรูปแบบการท่องเที่ยวอื่นๆ ตามลำดับ

2.1.1.3 กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุชื่นชอบมากที่สุด คือ กิจกรรมแบบ Well Travelled (เกี่ยวกับทัวร์ธรรมะ-สมาธิ ทัวร์ธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ย้อนวัย ย้อนรอยอดีต ทัวร์กินของอร่อย และชมดวงดาว เที่ยวตามราศี) รองลงมาคือ กิจกรรม Well Balanced (กิจกรรมเพื่อการผ่อนคลายและฝึกฝนอารมณ์ให้มั่นคง ด้วยการทำงานศิลปะหลากหลาย เช่น สอนเพนต์สีบนกระเบื้อง, ร้อยลูกปัด และสอนทำตุ๊กตา) รูปแบบกิจกรรม Well Hello Good Looking (กิจกรรมที่ปรับบุคลิกภาพให้ผู้สูงอายุดู

กระป๋องแปะ อ่อนกว่าวัย ด้วยการ Make up & Dress up to Travel แนะนำการแต่งหน้า และแนะนำ การแต่งตัวสำหรับการเดินทาง)และ รูปแบบกิจกรรม Well Being (การตรวจไขมัน และตรวจมวลกระดูก การ ฝึกนวดตัวเองเพื่อผ่อนคลาย และมีเกมฝึกสมอง เพื่อ รักษาสมองให้แข็งแรงและรู้ภาวะร่างกายของตัวเอง ตามลำดับ

2.1.1.4 ปัญหาที่นักท่องเที่ยวสูงอายุพบเจอขณะเดินทางมาท่องเที่ยว ได้แก่

1) **ปัญหาด้านที่พัก** ในภาพรวมที่นักท่องเที่ยวพบเจอขณะเดินทางมาท่องเที่ยว มากที่สุด คือ ปัญหาเรื่องไม่มีบริการร้านอาหาร รองลงมา คือ ปัญหาไม่มีบริการสถานออกกำลังกาย และ ปัญหาไม่มีบริการรถรับ-ส่ง ตามลำดับ

2) **ปัญหาด้านการให้บริการของบริษัททัวร์นำเที่ยว** ในภาพรวมที่นักท่องเที่ยวพบ เจอขณะเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ปัญหาอาหารที่จัดให้ไม่อร่อย รองลงมา คือ ปัญหาไม่มีความรู้ และ ปัญหาไม่มีแหล่งสำหรับเลือกซื้อสินค้า/ของที่ระลึก ตามลำดับ

3) **ปัญหาด้านการสื่อสารที่นักท่องเที่ยว** คือไม่สามารถสื่อสารกันให้เข้าใจได้อย่าง ชัดเจนกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในขณะเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุด คือ หน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยว รองลงมา คือ คนขับรถโดยสาร แท็กซี่หรือสามล้อเครื่อง หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยว และพนักงานขายสินค้า/ของที่ระลึก ตามลำดับ

4) **ปัญหาข้อจำกัดที่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุพบเจอ** ขณะการเดินทางมาท่องเที่ยว มากที่สุดคือ สินค้าและบริการมีราคาแพง รองลงมา คือ ปัญหาไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น รววจับ ขณะเดิน และ ปัญหาถูกหลอกหลวง ฉ้อโกงในการซื้อสินค้าและบริการ และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีในจังหวัด ไม่เหมาะสมกับผู้สูงอายุตามลำดับ

5) **ความต้องการขณะเดินทางมาท่องเที่ยว** นักท่องเที่ยวสูงอายุมีความต้องการ ให้มีพาหนะที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ มากที่สุด รองลงมาต้องการให้มีศูนย์บริการทางการแพทย์ ณ แหล่ง ท่องเที่ยว ที่พัก มีการออกกำลังกายเบา ๆ และต้องการการให้สิทธิพิเศษแก่ผู้สูงอายุ (เช่น ราคาตัว ค่าบริการ) ตามลำดับ

2.1.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ท่องเที่ยวใน เขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

โครงการย่อยที่ 1 ได้ทำการศึกษาความคิดเห็นและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว สูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไปในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก นักท่องเที่ยว 455 ราย ที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของ 7 จังหวัด ได้แก่ ภูเก็ต พังงา กระบี่ ระนอง ชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่าร้อยละ 57.1 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยว ชาวไทย รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวชาวสหรัฐอเมริกา ชาวมาเลเซีย ชาวจีน ชาวรัสเซีย ชาวสวีเดน ชาวเยอรมัน ชาวเนเธอร์แลนด์ และชาวต่างประเทศอื่นๆ ตามลำดับ

2.1.2.1 ลักษณะด้านเศรษฐกิจ-สังคมของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

พบว่า ร้อยละ 50.8 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 76.5 ของ กลุ่มตัวอย่างทำการสมรสแล้ว แต่ที่น่าสนใจคือ มีเพียงร้อยละ 13.5 ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เกษียณอายุ/ว่างงาน โดยกลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด รองลงมาคือ เกษตรกร และพนักงาน บริษัทเอกชน ฯลฯ ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ย 29,631 บาท/เดือน กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 58.24

ปี และร้อยละ 43.8 ของกลุ่มตัวอย่าง มีรายได้จากการทำงานในปัจจุบัน แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่มีรายได้ของตนเองและมีกำลังในการซื้อสินค้าหรือบริการทางการท่องเที่ยว

2.1.2.2 สุขภาพของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

ในการจัดการการท่องเที่ยวผู้สูงอายุ สิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการคือสุขภาพของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องสอบถามถึงปัญหาด้านสุขภาพของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุมีปัญหาด้านโรคเกาต์ รูมาตอยด์ ปวดเข่า/หลัง/คอเรื้อรังมากที่สุด รองลงมาเป็นโรคหอบ-หืด ภูมิแพ้ (อาหาร อากาศ กลิ่น ฯลฯ) ความดันโลหิตสูง/ไขมันในเลือด และโรคเบาหวาน โรคหัวใจ และโรคอื่นๆ เช่น โรคมะเร็ง ฯลฯตามลำดับ

2.1.2.3 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

นักท่องเที่ยวสูงอายุส่วนมากเป็นนักท่องเที่ยวเช้าหรือคิดเป็นร้อยละ 65.1 และใช้เวลาในการท่องเที่ยวจังหวัดนี้แต่ละครั้งเฉลี่ย 3.61 วัน โดยการท่องเที่ยวแบบ 1 วัน มีสัดส่วนมากที่สุดถึงร้อยละ 35.8 ของกลุ่มตัวอย่าง และมีจำนวนสมาชิกในคณะที่เดินทางด้วยกันเฉลี่ย 3.33 คน/ครั้ง โดยร้อยละ 69.0 ของกลุ่มตัวอย่างเดินทางโดยไม่มีพี่เลี้ยงหรือคนดูแลเดินทางไปด้วย กลุ่มตัวอย่างเดินทางกับครอบครัวหรือญาติมากที่สุดหรือคิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมาเป็นคู่รัก/แฟน เพื่อน บริษัททัวร์นำเที่ยว อนึ่งร้อยละ 6.2 ของกลุ่มตัวอย่างเดินทางคนเดียว โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่หรือคิดเป็นร้อยละ 62.4 ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวนี้จะเป็นการเดินทางท่องเที่ยวในช่วงเวลาว่าง มากที่สุด รองลงมาเป็นในช่วงวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ วันหยุดนักขัตฤกษ์ และวันลาพักร้อน ตามลำดับ และมากกว่าครึ่งหนึ่งหรือคิดเป็นร้อยละ 38.9 ของกลุ่มตัวอย่างนิยมเดินทางท่องเที่ยวในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว

2.1.2.4 ประเภทที่พักแรม อาหาร และของที่ระลึกที่นักท่องเที่ยวเลือกซื้อหรือใช้บริการในการท่องเที่ยว

สำหรับที่พักอาศัย กลุ่มตัวอย่างจะเข้าพักในโรงแรมมากที่สุด รองลงมาคือที่พักอาศัยของตนเอง/ญาติ/เพื่อน รีสอร์ท โฮมสเตย์ และเกสต์เฮาส์ ตามลำดับ ในส่วนของอาหารที่รับประทานระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว พบว่าร้อยละ 39.6 ของกลุ่มตัวอย่างจะเลือกรับประทานอาหารไทยมากที่สุด รองลงมาคือ อาหารพื้นเมือง และอาหารทะเล ตามลำดับ ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวสูงอายุจะเลือกซื้อของที่ระลึกที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาคือ ของที่ระลึกประเภทของบริโภค และของที่ระลึกจากวัสดุสังเคราะห์ ตามลำดับ

2.1.2.5 การประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว

ในการเดินทางท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวจากคำบอกเล่าของเพื่อน/ญาติมากที่สุด หรือคิดเป็นร้อยละ 28.5 รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต(ร้อยละ 18.9) และสื่อสิ่งพิมพ์ (ร้อยละ 9.7) ตามลำดับ

2.1.2.6 แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจ

กลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่ง(ร้อยละ 49.6) ต้องการมา 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบนเพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อนมากที่สุด แหล่งท่องเที่ยวที่กลุ่มตัวอย่างสนใจเลือกเป็นอันดับแรก คือ หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต รองลงมาคือ หาดทะเลนอกจังหวัดระนอง เขาตะปู จังหวัดพังงาและอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลันตา จังหวัดกระบี่ เกาะปันหยี่(จังหวัดพังงา) อนุสาวรีย์พระยาพิชัยดาบหักสุจริตมหารัษฎี(จังหวัดระนอง) และสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ตามลำดับ

2.1.2.7 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวสูงอายุมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านกฎหมาย ภาษาในการสื่อสาร การต้อนรับและเป็นมิตรของคนในท้องถิ่น และปัญหาความไม่ปลอดภัย/อาชญากรรม รองลงมาคือ ปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) ปัจจัยด้านที่พัก (Accommodation) ปัจจัยด้านการตลาด (Marketing) ปัจจัยด้านการบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ (Travel Agency and Guide) ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) และปัจจัยด้านคมนาคม (Accessibility) ตามลำดับ

2.1.2.8 ความพึงพอใจในการเดินทางท่องเที่ยวและความคาดหวังว่าจะกลับมาท่องเที่ยวซ้ำ

กลุ่มตัวอย่างมีการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวครั้งนี้เฉลี่ย 21,965 บาท/คน โดยมีความพึงพอใจในการเดินทางท่องเที่ยวในระดับมากหรือมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.93 (โดยให้คะแนน 1 คือระดับน้อยที่สุด และ 5 คือระดับมากที่สุด) ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ท่องเที่ยวชายฝั่งอันดามันมีความพึงพอใจในการเดินทางท่องเที่ยว (มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.02) มากกว่ากลุ่มที่ท่องเที่ยวชายฝั่งอ่าวไทย (มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.78) และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 84.2) คาดหวังว่าจะกลับมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนี้อย่างแน่นอน โดยเป็นนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ มากที่สุด รองลงมาเป็นจังหวัดภูเก็ต พังงา ระนอง ชุมพร นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี ตามลำดับ

2.1.3 ผลการสำรวจแหล่งทรัพยากรและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุทุกประเภทใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน

ในโครงการย่อยที่ 3 ผลการสำรวจข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวทุกประเภทจากทั้ง 74 อำเภอของ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบนได้ข้อมูลประเภทต่างๆ ดังตาราง 1 โดยจำแนกเป็นแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ 92 แห่ง จังหวัดภูเก็ต 258 แห่ง จังหวัดพังงา 204 แห่ง จังหวัดระนอง 121 แห่ง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 242 แห่ง จังหวัดชุมพร 77 แห่ง และจังหวัดนครศรีธรรมราช 112 แห่ง รวมทั้ง 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบนได้แหล่งท่องเที่ยวรวม 1,106 แห่ง

ตาราง 1 สรุปประเภทของข้อมูลใน 7จังหวัดภาคใต้ตอนบนที่ใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

ประเภทของข้อมูล	กระบี่	ภูเก็ต	พังงา	ระนอง	สุราษฎร์	ชุมพร	นครศรี	รวมทั้งหมด
สถานที่ท่องเที่ยว	92	258	204	121	242	77	112	1,106
เส้นทางท่องเที่ยวโดยนักวิจัย	4	5	3	8	4	4	6	34
เส้นทางท่องเที่ยวโดยทัวร์อื่นๆ	7	15	9	5	10	5	5	56
รายชื่อและที่ตั้งมัสดิ	206	12	61	19	19	7	76	400
โรงแรม / ที่พัก	517	316	52	51	158	63	59	1,216
ร้านอาหาร	34	33	17	30	33	21	10	178
ร้านอาหารฮาลาล	7	9	8	3	6	6	8	47
ผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจ	31	20	33	9	12	19	37	161
ธุรกิจขนาดกลาง/ขนาดย่อม	15	7	3	6	2	41	16	90
กลุ่มอาชีพ / สินค้า	29	11	13	8	7	119	207	394
สิ่งอำนวยความสะดวก	10	18	8	18	13	13	11	91
การคมนาคม	53	17	57	22	131	70	169	519

2.1.4 ศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ และตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดภาคใต้ตอนบน

ในโครงการย่อยที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการประเมินคะแนนดัชนีองค์ประกอบที่ใช้วัดศักยภาพทางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน (พังงา, กระบี่, ระนอง, ชุมพร, สุราษฎร์ธานี, นครศรีธรรมราช และ ภูเก็ต) สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ โดยมีระดับการวัดแบบช่วง (Interval Scale) และใช้รูปแบบการวัดแบบไลเกอร์ต 5 ระดับ กำหนดให้ค่าคะแนน 1 คือระดับน้อยที่สุด และค่าคะแนน 5 คือระดับมากที่สุด โดยผู้ที่เป็นผู้ประเมินได้แก่ประชาชนท้องถิ่น พระ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ข้าราชการ นักศึกษา พ่อค้า ประชาชน มีคฤหาสน์ในแหล่งท่องเที่ยว

ผลการวิจัยพบว่า ในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ในภาพรวมนักท่องเที่ยวมีระดับความคิดเห็นเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.19-3.67) โดยดัชนีองค์ประกอบด้านความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือองค์ประกอบด้านกายภาพ องค์ประกอบด้านการให้บริการของผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม องค์ประกอบด้านสาธารณูปโภค/สาธารณูปการในแหล่งท่องเที่ยว และองค์ประกอบด้านผลกระทบต่อเศรษฐกิจสังคมตามลำดับ

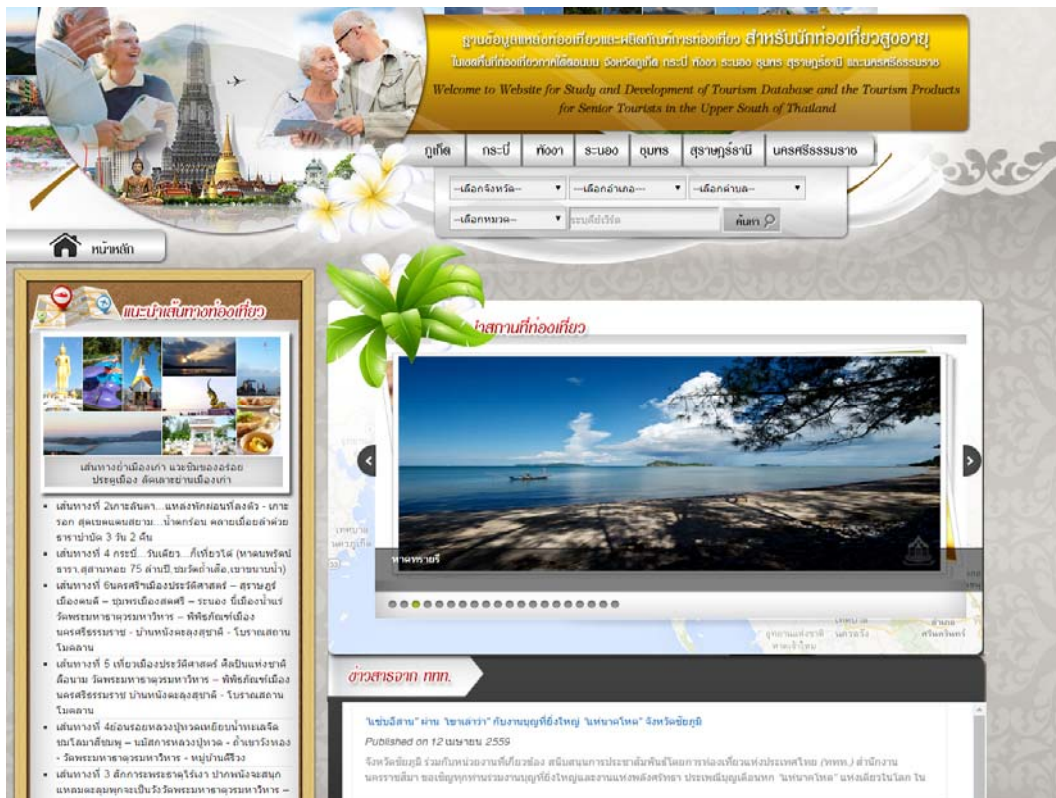
ทั้งนี้เมื่อพิจารณาดัชนีองค์ประกอบที่ใช้วัดศักยภาพทางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน ในแต่ละด้าน พบว่าด้านความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยคะแนนดัชนีองค์ประกอบการวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) โดยองค์ประกอบเรื่องเอกลักษณ์/คุณค่าเฉพาะตัวเชิงการท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงสุด รองลงมาคือ องค์ประกอบเรื่องการสร้างความสำเร็จให้ชุมชนในด้านสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ ด้านกายภาพมีค่าเฉลี่ยคะแนนดัชนีองค์ประกอบการวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) โดยองค์ประกอบเรื่องพาหนะที่เข้าถึงมีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงสุด รองลงมาคือ องค์ประกอบเรื่องเส้นทางที่เข้าถึงจากภายนอก

ด้านสาธารณูปโภค/สาธารณูปการในแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยคะแนนดัชนีองค์ประกอบการวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$) โดยองค์ประกอบเรื่องที่พักผ่อนมีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงสุด รองลงมาคือ องค์ประกอบเรื่องระบบไฟฟ้าด้านการให้บริการของผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยคะแนนดัชนีองค์ประกอบการวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) โดยองค์ประกอบเรื่องการต้อนรับนักท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงสุด รองลงมาคือ องค์ประกอบเรื่อง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวด้านความเชื่อมโยงของเส้นทางท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นมีค่าเฉลี่ยคะแนนดัชนีองค์ประกอบการวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) โดยองค์ประกอบเรื่องความเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นข้างเคียงมีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงสุด รองลงมาคือ องค์ประกอบเรื่องความเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นในประเทศเพื่อนบ้านด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยคะแนนดัชนีองค์ประกอบการวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) โดยองค์ประกอบเรื่องการสนับสนุนของชุมชนท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงสุด รองลงมาคือ องค์ประกอบเรื่องการสนับสนุนเงินทุน/ทรัพยากรของภาครัฐ และด้านผลกระทบต่อเศรษฐกิจสังคมมีค่าเฉลี่ยคะแนนดัชนีองค์ประกอบการวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) โดยองค์ประกอบเรื่องการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอาชีพของชุมชนมีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงสุด รองลงมาคือ องค์ประกอบเรื่องผลกระทบต่อรายได้ของชุมชน

โดยเมื่อพิจารณาถึงศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวโดยรวม 10 อันดับแรกในภาคใต้ตอนบน พบว่า สะพานสารสิน จังหวัดภูเก็ตมีศักยภาพในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.66, S.D. = 0.099) รองลงมาคือ แหลมพันวา จังหวัดภูเก็ตในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.66, S.D. = 0.150) อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานีในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.60, S.D. = 0.337) พิพิธภัณฑ์เปลือกหอย จังหวัดภูเก็ตในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.55, S.D. = 0.104) ปากน้ำตาปีในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.42, S.D. = 0.266) น้ำตกคาดฟ้าในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.40, S.D. = 0.012) พิพิธภัณฑ์วัดเขาสุวรรณประดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานีในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.40, S.D. = 0.080) วัดฉลอง จังหวัดภูเก็ตในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.40, S.D. = 0.634) อุทยานแห่งชาติใต้ร่มเย็น จังหวัดสุราษฎร์ธานีในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.39, S.D. = 0.026) และพระธาตุศิลาสูง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.38, S.D. = 0.292)

2.1.5 พัฒนารฐานข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดภาคใต้ตอนบน และนำเสนอข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมทั้งสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ

ในส่วนนี้ โครงการย่อยที่ 3 ได้ดำเนินการพัฒนารฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุในภาคใต้ตอนบนภาพที่ 1 เป็นหน้าแรก(Homepage)ของฐานข้อมูลดูได้ที่ <http://huso.pn.psu.ac.th/tourismdb/Seniortourists-ust> หรือ <http://www.seniortourists-ust.com>

ภาพที่ 1 หน้าแรก (Homepage) ของฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุในภาคใต้ตอนบน

2.2 จัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุยที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

2.2.1 ผลการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ

ในโครงการย่อยที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุด้วยการออกแบบรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบนรวม 34 โปรแกรม มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 2 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดระนอง

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	3 วัน 2 คืน	สุสานเจ้าเมืองระนอง - จวนเจ้าเมืองระนอง - สวนสาธารณะรักษะวาริน - พระที่นั่งรัตนรังสรรค์ - วัดหงาว - ภูเขาหญ้า - ศูนย์วิจัยป่าชายเลน - บ่อน้ำร้อนพรรั้ง - วัดป่าชัยมงคล - ถนน 10 สาย
2	3 วัน 2 คืน	อนุสาวรีย์คอชูเจียง- วัดสุวรรณคีรีวิหาร - อุทยานแห่งชาติแหลมสน - บ่อน้ำร้อนพรรั้ง - เกาะสอง - สวนสาธารณะรักษะวาริน-ชมตลาดสะพานยูง - จวนเจ้าเมืองระนอง
3	1 วัน	พระราชวังรังสรรค์ - สุสานเจ้าเมืองระนอง - ศูนย์วิจัยป่าชายเลน - น้ำแร่ร้อนรักษะวาริน
4	1 วัน	ระนองแคนยอน- วัดหาดส้มแป้น - น้ำตกปุญญาบาล - บ่อน้ำร้อนรักษะวาริน
5	1 วัน	เส้นทางอารยธรรมหลวงพ่อดวน ณ วัดบางนอน - บ้านเจ้าเมืองระนอง พระราชวังรัตนรังสรรค์ - บ่อน้ำร้อนรักษะวาริน
6	1 วัน	แหล่งโอโซนระนองบ่อน้ำร้อนพรรั้ง - ศูนย์วิจัยป่าชายเลน - ภูเขาหญ้า - บ่อน้ำร้อนรักษะวาริน
7	3 วัน 2 คืน	ระนองแคนยอน - ตลาดสดสะพานยูง - น้ำตกปุญญาบาล - บ่อน้ำร้อนพรรั้ง - น้ำตกหงาววัดหงาว - ภูเขาหญ้า - วัดบางนอน - บ้านเจ้าเมือง ประวัติศาสตร์ระนอง พระราชวังรัตนรังสรรค์-แช่น้ำร้อนรักษะวาริน
8	2 วัน 1 คืน	บ้านเจ้าเมืองระนอง - พระราชวังรัตนรังสรรค์ - บ่อน้ำร้อนพรรั้ง - หลวงพ่อดวน - ระนองแคนยอน - วัดส้มแป้น - บ่อน้ำร้อนรักษะวาริน - ตลาดสดสะพานยูง - หลวงพ่อตีบุก วัดหงาว - ภูเขาหญ้า - บ่อน้ำร้อนรักษะวาริน

จากตารางที่ 2 จังหวัดระนองมีโปรแกรมท่องเที่ยวถึง 8 เส้นทางโดยครึ่งหนึ่งของโปรแกรมทั้งหมดเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวแบบวันเดียว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา ของโครงการที่ 1 ที่กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุมีพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวโดยใช้ระยะเวลา 1 วัน ทั้งนี้กิจกรรมการท่องเที่ยวในโปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีเกือบทุกโปรแกรมคือ การแช่บ่อน้ำร้อนที่สามารถเลือกไปท่องเที่ยวในบ่อน้ำร้อนพรรั้ง และบ่อน้ำร้อนรักษะวารินสำหรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและบำบัด ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดระนองที่นำเสนอให้กับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนา วิถีชีวิต ประวัติศาสตร์ของจังหวัดระนองที่นักท่องเที่ยวสามารถเพลิดเพลินและเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว

ตารางที่ 3 นำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต 5 เส้นทางที่มีการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดอื่น ได้แก่ ระนอง และพังงาที่นักท่องเที่ยวสามารถเลือกท่องเที่ยวได้ตามความเหมาะสมของสภาพร่างกายและสุขภาพของนักท่องเที่ยว โดยมีการนำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเรียนรู้ประวัติ ความเป็นมา และวิถีชีวิตของภูเก็ตผ่านการท่องเที่ยวในตัวเมือง รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงศาสนา ไหว้พระ ทำบุญ และสักการะขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หลวงพ่อแช่ม วัดฉลอง เป็นต้น

ตาราง 3 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	1 วัน	ย่านเมืองเก่า - เขารัง - วัดไชยธาราราม - จุดชมวิวสามอ่าว - แหลมพรหมเทพ
2	3 วัน 2 คืน	วัดฉลอง - การประดิษฐ์ไข่มุก - หาดป่าตอง - หาดกะตะ - หาดกะรน - แหลมพรหมเทพ - เกาะพีพี - อ่าวมางายา
3	2 วัน 1 คืน	ภูเก็ต - ระนองย่านเมืองเก่า - เขารัง - วัดไชยธาราราม - จุดชมวิวสามอ่าว - แหลมพรหมเทพ - บ้านเจ้าเมืองระนอง - พระราชวังรัตนรังสรรค์ - บ่อน้ำร้อนรักษะวาริน
4	4 วัน 3 คืน	ภูเก็ต - พังงาย่านเมืองเก่า - เขารัง - วัดไชยธาราราม - จุดชมวิวสามอ่าว - แหลมพรหมเทพ - สิมิลัน - เกาะแปด - เกาะเมียง - เกาะยูง - เกาะหก
5	1 วัน	สายธรรมะศึกษาประวัติศาสตร์วัดฉลอง หรือ วัดไชยธาราราม - เมืองเก่าภูเก็ต - พิพิธภัณฑ์ภูเก็ตไทยหัว - พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี - วัดพระนางสร้าง - อนุสาวรีย์วีรสตรี - ศาลเจ้ากิ้วเที้ยนเก้ง สะพานหิน ภูเก็ต - สะพานสารสิน

โปรแกรมการท่องเที่ยวในตารางที่ 4 นำเสนอโปรแกรมท่องเที่ยวในจังหวัดพังงาสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ 3 เส้นทางโดยเน้นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่นักท่องเที่ยวสามารถเพลิดเพลินกับความงดงามทางธรรมชาติ แต่เส้นทางท่องเที่ยวนี้มีข้อจำกัดสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีอายุมาก และมีปัญหาด้านกระดูก หรือการเคลื่อนไหวด้วยตนเองเนื่องจากต้องเดินทางทางเรือ

ตาราง 4 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดพังงา

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	4 วัน 3 คืน	สุรินทร์ - สิมิลัน - เกาะเมียง - อ่าวแม่ยาย - หาดไม้งาม
2	3 วัน 2 คืน	สิมิลัน - เกาะแปด - เกาะเมียง - เกาะยูง - เกาะหก
3	1 วัน	วันเดียวเที่ยวเกาะตาชัย

ตารางที่ 5 นำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ 4 เส้นทางที่จะนำนักท่องเที่ยวสูงอายุไปสัมผัสกับความงดงามทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ ซึ่งสอดคล้องกับเส้นทางท่องเที่ยวในจังหวัดพังงาที่อาจจะมีข้อจำกัดสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีปัญหาด้านการเคลื่อนไหวหรือการเดินทางเนื่องจากต้องมีการเดินทางทางเรือ ซึ่งสามารถเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสูงอายุเลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับสรีระร่างกาย และสุขภาพของนักท่องเที่ยวได้

ตาราง 5 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	2 วัน 1 คืน	กระบี่ –ทะเลแหวก –เกาะพีพี
2	3 วัน 2 คืน	เกาะลันตา – เกาะรอก – น้ำตกร้อน
3	2 วัน 1 คืน	กระบี่ พังงา น้ำตกร้อน – สระมรกต – สุสานหอย - เขาหมาจู - เกาะปันหยี - เขาพิงกัน - เขาตะปู พังงา
4	1 วัน	หาดอ่าวพระนาง - หาดนพรัตน์ธารา – หาดคลองแห้ง- ศูนย์เพาะพันธุ์ปลาการ์ตูน - สุสานหอย 75 ล้านปี-วัดถ้ำเสือ - เขาชนาบน้ำ

ในตารางที่ 6 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร 4 เส้นทางมีการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดระนอง และจังหวัดสุราษฎร์ธานีเพื่อนำเสนอความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองนักท่องเที่ยวสูงอายุได้ รวมทั้งการผนวกกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในจังหวัดระนองเพื่อเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวสองฝั่งสมุทร ได้แก่ อ่าวไทย (ชุมพร) และอันดามัน (ระนอง) ในโปรแกรมที่มีการเชื่อมโยงบ่อน้ำแร่รักษะวารินที่นักท่องเที่ยวสูงอายุสามารถพักผ่อน และบำบัดอาการปวดเมื่อยได้ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งการท่องเที่ยวเชิงศาสนา และไหว้พระขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์ อันได้แก่ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ พระบรมธาตุไชยา สวนโมกขพลาราม รวมไปถึงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ไม่มีข้อจำกัดด้านสรีระร่างกาย หรือสุขภาพของนักท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ไม่ต้องอาศัยทักษะความชำนาญ หรือความพยายามมากนัก เนื่องจากไม่ต้องเดินทางทางเรือที่นักท่องเที่ยวบางกลุ่มอาจจะพบกับปัญหาความยากลำบากในการขึ้น-ลงเรือ เพียงแต่เส้นทางนี้ต้องอาศัยระยะเวลาในการเดินทางโดยรถยนต์ผ่านเส้นทางคดเคี้ยวบนภูเขา

ตาราง 6 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	1 วัน	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชุมพร-กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์-หาดทุ่งวัวแล่น - หาดบ่อเมา
2	2 วัน 1 คืน	ชุมพร ระนอง พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชุมพร-กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์-หาดทุ่งวัวแล่น-หาดบ่อเมา - วัดพระธาตุสวี-สวนส้มนายดำ - แชน้ำแร่ร้อนรักษะวาริน
3	2 วัน 1 คืน	ชุมพร สุราษฎร์ธานี พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชุมพร-กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์-หาดทุ่งวัวแล่น-หาดบ่อเมา - วัดพระธาตุสวี-สวนส้มนายดำ - พระบรมธาตุไชยา-สวนโมกขพลาราม
4	3 วัน 2 คืน	ชุมพร ระนอง พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชุมพร-กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์-หาดทุ่งวัวแล่น-หาดบ่อเมา - วัดพระธาตุสวี-สวนส้มนายดำ-แช่น้ำแร่ร้อนรักษะวาริน - พระราชวังรังสรรค์ - สุสานเจ้าเมืองระนอง-ศูนย์วิจัยป่าชายเลน-ภูเขาหญ้า- แช่น้ำแร่ร้อนรักษะวาริน

เช่นเดียวกันกับจังหวัดอื่น ๆ ตารางที่ 7 นำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีทั้งหมด 4 เส้นทาง โดยส่วนใหญ่จะเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวแบบ 1 วัน มีเพียงโปรแกรมสุราษฎร์ธานี – นครศรีธรรมราชเท่านั้นที่ใช้ระยะเวลา 3 วัน 2 คืน เนื่องจากมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายและต้องใช้เวลาในการชื่นชมความสวยงามของสิ่งดึงดูดทางธรรมชาติโดยนอเหนือจากจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพร

ตาราง 7 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	1 วัน	สุราษฎร์วันเดียว สวนโมกขพลาราม-พระบรมธาตุไชยา-ศูนย์ฝึกสิงกระแตแจะ - ชมธรรมชาติและวิถีชาวบ้านของสองฝั่งคลองในบาง
2	3 วัน 2 คืน	สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชมวิวิสันเขื่อน-ล่องเรือชมเขื่อนเชี่ยวหลาน-แวะถ่ายภาพเขาสามเกลอ - ล่องเรือดูนก-ชมหมอกยามเช้า - แวะชมกู่ยหินน้อยพระธาตุศรีสุราษฎร์ - จุดชมวิเวาท่าเพชร - ชมปลาโลมาสีชมพู - เขาพับผ้า - บ่อน้ำจืดกลางทะเล - นมัสการหลวงปู่ทวดที่เกาะน้ยูนอก
3	1 วัน	สุราษฎร์ธานี ชุมพรสวนโมกขพลาราม-สวนส้มนายดำ - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติชุมพร - กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์- หาดทรายรี
4	1 วัน	สุราษฎร์วันเดียว สวนโมกขพลาราม - พระบรมธาตุไชยา - บ้านพุมเรียง - บ่อน้ำพุร้อนถ้าเขาพลู

ตารางที่ 8 นำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช 6 เส้นทางที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเรียนรู้ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิต แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลและทางบก

ตาราง 8 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	1 วัน	นั่งรถชมเมืองเล่าเรื่องเมืองลิเกอร์พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช - วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร - ถนนท่าช้าง - หมู่บ้านคีรีวง
2	3 วัน 2 คืน	พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช - วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร- ถนนท่าช้าง - ล่องเรือดูโลมา - เกาะน้ยูนอก - หมู่บ้านคีรีวง
3	1 วัน	เมืองนคร - ปากพนัง วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร - พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช - ศาลาประตูหก- แหลมตะลุมพุก
4	2 วัน 1 คืน	ชมโลมาสีชมพู - นมัสการหลวงปู่ทวด - ถ้าเขาวังทอง - วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร - หมู่บ้านคีรีวง
5	1 วัน	เมืองนคร ท่าศาลาวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร - พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช- บ้านหนังตะลุงสุชาติ - โบราณสถานโมคลาน
6	5 วัน 4 คืน	นครศรีฯ - สุราษฎร์ฯ - ชุมพร - ระนอง - ชุมพร วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร - พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช - บ้านหนังตะลุงสุชาติ - โบราณสถานโมคลาน

2.2.2 ผลการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยว

ผลการออกแบบรูปแบบการท่องเที่ยวจากการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุย ได้เส้นทางท่องเที่ยวรวม 34 เส้นทาง และคณะผู้วิจัยได้คัดเลือกเส้นทางเด่นมา 7 เส้นทาง ดังนี้

1) เส้นทางนครศรีฯ เมืองประวัติศาสตร์ – สุราษฎร์เมืองคนดี – ชุมพรเมืองสดศรี – ระนองนี้เมืองน้ำแร่ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร - พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช-บ้านหนังตะลุงสุชาติ - โบราณสถานโมคลาน

ภาพที่ 2 โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางนครศรีฯ เมืองประวัติศาสตร์ – สุราษฎร์เมืองคนดี – ชุมพรเมืองสดศรี – ระนองนี้เมืองน้ำแร่

2) เส้นทางอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ - อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลิบลิ้น

แผนที่ท่องเที่ยว

เส้นทางที่ 1 อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ - อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลิบลิ้น
(ท่าเรือทับละมุ - เกาะลิบลิ้น - เกาะเมือง - อ่าวมังกกร - อ่าวผักกาด - อ่าวช่องขาด - อ่าวแม่ยาย - หาดไม้จาม)

กำหนดการเดินทาง

วันที่ 1

08.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

09.00 น. จากท่าเรือทับละมุขึ้นเรือหางยาว ไปท่าเรือเกาะสุรินทร์

12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

16.30 น. รับประทานอาหารกลางวัน

18.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

วันที่ 2

07.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

16.30 น. รับประทานอาหารกลางวัน

18.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

วันที่ 3

08.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

16.30 น. รับประทานอาหารกลางวัน

18.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

วันที่ 4

07.30 น. รับประทานอาหารกลางวัน

11.30 น. รับประทานอาหารกลางวัน

13.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

15.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

เส้นทางท่องเที่ยว

- A ท่าเรือทับละมุ
- B เกาะลิบลิ้น
- C เกาะเมือง
- D อ่าวมังกกร
- E อ่าวผักกาด
- F อ่าวช่องขาด
- G อ่าวแม่ยาย
- H หาดไม้จาม

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ภาพที่ 3 โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ - อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลิบลิ้น

3) เส้นทางเที่ยวเมืองแร่นอง มองจวนเจ้าเมือง ชมภูเขาหญ้า แ่งกายาบ่อน้ำร้อน , สุสานเจ้าเมืองระนอง - จวนเจ้าเมืองระนอง - สวนสาธารณะรักษะวาริน - พระที่นั่งรัตนรังสรรค์ - วัด หงาว-ภูเขาหญ้า - ศูนย์วิจัยป่าชายเลน บ่อน้ำร้อนพรรั้ง - วัดป่าชัยมงคล - ถนน 10 สาย

แผนที่ท่องเที่ยว

เส้นทางที่ 1 เที่ยวเมืองแร่นอง มองจวนเจ้าเมือง ชม ภูเขาหญ้า แ่งกายาบ่อน้ำร้อน (สุสานเจ้าเมืองระนอง - จวนเจ้าเมืองระนอง - สวนสาธารณะรักษะวาริน - พระที่นั่งรัตนรังสรรค์ - วัดหงาว - ภูเขาหญ้า - ศูนย์วิจัยป่าชายเลน บ่อน้ำร้อนพรรั้ง - วัดป่าชัยมงคล - ถนน 10 สาย)

กำหนดการเดินทาง

วันที่ 1 สุสานเจ้าเมืองระนอง - สวนสาธารณะรักษะวาริน
 08.00 น. คณะเดินทางออกจากที่พักจังหวัดระนอง
 08.30 น. จากวันเที่ยวชมสุสานเจ้าเมืองระนอง สร้างในปี พ.ศ. 2426 เป็นอุทยานพระยาคำสูงรัตนจักรวาลที่อดีตเจ้าเมืองระนอง
 09.30 น. จวนเจ้าเมืองระนอง เป็นชุมชนของเจ้าเมืองระนองขนาดใหญ่ พระยาคำสูงรัตนจักรวาลที่
 12.00 น. รับประทานอาหาร ดื่มเครื่องดื่มเย็น
 13.00 น. ชมสวนรักษะวาริน
 13.30 น. บริเวณพระที่นั่งรัตนรังสรรค์
 14.00 น. แวะสักการะ ศาลเจ้าเมืองระนอง
 15.30 น. บ่อน้ำร้อน สวนสาธารณะรักษะวาริน
 18.00 น. รับประทานอาหารเย็น และเดินทางกลับที่พัก

วันที่ 2 วัดหงาว - ภูเขาหญ้า - บ่อน้ำร้อนพรรั้ง
 07.30 น. รับประทานอาหารเช้า
 08.30 น. จากวันเดินทางไปยัง วัดหงาว สักการะหลวงพ่อโต ปูนา เป็นวัดสำคัญของ ร.น.
 09.20 น. แวะชมภูเขาหญ้า
 10.30 น. ศูนย์วิจัยป่าชายเลน ป่าชายเลนธรรมชาติเป็นแหล่งกำเนิดและเติบโตของสัตว์ทะเลนานาชนิด ชมธรรมชาติที่ตระการตาที่มีทะเลสีฟ้าคราม และหาดโล้นขาว
 12.00 น. รับประทานอาหาร และซื้อของฝาก
 13.00 น. แวะน้ำร้อนบ่อน้ำร้อนพรรั้ง ที่ตั้งอยู่ตามแนวหาดน้ำตกหงาว บ่อน้ำร้อนได้รับการปรับปรุงให้เป็นสภาพภูมิทัศน์ที่สวยงาม
 15.00 น. วัดป่าชัยมงคล มีสถาปัตยกรรมแบบการบูรณปฏิสังขรณ์
 18.00 น. รับประทานอาหารเย็น เดินทางกลับที่พัก

วันที่ 3 เที่ยวถนน 10 สาย - ตลาดหน้า
 07.00 น. รับประทานอาหารเช้า
 08.30 น. จากวันเดินทางเที่ยวชมถนน 10 สาย ของจังหวัดระนอง เป็นถนนในจำนวน 10 สาย
 10.00 น. รับประทานอาหารเที่ยงที่ถนน 10 สาย ชมตึกพระสูงของเมืองเก่าเมืองผู้ดี รัชกาลที่ 5
 เมื่อเสร็จสิ้นการเที่ยวชมเมืองเก่าเมืองผู้ดีแล้ว ชมทะเลและชมภูเขาหญ้า และบ่อน้ำร้อนบ่อน้ำร้อนพรรั้ง
 09.00 น. ซื้อของฝากของที่ระลึกที่ตลาดหน้า
 11.30 น. รับประทานอาหาร จากวันเดินทางกลับโดยสวัสดิภาพ

เส้นทางท่องเที่ยว

- A สุสานเจ้าเมืองระนอง
- B จวนเจ้าเมืองระนอง
- C สวนสาธารณะรักษะวาริน
- D พระที่นั่งรัตนรังสรรค์
- E วัดหงาว
- F ภูเขาหญ้า
- G ศูนย์วิจัยป่าชายเลน บ่อน้ำร้อนพรรั้ง
- H วัดป่าชัยมงคล
- I ถนน 10 สาย

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ภาพที่ 4 โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางเที่ยวเมืองแร่นอง มองจวนเจ้าเมือง ภูเขาหญ้า แ่งกายาบ่อน้ำร้อน

4) เส้นทางสู่เมืองธรรมชาติ... สุราษฎร์ – นครศรีธรรมราช ,ชมวิวสันเขื่อน, ล่องเรือชมเขื่อนเชี่ยวหลาน, แวะถ่ายภาพเขาสามเกลอ, ล่องเรือตุงก-ชมหมอกยามเช้า, แวะชมกู่ยหลินน้อย, พระธาตุศรีสุราษฎร์ + จุดชมวิวเขาท่าเพชร, ชมปลาโลมาสีชมพู, เขาพับผ้า, บ่อน้ำจืดกลางทะเล, นมัสการหลวงปู่ทวดที่เกาะนุ้ยนอก

แผนที่ท่องเที่ยว

เส้นทางที่ 2 สู่เมืองธรรมชาติ... สุราษฎร์ – นครศรีธรรมราช
(ชมวิวสันเขื่อน, ล่องเรือชมเขื่อนเชี่ยวหลาน, แวะถ่ายภาพเขาสามเกลอ, ล่องเรือตุงก-ชมหมอกยามเช้า, แวะชมกู่ยหลินน้อย, พระธาตุศรีสุราษฎร์ + จุดชมวิวเขาท่าเพชร, ชมปลาโลมาสีชมพู, เขาพับผ้า, บ่อน้ำจืดกลางทะเล-นมัสการหลวงปู่ทวดที่เกาะนุ้ยนอก)

กำหนดการเดินทาง

วันที่ 1 สุราษฎร์ – เขื่อนรัชชประภา - เขื่อนน้ำเขตก

08.00 น. คณะเดินทางออกจากที่จัดตั้งวัดสุราษฎร์ จากบ้าน
 09.00 น. เดินทางถึงจุดชมวิวบริเวณ สันเขื่อนรัชชประภา เพื่อเก็บภาพที่ระลึกจากมุมสูง
 ออกเดินทางโดยเรือหางยาว ระหว่างทางชมความงามของ "เขื่อนเชี่ยวหลาน" และ เขาสามเกลอ
 12.00 น. เดินทางถึงแพ 500 ไร่ รับประทานอาหาร
 13.00 น. จากนั้นนั่งขึ้น เข็กที่อยู่ใกล้ เขื่อนน้ำ เขื่อนรัชชประภา ยานที่มีล้อ หรือพักผ่อนชมบรรยากาศ
 18.00 น. รับประทานอาหาร สิ้นสุดกิจกรรมภาค สิ้นสุดกิจกรรมภาค สิ้นสุดในวัน

วันที่ 2 สุราษฎร์ – นครศรีธรรมราช(ขนอม)

07.00 น. บริการกาแฟ ไว้ต้อนรับเช้า ทานกาแฟร้อน-ชงที่จุดชมวิวน้ำ น้ตุงก-ชมทะเล ยามเช้า
 07.30 น. รับประทานอาหาร จากนั้นออกเดินทางกลับโดยเรือหางยาว ระหว่างทางแวะชม กู่ยหลินน้อยโดย
 11.30 น. รับประทานอาหารที่เขื่อนเมืองสุราษฎร์
 13.00 น. เดินทางต่อ
 14.00 น. และนมัสการ พระธาตุศรีสุราษฎร์ และชมวิวมุมสูงของเมืองสุราษฎร์ธานี ณ เขาท่าเพชร
 15.30 น. เดินทางถึงที่พักร ณ หาดช่อม จากนั้น เล่นน้ำ เดินเล่นชายหาด หรือพักผ่อนชมนกน้อยด้วย
 18.00 น. รับประทานอาหารแบบซีชู๊ อีย่าง ริมทะเล

วันที่ 3 นครศรีธรรมราช (ขนอม) - นมัสการหลวงปู่ทวดที่เกาะนุ้ย - ล่องเรือชมปลาโลมาสีชมพู

07.00 น. สัมผัสตะวันสวยและแดดที่อบอุ่นและ และวิวเกาะสวย เมืองขนอม (รับประทานอาหาร)
 08.45 น. ล่องเรือชมปลาโลมาสีชมพู เขาพับผ้า และบ่อน้ำจืดกลางทะเล พร้อมนมัสการหลวงปู่ทวดที่เกาะนุ้ยนอก
 11.00 น. เดินทางกลับถึงที่พักร ที่ศูนย์ชมกู่ยหลินน้อย
 12.00 น. รับประทานอาหาร จากนั้นเดินทางกลับถึงที่พักโดยสวัสดิภาพ

เส้นทางท่องเที่ยว

- A ชมวิว+ล่องเรือเขื่อนเชี่ยวหลาน
- B ถ่ายภาพเขาสามเกลอ
- C ล่องเรือตุงก-ชมหมอกยามเช้า
- D แวะกู่ยหลินน้อย
- E พระธาตุศรีสุราษฎร์+ชมวิวเขาท่าเพชร
- F ชมปลาโลมาสีชมพู
- G เขาพับผ้า
- H บ่อน้ำจืดกลางทะเล-นมัสการหลวงปู่ทวด

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ภาพที่ 5 โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางสู่เมืองธรรมชาติ... สุราษฎร์ – นครศรีธรรมราช

5) เส้นทางร่วมอนุรักษ์ป่าที่ราบต่ำผืนสุดท้ายของไทย ณ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาประ - บางคราม (เขานอจู้จี้), น้ำตกร้อน - สระมรกต - วัดถ้ำเสือ - สุสานหอย - เกาะปันหยี - เขาพิงกัน - เขาตะปู พังงา (กระบี่-พังงา)

แผนที่ท่องเที่ยว

เส้นทางที่ 3 ร่วมอนุรักษ์ป่าที่ราบต่ำผืนสุดท้ายของไทย ณ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาประ-บางคราม (เขานอจู้จี้, น้ำตกร้อน - สระมรกต - วัดถ้ำเสือ - สุสานหอย - เกาะปันหยี - เขาพิงกัน - เขาตะปู พังงา (กระบี่-พังงา))

กำหนดการเดินทาง

วันที่ 1

07.00 น. ต้อนรับคณะ ณ จุดนัดหมาย

08.30 น. จากนั้นเดินทางสู่ อ.คลองท่อม จ.กระบี่ ณ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาประ-บางคราม ถึงสระมรกต ก่อนออกหาชมแนวเส้นทางด้วยรถจักรยาน

12.00 น. บริการอาหาร จากนั้นเดินทางกลับสู่นมืองกระบี่

13.00 น. นำท่านชมถ้ำถ้ำลอดหรือถ้ำลอด พระมหาเจดีย์บนยอดเขาคาแก้ว เจ้ามกวนอิม ชมถ้ำเสือ ต้นไม้ 1,000 ปี ณ วัดถ้ำเสือ

15.00 น. จากนั้นเดินทางชมสุสานหอย 75 ล้านปี หาดพันหินวิเศษ อ่าวพระนาง

18.00 น. รับประทานอาหารและพักผ่อนด้วยดี

วันที่ 2

07.00 น. บริการอาหาร

08.00 น. เดินทางสู่อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุมาตรา บางเกาะต่าง ๆ เช่น เกาะหมาก เกาะลันตา เกาะตะปู ถ้ำลอด เขาพิงกัน

12.00 น. บริการอาหารที่เกาะปันหยี แล้วขึ้นลิฟต์ขึ้นเกาะปันหยี

14.00 น. ออกจากเกาะ สุมาตราใหญ่ เดินทางกลับที่ท่าเรือวิเศษวิเศษ ด้วยรถยนต์และความสะดวกสบาย

เส้นทางท่องเที่ยว

- A เขานอจู้จี้
- B น้ำตกร้อน
- C สระมรกต
- D วัดถ้ำเสือ
- E สุสานหอย
- F เกาะปันหยี
- G เขาพิงกัน
- H เขาตะปู

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ภาพที่ 6 โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางร่วมอนุรักษ์ป่าที่ราบต่ำผืนสุดท้ายของไทย ณ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาประ - บางคราม (เขานอจู้จี้)

6) เส้นทางที่ 5 วันเดียวเที่ยวทั่วชุมพรถึงค่ากลับมาอนสุราษฎร์ภาพจำลองการเกิดพายุไต้ฝุ่น
 เกย์ - ยุวชนทหาร - วัดพระธาตุสวี - ศาลพระเสื้อเมือง - สวนนายดำ - ฟาร์มกาแพชีแซมด - สวนโมก
 ขพลาราม - ชมการทอผ้า ณ บ้านพุมเรียง - บ่อน้ำพุร้อนถ้ำเขาพลู

แผนที่ท่องเที่ยว

เส้นทางที่ 5 วันเดียวเที่ยวทั่วชุมพร ถึงค่ากลับมาอนสุราษฎร์
 (ภาพจำลองการเกิดพายุไต้ฝุ่นเกย์ - ยุวชนทหาร - วัดพระธาตุสวี - ศาลพระเสื้อเมือง - สวนนายดำ - ฟาร์มกาแพชีแซมด - สวนโมกขพลาราม - ชมการทอผ้า ณ บ้านพุมเรียง - บ่อน้ำพุร้อนถ้ำเขาพลู)

กำหนดการเดินทาง

วันที่ 1

07.00 น. คณะเดินทางออกจากรถที่ท่ารถชุมพร

08.20 น. จากนี้มาทำนุเทียนรม และ มี เสียง ภาพจำลองการเกิดพายุไต้ฝุ่นเกย์ และยุวชนทหาร ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติชุมพร ตั้งอยู่ในศูนย์ราชการแห่งใหม่ของชุมพร

09.00 น. นำท่านชมพิพิธภัณฑ์พระธาตุสวี วัดเก่าคู่บ้านเมืองสมัยโบราณสถานที่สำคัญคือ องค์พระธาตุสวี ซึ่งบรรจุพระบรมสารีริกธาตุอยู่ในองค์พระเจดีย์

12.00 น. รับประทานอาหาร

13.00 น. คณะเดินทางชม อ. พังสมาน

14.00 น. แวะเที่ยวชม สวนนายดำ มีพื้นที่กว่า 300 ไร่ ของคุณดำ จ๊ะ สุวรรณโรจน์ เจ้าของสวนปลูกไม้ดอกไม้พุ่มไม้หายากที่นี่ เป็นตัวอย่างสวนที่เกษตรกรมเกษตรสวน จากนั้นนำท่านไปชม ฟาร์มกาแพชีแซมด อ. พังสมาน หรือ ฟาร์มกาแพสมด Goat เป็นปศุสัตว์พันธุ์ดีเลี้ยงแซมด ถือเป็นสัตว์เศรษฐกิจในการเลี้ยงเพื่อผลิตส่งออกขายของทางจังหวัดชุมพร

17.30 น. รับประทานอาหารเย็น และเดินทางกลับที่พัก จ.สุราษฎร์

วันที่ 2

07.00 น. คณะเดินทางออกจากรถที่ท่ารถชุมพร

08.45 น. จากนั้นออกเดินทางสู่ สวนโมกขพลาราม หรือ วัดอรุณโฆส

10.00 น. แวะชมวิถีชีวิตวิถีของ จ.สุราษฎร์ธานี เป็นที่บึงตึงชุมชนพระพรหมวชิระฯ ซึ่งมีอยู่ทุกวันนี้

12.00 น. รับประทานอาหาร

13.15 น. เที่ยวชมการทอผ้า ณ บ้านพุมเรียง โดยนักโบราณคดีเชื่อว่าบ้านพุมเรียงแห่งนี้ปลูกขนานกับแก้ว สีเขียวกว่าสีทั่วไป ได้ใช้เงินทองอาณาจักรศรีวิชัย

14.30 น. นำท่านเดินทางไปยัง บ่อน้ำพุร้อนถ้ำเขาพลู บริเวณเชิงเขาถ้ำบ่อน้ำร้อนจำนวน 3 บ่อ ซึ่งมีชื่อเสียงของบ่อน้ำคือ เนื้อขาวสะอาด หอมฉ่ำ และรสชาติดี

17.30 น. นำท่านเดินทางกลับวัดชุมพร

เส้นทางท่องเที่ยว

- A ภาพจำลองการเกิดพายุไต้ฝุ่นเกย์
- B อุทยานวีรยุวชนทหาร
- C วัดพระธาตุสวี
- D ศาลพระเสื้อเมือง
- E สวนนายดำ
- F ฟาร์มกาแพชีแซมด
- G สวนโมกขพลาราม
- H ชมหนองน้ำบ้านพุมเรียง
- I บ่อน้ำพุร้อนถ้ำเขาพลู

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
 และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ภาพที่ 7 โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางวันเดียวเที่ยวทั่วชุมพรถึงค่ากลับมาอนสุราษฎร์

7) เส้นทางวันเดียวเที่ยวสายธรรมะ ศึกษาประวัติศาสตร์ เมือง “จิงซีลอน”(วัดไชยธาราราม - ภูเก็ตเมืองเก่า - พิพิธภัณฑ์ภูเก็ตไทยหัว - พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี -ท้าวเทพกระษัตรีและท้าวศรีสุนทร - ศาลเจ้ากิวเทียนเก้ง - วัดพระนางสร้าง - สะพานสารสิน)

แผนที่ท่องเที่ยว

เส้นทางที่ 5 วันเดียวเที่ยวสายธรรมะ ศึกษาประวัติศาสตร์ เมือง “จิงซีลอน”
(วัดไชยธาราราม - ภูเก็ตเมืองเก่า - พิพิธภัณฑ์ภูเก็ตไทยหัว - พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี - ท้าวเทพกระษัตรีและท้าวศรีสุนทร - ศาลเจ้ากิวเทียนเก้ง - วัดพระนางสร้าง - สะพานสารสิน)

กำหนดการเดินทาง

08.00 น. รับแจ้งจุดนัดหมาย

08.30 น. จากบริเวณน้ำพุร้อนสอง หรือ วัดไชยธาราราม เป็นตัวชี้ทางโดยทั่วไป จากเรื่องราว ความศักดิ์สิทธิ์ และความสวยงามของพระพุทธรูป

09.20 น. เมืองเก่าภูเก็ต ตึกสามบ้านเรือนไม้ต้นเมืองภูเก็ตส่วนมากเป็น ตึกสมัยเก่ามีลักษณะทางสถาปัตยกรรมแบบยุโรป สร้างขึ้นโดยชาวยุโรปในราว พ.ศ. 2477 ตึกบางหลังได้รับอิทธิพลทางด้านสถาปัตยกรรมแบบจีนมาผสมผสาน เรียกว่า สถาปัตยกรรมแบบ จีน-โปรตุเกส (Sino-Portuguese)

10.00 น. พิพิธภัณฑ์ภูเก็ต หรือ พิพิธภัณฑ์เมืองภูเก็ต สถานที่แห่งนี้คือเป็นวังของขุนนางชาวจีนที่อพยพมาจากเมืองภูเก็ต ซึ่งชาวจีนอาศัยในบริเวณภูเขาหรือที่เรียกว่าภูเขาภูเก็ตได้รวมกันตั้งขึ้น ด้วยความนิยมในพระพุทธศาสนาในภูเก็ตนี้ สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2477 ตึกบางหลังได้รับอิทธิพลทางด้านสถาปัตยกรรมแบบจีนมาผสมผสาน เรียกว่า สถาปัตยกรรมแบบ จีน-โปรตุเกส (Sino-Portuguese)

12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

13.00 น. เดินทางต่อ

13.30 น. แวะสักการะ พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี หรือ พระมิ่งปวรี ภูเก็ต ประดิษฐานอยู่ที่นี่มาช้านาน เคยจารึกด้วยโคลงเป็นภาษาไทยและจีนเพื่อเชิดชูพระคุณของพระพุทธรูปที่ภูเก็ตนี้ว่า สักการะสักของพระมิ่งปวรี ได้แก่ พระพุทธรูปปางมารวิชัยมาในภูเก็ตนี้ได้รับยกย่องภูเก็ต พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี (พระใหญ่) เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยศิลปะแบบสุโขทัย

14.00 น. วัดพระนางสร้าง อยู่ห่างจากตัวเมือง 20 กิโลเมตรที่ตำบลเกาะแก้วและถนนสายประวัติศาสตร์มีเจดีย์องค์แรกที่สร้างโดยชาวจีนในสมัยต้นรัตนโกสินทร์ พระพุทธรูปปางมารวิชัยที่เก่าแก่ 3 องค์ เรียกว่า พระใหญ่ หรือ พระสมเด็จวัดหัว ซึ่งอยู่ในพระอุระของพระพุทธรูปองค์นี้โดยมีหินหนึ่ง

15.30 น. อูลตารวีวิโรจน์ตั้ง ตำบลเทพกระษัตรีและท้าวศรีสุนทร เป็นนามเจดีย์พระเจดีย์ในบริเวณที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 แห่งราชวงศ์จักรี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้ท่านผู้สูงชัน ๖ คนช่วยกันพระเจดีย์ องค์สุโขทัย เป็น ท้าวศรีสุนทร ท่านทั้งสอง เป็นบุตรของเจดีย์เมืองสงขลานครินทร์ พระเจ้าอยู่หัว

16.20 น. ศาลเจ้ากิวเทียนเก้ง สะพานหิน ภูเก็ต ศาลเจ้ากิวเทียนเก้ง อีตง สะพานหิน

17.00 น. สะพานสารสิน เป็นสะพานที่สร้างข้ามช่องแคบ เพื่อเชื่อมระหว่างเกาะภูเก็ต ครอบคลุมท่าเรือภูเก็ตในปัจจุบัน มีพื้นที่กว้าง มีความยาวทั้งหมด 660 เมตร สะพานสารสินได้กำหนดให้เป็นสะพานขององค์กรจังหวัดภูเก็ต เป็นทางลัดที่ตัด

18.00 น.

เส้นทางท่องเที่ยว

- A วัดไชยธาราราม
- B ภูเก็ตเมืองเก่า
- C พิพิธภัณฑ์ภูเก็ตไทยหัว
- D พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี
- E ท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร
- F ศาลเจ้ากิวเทียนเก้ง
- G วัดพระนางสร้าง
- H สะพานสารสิน

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ภาพที่ 8 โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางวันเดียวเที่ยวสายธรรมะ ศึกษาประวัติศาสตร์ เมือง “จิงซีลอน”

2.2.3 กฎหมาย ข้อกำหนด และระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุตามเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

การเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นเกี่ยวกับ องค์การที่ดูแลสนับสนุนการท่องเที่ยว การควบคุมนักท่องเที่ยว การควบคุมพัฒนาทรัพยากรและธุรกิจการท่องเที่ยว กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการของผู้สูงอายุ ผลการศึกษากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ รวมถึงสภาพปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย กฎ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการ เดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมีดังนี้

1) **กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ** พบว่ามีกฎหมายเกี่ยวข้องหลายฉบับ แบ่งเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ และกฎหมายที่มีบทบัญญัติเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุเป็นการเฉพาะและมีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ดังนี้

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

1.1) กฎหมายเกี่ยวกับองค์กรที่กำกับดูแลสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นกฎหมายที่ จัดตั้งและกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ทั้งที่เป็นองค์กรระหว่างประเทศและ องค์กรภายในประเทศ เพื่อควบคุมกำกับ ดูแล และส่งเสริมสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยวซึ่งบทบาทและ อำนาจหน้าที่ขององค์กรมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุรวมอยู่ด้วย

1.2) กฎหมายควบคุมนักท่องเที่ยว ได้แก่ พระราชบัญญัติตรวจคนเข้าเมืองที่มีสาระสำคัญ ว่าบุคคลซึ่งเดินทางเข้ามาในหรือนอกราชอาณาจักรจะต้องเดินทางเข้ามาหรือออกไปตามช่องทางด่าน ตรวจคนเข้าเมือง เขตท่าสถานีหรือท้องที่และตามกำหนดเวลา และมีข้อกำหนดห้ามมิให้คนต่างด้าวซึ่ง มีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร และยังกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการนำยานพาหนะ เข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรตามช่องทางด่านตรวจคนเข้าเมือง เขตท่าสถานีหรือท้องที่และ ตามกำหนดเวลาโดยพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจพาหนะที่เข้ามาในหรือที่จะออกไปนอก ราชอาณาจักร หรือพาหนะที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ารับคนโดยสารเข้ามาหรือออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายดังกล่าวด้วย

1.3) กฎหมายเพื่อควบคุมดูแลและพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติและข้อบัญญัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับเทศบาลซึ่งมีสาระเกี่ยวกับ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว การควบคุมอาคารสิ่งปลูกสร้างทั้งที่ เป็นที่พัก ร้านอาหาร ร้ายขายของที่ระลึก ห้องน้ำ รวมทั้งถนนที่เป็นเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวและ ทางเดินบริเวณแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงป้ายประชาสัมพันธ์ป้ายบอกทางสู่แหล่งท่องเที่ยวที่มีความ เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมอบอยู่ด้วย

1.4) กฎหมายเพื่อควบคุมเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยว เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อกำหนดมาตรการในการควบคุมกำกับประกอบธุรกิจนอตุสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับ บริการด้านการนำเที่ยว เช่น บริการด้านการเดินทาง บริการด้านอาหารและการพักผ่อน และบริการ ด้านการนำเที่ยว และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรง เช่น โรงแรม ภัตตาคาร บริษัทนำเที่ยว การขนส่ง และที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยทางในลักษณะเป็นอาชีพเสริม เช่น หัตถกรรมพื้นบ้าน การใช้เวลาวางมารับจ้างก่อสร้าง

2) กฎหมายที่มีบทบัญญัติเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุเป็นการเฉพาะและมีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

2.1) พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครอง การ ส่งเสริมและการสนับสนุนต่อสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุตามมาตรา 11 ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการ เดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุอาทิ.สิทธิได้รับการบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่สะดวก และรวดเร็วเป็นกรณีพิเศษ สิทธิที่จะได้รับการศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อ การดำเนินชีวิต สิทธิได้รับการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม สิทธิได้รับการพัฒนาตนเองและ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมสิทธิได้รับความความความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุ ในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่นสิทธิการช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะ ตามความเหมาะสม สิทธิได้รับการยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ สิทธิในการอื่นตามที่คณะกรรมการ ผู้สูงอายุแห่งชาติกำหนด

2.2) กฎหมายอื่นที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุได้แก่ ประมวลกฎหมายอาญาที่ผู้ประกอบกิจการท่องเที่ยวจะต้องให้การดูแลเอาใจใส่ต่อผู้สูงอายุหรือคนชรา เป็นพิเศษ พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ พ.ศ. 2522ได้จัดผู้สูงอายุหรือคนชราให้อยู่ในกลุ่มเดียวกันกับ เด็ก และคนพิการ ในลักษณะที่ว่าคนกลุ่มนี้มีสภาวะทางกายภาพที่อ่อนแอกว่าคนกลุ่มอื่นและจำเป็นต้อง ได้รับการปกป้องคุ้มครองเป็นกรณีพิเศษ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้บัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลว่าอาจดำเนินกิจการภายในตำบล เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสตรีเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการและให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ ต้องส่งเสริมการพัฒนาสตรีเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการพระราชบัญญัติเทศบาลและ พระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546

3) ปัญหาความบกพร่องของตัวบทกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

พบว่าปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีการออกกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุเป็นการเฉพาะ การเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุยังคงอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทุกประเภททั้งที่การเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมีลักษณะแตกต่างไปจากการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่น คงมีเพียงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดสิทธิสวัสดิการให้แก่ผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 จะบัญญัติให้ผู้สูงอายุมีสิทธิต่าง ๆ หลายประการเป็นต้นว่า สิทธิได้รับบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่สะดวกรวดเร็วเป็นกรณีพิเศษ สิทธิได้รับความสะดวกปลอดภัยโดยตรงในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณะอื่น แม้กฎหมายฉบับนี้จะไม่ได้อำนาจให้เข้าไปบังคับกับการจัดการท่องเที่ยวให้แก่ผู้สูงอายุ หรือเป็นบทบังคับให้ผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลและส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวต้องจัดให้มีสิทธิดังกล่าวเพื่อรองรับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ แต่อาจนำไปปรับใช้หรือบูรณาการเข้ากับการจัดการท่องเที่ยวแก่ผู้สูงอายุได้ ทั้งนี้พบว่าผู้ประกอบธุรกิจท่องเที่ยวส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาของกฎหมายฉบับนี้ จึงทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือยึดถือปฏิบัติจากผู้เกี่ยวข้องเท่าที่ควร

4) ปัญหาที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ พบสภาพปัญหา ดังนี้

4.1) ปัญหาการขาดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุของผู้ประกอบการท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ภาครัฐ รวมถึงนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่สูงอายุยังไม่ทราบว่ากฎหมายใดเกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ และจะต้องถือปฏิบัติตามกฎหมายเหล่านั้นอย่างไร

4.2) ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายขององค์กรภาครัฐที่มีบทบาทอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวพบว่าองค์กรภาครัฐที่มีบทบาทและอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมีจำนวนมากแต่ยังขาดการประสานความร่วมมือระหว่างองค์กรในอันที่จะส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุโดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวยังให้ความสำคัญกับการแสวงหารายได้จากการจัดบริการเพื่อการท่องเที่ยวทั่วไปมากกว่าการให้ความสำคัญกับการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกหรือการบริการที่จำเป็นสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

4.3) ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายด้านธุรกิจการท่องเที่ยว พบว่ายังขาดประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมายและมีการละเมิดต่อกฎหมายของผู้เกี่ยวข้องทำให้เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุหลายประการ เช่น สภาพรถยนต์นำเที่ยว รถยนต์โดยสาร ไม่เหมาะสมต่อสภาพร่างกายของผู้สูงอายุ อาหารที่จัดจำหน่ายไม่สะอาดถูกสุขอนามัย โรงแรมที่พักเรียกเก็บค่าที่พักและบริการในอัตราที่ไม่แน่นอนตามแต่ที่คิดจะเรียกเก็บโดยอ้างช่วงฤดูการท่องเที่ยว การประกอบธุรกิจท่องเที่ยวของไกด์หรือมัคคุเทศก์ที่ไม่มีใบอนุญาต มีการผิดสัญญานำเที่ยวที่ไม่เป็นไปตามรายการนำเที่ยวที่ได้แสดงไว้ และเรียกเก็บค่าบริการนำเที่ยวเกินจากที่ตกลงไว้ในสัญญา สิ่งอำนวยความสะดวก รวมถึงสวัสดิภาพความปลอดภัยของที่พัก และแหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่รองรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ

4.4) ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ พบว่าแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญและเป็นที่น่าสนใจต่อการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุยังมีสภาพที่ไม่สะดวกปลอดภัย ไม่เหมาะสมที่ผู้สูงอายุจะเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้น เช่น สภาพถนนที่ขรุขระเป็นหลุมเป็นบ่อ แหล่งท่องเที่ยวที่ต้องเดินขึ้นเนินซึ่งมีความสูงไม่มีราวบันไดให้จับ ห้องน้ำและสิ่งปลูกสร้างตามแหล่งท่องเที่ยวไม่มี

ความเป็นอารยสถาปัตย์เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นน้ำพุร้อนให้ลงอาบไม่มีป้ายบอกถึงข้อควรระวังสำหรับผู้สูงอายุ การไม่จัดเตรียมอุปกรณ์หรือความพร้อมเพื่อการปฐมพยาบาลกรณีนักท่องเที่ยวสูงอายุเจ็บป่วยหรือประสบอุบัติเหตุ

2.3 ข้อเสนอแนะที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุย

หลังจากการสังเคราะห์ผลงานวิจัยในโครงการย่อยที่ 1 โครงการย่อยที่ 2 และโครงการย่อยที่ 3 เพื่อนำมากำหนดนโยบายและมาตรการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุที่เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวในภาคใต้ตอนบน โดยในการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวได้มีการเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดต่าง ๆ แต่ด้วยลักษณะเฉพาะทางด้านกายภาพร่างกาย และสุขภาพของผู้สูงอายุ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว จึงได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบนให้เป็นจุดขายในการดึงดูดนักท่องเที่ยวสูงอายุ และสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น ดังนี้

1) การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

เนื่องจากผู้สูงอายุเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของการจัดการการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้ ซึ่งอาจจะมีข้อจำกัดทางด้านกายภาพ และสุขภาพอันเนื่องมาจากเส้นทางหรือระยะเวลาในการเดินทางในแหล่งท่องเที่ยวภาคใต้ค่อนข้างยาวนาน หากสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวไม่เพียงพอหรือไม่สมบูรณ์อาจจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพ หรือความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน อาทิ ปัญหาเส้นเลือดอันเนื่องจากการนั่งบนรถเป็นระยะเวลานาน การแช่น้ำร้อนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความดันโลหิต การเดินในแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตก หรือทะเลที่อาจจะลื่นและลุ่มซึ่งจะเกิดปัญหาการบาดเจ็บทั้งภายนอกและภายใน เป็นต้น ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพในแหล่งท่องเที่ยวและการบริการในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อรองรับการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ทางเดินในรูปแบบอารยสถาปัตย์ที่มีความลาดชันสำหรับรถเข็น หรือรถไฟฟ้าของผู้สูงอายุ
- ระบบไฮดรอลิกในรถบัสที่สามารถปรับระดับความสูงต่ำเพื่ออำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวสูงอายุในการเดินขึ้นรถบัส หรือเข็นรถเข็นขึ้นได้โดยไม่ต้องเดินลงจากรถ(ดังภาพที่ 3.1)
- ห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุที่มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายใน อาทิ ราวเหล็ก สายเชือกสำหรับกดชักโครก สายสำหรับเรียกขอความช่วยเหลือ เป็นต้นทั้งในสถานีบริการน้ำมันระหว่างทาง และในแหล่งท่องเที่ยว (ดังภาพที่ 3.2)
- การปรับปรุงทางเดินให้ปราศจากสิ่งกีดขวางที่อาจจะสะดุดล้มได้
- การปรับปรุงบาทวิถีให้มีระดับเดียวกัน
- ราวจับทางเดินสำหรับการเกาะยืนหรือเดินของผู้สูงอายุ(ดังภาพที่ 3.3)
- มีทางลาดและราวจับสำหรับผู้สูงอายุ ตลอดจนมีสิ่งอำนวยความสะดวกสมบูรณ์ครบถ้วน เช่น ส่งเสริมให้มีศูนย์บริการด้านการแพทย์และพยาบาล
- พื้นที่นั่งพักคอย หรือพักระหว่างทางที่ต้องมีการเดินเป็นระยะเวลานาน
- ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่สามารถให้ข้อมูลการท่องเที่ยว ให้คำแนะนำ บริการอาหารและเครื่องดื่มตลอดจนพื้นที่พักคอยและศูนย์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น

- การให้บริการข้อมูลด้านแหล่งท่องเที่ยว ราคาสินค้าหรือบริการเพื่อป้องกันการคิดราคาค่าสินค้าหรือบริการเกินจริง

- การพัฒนาซ่อมบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคมให้มีความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทาง ที่จะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

- มีป้ายบอกทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวและป้ายสื่อความหมายที่มีความโดดเด่นชัดเจนอ่านง่ายและเพียงพอ

- สนับสนุนให้มีการสร้างจุดพักรถ (Rest area) เป็นระยะๆ โดยมีห้องสุขาที่สะอาดไว้รองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

- สร้างจุดชมวิวหรือเส้นทางชมวิว (Scenic Road)

- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามและสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวสูงอายุ

- พัฒนาพื้นที่ปูพรมแหล่งโบราณสถานที่สำคัญ พร้อมส่งเสริมกิจกรรมการสร้างเรื่องราวประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ

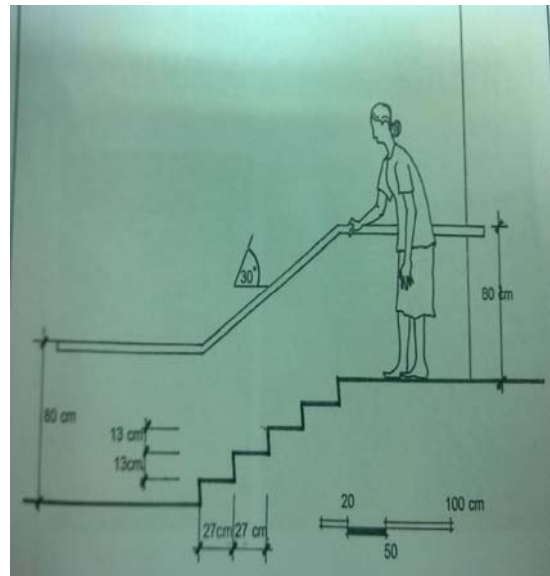

ที่มา: <http://galleryhip.com/wheelchair-lift-bus.html>

ภาพที่ 9 ทางลาดสำหรับรถเข็น

ภาพที่ 10 ห้องสุขาที่มีราวจับสำหรับผู้สูงอายุ

ภาพที่ 11 ทางเดินที่มีราวจับ และการปรับปรุงทางเดินให้มีระดับเดียวกัน

2) การเตรียมความพร้อมในการดูแลความปลอดภัยและสุขภาพของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

เนื่องจากปัญหาด้านสุขภาพของนักท่องเที่ยวสูงอายุเป็นสิ่งที่ผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการให้ความสำคัญ ดังนั้น ในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว ผู้ที่รับผิดชอบทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวต้องให้ความสำคัญในกระบวนการวางแผนและบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยการเตรียมบุคลากรให้มีทักษะและความสามารถเพื่อรองรับการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มสูงอายุ โดยเน้นการเตรียมความพร้อมและการกำหนดแนวทางปฏิบัติให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- จัดทำคู่มือปฏิบัติระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อให้ข้อมูลการท่องเที่ยวและคำแนะนำในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดหรือในแหล่งท่องเที่ยว
- กำหนดให้มีคชุเทศก์ต้องสร้างการรับรู้กับนักท่องเที่ยวสูงอายุเกี่ยวกับข้อมูลการเดินทาง หรือข้อกำหนดทางด้านสุขภาพ โดยกำหนดให้มีคชุเทศก์ที่รับผิดชอบนำเที่ยว หรือเจ้าหน้าที่ในแหล่งท่องเที่ยวต้องให้ข้อมูล คำแนะนำ หรือสอบถามประวัติการเจ็บป่วยของนักท่องเที่ยวก่อน
- ฝึกอบรมบุคลากรในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ในแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งสร้างเครือข่ายด้านสุขภาพโดยใช้โรงพยาบาลศูนย์สุขภาพชุมชนเป็นฐานในการดูแลสุขภาพและความปลอดภัยด้านชีวิตของนักท่องเที่ยว
- นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ประโยชน์ด้วยการพัฒนา Application บนโทรศัพท์มือถือหรือ Tablet ในระบบ Android หรือ IOS เพื่ออำนวยความสะดวกผู้ที่เกี่ยวข้องในการอำนวยความสะดวกและรักษาความปลอดภัย รวมไปถึงการแนะนำวิธีการดูแลหรือปฐมพยาบาลเบื้องต้น

3) การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

เนื่องจากในปัจจุบันมีกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวสูงอายุสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวสูงอายุว่าจะได้รับการบริการที่เป็นธรรมและได้มาตรฐาน รวมทั้งมีความปลอดภัยทางด้านชีวิตและทรัพย์สิน โดยสามารถดำเนินการได้ดังนี้

- เปิดช่องทางสายด่วนหรือ Application เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถร้องเรียน หรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ได้ทันท่วงทีในกรณีที่ประสบปัญหาระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว
- ดำเนินการศาลท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดเพื่อเป็นการควบคุมดูแล และลงโทษผู้ที่ละเมิด ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือดำเนินการด้วยความไม่เป็นธรรมต่อนักท่องเที่ยวที่มีการกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจน
- ประชาสัมพันธ์กฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงช่องทางในการร้องเรียนหรือฟ้องร้องกรณีพบเจอการดำเนินการที่ไม่เป็นธรรมหรือมีการฝ่าฝืนกฎหมายให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุเพื่อให้ นักท่องเที่ยวสูงอายุได้ทราบถึงสิทธิของตนเอง รวมถึงการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวสูงอายุใช้สิทธิตนเองอย่างเต็มที่
- ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการด้านกฎหมายควรมีการสุ่มในการตรวจสอบและเฝ้าระวังในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ รวมถึงการกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจนและรุนแรง

4) การพัฒนาอาชีพที่รองรับการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ อาทิ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินการพัฒนาอาชีพเพื่อรองรับการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุ อาทิ นวดแผนไทย การผลิตสินค้าที่ระลึกจากวัตถุดิบธรรมชาติ อาหารท้องถิ่น ครุสออนโยคะ หรือแอโรบิก การนั่งสมาธิ เป็นต้น โดยกลุ่มอาชีพนั้นนอกจากเป็นการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับชุมชนท้องถิ่น ยังเป็นการอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวพร้อมทั้งสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายไม่เฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางกายภาพแต่นักท่องเที่ยวสูงอายุสามารถเลือกประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวได้หลากหลายตามความต้องการ ความสนใจและความเหมาะสมของสุขภาพ รวมไปถึงการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสูงอายุได้มีโอกาสเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ๆ ในการฝึกหัดและฝึกฝนในด้านต่างๆ ตามความสนใจและกลับไปทำต่อที่บ้าน ซึ่งกรณีนี้นักท่องเที่ยวสูงอายุไม่ได้เฉพาะประสบการณ์จากการท่องเที่ยวแต่ยังเป็นการเรียนรู้เรื่องราวใหม่ๆ ที่สามารถกลับมาทำต่อได้ด้วยตนเองซึ่งเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วย

5) การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสูงอายุสามารถกำหนดหรือเลือกโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ต้องการได้

สิ่งที่สำคัญในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ คือ การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเลือกประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ตนเองสนใจและสามารถทำได้ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำเสนอทางเลือกด้านกิจกรรมและโปรแกรมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวสูงอายุได้รับทราบเพื่อที่จะได้วางแผนการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม ประกอบกับที่ได้กล่าวไปข้างต้นในหัวข้อ 3.5.4 ถึงการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสูงอายุได้มีโอกาสเรียนรู้ด้วยการมีส่วนร่วมในการผลิตหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) ที่นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการสร้างคุณค่า (Value Co-Creation) ในการเดินทางท่องเที่ยวของตนเอง ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวสามารถดำเนินการได้ดังนี้

- พัฒนา Application ด้านการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงฐานข้อมูลการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดที่มีระบบให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกกิจกรรมหรือโปรแกรมการท่องเที่ยวที่สนใจได้ซึ่งอาจจะเชื่อมโยงกับ Application ในหัวข้อ 3.5.2 และ 3.5.3 ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น
- ประชาสัมพันธ์และสื่อสารกับนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายต่อทางเลือกด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลายสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

3. ข้อเสนอแนะ

เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน แผนงานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด ควรกำหนดกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุเป้าหมายให้ชัดเจนเพื่อที่จะได้กำหนดแนวทางในการสื่อสารและจูงใจให้เดินทางมาท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด เนื่องจากจุดเด่นและศักยภาพทางการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดของภาคใต้ตอนบนมีความแตกต่างกัน การดึงดูดนักท่องเที่ยวสูงอายุดังกลุ่มจะเป็นแนวทางที่สำคัญในการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าทางการท่องเที่ยว

3.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวต้องสื่อสารข้อควรปฏิบัติและคำแนะนำของนักท่องเที่ยวสูงอายุต่อการเดินทางท่องเที่ยวในภาคใต้ตอนบน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในแหล่งท่องเที่ยวที่

นักท่องเที่ยวสูงอายุต้องเดินหรือปีนป่ายควรมีการเตือนหรือให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวก่อนเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว ยกตัวอย่างเช่น สระมรกต หรือน้ำตกร้อนในจังหวัดกระบี่ รวมไปถึงแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำพุร้อน ที่ต้องมีการเตือนนักท่องเที่ยวสูงอายุเกี่ยวกับความเสี่ยงในกรณีที่นักท่องเที่ยวมีปัญหาด้านสุขภาพในเรื่องของความดันโลหิต

3.3 เนื่องจากเป้าหมายที่สำคัญในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในภาคใต้ตอนบนคือ การเพิ่มมูลค่าและคุณค่าจากการท่องเที่ยว ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และธุรกิจนำเที่ยวควรมีการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และมีช่องทางให้นักท่องเที่ยวสูงอายุได้มีโอกาสเลือกหรือจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ตรงกับความต้องการและลักษณะทางกายภาพของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

3.4 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านสาธารณูปโภคและสาธารณูปการควรร่วมวางแผนและจัดทำแผนการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวในภาคใต้ตอนบนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ โดยจากผลการวิจัย นักท่องเที่ยวสูงอายุมีปัญหาด้านการติดต่อสื่อสาร เส้นทางคมนาคม ความสะอาดและสะดวกของห้องน้ำ ถึงขยะ เป็นต้น ดังนั้น จึงต้องมีการวางแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ให้สามารถใช้งานได้ดี และสามารถอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดความประทับใจและความต้องการที่จะกลับมาเยือนแหล่งท่องเที่ยววนั้น ๆ อีก

3.5 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในภาคใต้ตอนบนควรมีการประชุมหรือสัมมนา ร่วมกันเพื่อเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างจังหวัดที่จะสามารถเพิ่มมูลค่าและคุณค่าทางการท่องเที่ยว รวมไปถึงการสร้างความโดดเด่นและแตกต่างจากคู่แข่งซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวในประเทศอื่น และสร้างความน่าสนใจของกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยในส่วนของกิจกรรมการท่องเที่ยวอาจจะเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสูงอายุได้มีโอกาสวางแผนและกำหนดกิจกรรมในแต่ละจังหวัดด้วยตนเอง

3.6 กรมการท่องเที่ยวควรร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการในการสอดแทรกเนื้อหาด้านการท่องเที่ยว และท่องเที่ยวชุมชนในหลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนในด้านการท่องเที่ยวให้เป็นผู้นำเที่ยว (มัคคุเทศก์) ท้องถิ่น

4. ผลสำเร็จและความคุ้มค่าของการวิจัย

4.1 ได้แหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุที่สร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

4.2 มีฐานข้อมูลทรัพยากรทางการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

4.3 เป็นการส่งเสริมประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบนให้เป็นที่รู้จัก

4.4 ได้โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุยที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

4.5 ได้ข้อเสนอแนะที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ ตามเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน แก่ภาครัฐ ท้องถิ่น/ชุมชน และผู้ประกอบการที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในจังหวัดภาคใต้

4.6 ได้บทวิเคราะห์และสังเคราะห์โครงการย่อยเพื่อหารูปแบบในการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

5. การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

แผนงานวิจัยนี้มีการนำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

5.1 การใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ

5.1.1 ได้นำเสนอผลงานวิจัยในงานประชุม International Conference on Innovation and Sustainability 2015

การประชุมวิชาการนานาชาติ icois2015 ภายใต้หัวข้อ "Strengthening the ASEAN Community to Address Emerging Global Challenges" ระหว่างวันที่ 12-13 พฤศจิกายน 2558 ณ จังหวัดเชียงใหม่เพื่อเป็นเวทีทางวิชาการให้กับนักวิจัยและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านการวิจัย ตลอดจนเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัย

Letter of Acceptance

5th October 2015

Dear Assoc.Prof. Dr.SARANYA BUNNAG

Congratulations. On behalf of the Organising Committee, I am very pleased to inform you that your abstract/paper titled "Study and Development of Tourism Database and the Tourism Products for Senior Tourists in the Upper South of Thailand" has been accepted by the Organizer of the International Conference on Innovation and Sustainability (ICOIS2015) for presentation. Please remember that complete manuscript should be submitted by October 15, 2015.

The International Conference on Innovation and Sustainability (ICOIS2015) shall be held at the Duangtawan Hotel, Chiang Mai, Thailand on November 12-13, 2015. This year's conference theme is "Strengthening the ASEAN Community to Address Emerging Global Challenges." On behalf of the conference organizing committee, I would like to invite you to attend this conference, meet and exchange ideas with many scholars from around the world.

Please refer to the conference website at www.icois2015.com for fees payment instructions, registration for the conference and other important information. Fees payment will be required for inclusion of submission in the official conference proceedings.

If there are any other enquiries or any question on accommodation (for the hotel special rate), please do not hesitate to contact us email: husoconference@gmail.com

Again, thank you for your submission to the 2nd International Conference on Innovation and Sustainability. We look forward to welcoming you in Chiang Mai.

Sincerely,

Assoc.Prof.Dr.Parit Yinsen
Conference Director
ICOIS 2015

5.1.2 ได้นำเสนอผลงานวิจัยในโครงการประชุมสัมมนาและนิทรรศการวิชาการนานาชาติ ครั้งที่ 12 The 12th Inter- University Cooperation Program เรื่อง “เครือข่ายความรู้เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชีย” “ASIAN Community Knowledge Networks for the Economy, Society, Culture, and Environmental Stability” ระหว่างวันที่ 6 – 11 มิถุนายน 2559 ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์

เป็นการนำเสนอบทความทางวิชาการ งานวิจัย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในการนำไปสู่ข้อเสนอแนะและการกำหนดนโยบายที่สามารถลดสถานการณ์ที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนา อันนำไปสู่การเสริมสร้างความมั่นคงของภูมิภาค

No.0532.13 / 1788

Chiang Rai Rajabhat University
80 Moo9, Phahonyotin Road,
Muang District
Chiang Rai 57100, Thailand

15 March 2016

Subject: Acceptance of Abstract for 12th International Conference “Inter-University Cooperation Program” “**ASIAN Community Knowledge Networks for the Economy, Society, Culture, and Environmental Stability**”

Dear Associate Professor Dr. Saranya Bunnag,

I acknowledged with thanks and appreciation the receipt of your abstract for presentation entitled “**Exploring the Behavior of Thai and Foreigner Senior Tourists Visiting the Upper South of Thailand**”.

I am pleased to notify you that your abstract has been accepted for presentation at the 12th International Conference Inter-University Cooperation Program “**ASIAN Community Knowledge Networks for the Economy, Society, Culture, and Environmental Stability**” to be held 6 – 11 June 2016 at Century Park Hotel & University of the Philippines, Diliman Campus.

Please submit your full paper along with your biodata not later than 30 April 2016. Should you have any further questions, please do not hesitate to contact me.

I look forward to greeting you at Century Park Hotel & University of the Philippines, Diliman Campus.

Sincerely yours,

Associate Professor Dr. Makha Khittasangka
Dean, International College of Mekong Region
International Organizing Committee
Chiang Rai Rajabhat University

Tel: 66 53 776306

Fax: 66 53 776306

No.0532.13 / 1624

Chiang Rai Rajabhat University
80 Moo9, Phahonyotin Road,
Muang District
Chiang Rai 57100, Thailand

11 March 2016

Subject: Acceptance of Abstract for 12th International Conference “Inter-University Cooperation Program” “**ASIAN Community Knowledge Networks for the Economy, Society, Culture, and Environmental Stability**”

Dear Mr. Mongkol Malyarom,

I acknowledged with thanks and appreciation the receipt of your abstract for presentation entitled “**Legal research for developing itineraries for elderly tourists**”.

I am pleased to notify you that your abstract has been accepted for presentation at the 12th International Conference Inter-University Cooperation Program “**ASIAN Community Knowledge Networks for the Economy, Society, Culture, and Environmental Stability**” to be held 6 – 11 June 2016 at Century Park Hotel & University of the Philippines, Diliman Campus.

Please submit your full paper along with your biodata not later than 30 April 2016. Should you have any further questions, please do not hesitate to contact me.

I look forward to greeting you at Century Park Hotel & University of the Philippines, Diliman Campus.

Sincerely yours,

Associate Professor Dr. Makha Khittasangka
Dean, International College of Mekong Region
International Organizing Committee
Chiang Rai Rajabhat University

Tel: 66 53 776306

Fax: 66 53 776306

No.0532.13 / 1785

Chiang Rai Rajabhat University
80 Moo9, Phahonyotin Road,
Muang District
Chiang Rai 57100, Thailand

15 March 2016

Subject: Acceptance of Abstract for 12th International Conference "Inter-University Cooperation Program" "ASIAN Community Knowledge Networks for the Economy, Society, Culture, and Environmental Stability"

Dear Ms. Kallaya Dalaha,

I acknowledged with thanks and appreciation the receipt of your abstract for presentation entitled "Study and Development of Tourism Database and the Tourism Products for Senior Tourists in the Upper South of Thailand".

I am pleased to notify you that your abstract has been accepted for presentation at the 12th International Conference Inter-University Cooperation Program "ASIAN Community Knowledge Networks for the Economy, Society, Culture, and Environmental Stability" to be held 6 – 11 June 2016 at Century Park Hotel & University of the Philippines, Diliman Campus.

Please submit your full paper along with your biodata not later than 30 April 2016. Should you have any further questions, please do not hesitate to contact me.

I look forward to greeting you at Century Park Hotel & University of the Philippines, Diliman Campus.

Sincerely yours,

A handwritten signature in black ink, reading "Makha Khittasangka".

Associate Professor Dr. Makha Khittasangka
Dean, International College of Mekong Region
International Organizing Committee
Chiang Rai Rajabhat University

Tel: 66 53 776306

Fax: 66 53 776306

5.1.3 ได้นำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมเสนอผลงานวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 39 ที่สภาคณะผู้บริหารบัณฑิตศึกษาแห่งประเทศไทย และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญได้ร่วมเป็นเจ้าภาพจัดงาน International Graduate Research Conference 2016 บนเนื้อหา “Creating New Knowledge through Graduate Research” ณ John XXIII Conference Center มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาลัยเขตสุวรรณภูมิ ตั้งแต่วันที่ 30 มิ.ย. – 1ก.ค. 2559

Assumption University of Thailand
592 Ramkhamhaeng Soi 24 Road,
Hua Mak, Bangkok, Bangkok 10240 Thailand

25 May 2016

Dear Penpuck Thongtae

I am pleased to inform you that your paper, titled "Study and Improvement of Travel Routes for Senior tourists In the Upper South of Thailand", has been accepted for presentation at the 4th International Graduate Research Conference which takes place June 30th - July 1st 2016 at Assumption University, Suvarnabhumi Campus.

We request you to confirm your availability for the presentations of your paper. There are two ways to present, either as a poster presentation or oral presentation. If you are not able to attend, then you will have to either withdraw the paper or have a co-author present. Please refer to the website for next steps and the details on presentations, payments and registration, and other conference details follow the link below.
<http://www.39ngrconference.au.edu/Registration.html>

Moreover, we remind you that the deadline for submission of the final research papers for presentation and registration payment is on May 31st, 2016

If you have any questions, Please contact us at abacconference2016@au.edu

Sincerely,

K. Phothikitti

Dr. Kitti Phothikitti
Conference Chair
Dean, Graduate studies
Dean, Graduate School of Business

ภาพที่ 14 คู่มือเส้นทางท่องเที่ยว เมืองนครศรีธรรมราช “เที่ยวเมืองคอน อิ่มท้อง อิ่มบุญ” (ต่อ)

5.2.4 บริษัททัวร์ที่นำโปรแกรมการท่องเที่ยวไปขาย ได้แก่

- 1) Advance green tour and organize
 - 213 Petchakaseam Soi 5 Rd. Hatyai Songkhla 90110
 - Tel / Fax : 006674 - 247321
 - Email Address : advancegreentour@hotmail.com
 - Phone Number : 006689 – 7338571, 006688 - 7884326
 - Company Website : www.advancegreentour.com
 - Face book : advance green tour and organize

- 2) 108 Tour & Service (TAT License 41-00288)
 - 15/28 Sripadungvithi Rd., Hatyai. Songkla 90110
 - (Opposite Hatyai Ambassador Hotel)
 - Tel:(+66)74 238447 Fax:(+66)74 238448
 - E/Mail:108tour@gmail.com / info@108tour.com

หนังสือรับรองการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ขอรับรองว่าทางบริษัทได้นำโปรแกรมการท่องเที่ยวและเส้นทางท่องเที่ยวของ
โครงการวิจัยเรื่องการศึกษาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่
ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบนไปใช้ในการขายทัวร์

ลงชื่อ.....
ตำแหน่ง.....
วันที่.....

Advance green tour and organize

213 Petchakaseam Soi 5 Rd. Hatyai Songkhla 90110

Tel / Fax : 006674 - 247321

Email Address : advancegreentour@hotmail.com

Phone Number : 006689 - 7338571, 006688 - 7884326

Company Website : www.advancegreentour.com

Face book : advance green tour and organize

ภาพที่ 15 บริษัททัวร์ (Advance green tour and organize) ออกหนังสือรับรอง
การนำโปรแกรมการท่องเที่ยวไปขายแก่นักท่องเที่ยว

หนังสือรับรองการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ขอรับรองว่าทางบริษัทได้นำโปรแกรมการท่องเที่ยวและเส้นทางท่องเที่ยวของ
โครงการวิจัยเรื่องการศึกษาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่
ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบนไปใช้ในการขายทัวร์

ลงชื่อ.....
ตำแหน่ง.....
วันที่.....

108 Tour & Services (TAT License 41-00288)

15/28 Sripadungvithi Rd., Hatyai Songkhla 90110

(Opposite Hatyai Ambassador Hotel)

Tel :(+66) 74 238447 Fax :(+66) 74 238448

E/Mail: 108tour@gmail.com / info@108tour.com

ภาพที่ 16 บริษัททัวร์ (108 Tour & Services) ออกหนังสือรับรอง
การนำโปรแกรมการท่องเที่ยวไปขายแก่นักท่องเที่ยว

5.2.5 มีฐานข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดภาคใต้ตอนบน และนำเสนอข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมทั้งสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ ประกอบด้วยข้อมูลประเภทต่างๆ ที่นักท่องเที่ยว หน่วยงานต่างๆและผู้ประกอบการด้านท่องเที่ยวสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ดูได้ที่ <http://huso.pn.psu.ac.th/tourismdb/Seniortourists-ust> หรือ <http://www.seniortourists-ust.com>

บทคัดย่อ

สัญญาเลขที่ RDG 5750025
หัวหน้าโครงการ ศรัณยา บุณนาค
E-mail Address saranya.b@psu.ac.th
ระยะเวลาดำเนินการ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 - 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

แผนงานวิจัย เรื่อง การสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ดำเนินงานในช่วงเดือน กรกฎาคม พ.ศ.2557- พฤศจิกายน พ.ศ.2558 มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อ 1) สสำรวจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน 2) ศึกษาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน 3) สสำรวจและพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุทุกประเภทในจังหวัดภาคใต้ตอนบน และนำเสนอข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและสื่อต่างๆ

งานวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้ศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป จำนวน 455 ราย มาทำการสัมภาษณ์ด้วยแบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 58.24 ปี เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยมากที่สุดหรือคิดเป็นร้อยละ 57.1 รองลงมาคือ ชาวสหรัฐอเมริกา ชาวมาเลเซีย ชาวจีน ชาวรัสเซีย ชาวสวีเดน ชาวเยอรมัน ชาวเนเธอร์แลนด์ และชาวต่างประเทศอื่นๆตามลำดับ ร้อยละ 65.1 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวข้ามชาติที่เคยเดินทางมาท่องเที่ยวในรอบ 5 ปี โดยมีระยะเวลาท่องเที่ยวเฉลี่ย 3.61 วัน มีการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวครั้งนี้โดยเฉลี่ย 21,965 บาทต่อคน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 6.2 เดินทางคนเดียว สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางกับผู้อื่นจะมีจำนวนผู้ร่วมเดินทางเฉลี่ย 3.33 คน โดยกลุ่มตัวอย่างระบุว่าเดินทางกับครอบครัว/ญาติมากที่สุด รองลงมาคือเดินทางกับคู่รัก/แฟนเดินทางกับบริษัททัวร์นำเที่ยวและเพื่อน ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลการท่องเที่ยวจากบอกเล่าของเพื่อน/ญาติมากที่สุด รองลงมาคืออินเทอร์เน็ตและสื่ออื่นๆ ตามลำดับ โดยกลุ่มตัวอย่างเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบนเพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อนมากที่สุด รองลงมาคือต้องการเยี่ยมญาติ/เพื่อนและการทำบุญ/ร่วมกิจกรรมทางศาสนา ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจต่อการเดินทางมาท่องเที่ยวใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบนในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย3.93) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่หรือคิดเป็นร้อยละ 84.2 จะกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้งในอนาคต โดยรูปแบบการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสูงอายุให้ความสนใจมากที่สุดคือการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ รองลงมาเป็นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และรูปแบบการท่องเที่ยวอื่นๆตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับกิจกรรมการท่องเที่ยวคือกิจกรรมเชิงผจญภัยมากที่สุดรองลงมาคือกิจกรรมการเที่ยวชมโบราณสถาน และกิจกรรมดำน้ำตกปลา ตามลำดับ สำหรับปัญหาด้านที่พักกลุ่มตัวอย่างระบุว่าไม่มีปัญหาด้านไม่มีบริการร้านอาหารมากที่สุด รองลงมาคือไม่มีสถานออกกำลังกาย และไม่มีบริการรถรับส่ง ตามลำดับ ปัญหาด้านการให้บริการของทัวร์หรือบริษัทนำเที่ยวพบว่ามีปัญหาด้านอาหารที่จัดให้ไม่อร่อยมากที่สุด รองลงมาคือมีคฤหาสน์ที่ไม่มีความรู้ และไม่มีความรู้ และไม่มีแหล่งสำหรับเลือกซื้อสินค้า/ของที่ระลึก ตามลำดับ

ผลการศึกษาได้จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ทั้งหมด 34 เส้นทาง โดยจำแนกเป็นจังหวัดกระบี่ 4 เส้นทาง จังหวัดภูเก็ต 5 เส้นทาง จังหวัดพังงา 3 เส้นทาง จังหวัดระนอง 8 เส้นทาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 4 เส้นทาง จังหวัดชุมพร 4 เส้นทาง และจังหวัดนครศรีธรรมราช 6 เส้นทาง

ผลการสำรวจแหล่งทรัพยากรและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวทุกประเภท จากทั้ง 74 อำเภอ ของ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน ได้สถานที่ท่องเที่ยว 1,160 แหล่ง เส้นทางท่องเที่ยวโดยนักวิจัย 34 เส้นทาง และเส้นทางท่องเที่ยวโดยทัวร์อื่นๆ 56 เส้นทาง ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภท มัสยิด 400 แห่ง โรงแรม / ที่พัก 1,216 แห่ง ร้านอาหาร / เครื่องดื่ม 178 แห่ง ร้านอาหารฮาลาล 47 แห่ง ผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจ 161 รายการ ธุรกิจขนาดกลาง/ ขนาดย่อม 90 ราย กลุ่มอาชีพ / สินค้า 394 กลุ่ม สิ่งอำนวยความสะดวก 91 แห่ง สามารถสืบค้นได้จากฐานข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบนที่ <http://huso.pn.psu.ac.th/tourismdb/Seniortourists-ust> หรือ <http://www.seniortourists-ust.com> สำหรับแหล่งท่องเที่ยวเรียงตามลำดับคุณค่าและความสำคัญลำดับ 1 พบว่านักท่องเที่ยวระบุ หาดป่าตอง รองลงมาคือ หาดทะเลนอก อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลันตา แหลมพรหมเทพ เขาตะปู พระตำหนักกรมหลวงชุมพรเขตอุดม เกาะไข่นอก เกาะปันหยี อนุสาวรีย์พระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี วัดสุวรรณคีรีวิหาร จุดชมวิวเขานิเวศ จุดชมวิวหัวเขาถ่าน และหาดนพรัตน์ธารา ตามลำดับ ทั้งนี้ทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน ประเภทที่ดึงดูดความสนใจมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ประชาชนในท้องถิ่นระบุว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาคือ แหล่งท่องเที่ยวประเภทศาสนา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี เมื่อให้คะแนนระดับคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุโดย 1 คือระดับน้อยที่สุด และ 5 คือระดับมากที่สุด พบว่านักท่องเที่ยวสูงอายุให้ระดับคุณค่าในเรื่องความโดดเด่น/มีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบนในภาพรวม 3.88 คะแนนซึ่งอยู่ในระดับมาก โดยให้ระดับคุณค่าในเรื่องความโดดเด่น/มีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราชสูงที่สุด รองลงมาคือ แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ จังหวัดพังงา จังหวัดชุมพร จังหวัดกระบี่ จังหวัดระนอง จังหวัดภูเก็ต และจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามลำดับ

Abstract

Project Code	RDG 5750025
Head of Project	SaranyaBunnag
E-mail Address	saranya.b@psu.ac.th
Duration	15 July 2014 - 15 November 2015

The study of tourism value creation and value adding for senior tourists in the upper south of Thailand began from July 2014 to November 2015. Purpose of the study was to: 1) Exploring the behavior of Thai and foreigner senior tourists visiting the upper south of Thailand 2) Study and improvement of travel routes in the upper south of Thailand 3) Explore the nature-based resources and products in all areas of tourism industry in the upper southern provinces of Thailand and provide a database to the public via the Internet and other sources.

The survey research was conducted to exploring the behavior of Thai and foreigner senior tourists visiting the upper south of Thailand. Employing accidental sampling, the subjects of this study were 455 senior tourists (aged over 50 years), interviewed by a guided questionnaire, the results showed that an average age of the sample group was 58.24. The majority of them accounted for 57.1 per cent was Thai, followed by American, Malaysian, Chinese, Russians, Swedes, Germans, Dutch and others countries, respectively. 65.1 per cent of them were recurrent tourists who traveled to the region again in a period of five years. Their average stays lasted 3.61 days. The overall average expenditure was 21,965 baht. 6.2 per cent of the tourists traveled by themselves. For those traveling with companions, the average number of travelers are 3.33. They largely traveled with relatives, lovers, tour companies and friends, respectively. Most predominantly, the sample group received tourist information orally from their friends, the Internet and other media respectively. They traveled to the 7 upper south of Thailand for pleasure at most, followed by to visit relatives / friends, merit making or joining religious activities, respectively. The tourists' satisfaction with their journeys in the 7 upper south of Thailand were at the high level (mean score 3.93). 84.2 per cent of the tourists said they would visit the tourist spots again. They showed their interest in Natural Tourism the most, followed by Ecotourism, Agro Tourism, Edu-meditation Tourism, Health Tourism and others Tourism, respectively. The sample is to focus on tourism activities .adventure activities the most, followed by a visit to the historic event, scuba diving and fishing, respectively. For the accommodation problem, most of the tourists said that no restaurants, no gym, the lack of pick-up vehicles posed the biggest problem for them, respectively. The provider of the tour or tour companies problem, found that food is unpalatable, followed by the lack of skilled tour guides and no source for shopping / souvenir, respectively.

According to the study, for senior tourists in the upper south of Thailand consisted of 34 travel routes — 4 travel routes in Krabi Province; 5 in Phuket Province; 3 in Phangnga Province; 8 in Ranong Province; 4 in Suratthani Province; 4 in Chumphon Province; and 6 in Nakhon Si Thammarat Province.

After identifying the natural resource and recreational tourism of 74 prefectures in the 7 upper southern provinces, the results shown that there are 1,160 tourist attractions, 34 travel routes by researcher and 56 travel routes by other business tours, 400 mosques, 1,216 facilities for lodgings and hotels, 178 restaurants/cafes, 47 Halal Restaurants and 161 different types of local merchandise products. There are 90 small and medium enterprises, 394 entrepreneurs and merchants, and 91 facilities for research/study databases via this website <http://huso.pn.psu.ac.th/tourismdb/Seniortourists-ust> or <http://www.seniortourists-ust.com> (for nature-based tourist attractions in the 7 upper southern provinces).

From the survey study, these are the most popular tourist attractions: Patong beach, The sea off the beach, Koh Lanta National Park, Laem Phrom Thep, James Bond Island, The palace Krom Luang Chumphon, Khai Island, Kao Panyee, Phraya served faithfully loyal Mahisorn, Suwankeeree -veeharn Temple, Khao Niwet View Point, Head Charcoal View Point, and Nopparat Thara Beach, respectively. Regarding the local people's perspective, it was found that the most potential tourist attractions were natural attractions, followed by religious attractions, historical and archeological attractions, tourist attractions with activities, and arts and cultural attractions, respectively. In terms of the value of senior tourism resources on a scale of 1-5, the findings revealed that the overall score of the value of senior tourism resources in 7 upper southern provinces of Thailand regarding its notability was at a high level(= 3.89). Indeed, the results showed that the highest average scores concerning the value of senior tourism resources were rated by the samples from Nakhon Si Thammarat Province, followed by Phangnga Province, Chumphon Province, Krabi Province, Ranong Province, Phuket Province, and Suratthani Province, respectively.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ข
บทคัดย่อ	คค
ABSTRACT	จจ
สารบัญ	ชช
สารบัญตาราง	ซซ
สารบัญแผนภาพ	ฅฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของแผนงานวิจัย	3
1.3 นิยามศัพท์	3
1.4 กรอบแนวคิดของแผนงานวิจัย	3
1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย	4
1.6 ขอบเขตการวิจัย	7
1.7 พื้นที่วิจัย	8
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 ข้อค้นพบของการวิจัย	9
2.1 การสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ ในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน	9
2.2 จัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ โดยออกแบบรูปแบบ การท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบนที่สอดคล้องกับความต้องการของ นักท่องเที่ยวสูงอายุ	18
2.3 ข้อเสนอแนะที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการ ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยง พื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุย	32
บทที่ 3 สรุปภาพรวมและข้อเสนอแนะ	38
3.1 สรุปภาพรวมการวิจัย	38
3.2 ข้อเสนอแนะ	75
3.3 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์	76
ภาคผนวก ก. ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์กิจกรรมที่วางแผนไว้และกิจกรรม ที่ดำเนินการมาและผลที่ได้รับตลอดโครงการ	89

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1	สรุปประเภทของข้อมูลใน 7จังหวัดภาคใต้ตอนบนที่ใช้ในการจัดทำฐานข้อมูล ท่องเที่ยวผู้สูงอายุ	ช
ตาราง 2	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดระนอง	ฉ
ตาราง 3	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต	ฉ
ตาราง 4	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดพังงา	ฉ
ตาราง 5	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่	ฐ
ตาราง 6	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร	ฐ
ตาราง 7	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี	ฑ
ตาราง 8	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช	ฑ
ตาราง 1.1	แสดงขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย	5
ตาราง 1.2	แหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับตลาดนักท่องเที่ยวสูงอายุในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน	18
ตาราง 1.3	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดระนอง	19
ตาราง 1.4	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต	20
ตาราง 1.5	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดพังงา	20
ตาราง 1.6	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่	21
ตาราง 1.7	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร	21
ตาราง 1.8	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี	22
ตาราง 1.9	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช	22
ตาราง 2.1	สรุปประเภทของข้อมูลใน 7จังหวัดภาคใต้ตอนบนที่ใช้ในการจัดทำฐานข้อมูล ท่องเที่ยวผู้สูงอายุ	13
ตาราง 3.1	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดระนอง	44
ตาราง 3.2	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต	48
ตาราง 3.3	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดพังงา	50
ตาราง 3.4	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่	53
ตาราง 3.5	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร	56
ตาราง 3.6	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี	58
ตาราง 3.7	โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช	65

สารบัญแผนภาพ

	หน้า	
ภาพที่ 1	หน้าแรก (Homepage) ของฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวสูงอายุในภาคใต้ตอนบน	ฉ
ภาพที่ 2	โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางนครศรีฯเมืองประวัติศาสตร์ – สุราษฎร์เมืองคนดี – ชุมพรเมืองสดศรี – ระนองนี้เมืองน้ำแร่	ฉฉ
ภาพที่ 3	โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ – อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน	ฉฉฉ
ภาพที่ 4	โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางเที่ยวเมืองแร่นอง มองจวนเจ้าเมือง ชมภูเขาหญ้า แช่กายาบน้ำร้อน	ฉฉฉฉ
ภาพที่ 5	โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางสู่เมืองธรรมชาติ... สุราษฎร์ – นครศรีธรรมราช	ฉฉฉฉฉ
ภาพที่ 6	โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางร่วมอนุรักษ์ป่าที่ราบต่ำผืนสุดท้ายของไทย ฉ. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาประ – บางคราม (เขานอจู้จู้)	ฉฉฉฉฉฉ
ภาพที่ 7	โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางวันเดียวเที่ยวทั่วชุมพรถึงค่ากลับมาอนสุราษฎร์	ฉฉฉฉฉฉฉ
ภาพที่ 8	โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางวันเดียวเที่ยวสายธรรมมะ ศึกษาประวัติศาสตร์เมือง “จิ้งซีลอน”	ฉฉฉฉฉฉฉฉ
ภาพที่ 9	ทางลาดสำหรับรถเข็น	ฉฉฉฉฉฉฉฉ
ภาพที่ 10	ห้องสุขาที่มีราวจับสำหรับผู้สูงอายุ	ฉฉฉฉฉฉฉฉฉ
ภาพที่ 11	ทางเดินที่มีราวจับ และการปรับปรุงทางเดินให้มีระดับเดียวกัน	ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ
ภาพที่ 12	แผนที่เส้นทางท่องเที่ยว นครศรีฯเมืองประวัติศาสตร์ – สุราษฎร์เมืองคนดี – ชุมพรเมืองสดศรี – ระนองนี้เมืองน้ำแร่	ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ
ภาพที่ 13	แผ่นพับประชาสัมพันธ์ โปรแกรมการท่องเที่ยว	ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ
ภาพที่ 14	คู่มือเส้นทางท่องเที่ยว เมืองนครศรีธรรมราช “เที่ยวเมืองคอน อิมท้อง อิมบุญ”	ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ
ภาพที่ 15	บริษัททัวร์ (Advance green tour and organize) ออกหนังสือรับรองการนำโปรแกรมการท่องเที่ยวไปขายแก่นักท่องเที่ยว	ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ
ภาพที่ 16	บริษัททัวร์ (108 Tour & Services) ออกหนังสือรับรองการนำโปรแกรมการท่องเที่ยวไปขายแก่นักท่องเที่ยว	ฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ
ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	4
ภาพที่ 2.1	หน้าแรก (Homepage) ของฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวสูงอายุในภาคใต้ตอนบน	18
ภาพที่ 2.2	โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางนครศรีฯเมืองประวัติศาสตร์ – สุราษฎร์เมืองคนดี – ชุมพรเมืองสดศรี – ระนองนี้เมืองน้ำแร่	23
ภาพที่ 2.3	โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ – อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน	24
ภาพที่ 2.4	โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางเที่ยวเมืองแร่นอง มองจวนเจ้าเมือง ชมภูเขาหญ้า แช่กายาบน้ำร้อน	25
ภาพที่ 2.5	โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางสู่เมืองธรรมชาติ... สุราษฎร์ – นครศรีธรรมราช	26

สารบัญแผนภาพ (ต่อ)

	หน้า	
ภาพที่ 2.6	โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางร่วมอนุรักษ์ป่าที่ราบต่ำผืนสุดท้ายของไทย ณ. เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเขาพระ – บางคราม (เขานอจู้จี้)	27
ภาพที่ 2.7	โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางวันเดียวเที่ยวทั่วชุมพรถึงค่ากลับมาอนสุราษฎร์	28
ภาพที่ 2.8	โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางวันเดียวเที่ยวสายธรรมมะ ศึกษาประวัติศาสตร์ เมือง “จิ้งซีลอน”	29
ภาพที่ 2.9	ทางลาดสำหรับรถเข็น	34
ภาพที่ 2.10	ห้องสุขาที่มีราวจับสำหรับผู้สูงอายุ	35
ภาพที่ 2.11	ทางเดินที่มีราวจับ และการปรับปรุงทางเดินให้มีระดับเดียวกัน	35
ภาพที่ 3.1	ทางลาดสำหรับรถเข็น	72
ภาพที่ 3.2	ห้องสุขาที่มีราวจับสำหรับผู้สูงอายุ	73
ภาพที่ 3.3	ทางเดินที่มีราวจับ และการปรับปรุงทางเดินให้มีระดับเดียวกัน	73
ภาพที่ 3.4	แผนที่เส้นทางท่องเที่ยว นครศรีฯเมืองประวัติศาสตร์ – สุราษฎร์เมืองคนดี – ชุมพรเมืองสดศรี – ระนองนี้เมืองน้ำแร่	83
ภาพที่ 3.5	แผ่นพับประชาสัมพันธ์ โปรแกรมการท่องเที่ยว	84
ภาพที่ 3.6	คู่มือเส้นทางท่องเที่ยว เมืองนครศรีธรรมราช “เที่ยวเมืองคอน อิ่มท้อง อิ่มบุญ”	85
ภาพที่ 3.7	บริษัททัวร์ (Advance green tour and organize) ออกหนังสือรับรองการนำโปรแกรม การท่องเที่ยวไปขายแก่นักท่องเที่ยว	87
ภาพที่ 3.8	บริษัททัวร์ (108 Tour & Services) ออกหนังสือรับรองการนำโปรแกรม การท่องเที่ยวไปขายแก่นักท่องเที่ยว	87

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ภาคใต้แถบชายฝั่งทะเลอันดามันและฝั่งอ่าวไทยได้ถูกกำหนดโดยรัฐบาลให้เป็นกลุ่มท่องเที่ยวมหัตศรรย์สองสมุทรหรือกลุ่มท่องเที่ยวที่มีศักยภาพเพื่อการพัฒนาเนื่องจากเป็นสถานที่ที่มีความสวยงามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วทุกมุมโลกให้เดินทางมาเยี่ยมชมเยียน และสถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งยังมีชื่อเสียงในระดับโลกเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ในปี 2554 มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวยังฝั่งอันดามันมากถึง 13.3 ล้านคน สร้างรายได้กว่า 2 แสนล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึง 60% ส่วนฝั่งอ่าวไทยมีจำนวน 5.4 ล้านคน สร้างรายได้ 41,000 ล้านบาท (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2555) จำนวนนักท่องเที่ยวเหล่านี้ส่วนหนึ่งเป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ซึ่งปัจจุบันนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกปี เมื่อ 5 ปีที่ผ่านมา (2550-2555) มีนักท่องเที่ยวโดยภาพรวม 14 ล้านคน ในจำนวนนั้นเป็นผู้สูงอายุประมาณ 2 ล้านคน คิดเป็นสัดส่วนนักท่องเที่ยวทั้งหมดสูงถึงร้อยละ 15.6 นักท่องเที่ยวสูงอายุกลุ่มนี้นิยมท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจประมาณปีละ 2 ครั้ง พักในประเทศไทยประมาณครั้งละ 2 สัปดาห์ ถึง 2 เดือน ใช้จ่ายเงินสัปดาห์ละประมาณ 15,000-30,000 บาท มีรสนิยมสูงโดยจะต้องพักโรงแรมระดับ 4 ดาวขึ้นไป (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2555) สำหรับสถานการณ์การท่องเที่ยวของผู้สูงอายุในประเทศไทย ปัจจุบันประเทศไทยมีจำนวนผู้สูงอายุประมาณ 8 ล้านคน ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนเกษียณอายุออกมาเลี้ยงลูกหลาน สลับกับการเดินทางท่องเที่ยว โดยใช้จ่ายจากเงินบำนาญบำนาญที่มีอยู่ การท่องเที่ยวจะมีลักษณะท่องเที่ยวแบบครอบครัวหรือไม่ก็ท่องเที่ยวกับกลุ่มคนวัยเดียวกันมากกว่าที่จะท่องเที่ยวโดดเดี่ยวตามลำพัง (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2555) ดังนั้น จึงเป็นโอกาสอันดีที่ประเทศไทยควรจะได้พัฒนาการท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ รวมทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยว และส่งเสริมให้มีกิจกรรมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อย่างครบวงจร เพื่อตอบสนองแก่ผู้ใช้บริการซึ่งเป็นกลุ่มผู้สูงอายุกลุ่มนี้ให้มากยิ่งขึ้น และควรเริ่มบูรณาการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสองฝั่งมหาสมุทรเพื่อขยายแนวพื้นที่ท่องเที่ยวและระยะเวลาพำนักของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติในประเทศให้มากขึ้นแทนการเคลื่อนย้ายไปประเทศเพื่อนบ้าน อีกทั้งสืบเนื่องจากแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ พ.ศ. 2555-2559 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวในระดับโลกสามารถสร้างรายได้และกระจายรายได้โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมสมดุลและยั่งยืน” โดยมีเป้าประสงค์ คือ ให้แหล่งท่องเที่ยวของไทยมีคุณภาพโดยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศเพิ่มขึ้นและรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศเพิ่มขึ้น โดยเน้นการพัฒนากิจกรรมที่สร้างมูลค่าและคุณค่าตลอดจนสร้างรายได้และกระจายรายได้สู่ชุมชนโดยคำนึงถึงความเป็นธรรมสมดุลและยั่งยืน (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2556) เพื่อให้ประเทศไทยมุ่งไปสู่เป้าหมายดังกล่าว การท่องเที่ยวสูงอายุเป็นอีกหนึ่งรูปแบบการท่องเที่ยวที่ควรได้รับความสนใจจากทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และควรได้รับการพัฒนาและต่อยอดไปสู่การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ที่มีศักยภาพต่อไป

การพัฒนาการท่องเที่ยวสูงอายุในเขตท่องเที่ยวมหัตศรรย์สองสมุทรหรือภาคใต้ตอนบนจัดเป็นการท่องเที่ยวที่สามารถสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวและเพิ่มศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยได้ เนื่องจากกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุจัดเป็นตลาดใหญ่และส่วนใหญ่ผู้สูงอายุกลุ่มนี้มีกำลังในการใช้จ่ายสูงเพื่อการท่องเที่ยว ไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาในการเดินทาง อีกทั้งมักนิยมเดินทางครั้งหนึ่งเกินกว่า 2 คน

ขึ้นไป อีกทั้ง ประเทศไทยมีระบบการบริการรองรับด้านการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล มีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ ประเทศไทยจัดได้ว่ามีความได้เปรียบประเทศอื่น ๆ ในบริการด้านสุขภาพหลายประการ โดยเฉพาะความพร้อมในด้านบุคลากรทางการแพทย์ ที่มีความสามารถเชี่ยวชาญในโรคเฉพาะทาง และค่าใช้จ่ายที่ต่ำกว่าด้วยบริการที่มีคุณภาพในมาตรฐานระดับเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งเกื้อหนุนต่อการท่องเที่ยวสูงอายุ ด้วยเหตุนี้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนควรตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยวสูงอายุ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศไทยมากขึ้น โดยเน้นการตลาดและการประชาสัมพันธ์ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุเพื่อผลักดันให้นักท่องเที่ยวสูงอายุเกิดการเดินทางท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มของสังคมโลกยุคปัจจุบันพบว่าประเทศต่างๆทั่วโลกมีจำนวนประชากรสูงอายุเพิ่มมากขึ้นทุกปี และกำลังมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทั่วโลก ซึ่งกล่าวได้ว่าเรากำลังประสบกับภาวะการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร โดยประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่จะได้รับผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นโอกาสที่สำคัญอย่างหนึ่งต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในการตอบสนองต่อนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรผู้สูงอายุส่งผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวเนื่องจากนักท่องเที่ยวสูงอายุจะคาดหวังที่จะสัมผัสแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพปลอดภัยสะอาดมีการรักษาสภาพแวดล้อมและใช้สื่อสารสนเทศในการท่องเที่ยวมากขึ้นรูปแบบของการท่องเที่ยวจึงมีแนวโน้มท่องเที่ยวแบบอิสระสนใจการท่องเที่ยวเฉพาะทางเช่นการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ (Health and Wellness Tourism) เป็นต้น (แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ, 2554) ผู้สูงอายุจึงจัดเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ธุรกิจการท่องเที่ยวไทยไม่ควรมองข้ามโดยเฉพาะในสถานะเศรษฐกิจปัจจุบันเนื่องจากผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งชอบการเดินทางท่องเที่ยวและเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีกำลังซื้อไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาในการเดินทางสนใจการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการท่องเที่ยวแบบพำนักรานส่วนใหญ่มักจะมีการเดินทางตั้งแต่สองคนขึ้นไป (สมยศวัฒนาภรณ์และเยาวลักษณ์ยิ้มอ่อน, 2554, การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2555) และผู้สูงอายุเหล่านี้ยังมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี (WTO, 2010; สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2555) จึงเป็นช่องทางในการเพิ่มโอกาสทางการตลาดของผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจากกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุเหล่านี้ด้วยเหตุนี้ผู้เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนควรให้ความสนใจกับการท่องเที่ยวของกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุและพยายามดึงดูดให้นักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเดินทางท่องเที่ยวในประเทศไทยให้มากยิ่งขึ้นเพื่อช่วยสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและขยายตลาดการท่องเที่ยวของไทยการดำเนินธุรกิจท่องเที่ยวให้ประสบความสำเร็จนั้นจำเป็นต้องเข้าใจถึงความต้องการของลูกค้ากลุ่มเป้าหมายเป็นสำคัญเพื่อให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจสูงสุดด้วยเหตุนี้หากต้องการจะจัดบริการการท่องเที่ยวให้กลุ่มผู้สูงอายุผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจำเป็นต้องเข้าใจลักษณะเฉพาะของนักท่องเที่ยวสูงอายุซึ่งแตกต่างจากนักท่องเที่ยววัยอื่นและยิ่งไปกว่านั้นจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลรอบด้านให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ก่อนการนำเสนอบริการทางการท่องเที่ยวแก่ผู้สูงอายุ

ดังนั้นเพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวสูงอายุจากประเทศต่างๆและนักท่องเที่ยวสูงอายุภายในประเทศเดินทางมาท่องเที่ยวและเรียนรู้เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โบราณสถาน รวมทั้งกิจกรรมท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์เป็นอย่างยิ่งแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มผู้สูงอายุในการเลือกเดินทางท่องเที่ยว แผนงานวิจัยเรื่องการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน จึงเป็นแผนงานวิจัยที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญในการที่จะนำมาซึ่งการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวของประเทศไทยในอนาคต โดยแผนงานประกอบไปด้วยโครงการย่อยเรื่องโครงการสำรวจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน การจัดเส้นทางท่องเที่ยวแนะนำสำหรับผู้สูงอายุ และการจัดทำฐานข้อมูลสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

รวมทั้งสำหรับผู้ติดตามในการค้นหาข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ทั้งนี้แผนงานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อมุ่งให้เกิดการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพและมาตรฐานระดับสากลและเพื่อขยายฐานนักท่องเที่ยวไปสู่นักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีศักยภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของแผนงานวิจัย

- 1) สร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน
- 2) เพื่อจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุยที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว
- 3) เพื่อได้ข้อเสนอแนะที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุย

1.3 นิยามศัพท์

- 1) **นักท่องเที่ยวสูงอายุ** หมายถึง นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป โดยเป็นผู้ซึ่งเดินทางไปอยู่ในสถานที่อันมิใช่ที่พำนักถาวรของตน ซึ่งเป็นการเดินทางไปอยู่ชั่วคราวตั้งแต่ 24 ชั่วโมงขึ้นไป (มีการค้างคืนอย่างน้อย 1 คืน) แต่ไม่เกิน 90 วัน และเป็นการเดินทางไปโดยสมัครใจด้วยวัตถุประสงค์ใดๆก็ตามที่มีใช้การไปประกอบอาชีพหรือหารายได้
- 2) **พื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน** หมายถึง กลุ่มจังหวัดที่อยู่ชายฝั่งทะเลอันดามัน ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา และระนอง และกลุ่มจังหวัดที่อยู่ชายฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช
- 3) **การท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ** เป็นการเดินทางที่มีกิจกรรมไม่หนัก ไม่ต้องเดินไกล ใช้เวลาแต่ละสถานที่ค่อนข้างนาน มีการแวะพักเพื่อเอื้อต่อการเข้าห้องน้ำที่บ่อยขึ้น ติดตั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวกอยู่ในรถ เช่น วิลแชร์ เป็นต้น หรือสินค้าที่จำหน่ายในระหว่างเส้นทางท่องเที่ยวก็ใช้ชื่อว่า “มุมสุขภาพ” เพื่อให้ผู้ซื้อไม่รู้สึกรำคาญ เช่นที่ประเทศญี่ปุ่นใช้แทนการระบุว่า เป็นสินค้าสำหรับผู้สูงอายุ

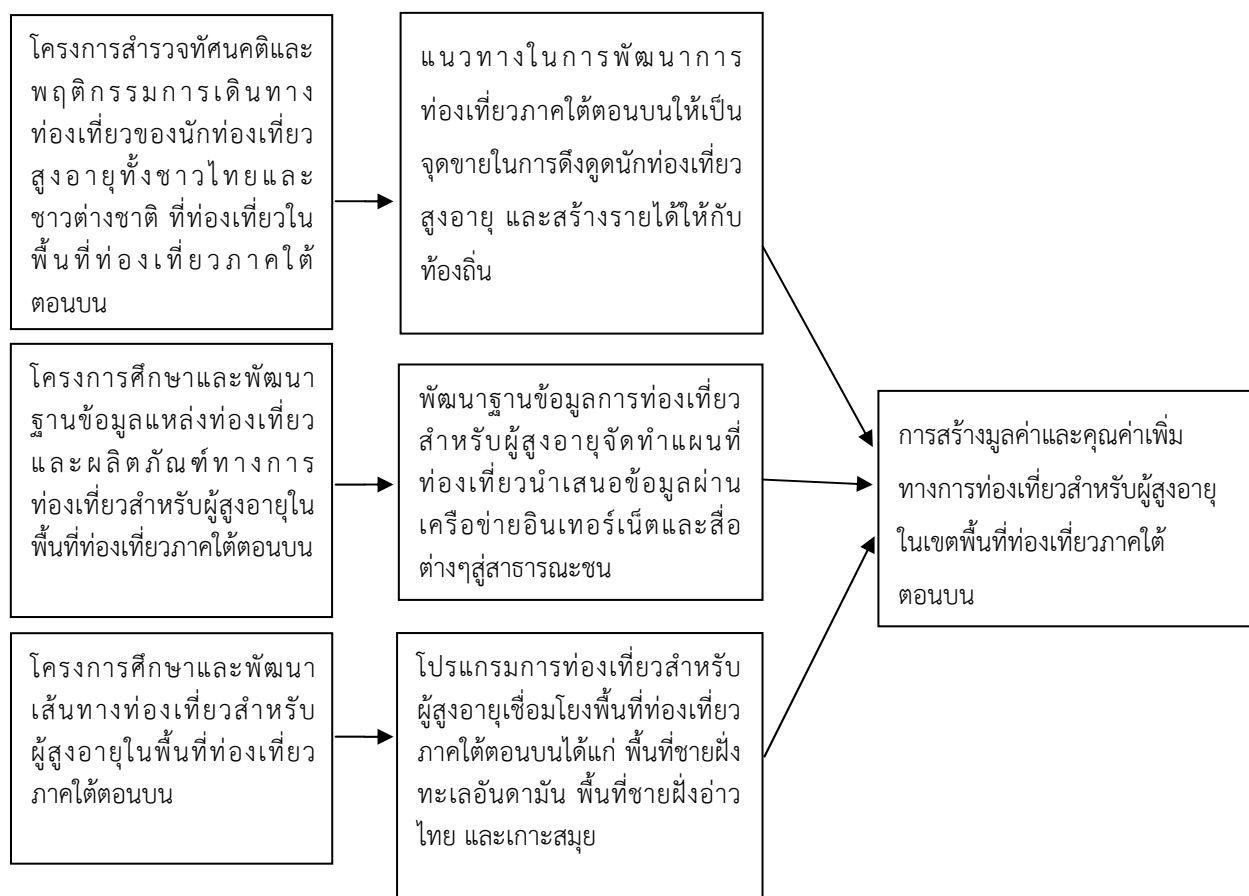
1.4 กรอบแนวคิดของแผนการวิจัย

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัยของแผนงานวิจัยที่ประกอบด้วย 3 โครงการย่อย เพื่อนำไปสู่การสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ดังนี้

- 1) โครงการสำรวจความคิดเห็นและพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ทำการศึกษาความคิดเห็นต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว และพฤติกรรมนักท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน เพื่อได้แนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ให้เป็นจุดขายในการดึงดูดนักท่องเที่ยวสูงอายุ และสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น
- 2) โครงการศึกษาและพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ทำการสำรวจแหล่งทรัพยากรและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว และศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตลอดจนตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดภาคใต้ตอนบน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดภาคใต้ตอนบน และนำเสนอข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมทั้งสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ

3) โครงการศึกษาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้จากการร่วมมือระดมความคิดเห็นจากหลายฝ่าย ทั้งนักท่องเที่ยว เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และประชาชนท้องถิ่นในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว ได้รูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวใน 7 จังหวัดพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่กลุ่มจังหวัดที่อยู่ชายฝั่งทะเล อันดามัน ประกอบด้วย จังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา และระนอง และกลุ่มจังหวัดที่อยู่ชายฝั่งอ่าวไทยประกอบด้วยจังหวัด ชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช นำไปสู่โปรแกรมการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุที่เชื่อมโยงพื้นที่ภายในจังหวัดและระหว่างจังหวัดของภาคใต้ตอนบน

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

1.5 วิธีการดำเนินการวิจัย

แผนงานวิจัย เรื่อง การสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบนได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 โครงการย่อย

โครงการย่อยที่ 1 โครงการสำรวจพฤติกรรมของ นักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

โครงการย่อยที่ 2 การศึกษาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยว สูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

โครงการย่อยที่ 3 การศึกษาและพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

โดยมีขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัยดังตาราง 1.1

ตาราง 1.1 แสดงขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย

โครงการย่อยที่ 1	โครงการย่อยที่ 2	โครงการย่อยที่ 3	เครื่องมือที่ใช้
1. การออกแบบการวิจัย			
1.1 โครงการสำรวจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน	1.1 การศึกษาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน	1.1 การศึกษาและพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาเอกสาร - สืบค้นทาง Internet 1.เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ <ul style="list-style-type: none"> 1.1 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ประกอบการ 1.2 แบบสอบถามสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ 1.3 แบบสำรวจทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว 1.4 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทต่างๆและแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ 1.5 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและประชาชนเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทต่างๆและเส้นทางท่องเที่ยว 1.6 แบบสัมภาษณ์สำหรับเจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้างานของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเกี่ยวกับเส้นทางท่องเที่ยว

โครงการย่อยที่ 1	โครงการย่อยที่ 2	โครงการย่อยที่ 3	เครื่องมือที่ใช้
2. ขอบเขตของประชากรในการวิจัย			
<p>2.1 ผู้ประกอบการที่จำหน่ายและให้บริการผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวในภาคใต้ตอนบน</p> <p>2.2 นักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ที่เดินทางมาเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน</p>	<p>2.1 ผู้มีส่วนได้-ส่วนเสียทั้งภาครัฐและภาคเอกชน</p>	<p>2.1 ผู้มีส่วนได้-ส่วนเสียทั้งภาครัฐและภาคเอกชน</p>	<p>- สํารวจเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง</p>
3. การเก็บข้อมูล			
<p>3.1 ลงพื้นที่สํารวจสภาพแวดล้อมและติดต่อเจ้าหน้าที่เพื่อการเก็บข้อมูล</p> <p>3.2 เก็บข้อมูลแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์สำหรับกลุ่มที่ 1 ผู้ประกอบการที่จำหน่ายและให้บริการผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว ได้แก่ โรงแรม ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก และบริษัททัวร์นำเที่ยว ฯลฯ</p> <p>กลุ่มที่ 2 นักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่เดินทางท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดที่อยู่ชายฝั่งอันดามัน ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา และระนอง และกลุ่มจังหวัดที่อยู่ชายฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช</p>	<p>3.1 ลงพื้นที่สํารวจเส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยว 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน</p> <p>3.2 ทำการสัมภาษณ์เจาะลึก (In Depth-interview) ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางท่องเที่ยว เชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะ สมุยที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว อาทิ เช่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ผู้ประกอบการธุรกิจการนำเที่ยว มัคคุเทศก์ ฯลฯ</p> <p>3.3 ทำการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยว 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน เกี่ยวกับความพึงพอใจในโปรแกรมและเส้นทางท่องเที่ยว</p> <p>3.4 จัดการประชุมกลุ่มย่อยเพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือกแหล่งท่องเที่ยวพื้นที่ท่องเที่ยวใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน เรียงตามลำดับคุณค่าและ ความสําคัญเพื่อนำมาจัดทำเป็นเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยง</p>	<p>3.1 การสํารวจพื้นที่และสภาพทั่วไป การจัดทำแผนที่ และการสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว</p> <p>3.2 ตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ ตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวจาก 74 อำเภอ ใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน</p> <p>3.3 ทำการสัมภาษณ์เจาะลึก (In Depth-interview) ผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ อาทิ เช่น พระ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่ อบต. ข้าราชการ นักศึกษา ประชาชน และ พ่อค้า/แม่ค้า มัคคุเทศก์ ฯลฯ ในพื้นที่ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวตั้งอยู่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จำเป็น เช่น ประวัติความเป็นมา แหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่ได้รับการสํารวจ ตลอดจนข้อมูลพื้นฐานอื่นๆ</p> <p>3.4 ทำการสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยว จ จังหวัดภาคใต้ตอนบน</p> <p>3.5 ประเมินและจัดเรียงลำดับแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสําคัญ</p>	<p>- วิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถาม</p> <p>- วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In Depth-interview) และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการผู้มีส่วนได้-ส่วนเสีย ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน</p>

โครงการย่อยที่ 1	โครงการย่อยที่ 2	โครงการย่อยที่ 3	เครื่องมือที่ใช้
	ภายในกลุ่มจังหวัด และระหว่างจังหวัด	3.6 จัดเวทีประชุมรายจังหวัดเพื่อรับฟังจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทำงานในระดับหัวหน้างานของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยที่ประจำอยู่ในจังหวัดเป้าหมาย หอการค้าจังหวัด และองค์การบริหารส่วนจังหวัด บริษัททัวร์ ฯลฯ	
4. การวิเคราะห์ข้อมูล			
			- ประมวลผลด้วยโปรแกรมทางสถิติการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS) - ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) - การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
5. สรุปผลการวิจัย			
จัดทำรูปเล่มรายงานวิจัย	จัดทำเส้นทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุและแผ่นพับแนะนำแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางท่องเที่ยว	จัดทำ WEBSITE ฐานข้อมูลการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ	

1.6 ขอบเขตการวิจัย

- 1) ศึกษาความคิดเห็นต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน
- 2) ศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน
- 3) สำรวจแหล่งทรัพยากรและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุทุกประเภทในจังหวัดภาคใต้ตอนบน
- 4) ศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุและตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดภาคใต้ตอนบน
- 5) พัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดภาคใต้ตอนบน และนำเสนอข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมทั้งสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ
- 6) จัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุโดยออกแบบรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบนที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

7) ศึกษากฎหมาย ข้อกำหนด ระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุตามเส้นทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

1.7 พื้นที่วิจัย

ศึกษาในพื้นที่กลุ่มจังหวัดที่อยู่ชายฝั่งอันดามัน ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต กระบี่ พังงา และระนองและกลุ่มจังหวัดที่อยู่ชายฝั่งอ่าวไทย ได้แก่ จังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ได้แหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุที่สร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน
- 2) มีฐานข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว
- 3) เป็นการส่งเสริมประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบนให้เป็นที่รู้จัก
- 4) ได้โปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุยที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว
- 5) เพื่อได้ข้อเสนอแนะที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ ตามเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน แก่ภาครัฐ ท้องถิ่น/ชุมชน และผู้ประกอบการที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในจังหวัดภาคใต้
- 6) ได้บทวิเคราะห์และสังเคราะห์โครงการย่อยเพื่อหารูปแบบในการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

บทที่ 2

ข้อค้นพบของการวิจัย

แผนงานวิจัย เรื่อง การสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบนได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 โครงการย่อย

โครงการย่อยที่ 1 โครงการสำรวจพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

โครงการย่อยที่ 2 การศึกษาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยว สูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

โครงการย่อยที่ 3 การศึกษาและพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

ข้อค้นพบของการวิจัย มีดังนี้

2.1 การสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

ผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถเชื่อมโยงและบูรณาการแหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวและบริการท่องเที่ยว ในการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ด้วยข้อมูลที่ค้นพบ ดังนี้

2.1.1 ความคิดเห็นต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

โครงการย่อยที่ 1 ได้ศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวสูงอายุตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบนเนื่องจาก ต้องการท่องเที่ยว/พักผ่อน จำนวนมากที่สุด รองลงมา คือ ต้องการเยี่ยมญาติ/เพื่อน ต้องการท่องเที่ยวเชิงโบราณสถาน/แหล่งมรดกทางวัฒนธรรม ต้องการท่องเที่ยวแนวธรรมชาติ ต้องการทำบุญ/สักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ต้องการติดต่อธุรกิจ ต้องการชมนิทรรศการ/ชมงานแสดงสินค้า ต้องการท่องเที่ยวเพื่อแสวงหาอาหารอันอร่อยรับประทาน ต้องการติดต่อราชการ ต้องการท่องเที่ยวชมวิถีชีวิตของชุมชน ต้องการประชุม/อบรม/สัมมนา ต้องการท่องเที่ยวเพื่อขับรถให้ถึงจุดหมายปลายทางต่าง ๆ ต้องการท่องเที่ยวเพื่อการบันเทิงยามค่ำคืน ต้องการท่องเที่ยวเพื่อการศึกษา ต้องการการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ(อาบ น้ำแร่ นวดสปา ฯลฯ) การท่องเที่ยวล่องสแตย์ ต้องการมาเพื่อรักษาโรค ต้องการการท่องเที่ยวแบบชมทิวทัศน์ และต้องการท่องเที่ยวแบบสวัสดิการ ตามลำดับ

รูปแบบการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากที่สุด คือ การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ รองลงมาเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษาและศาสนา การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และรูปแบบการท่องเที่ยวอื่นๆ ตามลำดับ

กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสูงอายุสนใจมากที่สุด คือ กิจกรรมรูปแบบ Well Traveled (แพ็คเกจทัวร์แบบต่างๆ อาทิ ทัวร์ธรรมะ-สมาธิ ทัวร์ ธรรมชาติ, ทัวร์ศิลปวัฒนธรรม, ทัวร์ย้อนวัย-ย้อนรอยอดีต, ทัวร์กิน ของอร่อย และช้อปปิ้งเที่ยวตามราศี) รองลงมาคือ กิจกรรม Well Balanced (กิจกรรมเพื่อการผ่อนคลายและฝึกฝนอารมณ์ให้มั่นคง ด้วยการทำงานศิลปะหลากหลาย เช่น สอนเพนต์สีบน กระเบื้อง, ร้อยลูกปัด และสอนทำตุ๊กตา) รูปแบบกิจกรรม Well Hello Good Looking (กิจกรรมที่ปรับ

บุคลิกภาพให้ผู้สูงวัยดูกระปี้กระเป่า อ่อนกว่าวัย ด้วยการ Make up & Dress up to Travel แนะนำการแต่งหน้า และแนะนำการแต่งตัวสำหรับการเดินทาง)และ รูปแบบกิจกรรม Well Being (การตรวจไขมัน และตรวจมวลกระดูก การฝึกนวดตัวเองเพื่อผ่อนคลาย และมีเกมฝึกสมอง เพื่อ รักษาสมองให้แข็งแรงและรู้ภาวะร่างกายของตัวเอง ตามลำดับ

ปัญหาที่นักท่องเที่ยวสูงอายุนำมาได้แก่

ปัญหาด้านที่พักในภาพรวมที่นักท่องเที่ยวพบเจอขณะเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ปัญหาเรื่องไม่มีบริการร้านอาหาร รองลงมา คือ ปัญหาไม่มีบริการสถานออกกำลังกาย และปัญหาไม่มีบริการรถรับ-ส่งตามลำดับ

ปัญหาด้านการให้บริการของบริษัททัวร์นำเที่ยวในภาพรวมที่นักท่องเที่ยวพบเจอขณะเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ปัญหาอาหารที่จัดให้ไม่อร่อย รองลงมา คือ ปัญหาหมักคั่วเทศก่ไม่มีความรู้ และ ปัญหาไม่มีแหล่งสำหรับเลือกซื้อสินค้า/ของที่ระลึก ตามลำดับ

ปัญหาด้านการสื่อสารที่นักท่องเที่ยวระบุ คือ ไม่สามารถสื่อสารกันให้เข้าใจได้อย่างชัดเจนกับบุคคลที่เกี่ยวข้องในขณะเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุด คือ หน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว รองลงมา คือ คนขับรถโดยสาร แท็กซี่หรือสามล้อเครื่อง หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และพนักงานขายสินค้า/ของที่ระลึก ตามลำดับ

ปัญหาข้อจำกัดที่นักท่องเที่ยวสูงอายุ พบเจอขณะการเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุดและบริการมีราคาแพง รองลงมา คือ ปัญหาไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น รววจับขณะเดิน และ ปัญหาอาหารมีให้เลือกไม่หลากหลาย ไม่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ กับ ปัญหากิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีในจังหวัดไม่เหมาะสมกับผู้สูงอายุตามลำดับ

ความต้องการขณะการเดินทางมาท่องเที่ยวพบเจอขณะการเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ต้องการพาหนะที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ รองลงมา คือ ต้องการให้มีศูนย์บริการทางการแพทย์ ณ แหล่งท่องเที่ยว ที่พัก และ ต้องการให้มีการออกกกำลังกายเบา ๆตามลำดับ

2.1.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

โครงการย่อยที่ 1 ได้ศึกษาความคิดเห็นและพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปี ขึ้นไปในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยว 455 ราย ที่มาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของ 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต จังหวัดพังงา จังหวัดกระบี่ จังหวัดระนอง จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดนครศรีธรรมราชในสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยมีการกระจายการเก็บรวบรวมข้อมูลไปในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ผลการวิจัยพบว่าร้อยละ 57.1 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย รองลงมาคือ นักท่องเที่ยวชาวสหรัฐอเมริกา ชาวมาเลเซีย ชาวจีน ชาวรัสเซีย ชาวสวีเดน ชาวเยอรมัน ชาวเนเธอร์แลนด์ และชาวต่างประเทศอื่น ๆ ตามลำดับ

ร้อยละ 50.8 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 76.5 ของกลุ่มตัวอย่างทำการสมรสแล้ว แต่ที่น่าสนใจคือ มีเพียงร้อยละ 13.5 ของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เกษียณอายุ/ว่างงาน โดยกลุ่มตัวอย่างประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด รองลงมาคือ เกษตรกร และพนักงานบริษัทเอกชน ฯลฯ ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ย 29,631 บาท/เดือน กลุ่มตัวอย่างมีอายุเฉลี่ย 58.24 ปี และร้อยละ 43.8 ของกลุ่มตัวอย่าง มีรายได้จากการทำงานในปัจจุบัน

ทั้งนี้ในการจัดการการท่องเที่ยวผู้สูงอายุ สิ่งที่เป็นปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการคือ สุขภาพของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงต้องสอบถามถึงปัญหาด้านสุขภาพของกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุมีปัญหาด้านโรคเกาต์ รูมาตอยด์ ปวดเข้า/หลัง/คอเรื้อรังมากที่สุดถึงร้อยละ 37.8 รองลงมาคือ โรคหอบ-หืด ภูมิแพ้ (อาหาร อากาศกลิ่น ฯลฯ) ความดันโลหิตสูง/ไขมันในเลือด และโรคเบาหวาน โรคหัวใจ และโรคอื่นๆ เช่น โรคมะเร็ง ฯลฯตามลำดับ

ในส่วนของพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว นั้น นักท่องเที่ยวสูงอายุส่วนมากเป็นนักท่องเที่ยวเช้าหรือคิดเป็นร้อยละ 65.1 และใช้เวลาในการท่องเที่ยวจังหวัดนี้แต่ละครั้งเฉลี่ย 3.61 วัน โดยการท่องเที่ยวแบบ 1 วัน มีสัดส่วนมากที่สุดถึงร้อยละ 35.8 ของกลุ่มตัวอย่าง และมีจำนวนสมาชิกในคณะที่เดินทางด้วยกันเฉลี่ย 3.33 คน/ครั้ง โดยร้อยละ 69.0 ของกลุ่มตัวอย่างเดินทางโดยไม่มีพี่เลี้ยงหรือคนดูแลเดินทางไปด้วย กลุ่มตัวอย่างเดินทางกับครอบครัวหรือญาติมากที่สุดหรือคิดเป็นร้อยละ 41.3 รองลงมาเป็นคู่รัก/แฟน เพื่อน บริษัททัวร์นำเที่ยว อนึ่งร้อยละ 6.2 ของกลุ่มตัวอย่างเดินทางคนเดียว โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่หรือคิดเป็นร้อยละ 62.4 ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลในการเดินทางท่องเที่ยว ซึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวนี้จะเป็นการเดินทางท่องเที่ยวในช่วงเวลาว่าง มากที่สุด รองลงมาเป็นในช่วงวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ วันหยุดนักขัตฤกษ์ และวันลาพักร้อนตามลำดับ และมากกว่าครึ่งหนึ่งหรือคิดเป็นร้อยละ 38.9 ของกลุ่มตัวอย่างนิยมเดินทางท่องเที่ยวในช่วงฤดูการท่องเที่ยว

ในส่วนของอาหารที่รับประทานระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างจะเลือกรับประทานอาหารไทยมากที่สุดหรือคิดเป็นร้อยละ 39.6 ของกลุ่มตัวอย่าง รองลงมาคือ อาหารพื้นเมือง และอาหารทะเลตามลำดับ สำหรับที่พักอาศัย กลุ่มตัวอย่างจะเข้าพักในโรงแรมมากที่สุด รองลงมาคือที่พักอาศัยของตนเอง/ญาติ/เพื่อน รีสอร์ท โฮมสเตย์ และเกสต์เฮาส์ตามลำดับ ทั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวสูงอายุจะเลือกซื้อของที่ระลึกที่ผลิตจากวัสดุธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาคือ ของที่ระลึกประเภทของบริโภค และของที่ระลึกจากวัสดุสังเคราะห์ ตามลำดับ ในการเดินทางท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวจากคำบอกเล่าของเพื่อน/ญาติมากที่สุด หรือคิดเป็นร้อยละ 28.5 รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต(ร้อยละ 18.9) และสื่อสิ่งพิมพ์(ร้อยละ 9.7) ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่ง(ร้อยละ 49.6) ต้องการมา 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบนเพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อนมากที่สุด แหล่งท่องเที่ยวที่กลุ่มตัวอย่างสนใจเลือกเป็นอันดับแรก คือ หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต รองลงมาคือ หาดทะเลนอกจังหวัดระนอง เขาตะปู จังหวัดพังงาและอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลันตา จังหวัดกระบี่ เกาะปันหยี(จังหวัดพังงา) อนุสาวรีย์พระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี(จังหวัดระนอง) และสถานที่ท่องเที่ยวอื่นๆ ตามลำดับ และมีการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวครั้งนี้เฉลี่ย 21,965 บาท/คน โดยมีความพึงพอใจในการเดินทางท่องเที่ยวในระดับมากหรือมีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.93(โดยให้คะแนน 1 คือระดับน้อยที่สุด และ 5 คือระดับมากที่สุด) ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ท่องเที่ยวชายฝั่งอันดามันมีความพึงพอใจในการเดินทางท่องเที่ยว (มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.02) มากกว่ากลุ่มที่ท่องเที่ยวชายฝั่งอ่าวไทย(มีค่าคะแนนเฉลี่ย 3.78) และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่(ร้อยละ 84.2) คาดหวังว่าจะกลับมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวนี้อย่างแน่นอน โดยเป็นนักท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ มากที่สุด รองลงมาเป็นจังหวัดภูเก็ต พังงา ระนอง ชุมพร นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานีตามลำดับ

โดยกลุ่มตัวอย่างเกือบครึ่ง คิดเป็นร้อยละ 45.9 ต้องการรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (11.7%) การท่องเที่ยวเชิงเกษตร (11.5%) การท่องเที่ยวเชิงทัศนศึกษา(9.3%) และศาสนาท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ(7.0%) และรูปแบบการท่องเที่ยวอื่นๆ ตามลำดับ กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสูงอายุให้ความสนใจมากที่สุด คือ กิจกรรมเชิงผจญภัย (48.4%) โดยเมื่อมีกิจกรรมท่องเที่ยวใหม่ๆเกิดขึ้นย่อมมีการประชาสัมพันธ์ทำให้น้อยอยากลงผจญภัยกับกิจกรรมท่องเที่ยวใหม่ๆ

เหล่านั้น รองลงมาคือ กิจกรรมการเที่ยวชมโบราณสถาน (47.5%) กิจกรรมดำน้ำ ตกปลา (44.2%) และกิจกรรมอื่นๆ ตามลำดับ รูปแบบการพักผ่อนที่นักท่องเที่ยวสูงอายุชื่นชอบมากที่สุด คือ การท่องเที่ยว (48.4%) รองลงมาคือ การอยู่กับบ้านอยู่กับลูกหลาน (22.6%) รับประทานอาหารนอกบ้าน (16.3%) และรูปแบบกิจกรรมอื่นๆ ตามลำดับ

สำหรับรูปแบบกิจกรรมท่องเที่ยวที่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวสูงอายุชื่นชอบโดยส่วนใหญ่คือ กิจกรรมแบบ Well Travelled ที่เกี่ยวกับทัวร์ธรรมะ-สมาธิ ทัวร์ธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ย้อนวัย ย้อนรอยอดีต ทัวร์กินของอร่อย และช้อปปิ้งเที่ยวตามราศี คิดเป็นร้อยละ 61.3

สำหรับปัญหาด้านที่พัก กลุ่มตัวอย่างระบุว่ามีปัญหาด้านไม่มีบริการร้านอาหารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.2 รองลงมาคือ ไม่มีสถานออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 27.8 และไม่มีบริการรถรับส่ง คิดเป็นร้อยละ 27.0 ตามลำดับ สำหรับปัญหาด้านการให้บริการของทัวร์หรือบริษัทนำเที่ยว พบว่าปัญหาด้านอาหารที่จัดให้ไม่อร่อย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมาคือ มัคคุเทศก์ไม่มีความรู้ คิดเป็นร้อยละ 27.0 และไม่มีแหล่งสำหรับเลือกซื้อสินค้า/ของที่ระลึก คิดเป็นร้อยละ 23.7 ตามลำดับ

โดยกลุ่มตัวอย่างระบุถึงปัญหาด้านการสื่อสารที่นักท่องเที่ยวไม่สามารถสื่อสารกันให้เข้าใจได้อย่างชัดเจนที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวว่าพบในหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 27.5 รองลงมาคือ คนขับรถโดยสาร, แท็กซี่หรือสามล้อเครื่อง และ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว พนักงานขายสินค้า/ของที่ระลึก ตามลำดับ สำหรับปัญหาหรือข้อจำกัดที่พบเจอก่อนการเดินทางท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างระบุว่าข้อจำกัดจากการไม่ได้รับความเห็นชอบจากบุคคลในครอบครัวหรือเพื่อนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 36.0 รองลงมาคือการเดินทางด้วยการขนส่งบางประเภท เช่น เครื่องบิน เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 40.3 มีความยุ่งยากที่ต้องเตรียมอุปกรณ์เครื่องใช้ในการเดินทาง คิดเป็นร้อยละ 28.8 และขาดความคล่องตัวในการเดินทางเนื่องจากสภาพร่างกายไม่แข็งแรง คิดเป็นร้อยละ 28.6 ตามลำดับ สำหรับในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างระบุว่าสินค้าและบริการมีราคาแพง คิดเป็นร้อยละ 47.3 รองลงมาคือ ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น รววจับขณะเดิน คิดเป็นร้อยละ 45.1 ถูกหลอกกลาง ฉ้อโกงในการซื้อสินค้าและบริการ คิดเป็นร้อยละ 41.8 อาหารมีให้เลือกไม่หลากหลายไม่เหมาะสมกับผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ 41.5 และกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีในจังหวัดไม่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 41.3 ตามลำดับ สำหรับการต้องการความช่วยเหลือขณะเดินทางมาท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวสูงอายุระบุว่าต้องการพาหนะที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 49.2 รองลงมาต้องการให้มีศูนย์บริการทางการแพทย์ ณ แหล่งท่องเที่ยว ที่พักคิดเป็นร้อยละ 47.3 ให้มีการออกกำลังกายเบา ๆ คิดเป็นร้อยละ 47.0 และต้องการการให้สิทธิพิเศษแก่ผู้สูงอายุ (เช่น ราคาตัว ค่าบริการ)คิดเป็นร้อยละ 42.4 ตามลำดับ

โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวสูงอายุมากที่สุด ได้แก่ ปัจจัยด้านกฎหมาย ภาษาในการสื่อสาร การต้อนรับและเป็นมิตรของคนในท้องถิ่น และปัญหาความปลอดภัย/อาชญากรรม ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.99, S.D. = 0.757) รองลงมาคือ ปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction)(ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.59, S.D. = 0.938) ปัจจัยด้านที่พัก (Accommodation) (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41, S.D. = .545) ปัจจัยด้านการตลาด(Marketing) (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.01, S.D. = 1.180) ปัจจัยด้านการบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์(Travel Agency and Guide)(ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.82, S.D. = 0.954) ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก(Amenities)(ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.65, S.D. = 0.964) และปัจจัยด้านคมนาคม (Accessibility) (ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.52, S.D. = 1.014) ตามลำดับ

2.1.3 ผลการสำรวจแหล่งทรัพยากรและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุทุกประเภทในจังหวัดภาคใต้ตอนบน

ตารางที่ 2.1 นำเสนอฐานข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในภาคใต้ตอนบน โดยพบว่าผลการสำรวจข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวทุกประเภทจากทั้ง 74 อำเภอ ของ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน ได้ข้อมูลประเภทต่างๆ โดยจำแนกเป็นแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ 92 แห่ง จังหวัดภูเก็ต 258 แห่ง จังหวัดพังงา 204 แห่ง จังหวัดระนอง 121 แห่ง จังหวัดสุราษฎร์ธานี 242 แห่ง จังหวัดชุมพร 77 แห่ง และจังหวัดนครศรีธรรมราช 102 แห่ง รวมทั้ง 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบนได้แหล่งท่องเที่ยวรวม 1,106 แห่ง

ตารางที่ 2.1 สรุปประเภทของข้อมูลใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบนที่ใช้ในการจัดทำฐานข้อมูลท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ

ประเภทของข้อมูล	กระบี่	ภูเก็ต	พังงา	ระนอง	สุราษฎร์ธานี	ชุมพร	นครศรีธรรมราช	รวมทั้งหมด
สถานที่ท่องเที่ยว	92	258	204	121	242	77	102	1,106
เส้นทางท่องเที่ยวโดยนักวิจัย	4	5	3	8	4	5	8	37
เส้นทางท่องเที่ยวโดยทัวร์อื่นๆ	7	15	9	5	10	5	5	56
รายชื่อและที่ตั้งมัสยิด	206	12	61	19	19	7	76	400
โรงแรม / ที่พัก	517	316	52	51	158	63	59	1,216
ร้านอาหาร	34	33	17	30	33	21	10	178
ร้านอาหารฮาลาล	7	9	8	3	6	6	8	47
ผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจ	31	20	33	9	12	19	37	161
ธุรกิจขนาดกลาง/ขนาดย่อม	15	7	3	6	2	41	16	90
กลุ่มอาชีพ / สินค้า	29	11	13	8	7	119	207	394
สิ่งอำนวยความสะดวก	10	18	8	18	13	13	11	91
การคมนาคม	53	17	57	22	131	70	169	519

2.1.4 ศึกษาศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุและตรวจสอบถึงอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดภาคใต้ตอนบน

2.1.4.1 ศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวในภาคใต้ตอนบน

จากจำนวนทรัพยากรการท่องเที่ยวในตารางที่ 2.1 ผู้วิจัยในโครงการย่อยที่ 3 ได้ดำเนินการประเมินคะแนนดัชนีองค์ประกอบที่ใช้วัดศักยภาพทางการท่องเที่ยวของ 121 แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน (พังงา, กระบี่, ระนอง, ชุมพร, สุราษฎร์ธานี, นครศรีธรรมราช และ ภูเก็ต) สำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ ดัชนีที่ใช้วัดศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวมี 44 ตัวชี้วัด 7 องค์ประกอบโดยมีระดับการวัดแบบช่วง (Interval Scale) และใช้รูปแบบการวัดแบบไลเกอร์ต 5 ระดับ กำหนดให้ค่าคะแนน 1 คือระดับน้อยที่สุด และค่าคะแนน 5 คือระดับมากที่สุด ผู้ที่เป็นผู้ประเมินได้แก่ประชาชนท้องถิ่น พระ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล ข้าราชการ นักศึกษา พ่อค้า ประชาชน มัคคุเทศก์ในแหล่งท่องเที่ยว

ผลการวิจัยพบว่า ในการเดินทางท่องเที่ยวครั้งนี้ผู้ประเมินให้คะแนนศักยภาพของทรัพยากรการท่องเที่ยวในภาพรวมเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 คะแนน ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก (มีค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.19-3.67) โดยดัชนีองค์ประกอบด้านความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.67 คะแนนซึ่งสูงที่สุด รองลงมาคือองค์ประกอบด้านกายภาพ(3.61 คะแนน) องค์ประกอบด้านการให้บริการของผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว(3.60 คะแนน) องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม(3.54 คะแนน) องค์ประกอบด้านสาธารณูปโภค/สาธารณูปการในแหล่งท่องเที่ยว(3.48 คะแนน) และองค์ประกอบด้านผลกระทบต่อเศรษฐกิจสังคมตามลำดับ (3.19 คะแนน)

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาดัชนีองค์ประกอบที่ใช้วัดศักยภาพทางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน ในแต่ละด้าน พบว่าด้านความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยคะแนนดัชนีองค์ประกอบการวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) โดยองค์ประกอบเรื่องเอกลักษณ์/คุณค่าเฉพาะตัวเชิงการท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.79$) รองลงมาคือ องค์ประกอบเรื่องการสร้างความเจริญให้ชุมชนในด้านสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ($\bar{X} = 3.74$)

ด้านกายภาพ มีค่าเฉลี่ยคะแนนดัชนีองค์ประกอบการวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) โดยองค์ประกอบเรื่องพาหนะที่เข้าถึงมีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.76$) รองลงมาคือ องค์ประกอบเรื่องเส้นทางที่เข้าถึงจากภายนอก($\bar{X} = 3.65$)

ด้านสาธารณูปโภค/สาธารณูปการในแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยคะแนนดัชนีองค์ประกอบการวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$) โดยองค์ประกอบเรื่องที่พักแรมมีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงที่สุด($\bar{X} = 3.67$) รองลงมาคือ องค์ประกอบเรื่องระบบไฟฟ้า($\bar{X} = 3.56$)

ด้านการให้บริการของผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยคะแนนดัชนีองค์ประกอบการวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$) โดยองค์ประกอบเรื่องการต้อนรับนักท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงที่สุด($\bar{X} = 3.71$) รองลงมาคือ องค์ประกอบเรื่องการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยว($\bar{X} = 3.51$)

ด้านความเชื่อมโยงของเส้นทางท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นมีค่าเฉลี่ยคะแนนดัชนีองค์ประกอบการวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) โดยองค์ประกอบเรื่องความเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นข้างเคียงมีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงที่สุด ($\bar{X} = 3.60$) รองลงมาคือ องค์ประกอบเรื่องความเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นในประเทศเพื่อนบ้าน ($\bar{X} = 3.47$)

ด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยคะแนนดัชนีองค์ประกอบการวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) โดยองค์ประกอบเรื่องการสนับสนุนของชุมชนท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงที่สุด($\bar{X} = 3.56$) รองลงมาคือ องค์ประกอบเรื่องการสนับสนุนเงินทุน/ทรัพยากรของภาครัฐ($\bar{X} = 3.55$)

ด้านผลกระทบต่อเศรษฐกิจสังคมมีค่าเฉลี่ยคะแนนดัชนีองค์ประกอบการวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$) โดยองค์ประกอบเรื่องการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอาชีพของชุมชนมีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงที่สุด($\bar{X} = 3.47$) รองลงมาคือ องค์ประกอบเรื่องผลกระทบต่อรายได้ของชุมชน ($\bar{X} = 3.22$)

โดยเมื่อพิจารณาถึงศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวโดยรวม 10 อันดับแรกในภาคใต้ตอนบน พบว่า สะพานสารสิน จังหวัดภูเก็ตมีศักยภาพในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.66, S.D. = 0.099) รองลงมาคือ แหลมพันวา จังหวัดภูเก็ตในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.66, S.D. = 0.150) อุทยาน

แห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานีในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.60, S.D. = 0.337) พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติภูเก็ต จังหวัดภูเก็ตในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.55, S.D. = 0.104) ปากน้ำตาปีในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.42, S.D. = 0.266) น้ำตกตาดฟ้าในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.40, S.D. = 0.012) พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสุพรรณบุรี จังหวัดสุพรรณบุรีในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.40, S.D. = 0.080) วัดฉลอง จังหวัดภูเก็ตในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.40, S.D. = 0.634) อุทยานแห่งชาติไทรโยค จังหวัดสุราษฎร์ธานีในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.39, S.D. = 0.026) และพระธาตุศิลา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.38, S.D. = 0.292)

2.1.4.2 ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชน

ผลการวิจัยพบว่า พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนได้ระบุถึงทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน (พังงา, กระบี่, ระนอง, ชุมพร, สุราษฎร์ธานี, นครศรีธรรมราช และ ภูเก็ต) ที่มีความดึงดูดความสนใจ มากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ รองลงมาคือ แหล่งท่องเที่ยวประเภทศาสนา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี แหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และ ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายจังหวัด พบว่าจังหวัดนครศรีธรรมราชมีแหล่งท่องเที่ยวที่กลุ่มตัวอย่างระบุว่าเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจมากที่สุด 83 แห่ง โดยจำแนกเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 50 แหล่งท่องเที่ยว ด้านศาสนา ประวัติศาสตร์และโบราณคดี จำนวน 31 แหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยว 2 แหล่งท่องเที่ยว รองลงมาคือ จังหวัดระนองที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 37 แหล่งท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว จำนวน 19 กิจกรรม ด้านศาสนา ประวัติศาสตร์และโบราณคดี จำนวน 16 แหล่งท่องเที่ยว และ ด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณี 7 แหล่งท่องเที่ยว

ประเภทกิจกรรมการท่องเที่ยวซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคใต้ตอนบนมากที่สุดคือ ประเภทกิจกรรมเพื่อการพักผ่อนรองลงมา คือ กิจกรรมถ่ายรูป กิจกรรมดูนก กิจกรรมการศึกษาธรรมชาติ กิจกรรมทำบุญ กิจกรรมพายเรือ/ล่องเรือ กิจกรรมการศึกษาประวัติศาสตร์ กิจกรรมตกปลา กิจกรรมปฏิบัติธรรม/ฝึกสมาธิ กิจกรรมเดินป่า กิจกรรมขี่จักรยาน กิจกรรมตั้งแคมป์ และกิจกรรมศึกษาวิถีชีวิตชุมชนตามลำดับ ซึ่งในแต่ละจังหวัดนั้น ประชาชนระบุว่าจังหวัดพังงามีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมมากที่สุดคือ กิจกรรมพักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 50.6 รองลงมาคือ กิจกรรมพายเรือ/ล่องเรือ และกิจกรรมตกปลาในสัดส่วนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 14.3 ตามลำดับ โดยในจังหวัดกระบี่ กิจกรรมพักผ่อนเป็นกิจกรรมที่นิยมเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 29.0 รองลงมาคือ กิจกรรมถ่ายรูป คิดเป็นร้อยละ 22.6 และกิจกรรมปฏิบัติธรรม/ฝึกสมาธิ คิดเป็นร้อยละ 9.7 ตามลำดับ สำหรับในจังหวัดระนอง กิจกรรมพักผ่อน และกิจกรรมศึกษาธรรมชาติเป็นกิจกรรมที่นิยมมากเป็นอันดับหนึ่งในสัดส่วนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 20.3 รองลงมาคือ กิจกรรมถ่ายรูปและกิจกรรมทำบุญในสัดส่วนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 15.2 ตามลำดับ โดยในจังหวัดชุมพร กิจกรรมยอดนิยมคือ กิจกรรมพักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 21.3 รองลงมาคือ กิจกรรมถ่ายรูป คิดเป็นร้อยละ 17.3 และ กิจกรรมเดินป่า คิดเป็นร้อยละ 9.3 ตามลำดับ ซึ่งจังหวัดสุราษฎร์ธานีที่นิยมมากที่สุดคือ กิจกรรมพักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 69.8 รองลงมาคือ กิจกรรมทำบุญ คิดเป็นร้อยละ 9.5 และกิจกรรมพายเรือ/ล่องเรือ และกิจกรรมศึกษาธรรมชาติในสัดส่วนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 6.3 ตามลำดับ โดยจังหวัดนครศรีธรรมราชมีกิจกรรมยอดนิยมอันดับหนึ่งคือ กิจกรรมดูนก คิดเป็นร้อยละ 43.4 รองลงมาคือ กิจกรรมพักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 19.3 และกิจกรรมศึกษาประวัติศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 15.7 ตามลำดับ และจังหวัดภูเก็ตมีกิจกรรมถ่ายรูปเป็นกิจกรรมยอดนิยมมาก

ที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.6 รองลงมาคือ กิจกรรมทำบุญ คิดเป็นร้อยละ 19.7 และกิจกรรมพักผ่อน คิดเป็นร้อยละ 13.1 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างระบุถึงระดับความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกับชุมชนโดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับความสำคัญมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.64, S.D. = 0.713) เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่านักท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้ระดับความสำคัญมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21, S.D. = 0.744) รองลงมาคือจังหวัดพังงา มีความสำคัญในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.84, S.D. = 0.689) จังหวัดภูเก็ตในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.84, S.D. = 0.583) จังหวัดนครศรีธรรมราช ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.73, S.D. = 0.520) จังหวัดกระบี่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.47, S.D. = 0.671) จังหวัดชุมพรในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.31, S.D. = 0.805) และจังหวัดระนองในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.16, S.D. = 0.373) ตามลำดับ

ในด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวในเรื่องความโดดเด่นและมีชื่อเสียง กลุ่มตัวอย่างให้ระดับคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวในเรื่องความโดดเด่น/มีชื่อเสียงในภาคใต้ตอนบนในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.77, S.D. = 0.757)เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่านักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ให้คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวในเรื่องความโดดเด่น/มีชื่อเสียงเฉลี่ยสูงที่สุดในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.54, S.D. = 0.565) รองลงมาคือจังหวัดสุราษฎร์ธานีในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.22, S.D. = 0.659) จังหวัดพังงาในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.01, S.D. = 0.678) จังหวัดนครศรีธรรมราชในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย, S.D. 3.70 = 0.512) จังหวัดกระบี่ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.55, S.D. = 0.670) จังหวัดชุมพรในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.45, S.D. = 0.776) และจังหวัดระนองในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.14, S.D. = 0.445) ตามลำดับ

2.1.4.3 ข้อมูลความคิดเห็นของนักท่องเที่ยว

ผลการวิจัยพบว่าแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน (พังงา,กระบี่,ระนอง,ชุมพร, สุราษฎร์ธานี,นครศรีธรรมราช และ ภูเก็ต) ที่นักท่องเที่ยวสนใจเลือกเป็นอันดับแรก มากที่สุด คือ หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต(5.6 %) รองลงมาคือ ภูเขาหญ้าหรือเขาหัวล้านหรือเขาผี จังหวัดระนอง (5.0%) หาดทรายรี จังหวัดชุมพร (4.8%) แหลมพรหมเทพ จังหวัดภูเก็ต (4.0 %) วัดสุวรรณคีรีวิหาร จังหวัดระนอง (2.6 %) ตำนานกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ จังหวัดชุมพร (2.6 %) อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะพยาม จังหวัดระนอง (2.4 %) และ พระราชวังรัตนรังสรรค์จำลอง จังหวัดระนอง (2.4 %) ตามลำดับ

สำหรับการให้คุณค่ากับแหล่งท่องเที่ยวในเรื่องความโดดเด่นและมีชื่อเสียงในมุมมองของนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ระดับคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวในเรื่องความโดดเด่น/มีชื่อเสียงโดยภาพรวมเฉลี่ยในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.77, 0.757)เมื่อพิจารณาเป็นรายแหล่งท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยววัดฉลองหรือ วัดไชยธารารามจังหวัดภูเก็ต กับ สวนนายดำจังหวัดชุมพร ให้คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวในเรื่องความโดดเด่น/มีชื่อเสียงเฉลี่ยสูงที่สุดในระดับมากที่สุด (ค่าคะแนนเฉลี่ย 5.00, S.D. = 0.00) รองลงมาคือหาดทรายแก้ว และกำแพงเมืองนครศรีธรรมราชจังหวัดนครศรีธรรมราช (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.80, S.D. = 0.447) และแหลมพรหมเทพ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.75, S.D. = 0.463)และ แหลมพันวาจังหวัดภูเก็ต (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.75, S.D. = 0.500) ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ในส่วนของการประเมินศักยภาพทางการท่องเที่ยวในมุมมองของนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวระบุว่าแหล่งท่องเที่ยวในภาคใต้ตอนบนมีศักยภาพโดยภาพรวมในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.53) มีศักยภาพด้านความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.67) มีศักยภาพ

ด้านกายภาพในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.61) มีศักยภาพด้านสาธารณูปโภค/สาธารณูปการในแหล่งท่องเที่ยวในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.48) มีศักยภาพด้านการให้บริการของผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยวในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.60) มีศักยภาพด้านความเชื่อมโยงของเส้นทางท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.53) มีศักยภาพในด้านการมีส่วนร่วมในระดับมาก (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.54) มีศักยภาพด้านผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมในระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.19) ทั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวโดยรวม กับ ระดับคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวในเรื่องความโดดเด่น/มีชื่อเสียงผลการวิจัยพบว่ามีความความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายดัชนี พบว่า ดัชนีด้านกายภาพมีค่าความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมาคือ ด้านความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว และด้านสาธารณูปโภค/สาธารณูปการในแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ และเมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวโดยรวม กับ ระดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่มีต่อชุมชน ผลการวิจัยพบว่ามีความความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายดัชนี พบว่า ดัชนีด้านกายภาพมีค่าความสัมพันธ์สูงสุด รองลงมาคือ ด้านความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวและด้านสาธารณูปโภค/สาธารณูปการในแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ

2.1.5 การพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในภาคใต้ตอนบน

โครงการย่อยที่ 3 ได้ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุและเผยแพร่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และได้จัดทำคู่มือระบบจัดการข้อมูลเว็บไซต์การศึกษาและพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน โดยแบ่งระบบการจัดการฐานข้อมูลออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับจังหวัดและอำเภอ ระดับสถานที่ท่องเที่ยว ระดับข้อมูลท่องเที่ยว IMT-GT ระดับข้อมูลแบนเนอร์และลิงค์ และระดับข้อมูล Administrator โดยระบบการจัดการฐานข้อมูลจังหวัดและอำเภอเปิดโอกาสให้ผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการสามารถเพิ่ม/แก้ไขข้อมูลจังหวัดได้และสามารถใส่รายละเอียดอื่น ๆ เพิ่มเติม ได้แก่ คำขวัญจังหวัด รายละเอียด ตัวอย่างเส้นทางท่องเที่ยว และรูปภาพที่เกี่ยวข้อง โดยมีการกำหนดฟังก์ชันและเงื่อนไขการทำงานให้ผู้ใช้งานสามารถแก้ไข เพิ่ม ลบข้อมูลระดับอำเภอ ตำบลได้

ดูรายละเอียดได้จากฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุทุกประเภทใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ที่ <http://huso.pn.psu.ac.th/tourismdb/Seniortourists-ust> หรือ <http://www.seniortourists-ust.com>

ภาพที่ 2.1 หน้าแรก (Homepage) ของฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวสูงอายุในภาคใต้ตอนบน

2.2 จัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุโดยออกแบบรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบนที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

การศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งเน้นในการศึกษาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ และดำเนินการประเมินเส้นทางท่องเที่ยวในมุมมองของผู้ที่มีส่วนได้เสียทางการท่องเที่ยวในภาคใต้ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการ หน่วยงานภาคเอกชน นักท่องเที่ยว และประชาชนท้องถิ่น โดยมีผลการวิจัยดังนี้

2.2.1 ผลการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำข้อมูลท่องเที่ยวในภาคใต้ตอนบนที่มีเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวสูงอายุ ดังแสดงในตารางที่ 1.2 ที่พบว่าแหล่งท่องเที่ยวในภาคใต้ตอนบนมีทั้งหมด 110 แหล่ง

ตาราง 1.2 แหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับตลาดนักท่องเที่ยวสูงอายุในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน

จังหวัด	แหล่งท่องเที่ยว ธรรมชาติทาง ทะเลและชายหาด	แหล่งท่องเที่ยว ธรรมชาติ ทางบก	แหล่งท่องเที่ยวทาง ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิต	แหล่ง ท่องเที่ยว อื่น ๆ	รวม
ระนอง	4	6	13	1	24
นครศรีธรรมราช	6	2	11	4	23
กระบี่	9	5	3	1	18
ภูเก็ต	3	1	9	4	17
พังงา	12	-	1	-	13
ชุมพร	2	1	2	3	8
สุราษฎร์ธานี	-	1	3	3	7
รวม	36	16	42	16	110

ตารางที่ 1.2 แสดงให้เห็นว่า จังหวัดระนองมีแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมต่อการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมากที่สุด จำนวน 24 แหล่ง รองลงมาคือ จังหวัดนครศรีธรรมราช 23 แหล่ง และจังหวัดกระบี่ 18 แหล่ง ตามลำดับ โดยจังหวัดระนองมีแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมทางด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและวิถีชีวิตมากที่สุด รองลงมาคือ จังหวัดนครศรีธรรมราช และภูเก็ตตามลำดับ ในส่วนของแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล พบว่าจังหวัดพังงามีมากที่สุด จำนวน 12 แหล่ง รองลงมาคือ จังหวัดกระบี่ และนครศรีธรรมราช โดยแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยนำไปจัดทำเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวต่อไป

การศึกษาครั้งนี้ ในโครงการย่อยที่ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ ด้วยการออกแบบรูปแบบการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบนที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยวสูงอายุอย่างแท้จริงรวม 34 โปรแกรม มีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 1.3 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดระนอง

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	3 วัน 2 คืน	สุสานเจ้าเมืองระนอง – จวนเจ้าเมืองระนอง – สวนสาธารณะรักษะวาริน – พระที่นั่งรัตนรังสรรค์ – วัดหงาว – ภูเขาหญ้า – ศูนย์วิจัยป่าชายเลน – บ่อน้ำร้อนพรรั้ง – วัดป่าชัยมงคล – ถนน 10 สาย
2	3 วัน 2 คืน	อนุสาวรีย์คอชูเจียง- วัดสุวรรณคีรีวิหาร – อุทยานแห่งชาติแหลมสน – บ่อน้ำร้อนพรรั้ง – เกาะสอง – สวนสาธารณะรักษะวาริน-ชมตลาดสะพานยูง – จวนเจ้าเมืองระนอง
3	1 วัน	พระราชวังรังสรรค์ – สุสานเจ้าเมืองระนอง – ศูนย์วิจัยป่าชายเลน – น้ำแร่ร้อนรักษะวาริน
4	1 วัน	ระนองแคนยอน – วัดหาดส้มแป้น – น้ำตกปุญญาบาล – บ่อน้ำร้อนรักษะวาริน
5	1 วัน	เส้นทางอารยธรรมหลวงพ่อด่วน ณ วัดบางนอน – บ้านเจ้าเมืองระนอง พระราชวังรัตนรังสรรค์ - บ่อน้ำร้อนรักษะวาริน
6	1 วัน	แหล่งโอโซนระนองบ่อน้ำร้อนพรรั้ง – ศูนย์วิจัยป่าชายเลน – ภูเขาหญ้า – บ่อน้ำร้อนรักษะวาริน
7	3 วัน 2 คืน	ระนองแคนยอน – ตลาดสดสะพานยูง – น้ำตกปุญญาบาล – บ่อน้ำร้อนพรรั้ง – น้ำตกหงาววัดหงาว – ภูเขาหญ้า – วัดบางนอน - บ้านเจ้าเมือง ประวัติศาสตร์ระนอง พระราชวังรัตนรังสรรค์-แช่น้ำร้อนรักษะวาริน
8	2 วัน 1 คืน	บ้านเจ้าเมืองระนอง – พระราชวังรัตนรังสรรค์ –บ่อน้ำร้อนพรรั้ง – หลวงพ่อด่วน – ระนองแคนยอน – วัดส้มแป้น – บ่อน้ำร้อนรักษะวาริน - ตลาดสดสะพานยูง - หลวงพ่อดิบูก วัดหงาว – ภูเขาหญ้า - บ่อน้ำร้อนรักษะวาริน

จากตารางที่ 1.3 จังหวัดระนองมีเส้นทางท่องเที่ยวถึง 8 โปรแกรม โดยครึ่งหนึ่งของโปรแกรมทั้งหมดเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวแบบวันเดียว ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา ของโครงการที่ 1 ที่กลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวสูงอายุมีพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวโดยใช้ระยะเวลา 1 วันทั้งนี้กิจกรรมการท่องเที่ยวในโปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีเกือบทุกโปรแกรมคือ การแช่บ่อน้ำร้อนที่สามารถเลือกไปท่องเที่ยวในบ่อน้ำร้อนพรรั้ง และบ่อน้ำร้อนรักษะวารินสำหรับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและบำบัด ซึ่งกิจกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัด

ระนองที่นำเสนอให้กับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางศาสนา วิถีชีวิต ประวัติศาสตร์ของจังหวัดระนองที่นักท่องเที่ยวสามารถเพลิดเพลินและเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว

ตารางที่ 1.4 นำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต 5 เส้นทางที่มีการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดอื่น ได้แก่ ระนอง และพังงาที่นักท่องเที่ยวสามารถเลือกท่องเที่ยวได้ตามความเหมาะสมของสภาพร่างกายและสุขภาพของนักท่องเที่ยว โดยมีการนำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเรียนรู้ประวัติ ความเป็นมา และวิถีชีวิตของภูเก็ตผ่านการท่องเที่ยวในตัวเมือง รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงศาสนา ไหว้พระ ทำบุญ และสักการะขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์ หลวงพ่อแช่ม วัดฉลอง เป็นต้น

ตาราง 1.4 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	1 วัน	ย่านเมืองเก่า - เขารัง - วัดไชยธาราราม - จุดชมวิวสามอ่าว - แหลมพรหมเทพ
2	3 วัน 2 คืน	วัดฉลอง - การประดิษฐ์ไข่มุก - หาดป่าตอง - หาดกะตะ - หาดกะรน - แหลมพรหมเทพ - เกาะพีพี - อ่าวมางายา
3	2 วัน 1 คืน	ภูเก็ต - ระนองย่านเมืองเก่า - เขารัง - วัดไชยธาราราม - จุดชมวิวสามอ่าว - แหลมพรหมเทพ - บ้านเจ้าเมืองระนอง - พระราชวังรัตนรังสรรค์ - บ่อน้ำร้อนรักษะวาริน
4	4 วัน 3 คืน	ภูเก็ต - พังงาย่านเมืองเก่า - เขารัง - วัดไชยธาราราม - จุดชมวิวสามอ่าว - แหลมพรหมเทพ - สิมิลัน - เกาะแปด - เกาะเมียง - เกาะยูง - เกาะหก
5	1 วัน	สายธรรมะศึกษาประวัติศาสตร์วัดฉลอง หรือ วัดไชยธาราราม - เมืองเก่าภูเก็ต - พิพิธภัณฑ์ภูเก็ตไทยหัว - พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี - วัดพระนางสร้าง - อนุสาวรีย์วีรสตรี - ศาลเจ้ากิ้วเที้ยนเก้ง สะพานหิน ภูเก็ต-สะพานสารสิน

โปรแกรมการท่องเที่ยวในตารางที่ 1.5 นำเสนอเส้นทางท่องเที่ยวในจังหวัดพังงาสำหรับนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุโดยเน้นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่นักท่องเที่ยวสามารถเพลิดเพลินกับความงดงามทางธรรมชาติ แต่เส้นทางท่องเที่ยวนี้อาจจำกัดสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีอายุมาก และมีปัญหาด้านกระดูก หรือการเคลื่อนไหวด้วยตนเองเนื่องจากต้องเดินทางทางเรือ

ตาราง 1.5 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดพังงา

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	4 วัน 3 คืน	สุรินทร์ - สิมิลัน - เกาะเมียง - อ่าวแม่ยาย - หาดไม้งาม
2	3 วัน 2 คืน	สิมิลัน - เกาะแปด - เกาะเมียง - เกาะยูง - เกาะหก
3	1 วัน	วันเดียวเที่ยวเกาะตาชัย

ตารางที่ 1.6 นำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ที่จะนำนักท่องเที่ยวสูงอายุไปสัมผัสกับความงดงามทางธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ ซึ่งสอดคล้องกับเส้นทางท่องเที่ยวในจังหวัดพังงาที่อาจจะมีข้อจำกัดสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุที่มีปัญหาด้านการเคลื่อนไหวหรือการเดินทางเนื่องจากต้องมีการเดินทางทางเรือ ซึ่งสามารถเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสูงอายุเลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับสรีระร่างกาย และสุขภาพของนักท่องเที่ยวได้

ตารางที่ 1.6 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	2 วัน 1 คืน	กระบี่ –ทะเลแหวก –เกาะพีพี
2	3 วัน 2 คืน	เกาะลันตา – เกาะรอก – น้ำตกร้อน
3	2 วัน 1 คืน	กระบี่ พังงา น้ำตกร้อน – สระมรกต – สุสานหอย - เขาหมาจู - เกาะป็นหยี – เขาพังกัน – เขาตะปู พังงา
4	1 วัน	หาดอ่าวพระนาง - หาดนพรัตน์ธารา – หาดคลองแห้ง- ศูนย์เพาะพันธุ์ปลาการ์ตูน - สุสานหอย 75 ล้านปี-วัดถ้ำเสือ - เขาชนาบน้ำ

ในตารางที่ 1.7 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพรมีการเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดระนอง และจังหวัดสุราษฎร์ธานีเพื่อนำเสนอความหลากหลายของกิจกรรมการท่องเที่ยวที่สามารถตอบสนองนักท่องเที่ยวสูงอายุได้ รวมทั้งการผนวกกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพในจังหวัดระนองเพื่อเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวสองฝั่งสมุทร ได้แก่ อ่าวไทย (ชุมพร) และอันดามัน (ระนอง) ในโปรแกรมที่มีการเชื่อมโยงบ่อน้ำแร่รักษะวารินที่นักท่องเที่ยวสูงอายุสามารถพักผ่อน และบำบัดอาการปวดเมื่อยได้ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายทั้งการท่องเที่ยวเชิงศาสนา และไหว้พระขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์ อันได้แก่ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ พระบรมธาตุไชยา สวนโมกขพลาราม รวมไปถึงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ไม่มีข้อจำกัดด้านสรีระร่างกาย หรือสุขภาพของนักท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่ไม่ต้องอาศัยทักษะความชำนาญ หรือความพยายามมากนัก เนื่องจากไม่ต้องเดินทางทางเรือที่นักท่องเที่ยวบางกลุ่มอาจจะพบกับปัญหาความยากลำบากในการขึ้น-ลงเรือ เพียงแต่เส้นทางนี้ต้องอาศัยระยะเวลานานในการเดินทางโดยรถยนต์ผ่านเส้นทางคดเคี้ยวบนภูเขา

ตาราง 1.7 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	1 วัน	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชุมพร-กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์-หาดทุ่งวัวแล่น - หาดบ่อเมา
2	2 วัน 1 คืน	ชุมพร ระนอง พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชุมพร-กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์-หาดทุ่งวัวแล่น-หาดบ่อเมา - วัดพระธาตุสวี-สวนส้มนายดำ - แช่น้ำแร่ร้อนรักษะวาริน
3	2 วัน 1 คืน	ชุมพร สุราษฎร์ธานี พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชุมพร-กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์-หาดทุ่งวัวแล่น-หาดบ่อเมา - วัดพระธาตุสวี-สวนส้มนายดำ - พระบรมธาตุไชยา-สวนโมกขพลาราม
4	3 วัน 2 คืน	ชุมพร ระนอง พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชุมพร-กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์-หาดทุ่งวัวแล่น-หาดบ่อเมา - วัดพระธาตุสวี-สวนส้มนายดำ-แช่น้ำแร่ร้อนรักษะวาริน - พระราชวังรังสรรค์ - สุสานเจ้าเมืองระนอง-ศูนย์วิจัยป่าชายเลน-ภูเขาหญ้า- แช่น้ำแร่ร้อนรักษะวาริน

ตารางที่ 1.8 นำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีทั้งหมด 4 เส้นทาง โดยส่วนใหญ่จะเป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวแบบ 1 วัน มีเพียงโปรแกรมสุราษฎร์ธานี – นครศรีธรรมราชเท่านั้นที่ใช้ระยะเวลา 3 วัน 2 คืน เนื่องจากมีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายและต้องใช้เวลาในการขึ้นชมความ

สวยงามของสิ่งดึงดูดทางธรรมชาติโดยนอกเหนือจากจังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดสุราษฎร์ธานีได้เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวของจังหวัดชุมพร

ตาราง 1.8 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	1 วัน	สุราษฎร์วันเดียว สวนโมกขพลาราม-พระบรมธาตุไชยา-ศูนย์ฝึกกิ่งกระแตแจะ - ชมธรรมชาติและวิถีชาวบ้านของสองฝั่งคลองในบาง
2	3 วัน 2 คืน	สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชมวิถีสันเขื่อน-ล่องเรือชมเขื่อนเชี่ยวหลาน-แวะถ่ายภาพเขาสามเกลอ -ล่องเรือตุนก-ชมหมอกยามเช้า - แวะชมก๊วยหลินน้อยพระธาตุศรีสุราษฎร์ - จุดชมวิเวาท่าเพชร - ชมปลาโลมาสีชมพู - เขาพับผ้า - บ่อน้ำจืดกลางทะเล - นมัสการหลวงปู่ทวดที่เกาะน้ยูนอก
3	1 วัน	สุราษฎร์ธานี ชุมพรสวนโมกขพลาราม-สวนส้มนายดำ - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติชุมพร - กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์- หาดทรายรี
4	1 วัน	สุราษฎร์วันเดียว สวนโมกขพลาราม - พระบรมธาตุไชยา - บ้านพุมเรียง - บ่อน้ำพุร้อนถ้าเขาพลู

ตารางที่ 1.9 นำเสนอโปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช 6 เส้นทางที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเรียนรู้ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และวิถีชีวิต แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลและทางบก

ตาราง 1.9 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	1 วัน	นั่งรถชมเมืองเก่าเรื่องเมืองลิกอร์พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช - วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร - ถนนท่าช้าง - หมู่บ้านคีรีวง
2	3 วัน 2 คืน	พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช - วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร- ถนนท่าช้าง - ล่องเรือดูโลมา - เกาะน้ยูนอก -หมู่บ้านคีรีวง
3	1 วัน	เมืองนคร - ปากพนัง วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร - พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช - ศาลาประตูหก- แหลมตะลุมพุก
4	2 วัน 1 คืน	ชมโลมาสีชมพู - นมัสการหลวงปู่ทวด - ถ้าเขาวังทอง - วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร - หมู่บ้านคีรีวง
5	1 วัน	เมืองนคร ทำศาลาวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร - พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช- บ้านหนังตะลุงสุชาติ - โบราณสถานโมคลาน
6	5 วัน 4 คืน	นครศรีฯ - สุราษฎร์ฯ - ชุมพร - ระนอง - ชุมพร วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร - พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช - บ้านหนังตะลุงสุชาติ - โบราณสถานโมคลาน

2.2.2 ผลการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ

ผลการออกแบบรูปแบบการท่องเที่ยวจากการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุย ได้เส้นทางท่องเที่ยวรวม 34 เส้นทาง และคณะผู้วิจัยได้คัดเลือกเส้นทางเด่นมา 7 เส้นทาง ดังนี้

1) เส้นทางนครศรีเมืองประวัติศาสตร์ – สุราษฎร์เมืองคนดี – ชุมพรเมืองสดศรี – ระนองนี้เมืองน้ำแร่ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร- พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช-บ้านหนังตะลุงสุชาติ - โบราณสถานโมคลาน

ภาพที่ 2.2 โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางนครศรีเมืองประวัติศาสตร์ – สุราษฎร์เมืองคนดี – ชุมพรเมืองสดศรี – ระนองนี้เมืองน้ำแร่

2) เส้นทางอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ - อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลิบลิ้น

ภาพที่ 2.3 โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ - อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะลิบลิ้น

4) เส้นทางสู่เมืองธรรมชาติ... สุราษฎร์ – นครศรีธรรมราช ,ชมวิวลันเขื่อน, ล่องเรือชมเขื่อนเชี่ยวหลาน, แวะถ่ายภาพเขาสามเกลอ, ล่องเรือตุงก-ชมหมอกยามเช้า, แวะชมกุ่มหินน้อย, พระธาตุศรีสุราษฎร์ + จุดชมวิวกาฬเกษร, ชมปลาโลมาสีชมพู, เขาพับผ้า, บ่อน้ำจืดกลางทะเล, นมัสการหลวงปู่ทวดที่เกาะนุ้ยนอก

แผนที่ท่องเที่ยว

เส้นทางที่ 2 สู่เมืองธรรมชาติ... สุราษฎร์ – นครศรีธรรมราช
(ชมวิวลันเขื่อน, ล่องเรือชมเขื่อนเชี่ยวหลาน, แวะถ่ายภาพเขาสามเกลอ, ล่องเรือตุงก-ชมหมอกยามเช้า, แวะชมกุ่มหินน้อย, พระธาตุศรีสุราษฎร์ + จุดชมวิวกาฬเกษร, ชมปลาโลมาสีชมพู, เขาพับผ้า, บ่อน้ำจืดกลางทะเล+นมัสการหลวงปู่ทวดที่เกาะนุ้ยนอก)

กำหนดการเดินทาง

วันที่ 1 สุราษฎร์ – เขื่อนรัชชประภา – เขื่อนเชี่ยวหลาน
 08.00 น. คณะเดินทางออกจากที่พักรับรองที่สุราษฎร์ จากนั้น
 09.00 น. เดินทางถึงจุดชมวิวกว๊าน สันเขื่อนรัชชประภา เพื่อเก็บภาพที่ระลึกจากมุมสูง
 10.00 น. ออกเดินทางโดยเรือหางยาว ระหว่างทางชมความงามของ "เขื่อนเชี่ยวหลาน" และ เขาสามเกลอ
 12.00 น. เดินทางถึงแพ 500 ไร่ รับประทานอาหาร
 13.00 น. จากนั้นให้ท่าน เช้าที่อุทยาน เลี้ยวซ้ายที่เขื่อนเชี่ยวหลาน เขื่อนรัชชประภา เขื่อนเชี่ยวหลาน เขื่อนเชี่ยวหลาน
 18.00 น. รับประทานอาหาร สิ้นสุดที่บรรรยากาศ สิ้นสุดที่บรรรยากาศ สิ้นสุดที่บรรรยากาศ

วันที่ 2 สุราษฎร์ – นครศรีธรรมราช(ขอม)
 07.00 น. บริการกาแฟ โยโย่ดินร้อนๆ ทานขนมปังโฮลเกรนที่ลอยเหนือน้ำ น้ำเดือดจากหม้อต้ม ยามเช้า
 07.30 น. รับประทานอาหาร จากนั้นออกเดินทางกลับโดยเรือหางยาว ระหว่างทางแวะชม กุ่มหินน้อยในไทย
 11.30 น. รับประทานอาหารที่เขื่อนเมืองสุราษฎร์
 13.00 น. เดินทางต่อ
 14.00 น. แวะนมัสการ พระธาตุศรีสุราษฎร์ และชมวิวลันเขื่อนเมืองสุราษฎร์ธานี ณ เขาพับผ้า
 15.30 น. เดินทางถึงที่พัก ณ ภูเก็ต โดยมี เจ้าหน้าที่ นำรถมารับท่าน หรือที่พักรับรองตามอำเภอใจ
 18.00 น. รับประทานอาหารแบบซีฟู๊ด ซีฟู๊ด ซีฟู๊ด

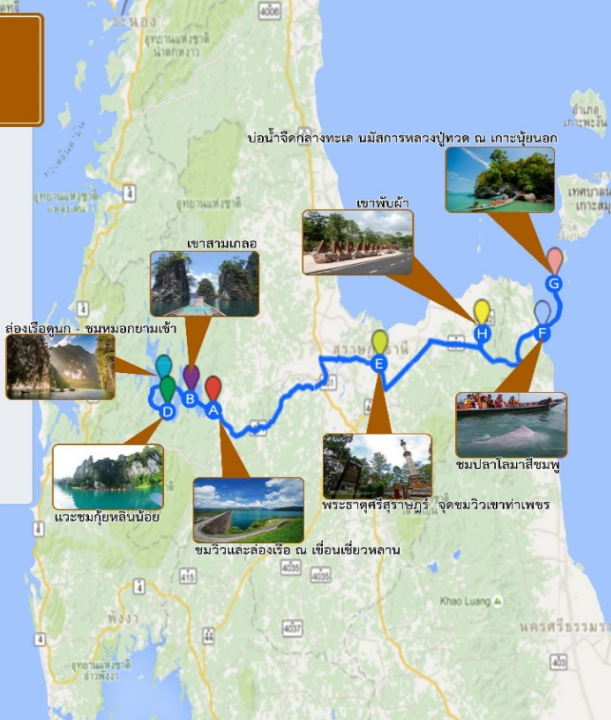
วันที่ 3 นครศรีธรรมราช (ขอม) – นมัสการหลวงปู่ทวดที่เกาะนุ้ย - ล่องเรือชมปลาโลมาสีชมพู
 07.00 น. สิ้นสุดเช้าที่วัดและเดินทางขึ้นน้ำทะเล และวิวเกาะสวยๆ เย็นสบาย (รับประทานอาหาร)
 08.45 น. ล่องเรือชมปลาโลมาสีชมพู เขาพับผ้า และบ่อน้ำจืดกลางทะเล พร้อมนมัสการหลวงปู่ทวดที่เกาะนุ้ยนอก
 11.00 น. เดินทางกลับถึงที่พัก ที่พักรับรองตามอำเภอใจ
 12.00 น. รับประทานอาหาร จากนั้นเดินทางถึงที่พักโดยสวัสดิภาพ

เส้นทางท่องเที่ยว

- A ชมวิว+ล่องเรือเขื่อนเชี่ยวหลาน
- B ถ่ายภาพเขาสามเกลอ
- C ล่องเรือตุงก-ชมหมอกยามเช้า
- D แวะชมกุ่มหินน้อย
- E พระธาตุศรีสุราษฎร์+ชมวิวกาฬเกษร
- F ชมปลาโลมาสีชมพู
- G เขาพับผ้า
- H บ่อน้ำจืดกลางทะเล+นมัสการหลวงปู่ทวด

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ภาพที่ 2.5 โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางสู่เมืองธรรมชาติ... สุราษฎร์ – นครศรีธรรมราช

6) เส้นทางที่ 5 วันเดียวเที่ยวทั่วชุมพรถึงค่ากลับมาอนสุราษฎร์ภาพจำลองการเกิดพายุไต้ฝุ่นเกย์ - ยุวชนทหาร - วัดพระธาตุสวี - ศาลพระเสื้อเมือง - สวนนายดำ - ฟาร์มกาแพชีแซมด - สวนโมกขพลาราม - ชมการทอผ้า ณ บ้านพุมเรียง - บ่อน้ำพุร้อนถ้ำเขาพลู

แผนที่ท่องเที่ยว

เส้นทางที่ 5 วันเดียวเที่ยวทั่วชุมพร ถึงค่ากลับมาอนสุราษฎร์
(ภาพจำลองการเกิดพายุไต้ฝุ่นเกย์ - ยุวชนทหาร - วัดพระธาตุสวี - ศาลพระเสื้อเมือง - สวนนายดำ - ฟาร์มกาแพชีแซมด - สวนโมกขพลาราม - ชมการทอผ้า ณ บ้านพุมเรียง - บ่อน้ำพุร้อนถ้ำเขาพลู)

กำหนดการเดินทาง

วันที่ 1

07.00 น. คณะเดินทางออกจากรถไฟจังหวัดชุมพร

08.20 น. จากนี้มาทำพิธีบวงสรวง ณ ศาลเจ้าเมืองระนอง และ จ. สุราษฎร์ธานี

09.00 น. นำท่านสักการะ วัดพระธาตุสวี วัดเก่าแก่คู่บ้านคูเมืองสมัยโบราณสถานที่สำคัญคือ องค์พระธาตุสวี ซึ่งบรรจุพระบรมสารีริกธาตุอยู่ในองค์พระเจดีย์

12.00 น. รับประทานอาหาร

13.00 น. คณะเดินทางต่อ อ. หลังสวน

14.00 น. แวะเที่ยวชม สวนนายดำ มีพื้นที่กว่า 300 ไร่ ของคุณดำ จึง สุวรรณวัฒน์ เจ้าของสวนผู้ดูแลกิจการทำสวนผลไม้หลายชนิด เป็นตัวอย่างการทำเกษตรแบบผสมผสาน จากนี้มาทำพิธีบวงสรวง ฟาร์มกาแพชีแซมด อ.หลังสวน หรือ ฟาร์มกาแพแซมด Goat เป็นหนึ่งในฟาร์มที่เลี้ยงแซมด เพื่อเป็นสื่อรับรองผู้ซื้อในการเลือกแซมดที่ปลอดภัยจากยาฆ่าหญ้าหรือยาฆ่าแมลง

17.30 น. รับประทานอาหารเย็น และเดินทางถึงที่พัก จ. สุราษฎร์ธานี

วันที่ 2

07.00 น. คณะเดินทางออกจากรถไฟจังหวัดสุราษฎร์ธานี

08.45 น. จากนั้นออกเดินทางสู่ สวนโมกขพลาราม หรือ วัดถาวรโมกข์

10.00 น. แวะชมกิจการที่สำคัญของ จ. สุราษฎร์ธานี เป็นที่ประดิษฐานพระบรมราชานุสาวรีย์ ซึ่งมีอายุเก่าแก่มาก

12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

13.15 น. เมื่อชมการทอผ้า ณ บ้านพุมเรียง โดยเชื่อกันว่าคนที่นี่เชื่อว่าบ้านพุมเรียงแห่งนี้เป็นพุมเจนนี้น่าเคารพสิ่งศักดิ์สิทธิ์ได้ไว้ในเมื่ออาณาจักรศรีวิชัย

14.30 น. นำท่านเดินทางถึงบ่อน้ำพุร้อนถ้ำเขาพลู บริเวณริมน้ำมีบ่อน้ำร้อนจำนวน 3 บ่อ ซึ่งมีชื่อเสียงก้องไกลถึงเมืองไทย เนื่องจากมีคาร์บอนีต และธาตุเหล็ก และหายากหลายชนิด

17.30 น. นำท่านเดินทางกลับจังหวัดชุมพร

เส้นทางท่องเที่ยว

- A ภาพจำลองการเกิดพายุไต้ฝุ่นเกย์
- B อุทยานวีรยุวชนทหาร
- C วัดพระธาตุสวี
- D ศาลพระเสื้อเมือง
- E สวนนายดำ
- F ฟาร์มกาแพชีแซมด
- G สวนโมกขพลาราม
- H ชมการทอผ้าบ้านพุมเรียง
- I บ่อน้ำพุร้อนถ้ำเขาพลู

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ภาพที่ 2.7 โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางวันเดียวเที่ยวทั่วชุมพรถึงค่ากลับมาอนสุราษฎร์

7) เส้นทางวันเดียวเที่ยวสายธรรมะ ศึกษาประวัติศาสตร์ เมือง “จังซีลอน”(วัดไชยธาราราม - ภูเก็ตเมืองเก่า - พิพิธภัณฑ์ภูเก็ตไทยหัว - พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี -ท้าวเทพกระษัตรีและท้าวศรีสุนทร - ศาลเจ้ากิวเทียนเก้ง - วัดพระนางสร้าง - สะพานสารสิน)

แผนที่ท่องเที่ยว
 เส้นทางที่ 5 วันเดียวเที่ยวสายธรรมะ ศึกษาประวัติศาสตร์ เมือง “จังซีลอน”
 (วัดไชยธาราราม - ภูเก็ตเมืองเก่า - พิพิธภัณฑ์ภูเก็ตไทยหัว - พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี - ท้าวเทพกระษัตรีและท้าวศรีสุนทร - ศาลเจ้ากิวเทียนเก้ง - วัดพระนางสร้าง - สะพานสารสิน)

กำหนดการเดินทาง

08.00 น. รับและจุดเช็คอินตาม

08.30 น. จากวัดไชยธาราราม หรือ วัดไชยธาราราม เป็นพิธีจักกัณโฆสวัป จากเมืองรวม พระมหาคีรีสิทธิ์ และคุณความดีของหลวงปู่แห้ว หลวงปู่

09.20 น. เมืองเก่าภูเก็ต สืบความเป็นมาของภูเก็ตผ่านภาพเขียน สืบค้นเจ้าเมืองและทางสายธรรมแบบยุโรป สร้างขึ้นเมื่อร้อยปีมาแล้ว นอกจากนั้นยังมีอาคารบางส่วนที่ได้รับอิทธิพลทางด้านสถาปัตยกรรมแบบจีนมาผสมผสาน เรียกว่า สถาปัตยกรรมแบบ จีน-โปรตุเกส (Sino-Portuguese)

10.00 น. พิพิธภัณฑ์ภูเก็ตไทยหัว ตั้งอยู่บริเวณถนนเมืองเก่าภูเก็ต สถานที่แห่งนี้เดิมเป็นวังเรียนของมหาชาจีนแห่งแรกในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งชาวจีนย้ายถิ่นมาประกอบอาชีพค้าขายที่ภูเก็ตได้รวมกันตั้งขึ้น ด้วยความนิยมในประวัติศาสตร์ที่เห็นในปัจจุบันนี้ สร้างขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2477 ด้านบนยังมีพิพิธภัณฑ์วัฒนธรรมจีน ส่วนด้านล่างมักใช้จัดนิทรรศการต่าง ๆ อยู่เสมอ โดยเฉพาะด้านศิลปะและวัฒนธรรม

12.00 น. รับประทานอาหารกลางวัน

13.00 น. และสักการะ พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี หรือ พระมิ่งขวัญ ภูเก็ต ปะติมาฐานอยู่ที่สนามกีฬา แลจากวัดฉลองไปเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญหรือที่รู้จักกันในหมู่นักท่องเที่ยว ลักษณะเด่นของพระใหญ่ ได้แก่ พระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดใหญ่ได้รับอิทธิพลจากภูเก็ต พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี (พระใหญ่) เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยศิลปะแบบสุโขทัย

14.00 น. วัดพระนางสร้าง อยู่ห่างจากเขตเมือง 20 กิโลเมตรเป็นปูชนียสถานและโบราณวัตถุที่สำคัญแห่งหนึ่งของภูเก็ตและจังหวัดภูเก็ตมีอายุเก่าแก่กว่า 200 ปีแล้วมีพระพุทธรูปที่เก่าแก่ 3 องค์ เรียกว่า พระโมกข์ หรือ พระสามกษัตริย์ ซึ่งอยู่ในพระอุระของพระพุทธรูปทองเหลืององค์หนึ่ง

15.30 น. ศาลเจ้ากิวเทียนเก้ง ทำนุพระกระษัตรีและท้าวศรีสุนทร เป็นนามเรียกพระกษัตริย์ทั้งสี่รวมกันพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวในหลวงรัชกาลที่ 1 แห่งราชวงศ์จักรี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้ท่านผู้หญิงจีน เป็นที่สถิตพระกระษัตรี แลคุณหม่อม เป็น ท้าวศรีสุนทร ท่านทั้งสอง เป็นบุตรของเจ้าเมืองสงขลา นามว่า พระแสงฉายมิ่ง

16.20 น. ศาลเจ้ากิวเทียนเก้ง สะพานหิน ภูเก็ต - ศาลเจ้ากิวเทียนเก้งเอื้อน ฮั่น สะพานหิน

17.00 น. สะพานสารสิน เป็นสะพานที่สร้างข้ามคลองบางกะเพื่อเชื่อมระหว่างเกาะภูเก็ต ครอบคลุมท่าเรือภูเก็ตท่าบ้านจัดตั้งฝั่งขวา มีความยาวทั้งสิ้น 600 เมตร สะพานสารสินได้กำหนดไว้ให้เป็นสะพานข้ามจากจังหวัดภูเก็ตเดินทางกลับฝั่งซ้าย

18.00 น.

เส้นทางท่องเที่ยว

- A วัดไชยธาราราม
- B ภูเก็ตเมืองเก่า
- C พิพิธภัณฑ์ภูเก็ตไทยหัว
- D พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี
- E ท้าวเทพกระษัตรีท้าวศรีสุนทร
- F ศาลเจ้ากิวเทียนเก้ง
- G วัดพระนางสร้าง
- H สะพานสารสิน

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ภาพที่ 2.8 โปรแกรมท่องเที่ยวและเส้นทางวันเดียวเที่ยวสายธรรมะ ศึกษาประวัติศาสตร์ เมือง “จังซีลอน”

2.2.3 กฎหมายข้อกำหนด และระเบียบกฎหมายต่างๆที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุตามเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

โครงสร้างของสังคมที่มีอัตราการเพิ่มจำนวนของผู้สูงอายุมากขึ้นเรื่อย ๆ ส่งผลให้ตลาดนักท่องเที่ยวสูงอายุเป็นตลาดใหม่และใหญ่ที่มีศักยภาพและน่าสนใจเนื่องจากเป็นตลาดที่มีคุณภาพและมีกำลังซื้อในการท่องเที่ยวสูงกว่าตลาดทั่วไป อีกทั้งนักท่องเที่ยวสูงอายุต่างชาติทั้งหมดในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยแหล่งท่องเที่ยวในภาคใต้ตอนบนมีศักยภาพที่สอดคล้องกับความต้องการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ แต่มีข้อจำกัดคือศักยภาพในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนกฎหมาย กฎ ข้อบังคับเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นหลักประกันความเชื่อมั่นให้กับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุและพัฒนาให้การท่องเที่ยวของผู้สูงอายุเติบโตและสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ทั้งนี้การเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมีกฎหมาย กฎ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นเกี่ยวกับองค์การที่ดูแลสนับสนุนการท่องเที่ยว การควบคุมนักท่องเที่ยว การควบคุมพัฒนาทรัพยากรและธุรกิจการท่องเที่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิทธิและสวัสดิการของผู้สูงอายุ ผลการศึกษากฎหมาย กฎ ข้อบังคับ รวมถึงสภาพปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย กฎ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมีดังนี้

2.2.3.1 กฎหมาย กฎ ข้อบังคับทั่วไปด้านธุรกิจการท่องเที่ยวที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ประกอบด้วย

1) กฎหมายเกี่ยวกับองค์การที่กำกับดูแลสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นกฎหมายที่จัดตั้งและกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์การต่าง ๆ ทั้งที่เป็นองค์การระหว่างประเทศและองค์การภายในประเทศ เพื่อควบคุมกำกับ ดูแล และส่งเสริมสนับสนุนธุรกิจการท่องเที่ยวซึ่งบทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์การมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุรวมอยู่ด้วย

2) กฎหมายควบคุมนักท่องเที่ยว ได้แก่ พระราชบัญญัติตรวจคนเข้าเมืองที่มีสาระสำคัญว่า บุคคลซึ่งเดินทางเข้ามาในหรือนอกราชอาณาจักรจะต้องเดินทางเข้ามาหรือออกไปตามช่องทางด้านตรวจคนเข้าเมือง เขตท่าสถานี หรือท้องที่และตามกำหนดเวลา และมีข้อกำหนดห้ามมิให้คนต่างด้าวซึ่งมีลักษณะต้องห้ามเดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร และยังกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการนำยานพาหนะเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรตามช่องทางด้านตรวจคนเข้าเมือง เขตท่าสถานีหรือท้องที่และตามกำหนดเวลาโดยพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจตรวจพาหนะที่เข้ามาในหรือที่จะออกไปนอกราชอาณาจักร หรือพาหนะที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ารับคนโดยสารเข้ามาหรือออกไปนอกราชอาณาจักร ซึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายดังกล่าวด้วย

3) กฎหมายเพื่อควบคุมดูแลและพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นกฎหมายในระดับพระราชบัญญัติ และข้อบัญญัติขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับเทศบาลซึ่งมีสาระเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว การควบคุมอาคารสิ่งปลูกสร้างทั้งที่เป็นที่พัก ร้านอาหาร ร้ายขายของที่ระลึก ห้องน้ำ รวมทั้งถนนที่เป็นเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยวและทางเดินบริเวณแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงป้ายประชาสัมพันธ์ ป้ายบอกทางสู่แหล่งท่องเที่ยวที่มีความเกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุรวมอยู่ด้วย

4) กฎหมายเพื่อควบคุมเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยว เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อกำหนดมาตรการในการควบคุมกำกับประกอบธุรกิจนอตุสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับบริการด้านการนำเที่ยว เช่น บริการด้านการเดินทาง บริการด้านอาหารและการพักผ่อน และบริการด้านการนำเที่ยว และธุรกิจเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยตรง เช่น โรงแรม ภัตตาคาร บริษัทนำเที่ยว การขนส่ง และที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยทางในลักษณะเป็นอาชีพเสริม เช่น หัตถกรรมพื้นบ้าน การใช้เวลาวางมารับจ้างก่อสร้าง

2.2.3.2 กฎหมาย กฎ ข้อบังคับเพื่อการคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของผู้สูงอายุที่มีผลต่อการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ได้แก่

1) พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนต่อสิทธิและประโยชน์ของผู้สูงอายุ ตามมาตรา 11 ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ อาทิ สิทธิได้รับการบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่สะดวกและรวดเร็วเป็นกรณีพิเศษ สิทธิที่จะได้รับการศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต สิทธิได้รับการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม สิทธิได้รับการพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม สิทธิได้รับความความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ หรือบริการสาธารณสุขอื่นสิทธิการช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม สิทธิได้รับการยกเว้นค่าเข้าชมสถานที่ของรัฐ สิทธิในการอื่นตามที่คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติกำหนด

2) กฎหมายอื่นที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ได้แก่ ประมวลกฎหมายอาญาที่ผู้ประกอบกิจการท่องเที่ยวจะต้องให้การดูแลเอาใจใส่ต่อผู้สูงอายุหรือคนชราเป็นพิเศษ

พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 ได้จัดผู้สูงอายุหรือคนชราให้อยู่ในกลุ่มเดียวกับเด็ก และคนพิการ ในลักษณะที่ว่าคนกลุ่มนี้มีสภาวะทางกายภาพที่อ่อนแอกว่าคนกลุ่มอื่นและจำเป็นต้องได้รับการปกป้องคุ้มครองเป็นกรณีพิเศษ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 ได้บัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลว่าอาจดำเนินกิจการภายในตำบลเพื่อส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการและให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการพระราชบัญญัติเทศบาลและพระราชบัญญัติส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546

2.2.3.3 สภาพปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย กฎ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุได้แก่ สภาพถนนสู่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบนชำรุด ผิดจรรยาบรรณเป็นหลุมเป็นบ่อ ทำให้การเดินทางเกิดความยากลำบากและไม่เหมาะสมกับการเดินทางของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะสภาพถนนหนทางสู่แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีซึ่งเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นจำนวนมากกลับพบว่าสภาพถนนเก่าชำรุดขาดการซ่อมบำรุงต่อเนื่องกันมาเป็นเวลานาน หรือการเดินทางท่องเที่ยวสู่จังหวัดระนองยังต้องใช้เวลาในการเดินทางนานมาก เนื่องจากสภาพถนนคับแคบ ระยะทางไกลและต้องเดินทางด้วยรถยนต์ได้เพียงอย่างเดียว บริการพาหนะในท้องถิ่นเพื่อการเดินทางสู่แหล่งท่องเที่ยว เช่น รถสามล้อ รถจักรยานยนต์รับจ้าง สภาพรถยังไม่เป็นหลักประกันความปลอดภัยให้กับผู้โดยสารที่เป็นผู้สูงอายุ จำนวนรถที่ให้บริการในบางแหล่งท่องเที่ยวไม่เพียงพอกับจำนวนนักท่องเที่ยว และเรียกใช้บริการยาก มีการเรียกเก็บค่าโดยสารแพงเกินสมควร คนขับรถขาดมารยาททางสังคมที่ดี การแต่งกายขาดความสะอาดและความเป็นระเบียบ เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ ยานพาหนะในเดินทางท่องเที่ยวทางน้ำ ในบางจังหวัดยังมีสภาพไม่เหมาะสมกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุเนื่องจากเป็นเรือขนาดเล็ก นอกจากนี้ยังพบว่าท่าเรือและสิ่งอำนวยความสะดวกในการขึ้นลงเรือเพื่อเดินทางสู่แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่เป็นเกาะต่าง ๆ ในจังหวัดชุมพร ระนอง ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี และกระบี่ ยังไม่มีทุกเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยว ที่มีไม่ได้มาตรฐานไม่อยู่ในสภาพที่สะดวกปลอดภัยแก่การขึ้นลงของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุป้ายบอกทางสู่แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งมีน้อย ขาดความต่อเนื่อง

สรุปได้ว่าการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุต้องอาศัยมาตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพทั้งที่เป็นกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยวและกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิสวัสดิการของผู้สูงอายุซึ่งกำหนดให้การให้บริการแก่ผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ต้องมีความสะดวกรวดเร็วเป็นพิเศษ แต่พบว่าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนผู้ประกอบการท่องเที่ยวยังขาดความรู้ความเข้าใจที่จะปฏิบัติหรือวางแผนกำหนดนโยบายเพื่อรองรับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ การให้บริการด้านการท่องเที่ยวแก่ผู้สูงอายุยังเป็นการให้บริการที่จัดให้กับนักท่องเที่ยวทั่วไป

ดังนั้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐที่ดูแลรับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวควรกำหนดแผนและนโยบายที่ชัดเจนเพื่อรองรับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุภายใต้แนวคิดว่าการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุเป็นสวัสดิการอีกประเภทหนึ่งของผู้สูงอายุที่รัฐต้องจัดให้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรเพิ่มมาตรการกำกับดูแลการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความสะดวกลดภัยและด้านการสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ รวมถึงมาตรการส่งเสริมสนับสนุนให้

ภาคเอกชนซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

3. รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อการสร้างอารยะสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมรองรับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุให้ทั่วถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว

4. รัฐควรเร่งแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่ยังไม่รองรับการคุ้มครองสิทธิสวัสดิการด้านการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

2.3 ข้อเสนอแนะที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุย

หลังจากการสังเคราะห์ผลงานวิจัยในโครงการย่อยที่ 1 โครงการย่อยที่ 2 และโครงการย่อยที่ 3 เพื่อนำมากำหนดนโยบายและมาตรการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุที่เชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวในภาคใต้ตอนบน _ โดยในการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวได้มีการเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดต่าง ๆ แต่ด้วยลักษณะเฉพาะทางด้านกายภาพร่างกาย และสุขภาพของผู้สูงอายุ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว จึงได้กำหนดรูปแบบในการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ดังนี้

1) การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

เนื่องจากผู้สูงอายุเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของการจัดการการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้ ซึ่งอาจจะมีข้อจำกัดทางด้านกายภาพ และสุขภาพอันเนื่องมาจากเส้นทางหรือระยะเวลาในการเดินทางในแหล่งท่องเที่ยวภาคใต้ค่อนข้างยาวนาน หากสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวไม่เพียงพอหรือไม่สมบูรณ์อาจจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพ หรือความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน อาทิ ปัญหาเส้นเลือดอันเนื่องจากการนั่งบนรถเป็นระยะเวลานาน การแช่น้ำร้อนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความดันโลหิต การเดินในแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตกหรือทะเลที่อาจจะลื่นและล้าซึ่งจะเกิดปัญหาการบาดเจ็บทั้งภายนอกและภายใน เป็นต้น ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพในแหล่งท่องเที่ยวและการบริการในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อรองรับการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ทางเดินในรูปแบบอารยะสถาปัตยกรรมที่มีความลาดชันสำหรับรถเข็น หรือรถไฟฟ้ของผู้สูงอายุ
- ระบบไฮดรอลิกในรถบัสที่สามารถปรับระดับความสูงต่ำเพื่ออำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวสูงอายุในการเดินขึ้นรถบัส หรือเข็นรถเข็นขึ้นได้โดยไม่ต้องเดินลงจากรถ(ดังภาพที่ 3.1)

- ห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุที่มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายใน อาทิ ราวเหล็ก สายเชือกสำหรับกอดซ้กโครก สายสำหรับเรียกขอความช่วยเหลือ เป็นต้นทั้งในสถานีบริการน้ำมนระหว่างทาง และในแหล่งท่องเที่ยว(ดังภาพที่ 3.2)

- การปรับปรุงทางเดินให้ปราศจากสิ่งกีดขวางที่อาจจะสะดุดล้มได้
- การปรับปรุงบาทวิถีให้มีระดับเดียวกัน
- ราวจับทางเดินสำหรับการเกาะยืนหรือเดินของผู้สูงอายุ(ดังภาพที่ 3.3)
- มีทางลาดและราวจับสำหรับผู้สูงอายุ ตลอดจนมีสิ่งอำนวยความสะดวกสมบูรณ์ครบถ้วน เช่น ส่งเสริมให้มีศูนย์บริการด้านการแพทย์และพยาบาล
- พื้นที่นั่งพักคอย หรือพักระหว่างทางที่ต้องมีการเดินเป็นระยะเวลานาน

- ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่สามารถให้ข้อมูลการท่องเที่ยว ให้คำแนะนำ บริการอาหารและเครื่องดื่มตลอดจนพื้นที่พักผ่อนและศูนย์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- การให้บริการข้อมูลด้านแหล่งท่องเที่ยว ราคาสินค้าหรือบริการเพื่อป้องกันการคิดราคาค่าสินค้าหรือบริการเกินจริง
- การพัฒนาซ่อมบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคมให้มีความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทาง ที่จะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
- มีป้ายบอกทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวและป้ายสื่อความหมายที่มีความโดดเด่นชัดเจนอ่านง่ายและเพียงพอ
- สนับสนุนให้มีการสร้างจุดพักรถ (Rest area) เป็นระยะๆ โดยมีห้องสุขาที่สะอาดไว้รองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ
- สร้างจุดชมวิวหรือเส้นทางชมวิว (Scenic Road)
- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามและสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวสูงอายุ
- พัฒนาบูรณะแหล่งโบราณสถานที่สำคัญ พร้อมส่งเสริมกิจกรรมการสร้างเรื่องราวประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ

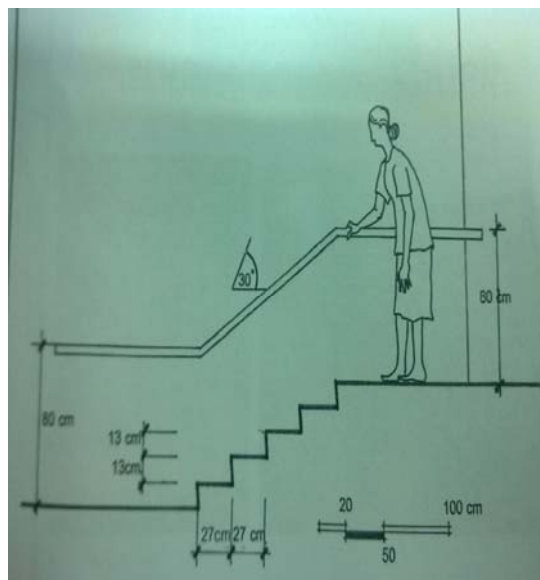
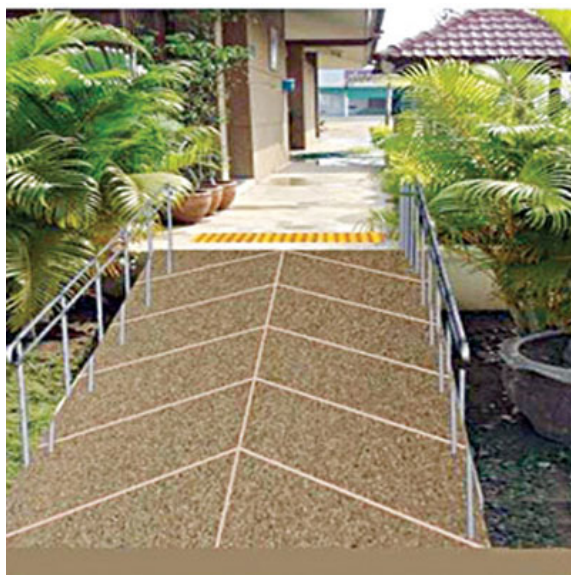

ที่มา: <http://galleryhip.com/wheelchair-lift-bus.html>

ภาพที่ 2.9 ทางลาดสำหรับรถเข็น

ภาพที่ 2.10 ห้องสุขาที่มีราวจับสำหรับผู้สูงอายุ

ภาพที่ 2.11 ทางเดินที่มีราวจับ และการปรับปรุงทางเดินให้มีระดับเดียวกัน

2) การเตรียมความพร้อมในการดูแลความปลอดภัยและสุขภาพของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

เนื่องจากปัญหาด้านสุขภาพของนักท่องเที่ยวสูงอายุเป็นสิ่งที่ผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการให้ความสำคัญ ดังนั้น ในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว ผู้ที่รับผิดชอบทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวต้องให้ความสำคัญในกระบวนการวางแผนและบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยการเตรียมบุคลากรให้มีทักษะและความสามารถเพื่อรองรับการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มสูงอายุ โดยเน้นการเตรียมความพร้อมและการกำหนดแนวทางปฏิบัติให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- จัดทำคู่มือปฏิบัติระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อให้ข้อมูลการท่องเที่ยวและคำแนะนำในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดหรือในแหล่งท่องเที่ยว
- กำหนดให้มีคชุเทศก์ต้องสร้างการรับรู้กับนักท่องเที่ยวสูงอายุเกี่ยวกับข้อมูลการเดินทาง หรือข้อกำหนดทางด้านสุขภาพ โดยกำหนดให้มีคชุเทศก์ที่รับผิดชอบนำเที่ยว หรือเจ้าหน้าที่ในแหล่งท่องเที่ยวต้องให้ข้อมูล คำแนะนำ หรือสอบถามประวัติการเจ็บป่วยของนักท่องเที่ยวก่อน
- ฝึกอบรมบุคลากรในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ในแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งสร้างเครือข่ายด้านสุขภาพโดยใช้โรงพยาบาลศูนย์สุขภาพชุมชนเป็นฐานในการดูแลสุขภาพและความปลอดภัยด้านชีวิตของนักท่องเที่ยว
- นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ประโยชน์ด้วยการพัฒนา Application บนโทรศัพท์มือถือหรือ Tablet ในระบบ Android หรือ IOS เพื่ออำนวยความสะดวกผู้ที่เกี่ยวข้องในการอำนวยความสะดวกและรักษาความปลอดภัย รวมไปถึงการแนะนำวิธีการดูแลหรือปฐมพยาบาลเบื้องต้น

3) การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

เนื่องจากในปัจจุบันมีกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวสูงอายุสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวสูงอายุว่าจะได้รับการบริการที่เป็นธรรมและได้มาตรฐาน รวมทั้งมีความปลอดภัยทางด้านชีวิตและทรัพย์สิน โดยสามารถดำเนินการได้ดังนี้

- เปิดช่องทางสายด่วนหรือ Application เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถร้องเรียน หรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ได้ทันท่วงทีในกรณีที่ประสบปัญหาระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว
- ดำเนินการศาลท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดเพื่อเป็นการควบคุมดูแล และลงโทษผู้ที่ละเมิด ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือดำเนินการด้วยความไม่เป็นธรรมต่อนักท่องเที่ยวที่มีการกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจน
- ประชาสัมพันธ์กฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงช่องทางในการร้องเรียนหรือฟ้องร้องกรณีพบเจอการดำเนินการที่ไม่เป็นธรรมหรือมีการฝ่าฝืนกฎหมายให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุเพื่อให้ นักท่องเที่ยวสูงอายุได้ทราบถึงสิทธิของตนเอง รวมถึงการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวสูงอายุใช้สิทธิตนเองอย่างเต็มที่
- ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการด้านกฎหมายควรมีการสุ่มในการตรวจสอบและเฝ้าระวังในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ รวมถึงการกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจนและรุนแรง

4) การพัฒนาอาชีพที่รองรับการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ อาทิ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินการพัฒนาอาชีพเพื่อรองรับการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุ อาทิ นวดแผนไทย การผลิตสินค้าที่ระลึกจากวัตถุดิบธรรมชาติ อาหารท้องถิ่น ครุสออนโยคะ หรือแอโรบิค การนั่งสมาธิ เป็นต้น โดยกลุ่มอาชีพนั้นนอกจากเป็นการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับชุมชนท้องถิ่น ยังเป็นการอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวพร้อมทั้งสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายไม่เฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางกายภาพแต่นักท่องเที่ยวสูงอายุสามารถเลือกประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวได้หลากหลายตามความต้องการ ความสนใจและความเหมาะสมของสุขภาพ รวมไปถึงการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสูงอายุได้มีโอกาสเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ในการฝึกหัดและฝึกฝนในด้านต่าง ๆ ตามความสนใจและกลับไปทำต่อที่บ้าน ซึ่งกรณีนี้นักท่องเที่ยวสูงอายุไม่ได้เฉพาะประสบการณ์จากการท่องเที่ยวแต่ยังเป็นการเรียนรู้เรื่องราวใหม่ๆ ที่สามารถกลับมาทำต่อได้ด้วยตนเองซึ่งเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วย

5) การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสูงอายุสามารถกำหนดหรือเลือกโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ต้องการได้

สิ่งที่สำคัญในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ คือ การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเลือกประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ตนเองสนใจและสามารถทำได้ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำเสนอทางเลือกด้านกิจกรรมและโปรแกรมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวสูงอายุได้รับทราบเพื่อที่จะได้วางแผนการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม ประกอบกับที่ได้กล่าวไปข้างต้นในหัวข้อ 3.5.4 ถึงการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสูงอายุได้มีโอกาสเรียนรู้ด้วยการมีส่วนร่วมในการผลิตหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) ที่นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการสร้างคุณค่า (Value Co-Creation) ในการเดินทางท่องเที่ยวของตนเอง ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวสามารถดำเนินการได้ดังนี้

- พัฒนา Application ด้านการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงฐานข้อมูลการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดที่มีระบบให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกกิจกรรมหรือโปรแกรมการท่องเที่ยวที่สนใจได้ซึ่งอาจจะเชื่อมโยงกับ Application ในหัวข้อ 3.5.2 และ 3.5.3 ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น
- ประชาสัมพันธ์และสื่อสารกับนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายต่อทางเลือกด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลายสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

บทที่ 3

สรุปภาพรวมและข้อเสนอแนะ

แผนงานวิจัย เรื่อง การสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อ

- 1) สร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน
- 2) จัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุยที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว
- 3) ได้ข้อเสนอแนะที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุย

3.1 สรุปภาพรวมการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ สามารถสรุปภาพรวมของการศึกษาในแผนงานวิจัยได้ดังนี้

3.1.1 สร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

ในโครงการย่อยที่ 1 การศึกษาพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุ ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติที่มีอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป ภายใต้คำจำกัดความนี้ นักท่องเที่ยวสูงอายุไม่ได้หมายถึงนักท่องเที่ยวที่อยู่ในวัยเกษียณ หรือมีความชรามาก เพราะนักท่องเที่ยวกลุ่มอายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไปเป็นกลุ่มที่มีความกระตือรือร้น กระฉับกระเฉงและยังมีศักยภาพในการเดินทางท่องเที่ยวทั้งในแง่ของกำลังซื้อและสุขภาพของนักท่องเที่ยว โดยจากการเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่งเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย และที่เหลือกระจายไปตามสัดส่วนของนักท่องเที่ยวต่างชาติในสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยข้อมูลด้านพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวนี้อาจจะเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาแนวทางการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าทางการท่องเที่ยวสำหรับตลาดนักท่องเที่ยวสูงอายุต่อไป โดยผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเชื่อมโยงและบูรณาการแหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว และการบริการท่องเที่ยว ในการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ 5 จังหวัดชายแดนใต้เพื่อที่จะสามารถยกระดับการท่องเที่ยวใน 5 จังหวัดชายแดนใต้ เพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืนได้ด้วยข้อมูลที่ค้นพบ ดังนี้

นักท่องเที่ยวสูงวัยตัดสินใจเลือกเดินทางท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบนเนื่องจาก ต้องการท่องเที่ยว/พักผ่อน มากที่สุด รูปแบบการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากที่สุด คือการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุสนใจมากที่สุด คือ กิจกรรมรูปแบบ Well Traveled (แพ็คเกจทัวร์แบบต่างๆ อาทิ ทัวร์ธรรมชาติ-สมาธิ ทัวร์ ธรรมชาติ, ทัวร์ศิลปวัฒนธรรม, ทัวร์ย้อนวัย-ย้อนรอยอดีต, ทัวร์กิน ของอร่อย และช้อปปิ้งของดี ตามล่ำด๊ะ)

ปัญหาที่นักท่องเที่ยวสูงวัยระบุ ได้แก่ ปัญหาด้านที่พักไม่มีบริการร้านอาหาร ไม่มีบริการสถานออกกำลังกาย และไม่มีบริการรถรับ-ส่ง ตามลำดับ

ปัญหาด้านการให้บริการของบริษัททัวร์นำเที่ยว คือ ปัญหาอาหารที่จัดให้ไม่อร่อย ร่องลงมา คือ ปัญหาหมักคั่วเทศๆไม่มีความรู้ และ ปัญหาไม่มีแหล่งสำหรับเลือกซื้อสินค้า/ของที่ระลึก ตามลำดับ

ปัญหาด้านการสื่อสารที่นักท่องเที่ยวไม่สามารถสื่อสารกันให้เข้าใจได้อย่างชัดเจนกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง ในภาพรวมที่นักท่องเที่ยวพบเจอขณะเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุด คือ หน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว รองลงมา คือ หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และพนักงานขายสินค้า/ของที่ระลึกตามลำดับ

ปัญหาข้อจำกัดที่นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ พบเจอขณะการเดินทางมาท่องเที่ยวมากสินค้าและบริการมีราคาแพง รองลงมา คือ ปัญหาไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ เช่น รววจับขณะเดิน และ ปัญหาอาหารมีให้เลือกไม่หลากหลาย ไม่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ กับ ปัญหากิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีในจังหวัดไม่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ ตามลำดับ

ความต้องการขณะการเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุด คือ ต้องการพาหนะที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ รองลงมา คือ ต้องการให้มีศูนย์บริการทางการแพทย์ ณ แหล่งท่องเที่ยว ที่พัก และ ต้องการให้มีการออกกำลังกายเบา ๆ ตามลำดับ

โดยผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ร้อยละ 76.5 สมรสแล้ว และเมื่อพิจารณาถึงผู้ที่กลุ่มตัวอย่างเดินทางท่องเที่ยวด้วยโดยส่วนใหญ่คือ ครอบครัว/ญาติ และคู่รัก/แฟน มากที่สุด โดยที่ครอบครัว/ญาติเป็นผู้ที่ร่วมเดินทางมากที่สุด และมีการท่องเที่ยวแบบ 1 วัน กลุ่มตัวอย่างยังระบุว่าเดินทางท่องเที่ยวในช่วงวันว่างมากที่สุด รองลงมาคือ วันศุกร์ วันเสาร์ วันอาทิตย์ และวันลาพักร้อนตามลำดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงเทศกาลท่องเที่ยว ดังนั้น จากข้อมูลดังกล่าว ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการสามารถนำข้อมูลเบื้องต้นนี้เป็นแนวทางในการพัฒนากลยุทธ์การตลาด เพื่อจูงใจและกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวสูงอายุเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น

ในการวิจัยนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวสูงอายุที่ว่างงานหรือเกษียณแล้ว มีเพียงร้อยละ 11.0 และกลุ่มที่พบมากที่สุดประกอบอาชีพส่วนตัวคิดเป็นร้อยละ 38.8 จึงเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวสูงอายุมีศักยภาพในการใช้จ่าย เนื่องจากส่วนใหญ่ยังทำงาน (ร้อยละ 89.0) โดยกลุ่มตัวอย่างมีรายได้เฉลี่ย 29,631 บาท/เดือน ซึ่งหากผู้ที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการสามารถดึงดูดให้นักท่องเที่ยวสูงอายุเดินทางไปท่องเที่ยวได้ ย่อมส่งผลกระทบด้านบวกต่อภาวะเศรษฐกิจของจังหวัดที่สามารถช่วยเพิ่มเม็ดเงินในจังหวัดต่าง ๆ ได้ อย่างไรก็ตามในการบริหารจัดการ สิ่งที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญคือ ข้อมูลด้านสุขภาพและสรีระทางกายภาพของนักท่องเที่ยวสูงอายุ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวสูงอายุมีปัญหาด้านโรคเกาต์ รูมาตอยด์ ปวดเข่า/หลัง/คอเรื้อรังมากที่สุด รองลงมาคือ ความดันโลหิตสูง/ไขมันในเลือด และโรคเบาหวาน ตามลำดับ ดังนั้น ในการบริหารจัดการต้องเน้นการอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวมากที่สุด รวมไปถึงการให้คำแนะนำ หรือวิธีปฏิบัติตัวของนักท่องเที่ยวให้เหมาะสมและสอดคล้องกับลักษณะทางกายภาพของนักท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวมากที่สุด

โดยการจัดการด้านเมนูอาหารสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับประทานอาหารท้องถิ่นเป็นหลัก นั่นคือ อาหารไทย มากที่สุด รองลงมาคือ อาหารพื้นเมือง และอาหารทะเลซึ่งเป็นเมนูอาหารที่มีศักยภาพของภาคใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคใต้ตอนบน สำหรับการพักผ่อนนั้น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวสูงอายุจะพักผ่อนในโรงแรมมากที่สุด รองลงมาคือ บ้านพักญาติ เพื่อนหรือคนรู้จัก รีสอร์ทโฮมสเตย์ และเกสต์เฮ้าส์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวกลุ่มสูงอายุจะให้ความสำคัญกับความสะดวกสบายในการพักผ่อนพอสมควร ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องวางแผนในการเตรียมการด้านการอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวให้มากที่สุด และในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างระบุว่าจะเลือกซื้อของที่ระลึกที่ผลิตมาจากวัสดุธรรมชาติมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.5 และในการรับสื่อนั้น กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สูงอายุจะรับข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวจากเพื่อนหรือญาติมากที่สุด รองลงมาคือ อินเทอร์เน็ต และสื่อสิ่งพิมพ์ตามลำดับ ดังนั้นในการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย สื่ออินเทอร์เน็ตจะเป็นช่องทางที่สำคัญในการ

สื่อสาร เพราะกลุ่มเพื่อนหรือญาติก็สามารถรับข้อมูลข่าวสารจากอินเทอร์เน็ตและสามารถนำไปสื่อสารหรือบอกต่อกับลูกค้ายื่น ๆ ได้

กลุ่มตัวอย่างมากกว่าครึ่งระบุว่า การพักผ่อนที่ชื่นชอบคือการเดินทางท่องเที่ยวมากที่สุด และในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวสูงอายุสนใจท่องเที่ยวแบบผจญภัยมากที่สุด โดยเมื่อมีกิจกรรมท่องเที่ยวใหม่ๆ เกิดขึ้นย่อมมีการประชาสัมพันธ์ทำให้คนอยากลองผจญภัยกับกิจกรรมท่องเที่ยวใหม่ๆ เหล่านั้น รองลงมาคือ การเยี่ยมชมโบราณสถาน และดำน้ำตกลาในสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ซึ่งการจัดกิจกรรมเพื่อตอบสนองนักท่องเที่ยวสูงอายุในส่วนของกิจกรรมท่องเที่ยวแบบผจญภัย ต้องคำนึงถึงลักษณะทางกายภาพและสุขภาพของนักท่องเที่ยวด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในภาคใต้หลายแห่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่อาจจะเกี่ยวข้องกับการแช่น้ำร้อน หากนักท่องเที่ยวมีปัญหาด้านความดันโลหิตอาจจะส่งผลต่อสุขภาพหรือชีวิตของนักท่องเที่ยว หรือในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่ต้องอาศัยการเดินทางทางเรือ เป็นต้น ทั้งนี้ กิจกรรมการท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสูงอายุส่วนใหญ่ชื่นชอบคือ กิจกรรมแบบ Well Travelled ที่เกี่ยวกับทัวร์ธรรมชาติ ทัวร์ธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม ย้อนวัย ย้อนรอยอดีต ทัวร์กินของอร่อย และชมดูดวงเที่ยวตามราศี ดังนั้น การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวอาจจะต้องคำนึงถึงกิจกรรมการท่องเที่ยวเหล่านี้ด้วย

สำหรับปัญหาด้านที่พักที่กลุ่มตัวอย่างประสบระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวคือ การไม่มีอาหารบริการปัญหาด้านที่จอดรถและไม่มีสถานออกกำลังกาย ห้องพักไม่สะอาดและไม่มีการรับส่ง ตามลำดับ สำหรับปัญหาด้านการให้บริการของทัวร์หรือบริษัทนำเที่ยว พบว่าปัญหาด้านอาหารที่จัดให้ไม่อร่อย มากที่สุด รองลงมาคือมัคคุเทศก์ไม่มีความรู้ และไม่มีแหล่งสำหรับเลือกซื้อสินค้า/ของที่ระลึก ตามลำดับ

โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักท่องเที่ยวสูงอายุมากเป็นอันดับที่ 1 ได้แก่ ปัจจัยด้านกฎหมาย ภาษาในการสื่อสาร การต้อนรับและเป็นมิตรของคนในท้องถิ่น และปัญหาความไม่ปลอดภัย/อาชญากรรมรองลงมาคือ ปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจปัจจัยด้านที่พัก ปัจจัยด้านการตลาดปัจจัยด้านการบริการนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

3.1.2 จัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุยที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

ในโครงการย่อยที่ 2 ได้นำเสนอแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งหมด 110 แหล่งท่องเที่ยว โดยจังหวัดระนองมีแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมมากที่สุด จำนวน 24 แหล่งท่องเที่ยว รองลงมาคือ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 23 แหล่งท่องเที่ยว จังหวัดกระบี่ 18 แหล่งท่องเที่ยว จังหวัดภูเก็ต จำนวน 17 แหล่งท่องเที่ยว จังหวัดพังงา จำนวน 13 แหล่งท่องเที่ยว จังหวัดชุมพร จำนวน 8 แหล่งท่องเที่ยว และจังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 7 แหล่งท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1.2.1 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว จ.ระนอง

โดยจังหวัดระนองมีแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมมากที่สุด จำนวน 24 แหล่งท่องเที่ยวที่จำแนกตามแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติทางทะเล ทางบก ศิลปวัฒนธรรม และวิถีชีวิต รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) สุสานเจ้าเมืองระนอง

สร้างในปี พ.ศ. 2426 เป็นสุสานของพระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี อดิศักดิ์เจ้าเมืองระนองโดยบริเวณ สุสานเป็นที่ดิน ที่ได้รับพระราชทานจากรัชกาลที่ 5 เพื่อเป็นเกียรติประวัติให้แก่ตระกูล ณ ระนอง ที่เป็นผู้ที่ทำความประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง

2) จวนเจ้าเมืองระนอง

จวนเจ้าเมืองระนอง หรือ บ้านค่ายเจ้าเมืองระนอง เป็นจวนของเจ้าเมืองระนองคนแรก สร้างขึ้นในปี พ.ศ.2420 คือ พระยาดำรงสุจริตมหิศรภักดี (คอซู้เจียง ณ ระนอง) จวนเจ้าเมืองสร้างด้วยอิฐสอปูนสดแบบจีน จวนเจ้าเมืองระนอง เป็นแหล่งโบราณสถานแห่งหนึ่งที่สำคัญ ซึ่งกรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถาน

3) พระที่นั่งรัตนรังสรรค์

เป็นพระราชวังที่จัดสร้างขึ้นเพื่อเป็นอนุสรณ์การ เสด็จประทับแรมของพระมหากษัตริย์ 3 พระองค์ ได้แก่ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 และพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 7 เป็นพระราชวังที่ทำด้วยไม้สักและไม้ตะเคียนทอง ถือเป็นพระราชวัง ที่มีการประกาศพระบรมราชโองการ ยกขึ้นเป็นพระราชวัง 1 ใน 19 แห่งของ ประเทศไทย และเป็นพระราชวัง 1 ใน 6 แห่งที่สร้างขึ้น ตามหัวเมือง ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เป็นพระราชวังที่ สร้างจากไม้ทั้งหลัง

4) ศาลหลักเมืองระนอง

ตั้งอยู่บนถนนเพิ่มผล โดยศาลหลักเมืองแห่งนี้มีการบวงสรวงทุกปี ในวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ของทุกปี จะมีการบวงสรวงโดยพราหมณ์ จากสำนักพระราชวังเป็นผู้ประกอบพิธี ซึ่งในแต่ละปีมีประชาชน และนักท่องเที่ยวตั้งใจเดินทางมาบูชาอธิษฐานขอพรเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ตนเอง และครอบครัว ชาวระนองถือว่าระนองเป็นเมืองน้ำแร่ มีน้ำแร่เป็นทรัพยากรหลัก มีสายฝนมากมาย และในการทำเหมืองแต่เดิม จะต้องมีการใช้น้ำ จึงมีความเชื่อเรื่องพญานาค โดยสร้างพญานาค หันหน้าเข้าหากันไว้ด้านหน้าศาลหลักเมือง

5) ระนองแคนยอน

ตั้งอยู่ที่บ้านทุ่งคา เป็นสระน้ำขนาดย่อม ที่โอบล้อมด้วยหุบเขาเหตุที่ที่นี่เป็นแอ่งน้ำล้อมภูเขาแบบนี้เนื่องมาจาก ที่นี่เคยเป็นเมืองแร่เก่ามาก่อน ลักษณะเป็นเหมืองแบบฉิดโดยฉิดน้ำให้กัดเซาะดินปนแร่ จากตัวภูเขาให้ลง มาสะสม ในแอ่งน้ำด้านล่าง หลังจากนั้นก็จะสูบน้ำในแอ่งขึ้นตามท่อเพื่อนำมาผ่านกระบวนการทางกายภาพ เพื่อ ทำการแยกแร่ ออกจากทรายที่ไม่มีค่าทำให้สภาพภูเขาเกิดลักษณะเว้าๆ แหว่งๆ สวยงามแปลก

6) วัดหาดส้มแป้น

ห่างจากเทศบาลเมืองระนองห่างจากสวนสาธารณะรักษะวาริน 6 กิโลเมตร สิ่งน่าสนใจภายในวัดคือ ปลาพลวง ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากอาศัยอยู่ในคลองหาดส้มแป้น ไม่มีผู้ใดจับปลาดังกล่าวเพราะถือว่าเป็นปลาคักดีสิทธิ์ วัดหาดส้มแป้นยังเป็นที่ตั้งของศาลาที่ประดิษฐานรูปเหมือนหลวงพ่อกัลยา ซึ่งเป็นพระภิกษุที่ประชาชนในภาคใต้ให้ความเคารพนับถือมาก และมรณภาพที่วัดนี้

7) น้ำตกปุญญาบาล

เป็นน้ำตกที่ให้ทัศนียภาพที่สวยงาม ถ้าเดินทางจากกรุงเทพเข้าระนอง จะเห็นน้ำตกปุญญาบาลก่อน แล้วจึงลัดเลาะเข้าสู่ระนอง น้ำตกมีด้วยกัน ๓ ชั้น ต้นกำเนิดมาจากลำห้วยเล็กๆ บนป่าสงวนแห่งชาติ ป่าละอุ่น ป่าราชกรูด น้ำตกปุญญาบาลเป็นน้ำตกชั้นแรก มีลักษณะสายธารไหลลงจากหน้าผาสูง เป็นน้ำตกที่ขึ้นชื่อว่ามี ความงาม น้ำตกไหลตลอดทั้งปี

8) วัดบางนอน

วัดวาริบรรพต หรือ วัดบางนอน เป็นวัดที่ตั้งอยู่บนเนินเขา ล้อมรอบไปด้วยภูเขา วัดแห่งนี้สร้างโดยหลวงพ่อด่วน ถามวโร ท่านเป็นพระธุดงค์ที่มาจากจังหวัดสงขลา ชาวบ้านเลื่อมใสและศรัทธาในตัวท่านจึงได้พากันนิมนต์ท่านให้จำพรรษา ณ ที่แห่งนี้ ที่ด้านบนวัดตั้งอยู่บนเนินเขามองเห็นวิวได้โดยรอบ เป็นที่

ประดิษฐานพระพุทธรูปไสยาสน์ที่ใหญ่ที่สุดในภาคใต้ มีความยาวถึง 22 เมตร ที่ด้านล่างของวัดเป็นที่ตั้งของมหา
 ทุติยเจดีย์ศรีบรรพต ซึ่งเป็นเจดีย์ที่มีรูปทรงคล้ายกับทางพม่า เนื่องจากวัดนี้เป็นที่ศรัทธาของชาวพม่าที่อาศัย
 อยู่ในระนอง จึงมีพระพม่า และช่างฝีมือของพม่ามาช่วยทำการสร้างเจดีย์นี้ ถือว่าเป็นเรื่องแปลกที่วัดไทยมี
 เจดีย์แบบพม่า วิหารด้านล่างเป็นที่ตั้งศพหลวงพ่อด้วน ท่านเสียชีวิตในปี พ.ศ. 2550 ด้วยอายุ 90 พรรษา

9) อ่าวเขาควาย

อ่าวเขาควาย มีชื่อเดียวกับอ่าวเขาควายบนเกาะกำตกของหมู่เกาะกำ เป็นอ่าวอยู่ด้านเหนือ
 ของฝั่งตะวันตกของเกาะ ลักษณะเป็นอ่าวที่หาดทรายโอบโค้งเข้ามาใกล้กับเขาควายความยาวประมาณ 2
 กิโลเมตร ชายหาดมีเม็ดทรายละเอียดสีขาว พื้นทรายราบเรียบเหมาะกับการว่ายน้ำมาก เมื่อน้ำลงจะเห็นตอน
 เหนือสุดของอ่าวเป็นโขดหิน ตอนใต้เป็นหาดทรายกว้าง มีบังกะโลที่ปักหลายแห่งตลอดแนวชายหาดของอ่าว
 เขาควาย เรือสามารถเข้าถึงชายหาดได้เกือบตลอดแนวหาดทราย ระดับน้ำตลอดชายหาดมีความลึกไม่เท่ากัน
 กล่าวคือด้านซ้ายเป็นป่าชายเลนน้ำไม่ลึก ตอนกลางเป็นโขดหินเลยลงไประดับน้ำจะลึกกว่า เมื่อน้ำลดจะเดิน
 รอบหาดได้

10) กุ้งวัลเลย์

วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์กาแฟแก้วมือและท่องเที่ยวเชิงเกษตร หรือ กุ้งวัลเลย์ ตั้งอยู่
 ในหุบเขาบ้านบกราย สภาพพื้นที่เป็นสวนผสม ผลไม้ งาม กาแฟ จากแนวคิดที่ชาวสวนเกษตรกรโดยทั่วไปไม่
 สามารถกำหนดราคาผลผลิตของตัวเองได้ กุ้งวัลเลย์พยายามแปรรูปผลิตภัณฑ์ ผลผลิตเกษตรและพื้นที่ทำ
 การเกษตรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์แบบยั่งยืนสูงสุดและพึ่งพาตัวเองให้มากที่สุดในการแปรรูปผลิตภัณฑ์กาแฟ
 ภายใต้ชื่อการค้า กุ้งกาแฟ และท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ โฮมสเตย์ โฮม อินเตอร์ ภายใต้ชื่อ กุ้งวัลเลย์ มีการตอบ
 รับที่ดีจากหลายภาคส่วนทั้งนักท่องเที่ยวในและต่างประเทศอีกทั้งความร่วมมือจากทางภาครัฐให้การสนับสนุน
 การท่องเที่ยวและการทำการเกษตรแบบยั่งยืนนับว่าเป็นการทำอาชีพเกษตรและการท่องเที่ยวที่หลากหลาย
 ทางแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและกระจายรายได้ให้แก่ชุมชนและท้องถิ่นแบบยั่งยืนประกอบกับสมาชิกของกลุ่ม
 และภาครัฐร่วมผนึกกำลังด้านความคิดเพื่อเป็นแบบแผนที่ดีต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แก่ชุมชนและเพื่อกลุ่ม
 ที่พักและท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์กลุ่มอื่นอันอีกทั้งนักศึกษา นักท่องเที่ยว สามารถใช้บริการและองค์ความรู้เพื่อ
 นำไปพัฒนาให้ยั่งยืนขึ้น

11) สวนสาธารณะรักษะวาริน

เป็นบ่อน้ำร้อนซึ่งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาตินี้มีอยู่ 3 บ่อ คือ บ่อพ่อ บ่อแม่ และบ่อลูก มี
 อุณหภูมิสูงประมาณ 65 องศาเซลเซียส น้ำพุร้อนแห่งนี้ได้รับการวิเคราะห์จากกรมวิทยา ศาสตร์บริการว่า
 ประกอบด้วยแร่ธาตุที่สำคัญ และเป็นแหล่งเดียวในประเทศไทยที่ไม่มีสารกำมะถันเจือปนอยู่เลย จึงทำให้ไม่มี
 กลิ่นของกำมะถันและมีความบริสุทธิ์สามารถรับทานได้จากแหล่งกำเนิด โดยไม่ต้องผ่านการกลั่น กรองใดๆ
 ทั้งสิ้น ซึ่งมีอยู่เพียงไม่กี่แห่งในโลก

12) วัดหาง

เป็นวัดตั้งของ จ.ระนอง วัดนี้มีชื่อเสียงอยู่ด้วยกัน 3 อย่าง 1. วังมัจฉา มีปลาจำนวนมากและ
 ขนาดก็ใหญ่แบบที่ไม่เคยเห็นที่ไหนมาก่อน มีตั้งแต่ปลาบึก ปลาจระเม็ดน้ำจืด ปลาดุกยักษ์ 2. อุโบสถหลังใหม่
 มีรายละเอียดการตกแต่งที่สวยงามมาก 3. พระพุทธรูปตึก เป็นพระพุทธรูปตึกที่ใหญ่ที่สุดในโลก

13) ภูเขาหญ้า

ภูเขาหญ้าสองสี เป็นภูเขาที่ไม่มีไม้ใหญ่ขึ้น ในฤดูฝนมีหญ้าสีเขียวขึ้นปกคลุมแนวเขาที่ทอดตัว
 จากทิศเหนือ สูทิศใต้ ภูเขาที่เต็มไปด้วยหญ้า ต่างสีต่างวันเวลา และเนินเขางดงาม ที่ราบเชิงเขามีทางเดินเท้า
 สำหรับ นักท่องเที่ยวขึ้นสู่บนสันเขาเพื่อชมทิวทัศน์โดยรอบ เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจและชมความมหัศจรรย์

ยามเย็น เมื่อแสงอาทิตย์จะลับขอบฟ้าภูเขาทั้งลูกจะกลายเป็นสีทอง ทอง เหลืองงามอร่ามตา จึงนิยมเรียกกันว่า "ภูเขาหญ้าสองสี"

14) ศูนย์วิจัยป่าชายเลน

ป่าชายเลนหงาวเป็นแหล่งเกิดและเติบโตของสัตว์ทะเลนานาชนิด ก่อนที่จะแข็งแรงและอาศัยหากินในทะเล ที่ศูนย์วิจัยป่าชายเลนหงาวได้จัดเจ้าหน้าที่ให้นำชมธรรมชาติ ทั้งพรรณไม้ป่าและสัตว์ป่า การทัศนศึกษาในเขตป่าชายเลนนี้

15) บ่อร้อนพรรั้ง

พื้นที่ของอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว โดยน้ำร้อนมีลักษณะใสสะอาด ไม่มีกลิ่นกำมะถันและก๊าซไข่เน่า มีคราบสีขาวของแคลไซต์ติดอยู่กับหิน พบก๊าซผุดขึ้นมากับน้ำพุร้อนบ้างไม่มากบ่อน้ำร้อนพรรั้ง เกิดจากสายน้ำแร่ ร้อน ที่มีอุณหภูมิสูงประมาณ 35-40 องศาเซลเซียส ไหลซึมออกมาจากผิวดิน และกระจายเป็นแอ่ง มีตาน้ำมากถึง 13 ตาน้ำ อยู่ใกล้ลำธาร บริเวณ บ่อน้ำร้อนได้รับการปรับสภาพภูมิทัศน์ให้สวยงามสามารถเดินชมพันธุ์ไม้นานาชนิด

16) วัดป่าชัยมงคล

มีสถานที่เหมาะแก่การปฏิบัติธรรมเนื่องจากบริเวณวัดมีความสะอาด ร่มรื่นด้วยไม้ยืนต้นไม้ดอกและไม้ประดับซึ่งได้รับการตกแต่งอย่างเป็นธรรมชาติ บรรยากาศดี เงียบสงบ อยู่ห่างจากถนนเส้นทางสายหลักและห่างจากชุมชน จึงเหมาะสมในการปฏิบัติธรรมอย่างยิ่ง

17) ถนน 10 สาย

ถนนประวัติศาสตร์ของจังหวัดระนอง เป็นถนนในจำนวน 10 สาย ซึ่งได้รับพระราชทานชื่อจากพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เมื่อครั้งเสด็จประพาสหัวเมืองปักษ์ใต้และแหลมมลายู ทรงแวะประทับที่จังหวัดระนอง ถนนประวัติศาสตร์ 10 สาย ดังกล่าว ที่เป็นที่เกิดทุนของชาวจังหวัดระนอง เนื่องจากนับเป็นพระปรีชาสามารถที่พระองค์ได้ทรงตั้งชื่อถนนได้คล้องจองกัน จึงได้นำชื่อถนนทั้ง 10 สาย มาแนะนำเสนอไว้เพื่อคนรุ่นหลังจะได้ทราบถึงสภาพของถนน ตั้งแต่ จุดเริ่มต้นถึงสุดระยะทางของถนนต่างๆ ได้แก่ ท่าเมือง เรืองราษฎร์ ชาติเฉลิม เพิ่มผล ชลระอุ ลูวัง กำลังทรัพย์ ดับคดี ทวีสินค้า ผาดาด ซึ่งปัจจุบันทางการท่องเที่ยวของจังหวัดระนองได้ให้ความสนใจ ในถนนสายดังกล่าว

18) อนุสาวรีย์คอชูเจียง

อนุสาวรีย์คอชูเจียง ณ ระนอง ตั้งอยู่หน้าเทศบาลเมืองระนอง ตำบลเขานิเวศน์ อำเภอเมืองจังหวัดระนอง คอชูเจียง เป็นเจ้าเมืองระนองคนที่ 2 ซึ่งเป็นผู้บุกเบิกเหมืองแร่ดีบุก สถานที่แห่งนี้เป็นที่เคารพและนับถือของชาวจังหวัดระนอง ภายในบริเวณยังเป็นลานกว้าง เพื่อนักท่องเที่ยวและผู้เดินทางมาสักการะอนุสรณ์คอชูเจียงได้พักผ่อน

19) วัดสุวรรณคีรีวิหาร

เดิมมีชื่อว่าวัดสุวรรณคีรีวิหาร เป็นพระอารามหลวงชั้นตรี ชนิดสามัญ พระเจดีย์ดาธู เป็นเจดีย์ที่มีสถาปัตยกรรมแบบพม่า รูปทรงกลมยก โดยปัจจุบันกรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้ว

20) อุทยานแห่งชาติแหลมสน

อุทยานแห่งชาติแหลมสน เป็นอุทยานแห่งชาติทางทะเลอีกแห่งหนึ่ง ครอบคลุมพื้นที่บริเวณหาดแหลมสนและหมู่เกาะใกล้เคียง ร่มรื่นด้วยป่าสนที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เป็นที่อยู่ของนกนานาชนิด ทั้งมีหาดทรายขาวละเอียดเป็นแนวยาวและกว้างใหญ่ มีทิวทัศน์ที่สวยงามมาก

21) อุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว

น้ำตกคูเมืองระนอง เพราะทุกคนที่เดินทางผ่านตัวเมืองระนองจะต้องเห็นสายน้ำสีขาวของน้ำตกหงาวที่ไหลตกลงมาจากหน้าผาสูง อุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาว เดิมชื่อ อุทยานแห่งชาติคลองเพรา ปัจจุบันอุทยานแห่งชาติน้ำตกหงาวได้รับการประกาศให้เป็นอุทยานแห่งชาติ ให้เป็นอุทยานแห่งชาติ

22) เกาะสอง

เกาะสอง เป็นดินแดนในฝั่งสหภาพพม่า ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับประเทศไทย โดยมีแม่น้ำกระบุรีกั้นขวางตรงตัวจังหวัดระนองพอดี นักท่องเที่ยวที่ต้องการไปชมหรือซื้อสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก เช่น พลอย เครื่องหยาก เครื่องเงินพม่า เครื่องประดับทำจากเปลือกหอยและงาช้าง ฯลฯ เมื่อสมัยอังกฤษเข้าปกครองใช้ชื่อเรียกว่า “วิกตอเรีย พอยต์” (Victoria Point) แต่ปัจจุบัน ชาวพม่าเรียกกันว่า “บุเรงนอง พอยท์” (Bayintnaung Point)

23) ตลาดสะพานยูง

เป็นตลาดท้องถิ่นสองข้างทางมีชาวบ้านนำสินค้ามาขายตั้งตั้งแต่เวลา 6-8 โมงเช้าของทุกวัน บ้างก็ใช้เรือปูวางกับพื้นผิวทางเท้า ผิวถนน บนรถเข็นตามแต่สะดวก สินค้าที่นำมาขายมีแทบทุกอย่าง ทั้งผักสด ผักพื้นบ้าน ผลไม้ท้องถิ่นตามฤดูกาล อาหารทะเล และเนื้อสัตว์ต่างๆ ไปจนถึงอาหารสำเร็จรูป ขนมท้องถิ่น น้ำชากาแฟ ฯลฯ ทำให้ตลาดแห่งนี้กลายเป็นแหล่งรวมตอนเช้าของผู้คนในเมืองระนอง

24) เกาะพยาม

เกาะพยาม เป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่รองลงมาจากเกาะช้าง (ระนอง) อยู่ห่างเกาะช้างตอนกลางของเกาะพื้นที่เป็นภูเขาไม้ป่าไม้และสัตว์ป่าประเภทนก ลิงและหมูป่า พื้นที่บางส่วนถูกปรับเปลี่ยนเป็นสวน ชาวบ้านบนเกาะมีอาชีพทำสวนมะพร้าว สวนยางและ สวนกาหยู

โดยโปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดระนอง แสดงดังตารางที่ 3.1

ตาราง 3.1 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดระนอง

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	3 วัน 2 คืน	สุสานเจ้าเมืองระนอง – จวนเจ้าเมืองระนอง – สวนสาธารณะรักษะวาริน – พระที่นั่งรัตนรังสรรค์ – วัดหงาว – ภูเขาหญ้า – ศูนย์วิจัยป่าชายเลน – บ่อน้ำร้อนพรรั้ง – วัดป่าชัยมงคล-ถนน 10 สาย
2	3 วัน 2 คืน	อนุสาวรีย์คอชูเจียง- วัดสุวรรณคีรีวิหาร – อุทยานแห่งชาติแหลมสน – บ่อน้ำร้อนพรรั้ง – เกาะสอง – สวนสาธารณะรักษะวาริน-ชมตลาดสะพานยูง – จวนเจ้าเมืองระนอง
3	1 วัน	พระราชวังรัตนรังสรรค์ – สุสานเจ้าเมืองระนอง – ศูนย์วิจัยป่าชายเลน – น้ำแร่ร้อนรักษะวาริน
4	1 วัน	ระนองแคนยอน – วัดหาดส้มแป้น – น้ำตกปยุตญาบาล –บ่อน้ำร้อนรักษะวาริน
5	1 วัน	เส้นทางอารยธรรมหลวงพ่อด้วน ณ วัดบางนอน – บ้านเจ้าเมืองระนอง พระราชวังรัตนรังสรรค์ - บ่อน้ำร้อนรักษะวาริน
6	1 วัน	แหล่งโอโซนระนองบ่อน้ำร้อนพรรั้ง – ศูนย์วิจัยป่าชายเลน – ภูเขาหญ้า – บ่อน้ำร้อนรักษะวาริน
7	3 วัน 2 คืน	ระนองแคนยอน – ตลาดสดสะพานยูง – น้ำตกปยุตญาบาล – บ่อน้ำร้อนพรรั้ง – น้ำตกหงาววัดหงาว – ภูเขาหญ้า – วัดบางนอน - บ้านเจ้าเมือง ประวัติศาสตร์ระนองพระราชวังรัตนรังสรรค์-แช่น้ำร้อนรักษะวาริน
8	2 วัน 1 คืน	บ้านเจ้าเมืองระนอง – พระราชวังรัตนรังสรรค์ –บ่อน้ำร้อนพรรั้ง – หลวงพ่อด้วน – ระนองแคนยอน – วัดส้มแป้น – บ่อน้ำร้อนรักษะวาริน - ตลาดสดสะพานยูง - หลวงพ่อตึก วัดหงาว – ภูเขาหญ้า - บ่อน้ำร้อนรักษะวาริน

3.1.2.2 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว จ.ภูเก็ต

แหล่งท่องเที่ยวที่นำมาจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตมีทั้งสิ้น 17 แหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

1) ย่านเมืองเก่า

ตึกกรมบ้านช่องในตัวเมืองภูเก็ตส่วนมากเป็นตึกสมัยเก่ามีลักษณะทางสถาปัตยกรรมแบบยุโรป สร้างขึ้นเกือบร้อยปีมาแล้ว นอกจากนี้ยังมีอาคารบางส่วนที่ได้รับอิทธิพลทางด้านสถาปัตยกรรมแบบจีนมาผสมผสาน เรียกว่า สถาปัตยกรรมแบบ “ซิโน-โปรตุเกส” (Sino-Portuguese) คืออาคารจะมีส่วนลึกมากกว่าส่วนกว้างและไม่สูงนักปัจจุบันถนนบางสายได้จัดเป็นถนนคนเดิน เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เดินสัมผัสความสวยงามของบ้านเรือนและชมวิถีชีวิตของชาวภูเก็ต

2) เขารัง

เป็นเนินเขาเตี้ย ๆ อยู่หลังตัวเมืองทางด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือ รถยนต์สามารถขึ้นไปจนถึง ยอดเขา เทศบาลจัดเป็นสวน สุขภาพและสวนสาธารณะ เป็นสถานที่พักผ่อนและชมทิวทัศน์ ของเมืองภูเก็ตและเกาะต่าง ๆ ในทะเล ด้านบนเขามีร้านอาหาร บริการ

3) วัดฉลอง

วัดฉลอง หรือ วัดไชยธาราราม เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป จากเรื่องราว ความศักดิ์สิทธิ์ และคุณความดี ของ หลวงพ่อแช่ม วัดฉลอง ในการเป็นที่พึ่ง ให้แก่ชาวบ้าน ในการต่อสู้กับพวกอั้งยี่ ภายหลังจากที่ 5 จิงโปรดเกล้าพระราชทาน สมณะศักดิ์แก่หลวงพ่อแช่ม วัดฉลอง ซึ่งท่านก็เป็นที่เคารพเลื่อมใส ของชาวภูเก็ต ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา เมื่อมีเรื่องทุกข์ร้อนใด ก็พากันมาบนบาน ให้หลวงพ่อ ช่วยเหลือเสมอ นักท่องเที่ยวทั้งไทย และต่างประเทศ นิยมสักการะพระมหาเจดีย์พระบรมสารีริกธาตุ และการจุดประทัดแก้บน

4) แหลมพรหมเทพ

เป็นจุดชมวิวของดวงอาทิตย์ตก ที่สวยงามของภูเก็ต มีประภาคารกาญจนาภิเษก เป็นแหลมที่อยู่ตอนใต้สุดของเกาะภูเก็ต ชาวบ้านเรียกว่าแหลมเจ้า จากริมหน้าผามีแนวต้นตาลลาดลงสู่ปลายแหลมที่เป็นโขดหิน สามารถเดินไปจนถึงปลายแหลมได้ มองเห็นน้ำทะเลสีเขียวมรกต และสามารถเห็นเกาะแก้วอยู่ด้านหน้าแหลม ทางขวาจะเห็นแนวหาดทรายของหาดในหาน

5) หาดป่าตอง

หาดป่าตอง เป็นหาดที่มีชื่อเสียงมากที่สุดของภูเก็ต และยังเป็นสถานที่พักผ่อนที่มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมาพักผ่อนตลอดทั้งปีอีกด้วย เป็นชายหาดที่เพียบพร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น โรงแรม ร้านอาหาร ร้านดำน้ำ ร้านขายอุปกรณ์กีฬาทางน้ำ และอื่น ๆ อีกมากมาย ไว้คอยบริการแก่นักท่องเที่ยว ด้วยชายหาดที่มีความยาวกว่า 4 กิโลเมตร ยังมีหาดทรายขาวละเอียด เหมาะสำหรับเล่นน้ำทะเล และยังมีกิจกรรมทางทะเล ไม่ว่าจะเป็น เจสกี สปีดโบท และอื่นๆอีกมากมาย ไว้สำหรับรองรับนักท่องเที่ยวอย่างครบครัน ป่าตองจึงเป็นหาดที่มีผู้นิยมมาเยือนมากที่สุด โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวต่างชาติ

6) หาดกะรน

หาดกะรนมีเนินทรายเป็นแนวยาว ปกคลุมด้วยเถาผักบุ้งทะเลเขียวสดดูละลานตาจนเป็นเอกลักษณ์ของหาดแห่งนี้ ทางเทศบาลได้จัดทำสะพานไม้เดินลงหาดเป็นระยะ ๆ เพื่อไม่ให้นักท่องเที่ยวเหยียบย่ำผักบุ้งทะเล เมื่อไปเที่ยวหาดกะรน จะเห็นผักบุ้งทะเลทอดดอกสีม่วงอ่อน บานต้อนรับนักท่องเที่ยวอยู่ตลอดปี มีถนนเลียบหาดฝั่งตรงข้ามเป็นที่ตั้งของโรงแรมซึ่งสูงไม่มากนัก เป็นหาดที่เงียบสงบไม่ค่อยมีความพลุกพล่านของนักท่องเที่ยวมากนัก

7) พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติไทยหั่ว

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติไทยหั่ว เดิมทีนี้เป็นโรงเรียนสอนภาษาจีนแห่งแรกในจังหวัดภูเก็ต ตั้งอยู่ที่ถนนกระบี่ย่านเมืองเก่าภูเก็ต ปัจจุบันเป็นพิพิธภัณฑสถานแสดงเรื่องราวของชาวจีน เช่น ประเพณี อาชีพแลภูมิปัญญาและประวัติของชุมชนชาวจีนที่มีความสำคัญของเมืองภูเก็ต หน้าจั่วของอาคารพิพิธภัณฑสถานมีรูปปูนปั้นเป็นรูปคางคางแดงซึ่งสื่อความหมายถึงการรู้หนังสือคือโชคอันยิ่งใหญ่ ภายในจัดเป็นห้องนิทรรศการภาพแสดงความเป็นมาของชาวจีนที่ย้ายถิ่นฐานมาอยู่ที่ภูเก็ต บุคคลสำคัญของภูเก็ต ชุดแต่งกายประจำถิ่น อาหารพื้นเมือง เทศกาลงานประเพณี อาคารแบบชิโนโปรตุกีส และภาพถ่ายเก่าแก่ที่แสดงความเป็นมาด้านเศรษฐกิจของภูเก็ตตั้งแต่ยุคเหมืองแร่ และการท่องเที่ยวภายในพิพิธภัณฑสถานจัดแสดงรูปแบบนิทรรศการทั้งหมด ๑๔ ห้อง ซึ่งจัดแสดงวิถีชีวิตชาวจีนภูเก็ตตั้งแต่แดนดินถิ่นกำเนิดการเดินทางมา การก่อสร้างตัว ความสัมพันธ์ภูเก็ตจีน แบบอย่างของผู้ประสบความสำเร็จ ประวัติโรงเรียน ครูใหญ่คนสำคัญ อาชีพภูมิปัญญา ประเพณีพิธีกรรม ตึกเก่าชิโน-โปรตุกีส การแต่งกาย และอาหารชาวบาบ๋าภูเก็ต รวมทั้งวิถีทัศน์และภาพยนตร์อีก ๑๔ เรื่อง

8) พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี

พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี หรือ พระใหญ่ ภูเก็ต ประดิษฐานอยู่ที่เขานาคเกิด เลยจากวัดฉลองไป เป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของ จังหวัดภูเก็ตในกลุ่มนักท่องเที่ยว ลักษณะเด่นของพระใหญ่ ได้แก่ พระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดใหญ่เห็นได้รอบเกาะภูเก็ต พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี (พระใหญ่) เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยศิลปะแบบร่วมสมัย ปัจจุบันยังอยู่ระหว่างการก่อสร้าง แต่มีการเปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชมแล้วบางส่วน

9) วัดพระนางสร้าง

ตั้งอยู่ แยกอำเภอกลาง เป็นวัดที่เก่าแก่ และเป็นแหล่งประวัติศาสตร์เมืองกลางที่สำคัญแห่งหนึ่ง เพราะเคยเป็นค่ายสู้รบกับพม่า เมื่อปี พ.ศ. 2328 นอกจากนี้ภายในอุโบสถเก่ายังเป็นประดิษฐานพระพุทธรูปตึกที่เก่าแก่ 3 องค์ เรียกว่า “พระในพุง” หรือ “พระสามกษัตริย์” ซึ่งอยู่ในพระอุทรของพระพุทธรูปหล่อองค์ใหญ่อีกชั้นหนึ่ง

10) อนุสาวรีย์วีรสตรี

ตั้งอยู่วงเวียนกลาง ท้าวเทพกระษัตรีและท้าวศรีสุนทร เป็นนามเทิดพระเกียรติแห่งวีรกรรมที่พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช รัชกาลที่ 1 แห่งราชวงศ์จักรี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานให้ ท่านผู้หญิงจัน เป็นท้าวเทพกระษัตรี และคุณมุก เป็น ท้าวศรีสุนทร ท่านทั้งสอง เป็นบุตรของเจ้าเมืองกลาง นามว่า พระกลางจอมร้าง

11) ศาลเจ้ากิ้วเที้ยนเก้ง

ศาลเจ้ากิ้วเที้ยนเลี่ยนลื้อ อ๋าม สะพานหิน ได้ก่อตั้งเมื่อ วันที่ 16 เมษายน จากนั้นได้อัญเชิญองค์เทพกิ้วเที้ยนเลี่ยนลื้อ มาประดิษฐานในศาลเจ้า ในปี พ.ศ.2548 ได้อัญเชิญ มาจ้อโป้ มาจากเกาะหมวยโจ ประเทศจีน เพื่อใช้เป็น สถานที่ประกอบพิธีเฉี้ยไห้ย (พิธีกรรมอัญเชิญไฟศักดิ์สิทธิ์ การอัญเชิญ ยกอ่องช่งเต มาเป็นประธานในพิธีกรรมต่างๆเช่น ประเพณีถือศีลกินผัก เป็นต้น) ซึ่งทุกๆศาลเจ้าต้องมาประกอบพิธีที่สะพานหิน

12) สะพานสารสิน

เป็นสะพานที่สร้างข้ามช่องปากพระเพื่อเชื่อมระหว่างเกาะภูเก็ตตรงบริเวณท่าฉัตรไชยกับท่าหนุ่น จังหวัดพังงา มีความยาวทั้งหมด 660 เมตร สะพานสารสินได้กำหนดให้ใช้เป็นสะพานขาออกจากจังหวัดภูเก็ต ตำนานรักสะพานสารสิน เป็นเรื่องจริงที่เกิดขึ้นในจังหวัดภูเก็ต โศกนาฏกรรมของหนุ่มสาว 2 คนที่ตัดสินปัญหาด้วยการใช้ผ้าขาวม้าผูกต่อกันมัดตัวเองกระโดดจากกลางสะพานลงสู่พื้นน้ำ เป็นเรื่องราวของชายหนุ่ม

หญิงสาวที่แตกต่างกัน ด้วยชาติตระกูลและฐานะทางสังคม ตำนานรักสะพานสารสิน เป็นบทเรียนแห่งความรัก อีกบทหนึ่งที่ถูกจารึกไว้ในตำนานคู่มือเมืองภูเก็ต แม้ว่ายุคสมัยจะเปลี่ยนไปสักก็ยุคก็สมัย ตำนานเหล่านี้ก็ต้องบันทึกไว้และเป็นบทเรียน ปัจจุบันไม่ได้ใช้เป็นถนนสัญจรไปมาแล้ว ทางจังหวัดได้ปรับปรุงทัศนียภาพให้สวยงาม เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ถ่ายรูปเป็นที่ระลึก

13) พระผุด หรือพระทอง

เป็นพระพุทธรูปผุดจากดินโคลนแค่พระศอก สูงถึงพระเกษ สร้างวัสดุทองคำภายนอกก่ออิฐถือปูนเป็นพระครึ่งองค์สวมทับอีกชั้นหนึ่ง องค์เดิมไม่ปรากฏหลักฐานว่าสร้าง ในสมัยใด มีการปฏิสังขรณ์ครอบองค์เดิมหลายครั้ง เป็น พระพุทธรูปเก่าแก่คู่มากับเมืองถลาง เดิมที่ตั้งของ วัดพระทอง เป็นทุ่งนากว้าง มีน้ำไหลผ่านลำคลอง มีทุ่งหญ้าสำหรับเลี้ยงโค กระบือ ของชาวเมืองถลาง นักท่องเที่ยวนิยมไปสักการะขอพร

14) บ้านตึ๊งกา

ตั้งอยู่บนเส้นเลียงเมือง บ้านกลับหัวแห่งแรกและแห่งเดียวในประเทศไทยให้คุณถ่ายภาพแปลก แหกแนว ไม่ซ้ำใคร จากจินตนาการของ Lionel Richie ที่ทุกท่านสามารถโพสต์ทำถ่ายรูป เดิน เดิน คลาน หรืออื่น ๆ บนฝ่าเท้าบ้านและแชร์รูปภาพแห่งความสุข แปลกใหม่กับนักท่องเที่ยวอย่างน่าตกใจ แลยังมีสวนไม้พืชมงคลเพื่อเพิ่มความบรรยากาศก่อนและหลังการเข้าบ้านตึ๊งกา

15) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติถลาง

อยู่บริเวณสี่แยกอนุสาวรีย์ท้าวเทพกระษัตรี ท้าวศรีสุนทร ห่างจากอนุสาวรีย์ไปทางถนนสายป่าคลอก ประมาณ 200 เมตร ตัวอาคารได้รับการออกแบบให้มีรูปทรงเป็นบ้านท้องถิ่นของชาวภูเก็ต มี 2 หลัง อาคารหลังแรกจัดแสดงเรื่องก่อนประวัติศาสตร์ชายฝั่งทะเลตะวันตก สมัยแรกเริ่มประวัติศาสตร์ เมื่ออารยธรรมอินเดียเผยแพร่เข้ามา ประวัติและวิธีการทำเหมืองแร่ดีบุกและสวนยางพารา ศิลปะพื้นบ้านและชาติพันธุ์วิทยาของกลุ่มชนที่อาศัยอยู่บริเวณคาบสมุทรมลายู

16) พิพิธภัณฑ์เปลือกหอยภูเก็ต

ตั้งอยู่ใกล้กับหาดราไวย์ เป็นแหล่งรวบรวมเปลือกหอยหลากสีสันและลวดลายจากทั่วทุกมุมโลก มีฟอสซิล เปลือกหอย อายุหลายร้อยล้านปี เปลือกหอยยักษ์น้ำหนักกว่า 250 กิโลกรัม ไข่มุกสีทองหนัก 140 გრ

17) วัดละหารไร่

สร้างเมื่อปี พ.ศ.๒๓๕๔ โดยหลวงพ่อดำรงค์ เฒ่า รองเจ้าอาวาสวัดละหารไร่ใหญ่สมัยนั้น ครั้งแรกสร้างที่พักร่มเงาไว้เมื่อถึงเวลาเข้าพรรษา ก็จำพรรษาที่วัดละหารไร่ใหญ่ ต่อมาเมื่อมีคนไปทำไร่ในแถบใกล้ๆ นั้นมากขึ้น เห็นว่ามีพระสงฆ์อยู่ เมื่อถึงวันพระก็จัดภัตตาหารไปถวายเป็นประจำ ต่อมาได้มีพระภิกษุไปอยู่เพิ่มมากขึ้น จึงได้ก่อสร้างกุฏิวิหาร พระสงฆ์ก็มาจำพรรษาที่นั่น โดยมีหลวงพ่อดำรงค์เฒ่าเป็นเจ้าอาวาสองค์แรก เกจิอาจารย์ที่มีลูกศิษย์มาก คือหลวงปู่ทิม

โดยโปรแกรมการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ตแสดงดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	1 วัน	ย่านเมืองเก่า - เขารัง - วัดไชยธาราราม - จุดชมวิวสามอ่าว - แหลมพรหมเทพ
2	3 วัน 2 คืน	วัดฉลอง - การประดิษฐ์ไข่มุก - หาดป่าตอง - หาดกะตะ - หาดกะรน - แหลมพรหมเทพ - เกาะพีพี - อ่าวมางายา
3	2 วัน 1 คืน	ภูเก็ต - ระนอง ย่านเมืองเก่า - เขารัง - วัดไชยธาราราม - จุดชมวิวสามอ่าว - แหลมพรหมเทพ - บ้านเจ้าเมืองระนอง - พระราชวังรัตนรังสรรค์ - บ่อน้ำร้อนรักษะวาริน
4	4 วัน 3 คืน	ภูเก็ต - พังงาย่านเมืองเก่า - เขารัง - วัดไชยธาราราม - จุดชมวิวสามอ่าว - แหลมพรหมเทพ - สิมิลัน - เกาะแปด - เกาะเมียง - เกาะยูง - เกาะหก
5	1 วัน	สายธรรมะศึกษาประวัติศาสตร์วัดฉลอง หรือ วัดไชยธาราราม - เมืองเก่าภูเก็ต - พิพิธภัณฑสถานภูเก็ตไทยหัว - พระพุทธมิ่งมงคลเอกนาคคีรี - วัดพระนางสร้าง-อนุสาวรีย์วีรสตรี - ศาลเจ้ากิ้วเที้ยนเก้ง สะพานหิน ภูเก็ต-สะพานสารสิน

3.1.2.3 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว จ.พังงา

จังหวัดพังงามีแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมต่อการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ จำนวน 13 แหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

1) เกาะสิมิลัน

อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน ตั้งอยู่ที่ ตำบลเกาะพระทอง อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา คำว่าสิมิลัน เป็นภาษาฮาวาย หรือ มลายู แปลว่า เก้า หมู่เกาะสิมิลันเป็นหมู่เกาะเล็ก ๆ ในทะเลอันดามัน มี 9 เกาะเรียงจากเหนือ มา ใต้ คือ เกาะหูยง เกาะปายัง เกาะปาหยัน เกาะเมียง เกาะปายู เกาะหัวกะโหลก เกาะสิมิลัน และเกาะบางู หมู่เกาะสิมิลัน ได้รับการยกย่องว่าเป็นหมู่เกาะที่มีความสวยงามทั้งบนบกและใต้น้ำ มีปะการังที่สวยงามหลายชนิด นักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาตินิยมเที่ยวกันมาก ช่วงเดือนที่น่าเที่ยวมากที่สุด คือ ช่วงเดือนพฤศจิกายน ถึง เดือนเมษายน นอกจากนั้นจะประกาศปิดเกาะเนื่องจากมีมรสุมประจำปี

2) เกาะเมียง

เกาะเมียง (เกาะสี่) เป็นเกาะที่มีขนาดใหญ่รองจากสิมิลัน เป็นที่ตั้งของที่ทำกรอุทยานฯ จุดเด่นของที่นี่ก็คือ หาดที่มีสีขาวละเอียดเนียนสวยงามชวนให้สัมผัส บนเกาะสี่จะมีสัตว์ที่หาได้ยาก เช่นปูไก่ นกขาปีไหน ปูเสฉวน นอกจากนั้นรอบๆ หมู่เกาะสิมิลัน ยังมีแหล่งดำน้ำที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั่วโลก ทั้งจุดดำน้ำลึกและตื้น

3) เกาะสุรินทร์

อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสุรินทร์ ตั้งอยู่ในพื้นที่อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา เป็นหมู่เกาะที่ตั้งอยู่ในทะเลอันดามัน และอยู่ติดชายแดนประเทศพม่า ห่างจากชายฝั่งทะเลบริเวณท่าเรือคุระบุรี ประมาณ 60 กิโลเมตร ประกอบด้วยเกาะ 5 เกาะ คือ เกาะสุรินทร์เหนือ เกาะสุรินทร์ใต้ เกาะรี(เกาะสตอร์ค) เกาะไข่(เกาะตอรินลา) และเกาะ กลาง(เกาะปาจุมบา) อุทยานแห่งชาติ หมู่เกาะ สุรินทร์ เป็นแหล่งปะการังนานาชนิด ทั้งปะการังผักกาด ปะการังโต๊ะ ปะการังสมอง ปะการังนิ้วมือ ปะการังเขากวาง ปะการังอ่อน ดอกไม้ทะเล และกัลปังหา ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีปลาทะเลที่สวยงามมากมาย เช่น ปลานกแก้ว ปลานกขุนทอง ปลาหินสมุทรปลาผีเสื้อ เทวรูป ปลาสิงโต เป็นต้น ปะการังพบสัตว์น้ำทะเลที่หายาก เช่น เต่าทะเล ฉลามวาฬ ปลากระเบนราหู กุ้งมังกร

4) เกาะปันหยี

เกาะปันหยีหรือบ้านกลางน้ำ ซึ่งตั้งอยู่ที่ ตำบลเกาะปันหยี อำเภอเมือง จังหวัดพังงา คำว่า “ปันหยี” แปลว่า “ธง” มีลักษณะเป็นหมู่บ้านที่ตั้งเรียงราย อยู่บนทะเลมีที่ดินนิดเดียวซึ่งเอาไว้เป็นที่สร้าง มัสยิดและกุโบว์ ชาวเกาะส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม และสร้าง หมู่บ้านแทบทั้งหมดด้านหน้าของหน้าผา หินปูนเหนือน้ำทะเล ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำประมงพื้นบ้าน ตลอดจนมีร้านอาหารที่ระลึกและ ร้านอาหารมากมายบนเกาะ เป็นแหล่งที่นักท่องเที่ยวจากทั่วโลกมาแวะเยี่ยม เป็นจุดพักผ่อนอาหาร นักท่องเที่ยว มักนิยมมาทาน อาหารกลางวันทีเกาะปันหยี ซึ่งจะมีอาหารทะเลสดๆ ไว้คอยบริการ

5) เขาพิงกัน

เขาพิงกัน มีลักษณะเป็นเกาะเล็กๆ บริเวณปากอ่าวพังงาเช่นเดียวกัน ขนาดย่อมกว่าเกาะปันหยี เขาพิงกันเป็น ภูเขาที่มีลักษณะพิเศษแปลกตากแตกต่างจากภูเขาอื่นใดทั้งสิ้น โดยมีลักษณะเป็นภูเขาสองลูกที่แนบชิดติดกัน เป็นแนวเส้นตรงจากยอดเขาสู่ตีนเขาเสมือนเขาสองลูกพิงติดกัน เรียกว่า เขาพิงกัน

6) เขาตะปู

มีลักษณะเป็นแท่งหินใหญ่หึมาโดดเด่นปักอยู่ในทะเลบริเวณปากอ่าวพังงาใกล้ๆ กับเขาพิงกัน มองเห็นมีลักษณะคล้ายกับตะปูขนาดยักษ์ถูกตอกลึกลงไปในน้ำ เขาตะปูเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง จนมีภาพยนตร์ฮอลลีวูด มาถ่ายทำที่เกาะตะปูนี้ ในปี พ.ศ. 2517 ภาพยนตร์เรื่องเจมส์ บอนด์ ตอนเพชรฆาต ปืนทอง (The Man with the Golden Gun) และเกาะตะปู ยังได้รับการขนานนามอีกชื่อหนึ่งว่า "James Bond Island" อีกด้วย นักท่องเที่ยวเมื่อเดินทางมาเที่ยวเขาพิงกันแล้ว มักนิยมถ่ายรูปที่เขาตะปูแห่งนี้

7) อ่าวแม่ยาย

เป็นอ่าวที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในบรรดาอ่าวทั้งหมดของเกาะสุรินทร์เหนือ อ่าวแม่ยายมีความอุดมสมบูรณ์ของท้อง ทะเลที่ หลาก หลายโดยเฉพาะปะการังหลากชนิดที่กินพื้นที่บริเวณกว้างมาก ทางอุทยานฯได้กันพื้นที่บางส่วนไว้เพื่อการอนุรักษ์ โดยนักท่องเที่ยวสามารถดำน้ำได้ที่ปลายอ่าวใกล้ๆ กับแหลมแม่ยาย ปะการังที่พบบริเวณนี้ได้แก่ ปะการัง ผักกาด ปะการังจาน ปะการังโต๊ะ ปะการังกิ่ง ปะการังดำและปะการังอ่อน อ่าวแม่ยายเป็นอ่าวที่มีระดับน้ำลึกไล่เลี่ยกัน จึงเป็นจุดที่สามารถดำน้ำได้ทั้งแบบผิวดำน้ำและดำน้ำลึก

8) หาดไม้งาม

เป็นหาดขนาดใหญ่ โค้งอ่าวเว้าลึกเป็นรูปตัว U ขนาบด้วยแหลมหินทั้งสองด้าน ด้านในสุดของหาดเป็น แนวหาดทรายขาวสะอาดสะอาด ถัดจากหาดทรายไปเป็นที่ราบริ่มรื่นด้วยป่าชายหาด และยังเป็นที่พักจุดที่สองของ เกาะสุรินทร์เหนือ โดยมีห้องน้ำ ห้องสุขา ลานกางเต็นท์ ร้านอาหาร ไว้คอยบริการ นักท่องเที่ยว เหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการความเป็นส่วนตัว และหากว่ายน้ำออกจากฝั่งไปไม่กี่ไกล ยังมีโลกใต้ทะเลที่อุดม ด้วยปะการังให้ชมอีก ด้วย เช่นปะการังโต๊ะ ปะการังโขด ปะการังเคลือบ และปะการังผักกาด

9) อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา

อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา อำเภอเมืองพังงา อำเภอตะกั่วทุ่ง และ อำเภอเกาะยาว ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 250,000 ไร่ หรือ 400 ตารางกิโลเมตร มีความงดงามของทิวทัศน์ชายฝั่ง และทิวทัศน์เหนือผิวน้ำ อุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าชายเลน และยังเป็นแหล่ง ขยายพันธุ์สัตว์น้ำมากมาย ซึ่งอุทยานฯแห่งนี้จะอยู่ใน เว็งอ่าว พังงา ที่เต็มไปด้วยเกาะหินปูน ซึ่งสวยงามด้วยรูปลักษณ์ อุทยานแห่งชาติอ่าวพังงา ประกาศเป็นเขตอุทยาน แห่งชาติ เมื่อวันที่ 29 เมษายน พ.ศ. 2524

10) เกาะตาชัย

เกาะตาชัย ตั้งอยู่ทางตอนเหนือสุดของ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน และอยู่ไม่ไกลจากหมู่เกาะสุรินทร์ มากนัก ถูกพบครั้งแรกโดยชายที่ชื่อ ตาชัย ทำให้ตั้งชื่อเกาะตามคนค้นพบว่า เกาะตาชัย ถือได้ว่าเป็น เกาะบริวาร แห่งใหม่และอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของ อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะสิมิลัน ปี 2556 เกาะตาชัย มีลักษณะทางธรรมชาติที่คล้ายคลึงกับสิมิลันไม่ว่าจะเป็นน้ำทะเลสีฟ้าใส หาดทรายขาว ละเียดย่นุ่ม ทั่วชายหาดทรายขาวที่ ทอดยาว ขนานไปกับผืนน้ำประมาณ 700 เมตร มีจุดดำน้ำดูปะการัง ที่ทอดตัวยาวขนานกับชายหาด ความงดงามและความสมบูรณ์ของธรรมชาติ ทำให้ เกาะตาชัย กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ ที่ขึ้นชื่อมากในปัจจุบัน ทำให้นักท่องเที่ยวหลายต่อหลายคนอยากเดิน ทางไปสัมผัส

11) พระวิหารเซียน

เป็นสิ่งก่อสร้างที่เอกชนได้สร้างขึ้นบนพื้นที่ของเกาะทุ่งนางดำ ตามหลักศรัทธาความเชื่อของชาวจีน เป็นการสร้างส่วนของห้วม้งกร ท้องม้งกร อยู่ที่ชลบุรี และส่วนหางม้งกรอยู่ที่ประเทศจีน(ฮัวเถา)เพื่อให้ นักท่องเที่ยวได้เดินทางไปสักการะตามหลักศรัทธา

12) เกาะหมาจู

อยู่ระหว่างทางผ่านที่จะไปยังเกาะปันหยี เขาหมาจู เป็นภูเขาหิน มีลักษณะคล้ายรูปสุนัขกำลังหมอบเห็น ส่วนหัว ลำตัวและหางเป็น

13) เกาะไข่

เกาะไข่ ในประเทศไทยมีอยู่หลายแห่งซึ่งอาจซ้ำกันเพราะทุกเกาะมีลักษณะคล้ายไข่ดาวในทะเลอันดามัน มีเกาะไข่อยู่สองแห่งล้วน แต่สวยงาม คือเกาะไข่ ตะรุเตากับเกาะไข่ จ.พังงา เกาะไข่ จ. พังงา เป็นเกาะขนาดเล็ก อยู่ในอ่าวพังงา มีด้วยกัน 3 เกาะคือ เกาะไข่ใน เกาะไข่นอก และเกาะไข่น้อย ซึ่งปัจจุบัน เกาะที่ สามารถท่องเที่ยว ได้มีเพียง 3 เกาะ คือ เกาะไข่น้อย เกาะไข่ใน และเกาะไข่นอก สามารถดำน้ำดูปะการังได้ทั้งสามเกาะ

โดยโปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดพังงา แสดงดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดพังงา

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	4 วัน 3 คืน	สุรินทร์ - สิมิลัน - เกาะเมียง - อ่าวแม่ยาย - หาดไม้งาม
2	3 วัน 2 คืน	สิมิลัน - เกาะแปด - เกาะเมียง - เกาะยูง - เกาะหก
3	1 วัน	วันเดียวเที่ยวเกาะตาชัย

3.1.2.4 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวผู้สูงอายุ จ.กระบี่

จังหวัดกระบี่มีแหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมต่อการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุจำนวน 18 แหล่ง ดังนี้

1) เกาะปอดะ

เกาะปอดะ เป็นเกาะที่ดูแลโดยเอกชน เป็นหนึ่งในไฮไลท์ของการเที่ยวทะเลกระบี่ ที่อยู่ไม่ห่างจากชายฝั่งมากนัก นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปโดยเรือหางยาวที่ทำเรืออ่าวนาง เกาะปอดะมีหาดทรายล้อมรอบทั้งสามด้านยกเว้นทางด้านทิศตะวันตกซึ่งเป็นด้านที่รับคลื่นด้านนี้เป็นหน้าผาหิน สูง ชั้นขาดหาด

ด้านหน้าเกาะหาดทรายที่ขาวละเอียด น้ำทะเลใส นักท่องเที่ยวชอบที่จะเดินทางมาพักผ่อนและเล่นน้ำบริเวณหน้าหาด

2) สุสานหอย 75 ล้านปี

สุสานหอย 75 ล้านปี ตั้งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือในเขต อุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี บริเวณชายทะเลบ้านแหลมโพธิ์ มีซากดึกดำบรรพ์ของหอยน้ำจืดชนิดต่างๆ ได้ทับถมกันโดยมีน้ำประสานธาตุปูนจับตัวให้กลายเป็นหินแข็งทับอยู่ชั้นหินลิกไนท์ และหินดินดาน เป็นหลักฐานทางโบราณคดีที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของโลก ซึ่งสุสานหอยลักษณะนี้ มีเพียง 3 ประเทศเท่านั้นในโลก คือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และ ไทย คือ ที่จังหวัดกระบี่แห่งนี้ ประวัติสุสานหอยแห่งนี้เดิมเป็นหนองน้ำจืดขนาดใหญ่ ซากหอยได้ทับถมกันโดยมีสารประกอบแคลเซียมเป็นตัวที่เชื่อมประสาน ก่อตัวให้กลายเป็นหินแข็งเป็นแนวยาวตามชายฝั่ง แยกเป็น 3 บริเวณ แต่ละบริเวณที่สำคัญและมีชื่อเสียงมากที่สุดคือ สุสานหอยแหลมโพธิ์ 2 หรือ "สุสานหอย 75 ล้านปี" มีลักษณะหัวแหลม ระดับความสูงประมาณ 10 เมตรจากระดับน้ำทะเลลาดสู่ทะเลอันดามัน ทางอุทยานได้มีการสร้างบันไดทางเดิน จากเนินเขาลาดลงสู่สุสานหอย เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ชมได้ถ่ายรูป

3) หาดนพรัตน์ธารา

หาดนพรัตน์ธารา ตั้งอยู่ในเขต อุทยานแห่งชาติหาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี เป็นท่าเรือศูนย์กลางไปเที่ยวตามเกาะต่างๆ ของกระบี่ เดิมชาวบ้านเรียกว่า "หาดคลองแห้ง" เพราะช่วง น้ำลง น้ำคลองที่ไหลมาจากภูเขาทางด้านเหนือจะแห้งขอด กลายเป็นหาดทรายขาวเหยียดทอดลงไปในทะเล บรรจบกับ เกาะเขาปากคลอง บริเวณหาดเป็นทรายละเอียดปะปนด้วยเปลือกหอยเล็กๆ ประดับด้วยทิวสนเรียงรายตามชายหาดทะเล มองออกไปในพื้นน้ำมีทิวทัศน์ของเกาะแก่ง ช่วงน้ำลงจนแห้งสามารถเดินไป ยัง เกาะเล็กๆ บริเวณหน้าชายหาดได้ เหมาะสมสำหรับ การพักผ่อนหย่อนใจของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุได้เป็นอย่างดี

4) หาดไร่เลย์

หาดไร่เลย์ ตั้งอยู่ใน ตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ เป็นหาดทรายสีขาวละเอียดริมโตรกผา ซึ่ง หาดไร่เลย์ แบ่งออกเป็น หาดไร่เลย์ตะวันออก (หาดน้ำเมา) และ หาดไร่เลย์ตะวันตกซึ่งเป็นหาดที่ได้รับความนิยม เนื่องจากน้ำทะเลใส หาดทรายสวย และยังเป็นจุดชม พระอาทิตย์ ตกที่สวยงาม อีกด้วย นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางโดยเรือหางยาว เพียง 10 นาทีจากฝั่ง

5) เกาะพีพี

หมู่เกาะพีพี อยู่ห่างจากจังหวัดกระบี่ราว 40 กิโลเมตร หมู่เกาะพีพี เป็นส่วนหนึ่งของอุทยานแห่งชาติ หาดนพรัตน์ธารา-หมู่เกาะพีพี เดิมชาวทะเลเรียกหมู่เกาะนี้ว่า “ปูเลาปีอาปี” คำว่า “ปูเลา” แปลว่า เกาะ คำว่า “ปีอาปี” ต่อมาเรียกว่า “ตันปีปี” ซึ่งภายหลัง กลายเป็น “พี พี” หมู่เกาะพีพี ประกอบด้วย ประกอบด้วย 2 เกาะใหญ่ๆ คือ เกาะพีพีตอน เกาะพีพีเล และเกาะเล็กๆข้างเคียง คือ เกาะยูง เกาะไม้ไผ่ อาจกล่าวได้ว่า เกาะพีพีตอน และเกาะพีพีเล เป็นสุดยอดแห่งสถานที่ท่องเที่ยวหลัก เป็นเว็จ หรืออ่าวใหญ่ที่ภายในมีหาดทรายขาวสะอาดสวยงาม นำเล่นน้ำดูปะการัง เกาะพีพี ประกอบด้วยอ่าว 2 อ่าวที่เป็นเว็จอ่าวคู่ คือ อ่าวตันไทร และอ่าวโลละดาลัยคั่นด้วยที่ราบเล็กๆริมด้วยทิวมะพร้าว นักท่องเที่ยวหากไม่ดำน้ำดูปะการัง ก็จะเดินทางเพื่อการพักผ่อน เพราะมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน

6) อ่าวโลละดาลัย

อ่าวโลละดาลัย เป็นอีกหาด ที่เว็จโค้งเข้าหาอ่าวตันไทร สามารถเดินทะเลถึงกันได้โดยใช้เวลาประมาณ 10 – 15 นาที เป็นอ่าวน้ำตื้น มีชายหาดเหมาะแก่การทำกิจกรรมทางทะเลหรือเล่นกีฬาชายหาด เช่น พายเรือคายัค เรือกล้วย หรือลงเล่นน้ำริมหาด

7) อ่าวมาหยา

อ่าวมาหยา ตั้งอยู่บนเกาะพีพีเล เกาะขนาดใหญ่เป็นอันดับสองของหมู่เกาะพีพี เป็นเว็จอ่าวขนาดเล็กรูปพระจันทร์เสี้ยวที่โอบล้อมด้วยเขาหินปูน ประกอบกับน้ำทะเลสีเขียวสดใสนมมองเห็นพื้นทราย และมีหาดทรายขาวสะอาด ทรายละเอียด ทำให้มีทิวทัศน์สวยงาม อ่าวมาหยามีชื่อเสียงในระดับโลก หลังจากถูกใช้เป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์เรื่อง The Beach (2000) ของทเวนตีธ์เซนจูรีฟอกซ์

8) เกาะลันตา

เกาะลันตาเป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดกระบี่ ประกอบด้วยเกาะลันตาใหญ่และเกาะลันตาน้อย แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่บนเกาะลันตาใหญ่ เกาะลันตาจึงยังคงความสวยงามของหาดทรายและน้ำทะเลสะอาด อีกทั้งยังมีวิถีชีวิตของชาวเกาะดั้งเดิม ที่มีทั้งชาวไทยพุทธ ชาวไทยจีน ชาวไทยมุสลิม และชาวไทยใหม่ (ชาวเล) อาศัยอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ความเจริญทางด้านหัวเกาะแถบท่าเรือและชายหาดฝั่งตะวันตก ทำให้เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว การมาเยือนเกาะลันตาจึงได้เที่ยวหลายบรรยากาศในคราวเดียวกัน

9) เกาะรอก

เกาะรอก อยู่ในน่านน้ำทะเลกระบี่ที่เชื่อมต่อทะเลตรัง มีน้ำใสอุดมด้วยปะการังและหาดทรายที่ขาวละเอียด เหมาะกับนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบความเงียบสงบและโรแมนติก จากธรรมชาติ หาดทรายที่สวยงาม และยังเป็นจุดชมพระอาทิตย์ตกที่สวยงามมากอีกจุดหนึ่ง

10) น้ำตกร้อน

น้ำตกร้อน นับเป็นUnseen Thailand อีกแห่งหนึ่งของจังหวัดกระบี่ อยู่ใน อ.คลองท่อม จ.กระบี่ ซึ่งก็ใกล้ๆ กับสระมรกต เป็นอ่างอาบน้ำธรรมชาติกลางป่ารองรับ สายน้ำแร่ ที่ไหลมาพร้อมๆ กับไออุ่นเพื่อสุขภาพโดยเฉพาะ พอเหมาะตกลงมาในแอ่งสามารถอาบน้ำได้ บริเวณ ธารน้ำตกร้อนขนาดเล็ก ที่ไหลลดหลั่นกันมาตามธรรมชาติ ในน้ำพุร้อนประกอบไปด้วยแร่ธาตุต่างๆ ที่ช่วยให้ผ่อนคลาย เชื่อว่าสามารถบำบัดอาการไขข้ออักเสบ ปวดหลัง และเกี่ยวกับผิวหนังได้ นักท่องเที่ยวนิยมมาแช่กาย ผ่อนคลายความเมื่อยล้า

11) สระมรกต

สระมรกต กำเนิดมาจากธารน้ำอุ่น ในผืนป่า มีอุณหภูมิประมาณ30-50 องศาเซลเซียส ที่มีน้ำใสเป็นสีเขียวอมฟ้า ลักษณะเป็นสระน้ำร้อน 3 สระ ได้แก่ สระแก้ว สระมรกต และ สระน้ำผุด น้ำใสเป็นสีเขียวมรกต มีอุณหภูมิประมาณ 30-50 องศาเซลเซียส รอบๆ บริเวณเป็นป่าร่มรื่นเขียวครึ้มมีพรรณไม้ที่น่าสนใจ นักท่องเที่ยวที่รักธรรมชาติสามารถเดินป่าตามเส้นทางที่จัดไว้สำหรับนักท่องเที่ยว

12) ถ้ำลอด

ถ้ำลอด ตั้งอยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติธารโบกขรณี อ.อ่าวลึก จ.กระบี่ มีลักษณะเป็นโพรงถ้ำทะเลมีน้ำลอดใต้ภูเขาหินปูนความยาวประมาณ 150 เมตร สามารถพายเรือผ่านได้อย่างน่าตื่นตาตื่นใจ ภายในถ้ำมีหินงอก หินย้อยงดงามมาก เส้นทางล่องคลองสู่ถ้ำต้องล่องผ่านไปในผืนป่าโกงกางที่สมบูรณ์เหมาะกับนักท่องเที่ยวที่ชอบดูนกหรือดูพันธุ์ไม้

13) ศูนย์เพาะพันธุ์ปลาการ์ตูน

ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งกระบี่สังกัดสำนักวิจัยและพัฒนาประมงชายฝั่งกรมประมงหรือเดิมคือ สถานีเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งจังหวัดกระบี่สังกัดกองเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งกรมประมงได้รับการก่อสร้าง ตามโครงการเพาะเลี้ยงกุ้งน้ำกร่อยของกรมประมง ซึ่งจัดทำขึ้นภายใต้สภาวะการณ์ในปี พ.ศ.2528 – 2529 ซึ่งมีตู้แสดงปลาโนโมให้นักท่องเที่ยวได้ชมชนิดของพันธุ์ปลาการ์ตูน หลายชนิด

14) เขาชนาน้ำ

เขาชนาน้ำ สัญลักษณ์สำคัญของเมืองกระบี่ ลักษณะเป็นภูเขาสองลูกสูงตั้งเด่นชนาน้ำอยู่ด้านหน้าตัวเมือง มองเห็นได้เด่นชัด สวยงามและดูมีเรื่องราว นอกจากความสวยงามของเขาสองลูกที่ชนาน้ำกันพอดีแล้ว ภายในยังมีถ้ำที่มีหินงอก หินย้อยสวยงาม และยังเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของคนจำนวนมาก

15) วัดถ้ำเสือ

วัดถ้ำเสือ อยู่ห่างจากตัวเมืองกระบี่ประมาณ 9 กิโลเมตร ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ บ้านถ้ำเสือ ตำบลกระบี่น้อย อ.เมือง จ.กระบี่ พื้นที่บริเวณวัดประมาณ 200 ไร่ ประกอบไปด้วยพื้นที่ราบ หุบเขาและยอดเขา ชื่อวัดนั้นมีข้อสันนิษฐานว่าเนื่องจากในอดีตเคยมีเสืออาศัยอยู่ และภายในถ้ำยังปรากฏหินธรรมชาติ เป็นรูปแบบของอุ้งเท้าเสือ ปัจจุบันมีการสร้างองค์มหาธาตุเจดีย์บนยอดเขาแก้ว บรรจุพระบรมสารีริกธาตุ ให้เคารพบูชา

16) บ้านเกาะกลาง

ชุมชนบ้านเกาะกลางจ.กระบี่ ชุมชนเล็ก ๆ 4 หมู่บ้าน บ้านเกาะกลาง บ้านคลองประสงค์ บ้านคลอง และบ้านบางขนุน ตั้ง อยู่ใกล้ ๆ ตัวเมืองกระบี่ จุดเด่นของชุมชนบ้านเกาะกลาง คือการอนุรักษ์เรือหัวโทงซึ่งเป็นอีกหนึ่งสัญลักษณ์ของชาวบ้านเกาะกลาง โดยส่วนใหญ่ชาวบ้านเกือบทั้งหมดจะนับถือศาสนาอิสลาม อันเนื่องมาจากเมื่อ 100 กว่าปีก่อน ชาวมุสลิมมาตั้งถิ่นฐานอยู่ประมาณ 100 – 150 หลังคาเรือน ประกอบอาชีพชาวประมงน้ำเค็ม ต่อมาเกิดวาตภัยร้ายแรงพัดบ้านเรือนเสียหายทำให้ชาวคลองประสงค์ต้องตกอยู่ในชะตากรรมที่ลำบาก แต่ด้วยความร่วมมือร่วมใจของชาวคลองประสงค์ทำให้รวบรวมคร่าวเรือนเข้าด้วยกันและตั้งเป็นหมู่บ้านอาศัยอยู่ร่วมกันจนถึงปัจจุบันนี้ จนเกิดเป็นวัฒนธรรมชุมชนบ้านเกาะกลางปัจจุบันเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว ในการท่องเที่ยวเพื่อศึกษาวิถีชีวิตของชุมชนบ้านเกาะกลาง

17) น้ำพุร้อนเค็ม

น้ำพุร้อนเค็ม เป็นน้ำทะเลหรือน้ำเค็มที่พุร้อนออกมา บริเวณป่าพู ซึ่งปกติจะเห็นแต่น้ำพุร้อนที่เป็นน้ำจืด ปัจจุบันทางท้องถิ่นได้สร้างแหล่งรับน้ำเพื่อการแช่ตัว และเป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวมากขึ้น

18) พิพิธภัณฑสถานคลองท่อม

พิพิธภัณฑสถานคลองท่อมเป็นชุมชนโบราณสมัยก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลาย และสมัยประวัติศาสตร์ เป็นแหล่งโบราณคดีที่สำคัญแห่งหนึ่งในคาบสมุทรภาคใต้ฝั่งตะวันตก ตั้งแต่ปี พ.ศ.2509 มีการขุดขโมยโบราณวัตถุจากควนลูกปัด ในอำเภอคลองท่อมกันมาก พระครูอาทรสังวรภิกขุ(สวาท กนตสงโธ)เจ้าอาวาสวัดคลองท่อมเกรงว่าสมบัติของชาติจะสูญหาย จึงพยายามเก็บรวบรวมโบราณวัตถุต่าง ๆ ที่พบจากควนลูกปัดไว้ตั้งแต่บัดนั้น และนำมาจัดแสดงที่พิพิธภัณฑสถานในวัดคลองท่อม โดยเปิดให้ประชาชนชมเพื่อศึกษาหาความรู้และเกิดความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น

โดยโปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่ แสดงดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดกระบี่

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	2 วัน 1 คืน	กระบี่ – ทะเลแหวก – เกาะพีพี
2	3 วัน 2 คืน	เกาะลันตา – เกาะรอก – น้ำตกร้อน
3	2 วัน 1 คืน	กระบี่ พังงา น้ำตกร้อน – สระมรกต – สุสานหอย – เขาหมาจู – เกาะปันหยี – เขาพิงกัน – เขาตะปู พังงา
4	1 วัน	หาดอ่าวพระนาง - หาดนพรัตน์ธารา – หาดคลองแห้ง- ศูนย์เพาะพันธุ์ปลาการ์ตูน - สุสานหอย 75 ล้านปี-วัดถ้ำเสือ - เขาชนาน้ำ

3.1.2.5 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว จ.ชุมพร

จังหวัดชุมพรมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมต่อการจัดโปรแกรมท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสุขภาพ จำนวน 8 แหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

1) พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติชุมพร

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ชุมพร เป็นพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติประจำเมือง ตั้งอยู่บนศูนย์ราชการจังหวัดชุมพร พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ชุมพร ได้ประกาศกำหนดสถานที่จัดตั้งพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อาคารพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ชุมพร เป็นอาคาร 2 ชั้น มีลักษณะของการผสมผสานสถาปัตยกรรมท้องถิ่นภาคใต้และสถาปัตยกรรมร่วมสมัยเข้าด้วยกัน ทำให้มีลักษณะโดดเด่น และทันสมัย ภายในประกอบด้วยห้องจัดนิทรรศการถาวร ห้องสมุด ห้องประชุม ห้องอเนกประสงค์ สำนักงาน คลังเก็บโบราณวัตถุศิลปวัตถุ ร้านจำหน่ายหนังสือและของที่ระลึก

2) กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

พลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าอาภากรเกียรติวงศ์ กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ทรงเป็นต้นราชสกุล "อาภากร" เป็นพระราชโอรสองค์ที่ 28 ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และองค์ที่ 1 ในเจ้าจอมมารดาโหมด พระองค์ทรงได้รับสมัญญานามว่า "องค์บิดาของทหารเรือไทย" พระองค์ทรงเป็นผู้วางรากฐานการบริหารงานของกองทัพเรือ ทรงได้รับการเชิดชูในหมู่ทหารเรือเรียกขานพระองค์ว่า "เสด็จเตี้ย" หรือ "หมอปอ" และ "พระบิดาแห่งกองทัพเรือไทย" ต่อมาในปี 2536 มีประกาศกองทัพเรือขนานพระนามพระองค์ว่า "พระบิดาของกองทัพเรือไทย" และในปี 2544 แก้ไขเป็น "องค์บิดาของทหารเรือไทย"

3) หาดทุ่งวัวแล่น

สิ่งดึงดูดใจ หาดทุ่งวัวแล่น เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งของจังหวัดชุมพร ประกอบด้วยชายหาดขนาดใหญ่ มีหาดทรายสะอาดความลาดชันน้อย น้ำทะเลค่อนข้างใส ด้านทิศใต้ของหาดบริเวณเชิงเขาโพธิ์แนะ มีแนวหาดหินใต้น้ำและมีแหล่งดำน้ำตื้นที่มีชื่อเสียงมากที่สุดแห่งหนึ่งของจังหวัดชุมพร จึงมีนักท่องเที่ยวมาดำน้ำเพื่อชื่นชมธรรมชาติใต้น้ำทะเลในบริเวณดังกล่าว ซึ่งมีสาหร่ายทะเล ฟองน้ำ ดอกไม้ทะเล และปลาทะเลนานาพันธุ์

4) หาดบ่อเมา

เป็นอ่าวกว้างชายหาดยาว ริมทะเลเป็นทิวสนมีบรรยากาศที่สงบเงียบ จากอ่าวบ่อเมานักท่องเที่ยวสามารถเช่าเรือไปเกาะไข่ อยู่ห่างจากหาดบ่อเมาประมาณ 4 กม. เป็นเกาะขนาดเล็ก เนื้อที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา ทางทิศตะวันตกของเกาะมีหาดทรายที่สวยงาม ด้านเหนือมีแนวปะการังหลากชนิด และรอบ ๆ เกาะมีปลาชุกชุม ทะเลบริเวณเกาะไข่เป็นจุดหนึ่งที่นักท่องเที่ยวนิยมมาตกปลา

5) วัดพระธาตุสวี

ประวัติการสร้างพระบรมธาตุแห่งนี้ มีตำนานเล่าว่า พระเจ้าศรีธรรมโศกราช เสด็จยกกองทัพมาพักทัพอยู่ในเขตอำเภอสวี ได้พบเหตุการณ์ประหลาด คือ มีกาฝูงหนึ่งจับกลุ่มอยู่บนอิฐพากันส่งเสียงร้องและกระพือปีกเป็นที่หววกหุร่าคาญแก่บรรดาทหารทั้งหลาย ไล่ไปประเดี๋ยวก็บินกลับมาอีก และปรากฏว่ากาฝูงนั้นมีกาเผือกอยู่ด้วยหนึ่ง เมื่อความทราบถึงพระเจ้าศรีธรรมโศกราช พระองค์จึงรับสั่งให้เรือเสวกองอิฐที่หักพังถมกันออก พบฐานเจดีย์ใหญ่ เมื่อขุดลึกลงไปได้พบขอบบรรจุพระบรมสารีริกธาตุ จึงรับสั่งให้แม่ทัพนายกองไพร่พล ช่วยกันสร้างเจดีย์ขึ้นใหม่แทนที่เดิมแล้วจัดงานสมโภชเป็นการใหญ่ถึง ๗ วัน ๗ คืน ได้กองพระทรายขึ้นที่ทุ่งแห่งหนึ่งอยู่เหนือวัดขึ้นไปราว ๑๐ กิโลเมตร ในเขตตำบลวัดใต้ ซึ่งต่อมาเรียกว่า “ คลองฉลอง ” พวกไพร่พลที่พากันมาสร้างวัดและพระเจดีย์ตั้งกองอยู่ห่างจากวัดขึ้นไปทางเหนือประมาณ ๘ กิโลเมตร แล้วพระราชทานชื่อว่า “ พระบรมธาตุกาวิ๊ปก ” คำว่า “ กาวิ ” ต่อมาเพี้ยนกลายเป็น “ สวี ” ในปัจจุบัน

6) สวนสัมนายดำ นายดำ

ฉิ่ง สุวรรณโรจน์ ผู้ให้กำเนิด “สวนนายดำ” เกิดเมื่อปีพ.ศ.2475 เป็นชาวหลังสวนโดยกำเนิด ด้วยความพากเพียร และอุสาหะการทำมาหากิน ทำอาชีพเกษตรกรอย่างเต็มตัว เาะโรงเรียนเป็นผลไม้แรกที่เริ่มลงดิน ปลูก ณ ที่ดินแปลงนี้ จากการหมั่นสังเกต จึงเริ่มพัฒนาเาะโรงเรียนจนมีคุณภาพ สามารถส่งออกขายต่างประเทศ ค้นพบวิธีการทำเาะให้ติดผลบนหลังกิ่ง และต่อมาพบอุปสรรคและปัญหาเรื่องการเก็บเกี่ยว และการรักษาคุณภาพของเาะ จึงเริ่มมองหาพืชตัวใหม่เข้ามาทดแทนทุเรียน จึงเป็นผลไม้ที่นำ มาปลูก ใช้ประสบการณ์เช่นเดียวกับเาะ และประสบผลสำเร็จในการปลูกทุเรียนนอกฤดู จนมีชื่อเสียง ได้รับรางวัล จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เมื่อปี 2535 และเมื่อต้นทุเรียนเริ่มมีอายุมากขึ้น พื้นที่ปลูกมากขึ้น จึงต้อง มีการปลูกพืชหมุนเวียนบ้าง ส้มโชกุน เป็นผลไม้ที่นำมาลงพื้นที่นี้ จนเป็นพืชเศรษฐกิจหลัก ที่สร้างชื่อให้กับสวนนายดำเป็นที่รู้จัก และยอมรับถึงรสชาติที่ดีที่สุดในโลก ปัจจุบัน สวนนายดำได้เปลี่ยนแปลงตัวเอง อีกครั้ง โดยทำ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจ.ชุมพร เพื่อศึกษาพืชพรรณธรรมชาติ ท่ามกลางบรรยากาศร่มรื่น เสียงน้ำ การจัดสวน เป็นจุดพักผ่อนนักท่องเที่ยวที่พร้อมรอต้อนรับ ด้วยน้ำส้มโชกุนคั้นสด กาแฟสด อาหารอร่อยและผลิตภัณฑ์ โอท็อป จากสวนนายดำ เพื่อเติมเต็มความสุขตั้งใจปรารถนา ในบรรยากาศร่มไม้ เสียงน้ำที่สวนนายดำบรรจงสรรสร้าง มอบให้เพื่อเป็นการขอบคุณที่มาเยือน สวนนายดำ

7) ฟาร์มกาแพชีชะมด

ฟาร์มกาแพชีชะมดหลังสวน หรือ ฟาร์มกาแพชะมด Goat เป็นหนึ่งในฟาร์มที่เลี้ยงชะมดเพื่อ เป็นสัตว์เศรษฐกิจในการผลิตกาแพชีชะมดส่งออกขายของทางจังหวัดชุมพร จุดเด่นของฟาร์มกาแพชีชะมดหลังสวน คือเป็นแหล่งเพาะเลี้ยงชะมดและเป็นร้านกาแพชีชะมดที่ได้โดยตรงจากผู้ผลิตโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลางใดๆ จึงเป็นร้านกาแพชีชะมดที่ผู้สนใจกาแพชีชะมดสามารถเข้ามาชิมกาแพชีชะมดในราคาที่ไม่แพงและยังได้ความรู้เรื่องกาแพชีชะมดจากผู้ผลิตโดยตรง นอกจากนั้น ช่างร้านเป็นฟาร์มชะมดที่เดินเพียงไม่กี่ก้าวก็สามารถชมความน่ารักน่าเอ็นดูของเหล่าชะมดที่คนทั่วไปยากที่จะจินตนาการได้ว่าหน้าตาของพวกมันเหล่านั้นแท้จริงเป็นอย่างไร

8) บ่อน้ำพุร้อนถ้าเขาพลู

บริเวณเชิงเขามีบ่อน้ำร้อนจำนวน 3 บ่อ ซึ่งมีชื่อเรียกคล้องจองกันคือ เอื้ออารีย์ธารทิพย์ อมฤตธารา และพุกษาชลธาร แต่ละบ่อมีน้ำแร่ร้อนผุดจากผิวดิน อุณหภูมิระหว่าง 55-56 องศาเซลเซียส ซึ่งภายในพื้นที่บ่อน้ำร้อนถ้าเขาพลูมีเนื้อที่ประมาณ 300 ไร่ สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่ เป็นพื้นที่ป่าไม้ภูเขาหินปูน และมีบ่อน้ำร้อนซึ่งเป็นตาน้ำที่ผุดขึ้นรอบๆภูเขา ในพื้นที่บ่อน้ำร้อนถ้าเขาพลูจะมีพืชชนิดหนึ่งขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก นั่นก็คือต้นพลูป่า ซึ่งเป็นที่มาของชื่อบ่อน้ำร้อนถ้าเขาพลูนั่นเอง โดยในปัจจุบันพื้นที่แห่งนี้ อยู่ภายใต้การดูแลของ องค์การบริหารส่วนตำบลสวนแตง ที่มีการพัฒนาพื้นที่เพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพเป็นอย่างดี มีทั้งห้องอาบน้ำแบบส่วนตัว และอ่างอาบน้ำแบบรวม และจุดเด่นอีกอย่างหนึ่ง คือบ่อน้ำร้อนไม่มีกลิ่นของกำมะถัน และสารพิษอื่นๆที่อาจจะเป็นอันตรายต่อสุขภาพ สามารถล้างหน้าและเช็ดตัวได้ ซึ่งจะช่วยรักษาโรคต่าง ๆ เช่น โรคผิวหนัง และทำให้การไหลเวียนของโลหิตดีขึ้นด้วย

โดยโปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร แสดงดังตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดชุมพร

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	1 วัน	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชุมพร-กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์-หาดทุ่งวัวแล่น - หาดบ่อเมา
2	2 วัน 1 คืน	ชุมพร ระนอง พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชุมพร-กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์-หาดทุ่งวัวแล่น-หาดบ่อเมา - วัดพระธาตุสวี-สวนส้มนายดำ - แชน้ำแร่ร้อนรักษะวาริน
3	2 วัน 1 คืน	ชุมพร สุราษฎร์ธานี พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชุมพร-กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์-หาดทุ่งวัวแล่น-หาดบ่อเมา - วัดพระธาตุสวี-สวนส้มนายดำ - พระบรมธาตุไชยา-สวนโมกขพลาราม
4	2วัน 1คืน	ชุมพร ระนอง พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชุมพร - วัดพระธาตุสวี-ศาลพระเสื้อเมือง - สวนนายดำ - ฟาร์มกาแพชีซิมต - สวนโมกขพลาราม - ชมการทอผ้า ณ บ้านพุมเรียง - บ่อน้ำพุร้อนถ้ำเขาพลู

3.1.2.6 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว จ.สุราษฎร์ธานี

จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุทั้งหมด 7 แหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

1) เชื้อนรัชชะประภา - เขาสก

เขาสก หรือ เชื้อนรัชชะประภา (เชื้อนเขียวหวาน) จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาสก ลักษณะเป็นภูเขาหินปูน ยอดแหลม แนวหน้าผาสูงชัน กลางสายน้ำของเชื้อนเขียวหวาน บรรยากาศสวยงาม จนได้รับสมญานามว่า กุ้ยหลินเมืองไทย ภูเขาธารายล้อมเชื้อน นอนแพพายเรือคายัค และกิจกรรมต่างๆ ช่วงการท่องเที่ยวที่เหมาะสมที่สุดอยู่ระหว่างเดือนธันวาคม-เมษายน และจะเริ่ม มีฝนตกตั้งแต่เดือนเมษายน-ธันวาคม และจะตกชุกมากในช่วงเดือนพฤษภาคม-พฤศจิกายน เขาสก จะแบ่งจุดท่องเที่ยวออกเป็น 2 ส่วน คือ เขาสกส่วนของเชื้อนเขียวหวานซึ่งนักท่องเที่ยวชมวิวิวทิวทัศน์เหนือเชื้อน จากนั้นลงเรือเพื่อไปนอนแพ ชมเขาสามเกลอ(ภูเขาหินกลางน้ำ) ซึ่งเรียกว่ากุ้ยหลินเมืองไทย เทียวถ้ำปะการัง ถ้ำน้ำทะเล กับ เขาสกส่วนที่เป็นที่ทำกรอุทยานแห่งชาติเขาสกซึ่งเป็นจุดที่ไปชม น้ำตก เดินป่า และ ชมบัวผุดจะอยู่คนละแห่งกัน

2) วัดสวนโมกขพลาราม

สวนโมกขพลาราม หรือชื่อเรียกทางการว่า วัดธารน้ำไหล จัดตั้งโดย พุทธศาสนิกชน ตั้งที่เขาพุทธทอง ริมทางหลวงหมายเลข 41 บริเวณกิโลเมตรที่ 134 อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อให้เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมและสถานที่เผยแพร่พระพุทธศาสนาที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก ท่านพุทธทาส หรือ พระมหาเจี๊อม ในเวลานั้น พร้อมด้วยโยมน้องชาย คือ นายเย่ยกย หรือ คุณธรรมทาส พานิช และ เพื่อนในคณะธรรมทาน ประมาณ 4 - 5 คน เท่านั้น ที่ร่วมรับรู้ถึงปณิธานอันมุ่งมั่นในการปฏิบัติธรรม ตามรอยพระอรหันต์ ของท่านทุกคนเต็มอกเต็มใจ ที่จะหนุนช่วยด้วยความศรัทธา โดยพากันออกเสาะหาสถานที่ ซึ่งคิดว่ามี ความวิเวก และเหมาะสมจะเป็นสถานที่ เพื่อทดลองปฏิบัติธรรม ตามรอยพระอรหันต์ สรรวจกันอยู่ประมาณเดือนเศษ ก็พบวัดร้าง เนื้อที่ประมาณ 60 ไร่ ชื่อ วัดตระพังจิก ซึ่งรกร้างมานาน บริเวณเป็น ป่ารกครึ้ม มีสระน้ำใหญ่ ซึ่งรำลือกันว่า มีผีคู่อาศัยอยู่ เมื่อเป็นที่พอใจแล้ว คณะอุบาสก ดังกล่าว ก็จัดทำเพิงที่พัก อยู่หลัง พระพุทธรูปเก่า ซึ่งเป็น พระประธาน ใน วัดร้าง นั้น แล้วท่านก็เข้าอยู่ใน วัดร้างแห่งนี้ เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2475 อันตรงกับ วันวิสาขบูชา โดยมี อัฐบริวาร ตะเกียง และ หนังสืออีกเพียง 2 - 3 เล่ม ติดตัวไป เท่านั้น เข้าไปอยู่ได้ไม่กี่วัน

วัดร้าง นาม ตระพังจิก นี้ ก็ได้รับการตั้งนามขึ้นมาใหม่ ซึ่งท่านเห็นว่า บริเวณใกล้ที่พักนั้น มี ต้นโมก และ ต้นพลา ขึ้นอยู่ทั่วไป จึงคิดนำคำทั้งสองมาต่อเติมขึ้นมาใหม่ ให้มีความหมายใน ทางธรรม จึงเกิดคำว่า สวนโมกขพลาราม อันหมายถึง สวนป่าอันเป็นกำลังแห่งความหลุดพ้นทุกข์ ขึ้นในโลกตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา ปัจจุบันนักท่องเที่ยว ทั้งไทยและต่างชาตินิยมมาปฏิบัติธรรม นั่งสมาธิ และสนใจเป็นอย่างมาก มีการมาบวชที่วัดกันมากขึ้นด้วย

3) พระบรมธาตุไชยา

วัดพระบรมธาตุไชยาราชวรวิหาร เป็นพระอารามหลวงชั้นเอก ชนิดราชวรวิหาร สังกัดคณะ สงฆ์มหานิกาย ตั้งอยู่เลขที่ 50 ถนนรัชชบุรีกิจ หมู่ 3 ตำบลเวียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี พระบรม ธาตุไชยาเป็นสถานที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นับเป็นปูชนียสถานสำคัญ คู่บ้านคู่เมือง ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี และเป็นหนึ่งในสามของ โบราณสถานอันศักดิ์สิทธิ์ที่เคารพบูชาของ ภาคใต้ ได้แก่ พระบรมธาตุไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี เจดีย์พระมหาธาตุวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัด นครศรีธรรมราช และพระพุทธรูปไสยาสน์ในถ้ำคูหาภิมุข บริเวณวัดคูหาภิมุข จังหวัดยะลา วัดพระบรมธาตุไชยา เป็นที่ตั้งของโรงเรียนวัดพระบรมธาตุไชยา โรงเรียนสงฆ์ และ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ไชยา

4) ศูนย์ฝึกฝึกฝนกระแตแจ๊ะ

ศูนย์ฝึกฝึกฝนกระแตแจ๊ะ คือศูนย์ฝึกฝนเพื่อการเกษตรที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอกาญจนดิษฐ์ จังหวัดสุ ราษฎร์ธานี เจ้าของศูนย์ฝึกฝึกฝนกระแตแจ๊ะ แห่งนี้รับฝึกฝนให้ เกือบลูกมะพร้าว และสอนลิงแสดงโชว์ ลิงแต่ ละตัวต้องใช้เวลาฝึก 1-3 เดือน จึงจะทำงานได้ การฝึกฝนต้องฝึกทีละตัวจึงจะได้ผล เพราะต้องฝึกปฏิบัติการ ปีนต้นมะพร้าวการเก็บลูก ไม่ใช่เป็นการอบรมแล้วก็ให้ทฤษฎีแล้วก็เสร็จ สำหรับลิงโชว์นั้น ฝึกความสามารถ เช่น วิดพื้น ปั่นจักรยาน ห้อยโหน ปอกมะพร้าว ฯลฯ เป็นแหล่งศึกษาดูงานของกลุ่มองค์กร และนักท่องเที่ยว ทั่วไป

5) พระธาตุศรีสุราษฎร์

เขาท่าเพชร เป็นภูเขาสูงใหญ่ในเมืองสุราษฎร์ธานี ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานองค์พระธาตุศรี สุราษฎร์ ปูชนียสถานคู่เมืองบ้านดอน เป็นที่ตั้งของสถานพัฒนาและส่งเสริมการอนุรักษ์สัตว์ป่าเขาท่าเพชร และเป็นแหล่งท่องเที่ยวพักผ่อนใกล้เมือง ที่มีจุดชมวิวที่มองเห็นเมืองบ้านดอนได้อย่างทั่วถึง ประกอบด้วยภูเขา ขนาดย่อมติดต่อกัน 3 ลูก ทางมาได้จัดตั้งเป็นศูนย์ศึกษาธรรมชาติและสัตว์ป่าเขาท่าเพชร เนื่องจากป่าเขาท่า เพชร มีสัตว์ป่าหลายชนิดอาศัยอยู่ประจำและอพยพย้ายถิ่น มาอยู่อาศัยอยู่จำนวนมาก จึงได้ประกาศให้เป็นเขต ห้ามล่าสัตว์ป่าเขาท่าเพชร

6) บ้านพุมเรียง

บ้านพุมเรียงอยู่ห่างจากตัวอำเภอไชยา 7 กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านชาวมุสลิมขนาดใหญ่ แต่ แทรกด้วยชาวพุทธและคนไทยเชื้อสายจีนอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขมีการผสมผสานกันอย่างลงตัวในเรื่องของ วัฒนธรรมการดำเนินชีวิตรวมถึงบางครั้งก็ยังเป็นแบบผสมซึ่งหมายถึงไทยพุทธกับไทยมุสลิมแต่งงานกัน โดยไม่มีแบ่งแยกแต่อย่างใด โดยนักโบราณคดีเชื่อว่าบ้านพุมเรียงแห่งนี้เป็นชุมชนที่เก่าแก่สืบย้อนหลังกลับไป ได้ถึงในสมัยอาณาจักรศรีวิชัย เนื่องจากอยู่ใกล้ท่าเรือโบราณบริเวณแหลมโพธิ์ พบซากเรือโบราณและเครื่องใช้ ถ้วยชามในสมัยราชวงศ์ถังและราชวงศ์ซ่งของอาณาจักรจีนเป็นจำนวนมาก ซึ่งกรมพระยาดำรงราชานุภาพทรง อธิบายเอาไว้ว่าในสมัยอาณาจักรศรีวิชัย เมื่อไชยาเป็นเมืองโบราณที่สำคัญและเก่าแก่ที่สุด อาจจะกล่าวได้ว่า เก่าแก่กว่าเมืองนครศรีธรรมราชด้วย โดยเฉพาะท่าเรือแหลมโพธิ์เป็นจุดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมต่อการตั้งฐานทัพ ในยามสงครามหรือตั้งท่าเรือ เพราะปลอดภัยลมนบริเวณปากอ่าวไม่ลึกมาก พ่อค้าใช้เป็นท่าส่งสินค้าจากจีนและ อินเดียก่อให้เกิดความรุ่งเรืองในการชุมชนที่อยู่บริเวณนี้

7) ฟาร์มหอยนางรม

ฟาร์มสเตย์กลางทะเลที่มีชื่อเสียงของ อ.บ้านดอน จ. สุราษฎร์ธานี ที่นี่เป็นฟาร์มเลี้ยงหอยนางรม และหอยแครง เป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาการเลี้ยงหอย การวางอวน การเก็บหอยเพื่อส่งขาย นอกจากนี้ยังให้บริการที่พักแบบฟาร์มสเตย์เพื่อสัมผัสธรรมชาติรับลมเย็น กลางทะเลอีกด้วย

โดยโปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี แสดงดังตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3.6 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	1 วัน	สุราษฎร์วันเดียว สวนโมกขพลาราม-พระบรมธาตุไชยา-ศูนย์ฝึกกิ่งกระแตแจะ - ชมธรรมชาติและวิถีชาวบ้านของสองฝั่งคลองในบาง
2	3 วัน 2 คืน	สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชมวิวิสันเขื่อน-ล่องเรือชมเขื่อนเชี่ยวหลาน-แวะถ่ายภาพเขาสามเกลอ -ล่องเรือดูนก-ชมหมอกยามเช้า - แวะชมกู่ยหินน้อยพระธาตุศรีสุราษฎร์ - จุดชมวิเวาท่าเพชร - ชมปลาโลมาสีชมพู - เขาพับผ้า - บ่อน้ำจืดกลางทะเล - นมัสการหลวงปู่ทวดที่เกาะนุ่นนอก
3	1 วัน	สุราษฎร์ธานี ชุมพรสวนโมกขพลาราม-สวนส้มนายดำ - พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติชุมพร - กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์- หาดทรายรี
4	1 วัน	สุราษฎร์วันเดียว สวนโมกขพลาราม - พระบรมธาตุไชยา - บ้านพุมเรียง - บ่อน้ำพุร้อนถ้าเขาพลู

3.1.2.7 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยว จ.นครศรีธรรมราช

จังหวัดนครศรีธรรมราชมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเหมาะสมต่อโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุทั้งหมด 23 แหล่งท่องเที่ยว ดังนี้

1) พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช

พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช คือ อีกหนึ่งสถานที่ท่องเที่ยวที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ของตั้งอยู่ในสวนสาธารณะสมเด็จพระศรีนครินทร์84 (ทุ่งท่าลาด) ตำบลนาเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยพิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช จัดแสดงเกี่ยวกับเมืองนครฯ ตั้งแต่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ถึงยุคปัจจุบัน ความรู้เรื่องชื่อเมือง ตรา 12 นักษัตร (ตราประจำเมือง) การตั้งถิ่นฐานของผู้คน การรับอิทธิพลด้านวัฒนธรรมจากต่างแดน ความสำคัญของนครฯ ในฐานะเมืองท่า ประวัติสังเขปของบุคคลสำคัญเมืองนครฯ เรื่องราวทางศาสนา เช่นศาสนา สถานที่ต่างๆ เรื่องราววิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี การละเล่น เหตุการณ์สำคัญของชาวเมืองนครฯ และนิทรรศการหมุนเวียน ปัจจุบันทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช จัดให้มีรถรางไว้คอยบริการแก่นักท่องเที่ยวเป็นหมู่คณะ และมีบริการจักรยาน 3 ล้อ ไว้บริการนักท่องเที่ยวทั่วไปด้วย

2) วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร

วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เดิมเรียกว่า วัดพระบรมธาตุ เป็นวัดใหญ่ ตั้งอยู่ภายในเขตกำแพงเมืองโบราณ ก่อนมาทางทิศใต้ เนื้อที่ 25 ไร่ 2 งาน มีถนนราชดำเนินตัดผ่านหน้าวัด เข้าใจว่าเดิมคงเป็นถนนโบราณ ประวัติ การสร้างวัดไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัด นอกจาก ประวัติจากตำนานที่กล่าวถึงการก่อสร้างพระมหาธาตุ ซึ่งเป็น เอกสารที่เขียนขึ้นจากคำบอกเล่าภายหลังเหตุการณ์จริงเป็นเวลายาวนานมาก หลักฐานทางเอกสาร ที่ชัดเจน ปรากฏขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 6 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์กล่าวว่าวัดนี้เป็นวัดที่ไม่มีพระสงฆ์จำพรรษา ต่อมาพระเจ้าบรมวงศ์เธอเจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ อุปราชปักษ์ใต้ทรงพระสงฆ์

จากวัดเพชรจริก มาดูแล รักษาวัด และคราวที่รัชกาลที่ 6 เสด็จประพาสเมืองนคร ได้โปรดพระราชทานนามวัดว่า วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ประวัตินี้ จากตำนานที่เล่า เรื่องการก่อสร้างพระบรมธาตุมีหลายสำนวนสามารถประมวล เนื้อหาได้ว่า เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน เมืองต่าง ๆ ในแคว้นแคว้นชมพูทวีปได้แบ่งพระบรมสารีริกธาตุไปเก็บ รักษา เคารพบูชา มีเมืองหนึ่งชื่อเมืองทนต์บุรี ได้พระทันตธาตุมาเก็บรักษาไว้ ต่อมาเมื่อกษัตริย์จากเมืองอื่นยกทัพ มาเพื่อขอแบ่งพระทันตธาตุ กษัตริย์สิงหาราชเจ้าเมืองทนต์บุรีเห็นว่าจะรักษาเมืองไว้มิได้ จึงให้ พระนางเหมชาลา และเจ้าชายทนต์กุมารพระธิดาและพระโอรสอัญเชิญพระทันตธาตุ ลงเรือหนีไปลังกา เผิเรือกำปั่นถูกพายุพัด เรือแตกทั้งสองพระองค์มาขึ้นฝั่ง ณ หาดทรายแก้ว แล้วฝังพระทันตธาตุไว้ เรื่องราวดำเนินต่อไปจนถึงสอง พระองค์ได้กลับไปลังกา โดยมีพระทันตธาตุสวน หนึ่งยังฝังอยู่ที่หาดทรายแก้วต่อมาพระเจ้าศรีธรรมโศกราช ได้มาพบพระทันตธาตุ และโปรดให้ สร้างพระบรมธาตุเจดีย์ ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุและสร้างเมือง ณ หาดทรายแก้ว จนสำเร็จเมืองดังกล่าวก็คือ เมืองนครศรีธรรมราชพระบรมธาตุเจดีย์ก็คือ พระบรมธาตุเจดีย์ นครศรีธรรมราช ซึ่งเชื่อกันว่าเดิมเป็นเจดีย์แบบอิทธิพลศิลปะ ศรีวิชัย คือเป็นเจดีย์ทรงมณฑป มีหลังคาเป็น สลุปห้ายอดคล้ายพระบรมธาตุเจดีย์ที่อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี อายุราว พุทธศตวรรษที่ 13-15 ต่อมา พระสลูปแบบศรีวิชัยทรุดโทรมลง จึงได้มีการสร้างเจดีย์องค์ใหญ่ทรงลังกาซึ่งเป็นเจดีย์องค์ปัจจุบันครอบไว้ เชื่อกันว่าในขณะนั้นคือราวพุทธศตวรรษที่ 18 อิทธิพลพุทธศาสนาแบบลังกาในดินแดน นครศรีธรรมราช เข้มแข็งมาก นครศรีธรรมราช จึงได้รับอิทธิพลทั้งศาสนาและศิลปกรรมจากลังกา ศาสตราจารย์หม่อมเจ้าสุภัทรดิศ ดิศกุลทรงวินิจฉัยว่าพระบรมธาตุเจดีย์ ปัจจุบัน มีลักษณะคล้ายเจดีย์กิวิเวทระในเมืองโบลอนนารูวะ ประเทศ ศรีลังกา สร้างในสมัยพระเจ้าปราคัมพมหุมหาราช ราวต้น พุทธศตวรรษที่ 18 พระบรมธาตุเจดีย์ ก็ควรสร้างหลัง จากนั้นมากส่วนสถาปัตยกรรมอื่น ๆ ภายในวัดพระมหาธาตุ ๆ ล้วนเป็นของที่สร้างขึ้นใน สมัยอยุธยาเป็นส่วนใหญ่จะมีสิ่งก่อสร้างในสมัย ธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้นอยู่บ้าง เช่น วิหารทับเกษตร วิหารพระแอด เป็นต้น ปัจจุบันนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียและสิงคโปร์ได้ให้ความสนใจในกิจกรรมการแห่ผ้าขึ้นธาตุ ซึ่งจะเดินทางกัน

3) ถนนท่าช้าง

ถนนท่าช้าง คืออีกหนึ่งจุดหมายปลายทางด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด นครศรีธรรมราช เป็นถนนย่านงานที่ตลกกรรมเต็มไปด้วยงานฝีมือของชุมชนจากหลายหมู่บ้านในจังหวัด นครศรีธรรมราช มีร้านค้า และประเภทของสินค้ามากมายนับไม่ถ้วน นอกจากนี้ยังมีร้านขายผ้าทอเมืองนคร เครื่องเงิน เครื่องถมเงินถมทอง เครื่องจักสาน สินค้าพื้นเมือง เลือกซื้องานหัตถกรรม เครื่องถมเงินถมทอง เครื่องเงิน สินค้าพื้นเมือง และสินค้าอื่นๆ อีกมากมาย โดย ร้านสิบสองนักษัตร จะให้บริการนักท่องเที่ยวได้ ตั้งแต่ 8.00 -18.00 น. ทุกวัน

4) หมู่บ้านคีรีวง

หมู่บ้านคีรีวงเป็นหมู่บ้านเก่าแก่กว่า 300 ปี ชาวบ้านที่อพยพ เข้ามาอาศัย ในรุ่นแรก ๆ นั้น ตั้งรกรากในสมัยรัชกาลที่ 1 อยู่บริเวณที่ราบระหว่าง หุบเขาหลวง เรียกว่า “หมู่บ้านขุนน้ำ” เพราะตั้งอยู่ในพื้นที่ ที่เป็นต้นน้ำ และเป็น แหล่งพันธุ์ไม้نانาชนิด ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นชื่อ บ้านคีรีวง หมายถึง หมู่บ้านซึ่งอยู่ในวงล้อม ของภูเขา เมื่อมีจำนวนชาวบ้านมากขึ้นจึงได้มีการแบ่งแยกออกเป็น 4 หมู่บ้าน ชาวคีรีวงมีวิถีชีวิตที่สงบสังคมแบบเครือญาติ อาชีพหลักคือ การทำสวนผลไม้ผสม เรียกว่า “สวนสมรม” เช่น มังคุด เงาะ ทุเรียน สะตอ และเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2531 ได้เกิดมหาอุทธรณภัย หมู่บ้านได้ถูกน้ำพัดหายไปนับ 100 หลัง รวมถึง วัดคีรีวง ชาวคีรีวงจึงได้อพยพย้ายไปอยู่และบ้านที่ประสบภัยไว้เป็นอนุสรณ์สถานชุมชนคีรีวง ได้เป็นชุมชน ต้นแบบ ในด้านท่องเที่ยวเชิงนิเวศได้รับรางวัลยอดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ในปี 2541 ประเภทเมืองและชุมชน ที่มีวิถีชีวิต แบบชาวสวนอยู่กับธรรมชาติ และยังได้มีการจัดตั้งกลุ่มแบ่งออกเป็นหลายกลุ่ม

ได้แก่ กลุ่มลูกไม้ กลุ่มบ้านสมุนไพร กลุ่มมดย้อม กลุ่มใบไม้ กลุ่มลายเทียน กลุ่มลูกหีสามรส กลุ่มจักสาน กะลามะพร้าว กลุ่มทุเรียนกวน ซึ่งแต่ละกลุ่มจะมี ผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภค และเป็นสินค้า OTOP ที่มีคุณภาพ

5) อ่าวหลักซอ

อ่าวหลักซอ เขาหลักซอ อ่าวเล็กๆทางด้านเหนือของทะเลขนอม อยู่ระหว่างอ่าวท้องเนียน และอ่าวเตล็ด พื้นที่บางส่วนเป็นของเอกชนจึงเห็นมีการปรับแต่งพื้นที่บ้าง อ่าวหลักซอเป็นเส้นทางทางบกที่สามารถเข้าไปเที่ยวชมหินพับผ้าที่เขาหลักซอ ได้อย่างใกล้ชิด ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถสัมผัสถึงปรากฏการณ์ทางธรณีวิทยาที่หาได้ยากในประเทศไทย จะมองเห็นผาหินที่เหมือนกับเป็นแผ่นหินที่ซ้อนทับเป็นชั้นๆ ไปตลอดทั้งแนว ชายหาดของอ่าวนี้เป็นหินเกือบทั้งอ่าวไม่เหมาะที่จะเล่นน้ำทะเล แต่ตามก้อนหินที่น้ำท่วมถึงจะมี หอยนางรมตัวเล็กๆเกาะอยู่เต็มไปหมด เมื่อยามน้ำลงจะมีชาวบ้านมาเจาะเปลือกเกาะเอาเนื้อหอยไปเป็นอาหาร ที่เรียกกันว่าหอยเจาะทำอาหารได้หลายอย่างเป็นเมนูเด็ดของชาวบ้านแถบชายทะเล โดยปกติอ่าวนี้เข้ามาเที่ยวได้ทางเรือโดยรวมอยู่ในโปรแกรมดูปลาโลมา แต่ถ้าขับรถเข้าไปจะผ่านที่ดินของเอกชนซึ่งอาจจะไม่สะดวก อ่าวหลักซอจึงไม่ค่อยรู้จักกันมากนัก

6) เกาะนุ้ยนอก

ซึ่งสิ่งมหัศจรรย์ที่ดึงดูดให้ใครต่อใครมาที่นี่ นั่นคือ บ่อน้ำธรรมชาติ รูปร่างคล้ายรอยเท้า ที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 30 นิ้ว เป็นบ่อน้ำจืดจากแผ่นดินใหญ่ นับว่าเป็น Unseen Thailand แห่งหนึ่งของประเทศไทย โดยช่วงเวลาที่น้ำทะเลขึ้นจะกลบบ่อน้ำจนมองไม่เห็น แต่เมื่อน้ำทะเลลดลงจะเผยให้เห็นบ่อน้ำจืด ชาวบ้านเชื่อว่า "บ่อน้ำจืด" คือบริเวณที่ "หลวงปู่ทวด" ได้เคยมาเหยียบน้ำทะเลให้กลายเป็นน้ำจืด ตามตำนานที่ว่าเมื่อครั้งที่หลวงปู่ทวดได้มากับเรือสำเภาเพื่อเดินทางไปยังอยุธยา ระหว่างทางเรือเกิดขาดแคลนเสบียงและน้ำที่จะใช้ในเรือ คนในเรือเลยคิดจะปล่อยท่านมาลงที่เกาะนี้ แต่ท่านทราบโดยญาณในว่าท่านจะโดนปล่อยเกาะ และด้วยความที่ท่านโดยสารเรือเข้ามา ท่านก็เลยอยากจะทำอะไรตอบแทน เลยเดินไปเหยียบน้ำที่หิน แล้วพูดว่าน้ำทะเลตรงนี้จืดกินได้ให้เอาขึ้นไปบนเรือสำเภา ซึ่งลูกเรือไม่เชื่อก็เลยมาชิมดู ปรากฏว่าจืดจริง ๆ เลยกราบท่านและเชิญท่านขึ้นไปบนเรือดังเดิม ดังนั้น บนยอดเขาของเกาะนุ้ย จึงมีหลวงปู่ทวดประดิษฐานอยู่ ทั้งนี้ รอยเท้าของหลวงปู่ทวดที่สร้างปาฏิหาริย์เอาไว้

7) เรือนผักกูด

โครงการนี้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามแนวพระราชดำริ เศรษฐกิจพอเพียงในการพัฒนา ใช้ศักยภาพที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด เน้นการแบ่งปัน เกื้อกูลชุมชน สังคมและเครือข่าย ภายใต้แนวความคิด “สร้างเศรษฐกิจชุมชน เพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยส่งเสริมการบริโภคพืช ผัก ดอกไม้ธรรมชาติ” ปรากฏว่า โครงการนี้ประสบความสำเร็จเป็นอย่างมาก และเป็นที่ยินชอบของผู้มาใช้บริการได้ รับอาหารเพื่อสุขภาพและอากาศที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทย เครือข่ายพืช ผัก พื้นบ้านมีการขยายเพิ่มขึ้น จนทำให้การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็เพิ่มมากขึ้น แม้แต่ขยะเปียก และขยะที่ย่อยสลายได้ทุกชนิด ก็มีการกำจัดโดยธรรมชาติบำบัด ปราศจากกลิ่นและแมลงวัน

8) โครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนัง

ในอดีตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเป็นอู่ข้าวอู่น้ำของภาคใต้ ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ต่อมาเมื่อประชากรมากขึ้นทรัพยากรธรรมชาติถูกนำมาใช้อย่างฟุ่มเฟือย มีการตัดไม้ทำลายป่าทำให้ขาดแหล่งดูดซับน้ำหรือชะลอน้ำฝน ความสมดุลทางธรรมชาติถูกทำลายลง เป็นสาเหตุน้ำจืดในแม่น้ำปากพนังและลำน้ำสาขาจากที่เคยมีปีละ 9 เดือน เหลือเพียงปีละ 3 เดือน และจากลักษณะของแม่น้ำปากพนังมีความลาดชันน้อยทำให้น้ำทะเลรุกเข้าไปในลำน้ำเป็นระยะทางกว่า 100 กิโลเมตร ประกอบกับ มีราษฎรส่วนหนึ่งใน อ.หัว

ไทร อ.เชียรใหญ่ และ อ.ปากพนัง หันมาประกอบอาชีพการทำนาถั่วเนื่องจากการเพาะเลี้ยงกุ้งสามารถทำรายได้สูง ปัญหาที่ตามมาได้แก่ การถ่ายเทน้ำเสียจากบ่อกุ้งลงสู่ทางน้ำธรรมชาติลูกกลมเข้าไปในพื้นที่นาข้าว ส่งผลให้น้ำมีสภาพเค็มไม่เหมาะที่จะใช้ทำการเกษตร จากสภาพปัญหาดังกล่าวที่ชาวปากพนังต้องเผชิญอยู่ เป็นมูลเหตุให้การประกอบอาชีพเกษตรกรรมได้รับความเสียหาย ชาตแหล่งน้ำจืดที่ใช้ในการอุปโภค บริโภค และปัญหาน้ำท่วมซ้ำซากในที่ทำกินของเกษตรกร โดยเฉพาะการทำนาได้รับความเสียหาย พื้นที่นาลดจำนวนลงกว่าครึ่งหนึ่ง ผลผลิตตกต่ำราษฎรมีฐานะยากจน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชทานพระราชดำริให้กรมชลประทานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการแก้ไขและบรรเทาปัญหาของพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังภายใต้ “โครงการการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ปัญหาขาดแคลนน้ำใช้ในการอุปโภคบริโภค การทำการเกษตรและปัญหาการรุกคืบของน้ำทะเล รวมถึงการเลี้ยงกุ้งทะเลอย่างไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ซึ่งได้มีพระราชดำริครั้งแรกเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2526 และต่อมาพระองค์ได้ทรงพระราชทานพระราชดำริมาอย่างต่อเนื่องรวมทั้งหมด 9 ครั้ง ครั้งหลังสุดเมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2538 สรุปลงพระราชดำริว่า ให้พิจารณาก่อสร้างประตูระบายน้ำปากพนังให้เสร็จโดยเร็ว ซึ่งเป็นงานหลักในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำจืดและให้แก้ไขปัญหาน้ำท่วม ในพื้นที่ทำกินของราษฎรโดยการขุดลอกคลองระบายน้ำพร้อมประตูระบายน้ำและอาคารควบคุมลำน้ำสาขาต่างๆ เพื่อระบายน้ำออกจากพื้นที่โครงการ กำหนดแนวเขตที่เหมาะสมในการแยกน้ำจืดน้ำเค็มออกจากกันโดยชัดเจน

9) วัดเขาขุนพนม

วัดเขาขุนพนม ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านเกาะ อำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช บริเวณเชิงเขาขุนพนม เป็นวัดเก่าแก่ สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยอาณาจักรนครศรีธรรมราช ราวพุทธศตวรรษที่ 18 ถึงพุทธศตวรรษที่ 20 มีตำนานท้องถิ่นเล่ากันว่า วัดเขาขุนพนมนี้ เป็นวัดที่สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช เสด็จมาประทับ และจำพรรษาในฐานะพระภิกษุ หลังจากสิ้นรัชกาลกรุงธนบุรี เป็นเวลา 3 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2325 จนกระทั่งเสด็จสวรรคตในปี พ.ศ. 2368 โดยที่ไม่ได้ทรงถูกสำเร็จโทษด้วยท่อนจันทน์ ตามพระราชพงศาวดาร แต่ได้ทรงสับเปลี่ยนพระองค์กับทหารคนสนิทหรือพระญาติ ที่มีรูปพรรณใกล้เคียงกัน

10) วัดธาตุน้อย

วัดธาตุน้อย หรือ วัดพระธาตุน้อย อีกหนึ่งศาสนสถานที่มีความสำคัญและยังเป็นที่ตั้งของเจดีย์พ่อท่านคล้าย วาจาสิทธิ์ โดยวัดนั้นตั้งอยู่ในเขตตำบลหลักช้าง กิ่งอำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช ตั้งขึ้นโดยความประสงค์ของพ่อท่านคล้าย (พระครูพิศิษฐ์อรรถการ) พระเกจิอาจารย์ที่ชาวใต้เลื่อมใสศรัทธาอย่างสูงยิ่งรูปหนึ่ง วัดธาตุน้อยมีเนื้อที่ 46 ไร่ สร้างขึ้นบนที่ดินซึ่งนายกลับ งามพร้อม ถวายแด่พ่อท่านคล้าย ท่านจึงได้สร้างพระธาตุน้อยขึ้นใน ปี 2504 ปัจจุบันสรีระพ่อท่านคล้าย วาจาสิทธิ์ ประดิษฐานอยู่ในองค์พระเจดีย์ ณ สถานที่นี้ จึงเป็นเจดีย์อนุสรณ์สถานพ่อท่านคล้ายอีกด้วย สังขารพ่อท่านคล้ายซึ่งว่ากันว่าแข็งเป็นหินที่ชาวบ้านนับถือและศรัทธาด้วยแล้วก็ยิ่งทำให้ผู้คนหลั่งไหลเข้ามาสักการบูชากันมากยิ่งขึ้น

11) ศาลาโดหก หรือ ศาลาประตูหก

อยู่ริมถนนราชดำเนิน เดิมเป็นศาลานอกกำแพงเมืองตรงประตูชัยเหนือ อันเป็นที่พักของคนเดินทาง ซึ่งเข้าเมืองไม่ทัน เพราะประตูเมืองปิดเสียก่อน เดิมศาลาแห่งนี้ตั้งอยู่ระหว่างต้นประตู (ต้นโด) หกต้น ชาวนครเรียกว่า "หลาโดหก" ศาลาหลังที่มีอยู่ทุกวันนี้สร้างขึ้นใหม่เป็นศาลาทรงไทยอยู่ริมถนนราชดำเนิน ส่วนต้นประตูทั้งหกต้นได้ตายไปหมดแล้ว ทางเทศบาลจึงปลูกขึ้นใหม่เพื่อเป็นที่ระลึกถึงประตูทั้งหกต้น

12) แหลมตะลุมพุก

แหลมตะลุมพุกเป็นแหลมยาวเรียวยาวลงไปในอ่าวไทยติดต่อกับผืนดินตอนบนของตัวอำเภอปากพนัง ด้านนอกติดกับอ่าวไทย เป็นหาดทรายขาวสะอาดมีต้นสนเป็นแนวยาวดูสวยงามมาก มีเปลือกหอยชนิดต่างๆอยู่เต็มไปหมด ล้วนแต่เป็นเปลือกหอยที่สวยงาม และที่ปลายสุดของแหลมมีกระโจมไฟบอกสัญญาณการเดินเรือ นอกจากนี้แหลมตะลุมพุกยังเป็นแหล่งประวัติศาสตร์ ที่ทุกคนคงจะระลึกถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อ วันพฤหัสบดีที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2505 เพราะโศกนาฏกรรมวาตภัยในครั้งนั้น ทำให้แหลมตะลุมพุกเปลี่ยนสภาพจากความสวยงามรื่นรมย์เป็นสุสานแห่งอดีตที่ฝังใจคนไทยทั้งชาติไปชั่วนิรันดร์

13) โบราณสถานเขาคา

เขาคาเป็นชื่อของเนินเขาขนาดย่อมที่ตั้งอยู่ในตำบลเสาเกา อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อปี พ.ศ.2509 เขาคาเริ่มเป็นที่รู้จักในหมู่นักวิชาการโบราณคดี เมื่อขุดค้นพบศิลาจารึกและโบราณคดี คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร นำโดยอาจารย์ศรีศักร วัลลิโภดม ได้สำรวจพบโบราณสถานบนแนวสันเขาและพบศิลาจารึก ซึ่งได้นำไปเก็บรักษาไว้ที่หน่วยศิลปากรที่ 8 นครศรีธรรมราช หลังจากนั้น เขาคาก็เป็นจุดสนใจของนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน อาทิ ศรีศักร วัลลิโภดม, คงเดช ประพัฒน์ทอง, ประทุม ชุ่มเพ็งพันธุ์, ปรีชา นุ่นสุข, ธราพงศ์ ศรีสุชาติ ฯลฯ ได้เขียนบทความตีพิมพ์ในหนังสือและวารสารต่างๆ เกี่ยวกับความสำคัญของเขาคาในลักษณะชุมชนโบราณที่นับถือศาสนาฮินดูลัทธิไศวนิกาย พบหลักฐานการประดิษฐานศาสนบถอย่างแท้จริง และอาจเป็นแห่งเดียวในจังหวัดนครศรีธรรมราชหรือภาคใต้ ที่มีการจำลองจักรวาลคือเขาพระสุเมรุ (เขาไกรลาส) อันเป็นที่สถิตของพระผู้เป็นเจ้า พระมหากษัตริย์ผู้ยิ่งใหญ่คือพระศิวะมหาเทพ

14) เขาพลายดำ

เขาพลายดำ หรือ "มังกรทะเลใต้" เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แห่งทะเลใต้ เป็นเขาที่มีลักษณะเป็นภูเขาที่ติดทะเลตรงแนวรอยต่อ เขตอำเภอขนอมและอำเภอสิชล อยู่ห่างจากตัวเมืองนครศรีธรรมราช ประมาณ 86 กม. มีแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง คือ หาดหินงาม หาดในเพลา เขาพลายดำวันนี้ยังคงสภาพป่าที่สมบูรณ์ สถานที่นี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พันธุ์ไม้ป่าและสัตว์ป่า

15) สวนแก้วมังกรสยาม

แก้วมังกร พืชเศรษฐกิจที่สร้างความภาคภูมิใจให้กับคนลุ่มน้ำปากพนัง โดย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ ทรงเยี่ยมแปลงปลูกแก้วมังกร ในอำเภอปากพนัง ซึ่งสร้างรายได้และสร้างความหวังให้กับเกษตรกร ปลูกแบบยกร่องในแปลงไร่นาสวนผสม เจริญเติบโตได้ดี อายุการให้ผลผลิตเร็ว ต้านทานโรคแมลง เป็นพืชเศรษฐกิจตัวใหม่ เป็นที่สนใจและเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของคนลุ่มน้ำปากพนัง

16) ขนอม

ขนอม ไม่เพียงแต่จะมีหาดทรายและทะเลสวย ๆ แต่เป็นเมืองที่มีประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่ยาวนาน ขนอมเคยเป็นเมืองท่าเทียบเรือมาแต่โบราณ มีอายุกว่า 800 ปี ในสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแห่งกรุงศรีอยุธยาตอนต้น ขนอมมีชื่อเรียกว่า "เมืองตระขนอม" เป็นเมืองที่มีความเจริญรุ่งเรืองกว่าเมืองอื่น ๆ ที่ตั้งอยู่ในละแวกใกล้เคียง ขนอม...เป็นอำเภอเล็กที่สุดและอยู่เหนือสุดของจังหวัดนครศรีธรรมราช แต่เป็นเมืองที่มีชายทะเลยาว 32 กิโลเมตร มีอ่าวน้อยใหญ่จำนวน 16 อ่าว ขนอมจึงเป็นอำเภอหนึ่งที่มีทรัพยากรท่องเที่ยวมากมายที่โดดเด่น ตั้งแต่หาดทรายชายทะเลที่ล้อมรอบด้วยป่าเขาสูงบนคาบสมุทร ทิวทัศน์สวยงามอบอวลไปด้วยเสน่ห์แห่งวิถีชีวิตประมงพื้นบ้าน และมากด้วยวัฒนธรรม

17) ชุมชนคนรักเห็ด

ชุมชนคนรักเห็ด ท้องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นชุมชนที่เกิดจากการรวมกลุ่มของสมาชิกจำนวนมาก มีการเพาะพันธุ์เห็ดหลากหลายชนิด อาทิเช่น เห็ดหอม เห็ดเป๋าฮื้อ เห็ดนางฟ้า เห็ดอังกारी เป็นต้น ซึ่งทำให้สถานที่แห่งนี้ได้รับความนิยมอย่างมาก ที่สำคัญยังเป็นแหล่งเรียนรู้ของคณาจารย์ นักศึกษา นักเรียนและประชาชนทั่วไป โดยส่วนใหญ่มักจะมากันเป็นคณะ ซึ่งทีมงานบางคณะ ถือได้ว่าเป็นแขกประจำของชุมชนแห่งนี้เลยทีเดียว สถานที่แห่งนี้ได้จัดให้มีการเข้าเยี่ยมชมศึกษาการรวมวิธีการเพาะเห็ด มีการจัดอบรมสอนการเพาะเห็ด การเพาะก้อนเชื้อเห็ด นอกจากนี้ยังมีการนำผลิตภัณฑ์สดใหม่คุณภาพดีมาวางขายให้เลือกซื้อกันทุกวันด้วย สำหรับนักท่องเที่ยวที่ชื่นชอบการเพาะเห็ดหรือผู้ที่ต้องการประกอบอาชีพในเชิงเศรษฐกิจพอเพียง

18) บ้านหนังตะลุงสุชาติ ทรัพย์สิน

บ้านหนังตะลุงสุชาติ ทรัพย์สิน อยู่ที่บ้านเลขที่ 10/18 ถนนศรีธรรมโศก 3 โดย ลุงสุชาติ ทรัพย์สิน เป็นศิลปินหนังตะลุงและช่างทำรูป หนังตะลุงฝีมือดีเยี่ยมของเมืองนครศรีธรรมราช ทิริเริ่มและสืบทอดวัฒนธรรมการทำหนังตะลุง รวมไปถึงการเชิดหนังตะลุงจนที่เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ และนานาชาติ ทั้งยังทำนุบำรุงความเป็นไทยคงใช้เครื่องดนตรีไทยที่เป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรม ของชาติไทย โดยได้รับคัดเลือกให้เป็นศิลปินท้องถิ่นผู้ซึ่ง ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว (ไทยแลนด์ทัวริสซึมอวอร์ด)ประจำปี 2539 รางวัลดีเด่นประเภท วัฒนธรรมและโบราณสถาน บ้านหนังตะลุงสุชาติเป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายตัวหนังตะลุงและหนังใหญ่ อีกทั้งยัง มีการแสดงใน ลักษณะสาธิตในบริเวณบ้านหนังตะลุง นอกจากนี้ยังได้แบ่งพื้นที่เพื่อจัดเป็นพิพิธภัณฑ์แสดง เครื่องมือเครื่องใช้พื้นบ้าน และพิพิธภัณฑ์หนังตะลุงนานาชาติ

19) วัดเจดีย์

วัดเจดีย์หรือวัดไอ้ไข่ ตั้งอยู่ที่ หมู่ 7 ตำบลฉลอง อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช เคยเป็นวัดร้างที่เชื่อกันว่าสร้างมาเป็นเวลานาน 1000 ปี มีเพียงเจดีย์โบราณเก่ารกร้างอยู่ตรงบริเวณที่กำลังสร้างโบสถ์ในปัจจุบัน จนเมื่อประมาณ พ.ศ.2500 มีการบูรณะวัดเจดีย์ขึ้นมาใหม่ มีพระเข้ามาอยู่ประจำ เป็นที่ปฏิบัติศาสนกิจของชาวบ้านใกล้เคียง และเป็นที่พักพิงของ “พ่อท่าน” พระพุทธรูปเก่าแก่ที่อยู่มาตั้งแต่ยังเป็นวัดร้าง ไอ้ไข่วัดเจดีย์ หรือ ตาไข่วัดเจดีย์ คือรูปไม้แกะสลักของเด็กชายอายุประมาณ 9 -10 ขวบ ตั้งอยู่ในศาลาในวัดเจดีย์เชื่อกันว่าเป็นวิญญานศักดิ์สิทธิ์ที่สถิตย์อยู่ ณ วัดแห่งนี้เป็นที่เคารพสักการะของชาวบ้านตั้งแต่ในละแวกใกล้วัดไปจนถึงต่างจังหวัดในแถบภาคใต้ จากศรัทธาที่เชื่อกันว่า “ขอได้ไหว้รับ” โดยเฉพาะโชคลาภและการค้าขาย เรื่องราวของไอ้ไข่หรือตาไข่นั้น มีที่มาจากกรที่ชาวบ้านแถวนั้นเคยเห็นภาพเด็กวิ่งเล่นอยู่ในบริเวณวัด เมื่อเข้าไปหาดูก็ไม่พบว่ามีเด็กมาพักอาศัยในบริเวณนั้นแต่อย่างใด เหตุการณ์เช่นนี้ปรากฏให้เห็นอยู่เสมอ ชาวบ้านจึงเรียกเด็กที่ปรากฏร่างนั้นว่า "เด็กวัด" ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นวิญญานที่สถิตย์อยู่ ณ วัดเจดีย์แห่งนี้ และเรียกวินญานดวงนี้ว่าไอ้ไข่ ซึ่งเป็นคำที่ชาวบ้านในภาคใต้ใช้เรียกเด็กเล็กๆ เมื่อเชื่อกันว่าไอ้ไข่คือวิญญานดวงหนึ่ง แต่ไม่มีใครเคยเดือดร้อนเพราะวิญญานดวงนี้ นอกจากการปรากฏร่างให้เห็นก็อาจจะมีการล้อเล่นกับผู้ที่มาค้างแรมในวัด ไอ้ไข่ จึงเป็นที่รักของชาวบ้าน ใครมีเรื่องเดือดร้อน วัว ควาย หมู ข้าวของสูญหาย ก็มาจุดธูปบนบานขอให้ช่วยกันหา ซึ่งก็มักจะประสบผลเสมอมา

20) ถ้ำเขาวังทอง

ถ้ำเขาวังทอง เป็นถ้ำที่อยู่ภายใต้การดูแลของอุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้ ตั้งอยู่ในอำเภอขนอม มีความลึกประมาณ 150 เมตร ถ้ำเขาวังทองเป็นถ้ำหินปูนผสมแร่เหล็ก จึงเคยเกิดเหตุการณ์คัดค้านจากชาวบ้านในการทำสัมปทานเหมือง และมีร่องรอยความพยายามทำให้ถ้ำมีความเสื่อมโทรมบ้าง ภายในถ้ำเขาวังทองมีหินงอกหินย้อยที่มีความวิจิตรพิสดารและหลากหลายมาก ตั้งแต่ร่องรอยของ

ธาตุเหล็กซึ่มทะเลผืนน้ำมีลวดลายสวยงาม หินงอกรูปร่างแปลกตา อาทิ หินย้อยแบบหลอด หินย้อยรูปร่างโสม หินงอกที่ประกบกับหินย้อยที่ไม่สมบูรณ์เป็นเนื้อเดียวกัน หินที่เป็นไฮไลต์ของถ้ำเขาวังทอง มีอยู่ด้วยกันสาม แห่ง ได้แก่ หินเจ้าแม่กวนอิม หินไดโนเสาร์ และหินเจดีย์พระธาตุ นอกจากนี้ภายในถ้ำเขาวังทองยังมีสิ่งแปลกประหลาดที่ไม่สามารถพบเห็นได้ง่ายๆก็คือ น้อยหน้าถ้ำ หินทรงกลมที่ผุดมาจากพื้นถ้ำรูปร่างคล้ายลูกหิน

21) หมู่เกาะทะเลใต้

อุทยานแห่งชาติหาดขนอม-หมู่เกาะทะเลใต้ คือ หาดที่มีชื่อเสียงของนครศรีธรรมราช โดดเด่นด้วยหาดทรายที่ยื่นยาวออกไป ในทะเลคู่กับทิวสน เกาะมัดโกง และเกาะมัดสุมมีหาดทรายยาวกับทิวมะพร้าว มีปะการังสวยงาม อุดมสมบูรณ์ทั้งปะการังงาน ปะการังสมอง และปะการังเขากวาง รอบเกาะ มีชายหาดและน้ำใส เหมาะสมกับกิจกรรมดำน้ำดูปะการังและเล่นน้ำ อ่าวต่างๆ เช่น อ่าวท้องหยี อ่าวท้องยาง อ่าวคอเขา อ่าวหน้าด่าน อ่าวแฝงภา อ่าวท้องซิง อ่าวในเพลลา ซึ่งมีชายหาดที่มีทรายขาว สะอาด น้ำทะเลใส เหมาะสำหรับการเล่นน้ำทะเล สำหรับ น้ำตก พบว่ามีน้ำตกกระจายอยู่ทั่วพื้นที่ ได้แก่ น้ำตกทำน้อย ตั้งอยู่ในเขตตำบลควนทอง อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช น้ำตกหนานไผ่ ตั้งอยู่ในเขตตำบลทุ่งไผ่ อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช น้ำตกกลางทอง ตั้งอยู่ในเขตตำบลปากแพรก อำเภอดอนสัก จังหวัดสุราษฎร์ธานี

22) โบราณสถานโมคลาน

บ้านโมคลานเป็นชุมชนใหญ่ อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติการตั้งถิ่นฐานของประชากร ตั้งอยู่ตามแนวยาวของสันทรายเก่า ลักษณะของชุมชนกระจายในแนวยาวเหนือ-ใต้ มีลำน้ำไหลมาจากเทือกเขานครศรีธรรมราช ผ่านชุมชนโมคลาน ๒ สาย แล้วไปลงทะเลที่อ่าวไทย ได้แก่ คลองชุมขลิง (คลองยิง) และคลองโต๊ะเน็ง (คลองโมคลาน) แต่เดิมคลองทั้งสองนี้คงเป็นแม่น้ำขนาดใหญ่เพราะยังมีร่องรอยของตะกอนและการกัดเซาะ แต่ปัจจุบันตื้นเขิน มีที่ราบลุ่มทั้งสองฝั่งของคลอง ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ ประชากรในชุมชนโมคลานจึงมีอาชีพทำนา และทำสวนมะพร้าว ยางพารา และสวนผลไม้บนสันทราย และยังมีอาชีพทำเครื่องปั้นดินเผาที่มีชื่อเสียงมาตั้งแต่สมัยก่อน

23) อุทยานแห่งชาติเขาหลวง

อุทยานแห่งชาติเขาหลวง ซึ่งยังคงความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะป่าเฟินโบราณและกล้วยไม้หายาก นานาชนิดของโลก ป่าผืนนี้ยังเป็นต้นน้ำของเขาลองยอดเขาที่สูงที่สุดในภาคใต้ของไทย.ใจกลางป่าดิบชื้น อันรکتีบของเขาลองนี้เอง ที่ได้ให้กำเนิดเฟินโบราณหลายชนิด ซึ่งเหลือรอดมาจนถึงยุคปัจจุบัน เช่น มหาสดำ หรือเฟินต้นที่มี ลักษณะของลำต้น ที่สูงใหญ่ กว่า 15-20 เมตร และมีแผ่นใบสีเขียวสดรูปขนนกขนาดใหญ่แผ่ ออกจากปลายยอดชวน ให้จินตนาการถึงบรรยากาศยุคจูแรสสิกซึ่งไดโนเสาร์ยังครองโลกอยู่ ป่าเขาหลวงมี เฟินชนิดนี้อยู่อย่างหนาแน่นจนได้รับการขนานนามว่าหุบผามหาสดำอันแสนอัศจรรย์ นอกจากนี้บนป่าดงดิบที่ สูงเฉลี่ยเกิน 1000 เมตร ยังพบเฟินโบราณที่วิวัฒนาการมานานกว่า 180-200 ล้านปี อย่างบัวแฉก และบัวแฉก ไบแมน เฟินที่มีรูปทรงของใบแตกเป็นแฉกสวยงามอย่างน่าประหลาด และพบขึ้นเป็นดงหนาแน่นตามลาดไหล่เขา ชั้นที่ชุ่มชื้นใกล้ยอดเขาสูง

โดยโปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช แสดงดังตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 โปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช

ที่	ระยะเวลา	เส้นทางท่องเที่ยว
1	1 วัน	นั่งรถชมเมืองเล่าเรื่องเมืองลิกอร์พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช – วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร – ถนนท่าช้าง - หมู่บ้านคีรีวง
2	3 วัน 2 คืน	พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช – วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร- ถนนท่าช้าง – ล่องเรือคูโลมา – เกาะนุ้ยนอก -หมู่บ้านคีรีวง
3	1 วัน	เมืองนคร – ปากพั่น วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร – พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช - ศาลาประดู่หก- แหลมตะลุมพุก
4	2 วัน 1 คืน	ชมโลมาสีชมพู – นมัสการหลวงปู่ทวด - ถ้ำเขาวังทอง - วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร - หมู่บ้านคีรีวง
5	1 วัน	เมืองนคร ท่าศาลา วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร – พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช- บ้านหนังตะลุงสุชาติ - โบราณสถานโมคลาน
6	5 วัน 4 คืน	นครศรีฯ – สุราษฯ – ชุมพร – ระนอง – ชุมพร วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร – พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช - บ้านหนังตะลุงสุชาติ - โบราณสถานโมคลาน

3.1.2.8 กฎหมาย ข้อกำหนด และระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุตามเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

สภาพปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย กฎ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยว ของผู้สูงอายุ ได้แก่ สภาพถนนสู่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบนชำรุด ผิวจราจรขรุขระ เป็นหลุมเป็นบ่อ ทำให้การเดินทางเกิดความยากลำบากและไม่เหมาะสมกับการเดินทางของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะสภาพถนนหนทางสู่แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีซึ่งเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยว ทางธรรมชาติเป็นจำนวนมาก กลับพบว่าสภาพถนนเก่าชำรุดขาดการซ่อมบำรุงต่อเนื่องกันมาเป็น เวลานาน หรือการเดินทางท่องเที่ยวสู่จังหวัดระนองยังต้องใช้เวลาในการเดินทางนานมาก เนื่องจาก สภาพถนนคับแคบ ระยะทางไกลและต้องเดินทางด้วยรถยนต์ได้เพียงอย่างเดียว บริการพาหนะใน ท้องถิ่นเพื่อการเดินทางสู่แหล่งท่องเที่ยว เช่น รถสามล้อ รถจักรยานยนต์รับจ้าง สภาพรถยังไม่เป็น หลักประกันความปลอดภัยให้กับผู้โดยสารที่เป็นผู้สูงอายุ จำนวนรถที่ให้บริการในบางแหล่งท่องเที่ยว ไม่เพียงพอกับจำนวนนักท่องเที่ยว และเรียกใช้บริการยาก มีการเรียกเก็บค่าโดยสารแพงเกินสมควร คนขับรถขาดมารยาททางสังคมที่ดีการแต่งกายขาดความสะอาดและความเป็นระเบียบ เป็นปัญหา และอุปสรรคต่อการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุพาหนะในเดินทางท่องเที่ยวทางน้ำ ในบาง จังหวัดยังมีสภาพไม่เหมาะสมกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุเนื่องจากเป็นเรือขนาดเล็ก นอกจากนี้ยังพบว่าท่าเรือและสิ่งอำนวยความสะดวกในการขึ้นลงเรือเพื่อเดินทางสู่แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติที่เป็นเกาะต่าง ๆ ในจังหวัดชุมพร ระนอง ภูเก็ต สุราษฎร์ธานีและกระบี่ ยังไม่มีทุก เส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยว ที่มีไม้ได้มาตรฐานไม่อยู่ในสภาพที่สะดวกปลอดภัยแก่การขึ้นลงของ นักท่องเที่ยวผู้สูงอายุป้ายบอกทางสู่แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งมีน้อย ขาดความต่อเนื่อง 24 สรุปได้ว่าการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุต้องอาศัยมาตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างมี ประสิทธิภาพทั้งที่เป็นกฎหมายเกี่ยวกับธุรกิจการท่องเที่ยวและกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิ สวัสดิการของผู้สูงอายุซึ่งกำหนดให้การให้บริการแก่ผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ต้องมีความสะดวกรวดเร็ว เป็นพิเศษ แต่พบว่าหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องและภาคเอกชนผู้ประกอบการ ท่องเที่ยวยังขาดความรู้ความเข้าใจที่จะปฏิบัติหรือวางแผนกำหนดนโยบายเพื่อรองรับการเดินทาง ท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ การให้บริการด้านการท่องเที่ยวแก่ผู้สูงอายุยังเป็นการให้บริการที่จัดให้กับ

นักท่องเที่ยวทั่วไป ดังนั้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. หน่วยงานภาครัฐที่ดูแลรับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวควรกำหนดแผนและนโยบายที่ ชัดเจนเพื่อรองรับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุภายใต้แนวคิดว่าการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ เป็นสวัสดิการอีกประเภทหนึ่งของผู้สูงอายุที่รัฐต้องจัดให้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ควรเพิ่มมาตรการกำกับดูแลการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความสะอาด ปลอดภัยและด้านการสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมารวมถึงมาตรการ ส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคเอกชนซึ่งเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ รวมถึงการกำกับดูแลการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความสะอาดปลอดภัยและด้านการสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ รวมถึงมาตรการส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคเอกชนซึ่งเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

3. รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อการสร้างอารยะสถาปัตยกรรมที่เหมาะสมรองรับการเดินทาง ท่องเที่ยวของผู้สูงอายุให้ทั่วถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว

4. การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด โดยสามารถดำเนินการในรูปแบบของการเปิดช่องทางสายด่วนหรือ Application เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถร้องเรียน หรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ได้ทันทีในกรณีที่มีปัญหาระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว ดำเนินการศาลท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด เพื่อเป็นการควบคุมดูแล และลงโทษผู้ที่ละเมิด ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือดำเนินการด้วยความไม่เป็นธรรมต่อ นักท่องเที่ยวที่มีการกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจน ประชาสัมพันธ์กฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงช่องทางในการร้องเรียนหรือฟ้องร้องกรณีพบเจอการดำเนินการที่ไม่เป็นธรรมหรือมีการฝ่าฝืนกฎหมายให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุเพื่อให้ นักท่องเที่ยวสูงอายุได้ทราบถึงสิทธิของตนเอง รวมถึงการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวสูงอายุใช้สิทธิตนเองอย่างเต็มที่

5. เร่งแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่ยังไม่รองรับการคุ้มครองสิทธิสวัสดิการด้านการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุโดยออกกฎหมายใหม่ที่มีบทบัญญัติเกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุโดยตรง โดยกำหนดให้มีหน่วยงานภาครัฐผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบและปฏิบัติบทบาทภารกิจด้านการส่งเสริมและพัฒนาการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุโดยตรง ภายใต้เจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการให้การท่องเที่ยวเป็นสิทธิและสวัสดิการส่วนหนึ่งที่รัฐมีหน้าที่ต้องจัดให้แก่ผู้สูงอายุ รวมทั้งแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ พระราชบัญญัติสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ.2544 พระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ.2551 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2542 ให้มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุได้อย่างเป็นรูปธรรมแท้จริง

6. ออกกฎกระทรวง ซึ่งเป็นกฎหมายในของฝ่ายปกครองให้มีสภาพบังคับและมาตรการเพื่อกำกับดูแลการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ เกี่ยวกับความสะอาดปลอดภัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุตั้งแต่ รถยนต์ รถโดยสาร ถนน สิ่งอำนวยความสะดวกและการสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ เช่น อาหาร ห้องน้ำ รวมถึงมาตรการส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคเอกชนซึ่งเป็นผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยวปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุโดยเฉพาะโรงแรมที่พักที่ต้องจัดสิ่งอำนวยความสะดวกปลอดภัยแก่ผู้สูงอายุ

โครงสร้างของสังคมที่มีอัตราการเพิ่มจำนวนของผู้สูงอายุมากขึ้นเรื่อย ๆ ส่งผลให้ตลาด นักท่องเที่ยว ผู้สูงอายุเป็นตลาดใหม่และใหญ่ที่มีศักยภาพและน่าสนใจเนื่องจากเป็นตลาดที่มีคุณภาพ และมีกำลังซื้อในการท่องเที่ยวสูงกว่าตลาดทั่วไป อีกทั้งนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุต่างชาติทั้งหมดในประเทศไทย ไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยแหล่งท่องเที่ยวในภาคใต้ตอนบนมีศักยภาพที่สอดคล้องกับความ ต้องการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุแต่มีข้อจำกัดคือศักยภาพในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนกฎหมาย กฎ ข้อบังคับเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยว เป็นหลักประกันความเชื่อมั่น กับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุและพัฒนาให้ การท่องเที่ยวผู้สูงอายุเติบโตและสามารถแข่งขัน ในตลาดโลกได้ทั้งนี้การเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมี กฎหมาย กฎ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็น เกี่ยวกับองค์การที่ดูแลสนับสนุนการท่องเที่ยว การควบคุม นักท่องเที่ยว การควบคุมพัฒนาทรัพยากร และธุรกิจการท่องเที่ยวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กับการคุ้มครองสิทธิ และสวัสดิการของผู้สูงอายุเพื่อ อำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวสูงอายุให้สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้โดย สวัสดิภาพ มีความปลอดภัย ทั้งชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงการกำหนดให้มีการออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวก แบบอารยะสถาปัตย์มี ทางลาดชันสำหรับรถเข็น หรือราวจับทางเดินลงแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ดังนั้น เพื่อ สร้างความเชื่อมั่นให้การเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ จึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้ 1. หน่วยงานภาครัฐที่ดูแล รับผิดชอบด้านการท่องเที่ยวควรกำหนดแผนและนโยบายที่ชัดเจน เพื่อรองรับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้ สูงอายุภายใต้แนวคิดว่าการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุเป็น สวัสดิการอีกประเภทหนึ่งของผู้สูงอายุที่รัฐ ต้องจัดให้อย่างมีประสิทธิภาพ 2. ควรเพิ่มมาตรการกำกับดูแลการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความ สะดวก ปลอดภัยและ ด้านการสาธารณสุขที่เกี่ยวข้องกับการเดินทางท่องเที่ยวของผู้สูงอายุมารวมถึงมาตรการส่งเสริม สนับสนุน 53 ให้ภาคเอกชนซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง ท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ 3. รัฐจัดสรรงบประมาณเพื่อการสร้างอารยะสถาปัตย์ที่เหมาะสมรองรับการเดินทาง ท่องเที่ยว ของผู้สูงอายุให้ทั่วถึงทุกแหล่งท่องเที่ยว 4. รัฐควรเร่งแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่ยังไม่รองรับการ คุ้มครองสิทธิสวัสดิการด้านการเดินทาง ท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

3.1.2.9 การพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยว สูงอายุในภาคใต้ตอนบน

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนและผู้ที่มีส่วนได้เสียทางการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคใต้ตอนบนระบุว่า ศักยภาพทางการท่องเที่ยวในด้านความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก โดยองค์ประกอบเรื่อง เอกลักษณ์/คุณค่าเฉพาะตัวเชิงการท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงสุด รองลงมาคือ องค์ประกอบ เรื่องการสร้างความสำเร็จให้ชุมชนในด้านสาธารณสุข/สุขภาพในในระดับมาก โดย องค์ประกอบเรื่องพาหนะที่เข้าถึงมีค่าเฉลี่ยระดับความสำคัญสูงสุด รองลงมาคือ องค์ประกอบเรื่องเส้นทางที่ เข้าถึงจากภายนอกด้านสาธารณสุข/สุขภาพในแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ยคะแนนดัชนีองค์ประกอบ การวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยว อยู่ในระดับมากด้านการให้บริการของผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยว มีค่าเฉลี่ย คะแนนดัชนีองค์ประกอบการวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับมาก ด้านความเชื่อมโยงของเส้นทาง ท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นมีค่าเฉลี่ยคะแนนดัชนีองค์ประกอบการวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยว อยู่ใน ระดับมาก ด้านการมีส่วนร่วมมีค่าเฉลี่ยคะแนนดัชนีองค์ประกอบการวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยวอยู่ในระดับ มาก ด้านผลกระทบต่อเศรษฐกิจสังคมมีค่าเฉลี่ยคะแนนดัชนีองค์ประกอบการวัดศักยภาพทางการท่องเที่ยว อยู่ในระดับปานกลาง

โดยเมื่อพิจารณาถึงศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวโดยรวม 10 อันดับแรกในภาคใต้ตอนบน ได้แก่

1. สะพานสารสิน จังหวัดภูเก็ต
2. แหลมพันวา จังหวัดภูเก็ต
3. อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
4. พิพิธภัณฑ์เปลือกหอย จังหวัดภูเก็ต
5. ปากน้ำตาปีจังหวัดสุราษฎร์ธานี
6. น้ำตกตาดฟ้า จังหวัดสุราษฎร์ธานี
7. พิพิธภัณฑ์วัดเขาสุวรรณประดิษฐ์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
8. วัดฉลอง จังหวัดภูเก็ต
9. อุทยานแห่งชาติไทร้มเย็น จังหวัดสุราษฎร์ธานี
10. พระธาตุศิลาสูง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนได้ระบุถึงทรัพยากรการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคใต้ตอนบนที่มีความดึงดูดความสนใจ มากที่สุดเป็นอันดับ 1 คือแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ รองลงมาคือ แหล่งท่องเที่ยวประเภทศาสนาประวัติศาสตร์โบราณคดีแหล่งท่องเที่ยวประเภทกิจกรรมทางการท่องเที่ยว และ ทรัพยากรการท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายจังหวัด พบว่าจังหวัดนครศรีธรรมราชมีแหล่งท่องเที่ยวที่กลุ่มตัวอย่างระบุว่าเป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจมากที่สุด 83 แห่ง โดยจำแนกเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 50 แหล่งท่องเที่ยว ด้านศาสนา ประวัติศาสตร์และโบราณคดี จำนวน 31 แหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยว 2 แหล่งท่องเที่ยว รองลงมาคือ จังหวัดระนองที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ 37 แหล่งท่องเที่ยว ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว จำนวน 19 กิจกรรม ด้านศาสนา ประวัติศาสตร์และโบราณคดี จำนวน 16 แหล่งท่องเที่ยว และ ด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณี 7 แหล่งท่องเที่ยว

โดยประเภทกิจกรรมการท่องเที่ยวซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคใต้ตอนบนมากที่สุด คือ ประเภทกิจกรรมเพื่อการพักผ่อนรองลงมา คือ กิจกรรมถ่ายรูป กิจกรรมดูนก กิจกรรมการศึกษาธรรมชาติ กิจกรรมทำบุญ กิจกรรมพายเรือ/ล่องเรือ กิจกรรมการศึกษาประวัติศาสตร์ กิจกรรมตกปลา กิจกรรมปฏิบัติธรรม/ฝึกสมาธิ กิจกรรมเดินป่า กิจกรรมขี่จักรยาน กิจกรรมตั้งแคมป์ และกิจกรรมศึกษาวิถีชีวิตชุมชนตามลำดับ ซึ่งในแต่ละจังหวัดนั้น มีผลการวิจัยดังนี้

จังหวัดพังงา ประชาชนระบุว่าจังหวัดพังงามีกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นที่นิยมมากที่สุดคือ กิจกรรมพักผ่อน รองลงมาคือ กิจกรรมพายเรือ/ล่องเรือ และกิจกรรมตกปลาในสัดส่วนเท่ากัน ตามลำดับ

จังหวัดกระบี่ กิจกรรมพักผ่อนเป็นกิจกรรมที่นิยมเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาคือ กิจกรรมถ่ายรูป และ กิจกรรมปฏิบัติธรรม/ฝึกสมาธิ ตามลำดับ

จังหวัดระนอง กิจกรรมพักผ่อนและกิจกรรมศึกษาธรรมชาติเป็นกิจกรรมที่นิยมมากเป็นอันดับหนึ่งในสัดส่วนเท่ากัน รองลงมาคือ กิจกรรมถ่ายรูปและกิจกรรมทำบุญในสัดส่วนเท่ากัน

จังหวัดชุมพร กิจกรรมยอดนิยมคือ กิจกรรมพักผ่อน รองลงมาคือ กิจกรรมถ่ายรูป และ กิจกรรมเดินป่า ตามลำดับ

จังหวัดสุราษฎร์ธานีที่นิยมมากที่สุดคือ กิจกรรมพักผ่อน รองลงมาคือ กิจกรรมทำบุญ และกิจกรรมพายเรือ/ล่องเรือ และกิจกรรมศึกษาธรรมชาติในสัดส่วนเท่ากัน ตามลำดับ

จังหวัดนครศรีธรรมราชมีกิจกรรมยอดนิยมนับหนึ่งคือ กิจกรรมตุง ร่องลงมาคือ กิจกรรมพักผ่อน และกิจกรรมศึกษาประวัติศาสตร์ ตามลำดับ

จังหวัดภูเก็ตมีกิจกรรมถ่ายรูปเป็นกิจกรรมยอดนิยมนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 24.6 ร่องลงมาคือ กิจกรรมทำบุญ และกิจกรรมพักผ่อนตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างระบุถึงระดับความสำคัญของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกับชุมชนโดยภาพรวมเฉลี่ยอยู่ในระดับความสำคัญมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่านักท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้ระดับความสำคัญมากที่สุด ร่องลงมาคือจังหวัดพังงา มีความสำคัญในระดับมาก จังหวัดภูเก็ตในระดับมาก จังหวัดนครศรีธรรมราช ในระดับมาก จังหวัดกระบี่ในระดับมาก จังหวัดชุมพรในระดับปานกลาง และจังหวัดระนองในระดับปานกลาง ตามลำดับ

โดยในด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวในเรื่องความโดดเด่นและมีชื่อเสียง กลุ่มตัวอย่างให้ระดับคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวในเรื่องความโดดเด่น/มีชื่อเสียงในภาคใต้ตอนบนในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายจังหวัดพบว่านักท่องเที่ยวในจังหวัดภูเก็ต ให้คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวในเรื่องความโดดเด่น/มีชื่อเสียงเฉลี่ยสูงที่สุดในระดับมากที่สุด ร่องลงมาคือจังหวัดสุราษฎร์ธานีในระดับมากที่สุด จังหวัดพังงาในระดับมาก จังหวัดนครศรีธรรมราชในระดับมาก จังหวัดกระบี่ในระดับมาก จังหวัดชุมพรในระดับปานกลาง และจังหวัดระนองในระดับปานกลาง

ผลการวิจัยเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน (พังงา,กระบี่,ระนอง,ชุมพร,สุราษฎร์ธานี ,นครศรีธรรมราช และ ภูเก็ต) ที่นักท่องเที่ยวสนใจเลือกเป็นอันดับแรก มากที่สุด คือ หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต ร่องลงมาคือ ภูเขาหญ้าหรือเขาหัวล้านหรือเขาผี จังหวัดระนอง หาดทรายรี จังหวัดชุมพร แหลมพรหมเทพ จังหวัดภูเก็ต วัดสุวรรณคีรีวิหาร จังหวัดระนอง ตำนักรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ จังหวัดชุมพร อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะพยาม จังหวัดระนอง และพระราชวังรัตนรังสรรค์จำลอง จังหวัดระนอง ตามลำดับ

สำหรับการให้คุณค่ากับแหล่งท่องเที่ยวในเรื่องความโดดเด่นและมีชื่อเสียงในมุมมองของนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ระดับคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวในเรื่องความโดดเด่น/มีชื่อเสียง โดยภาพรวมเฉลี่ยในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายแหล่งท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยววัดฉลองหรือ วัดไชยธารามจังหวัดภูเก็ต กับ สวนนายดาจังหวัดชุมพร ให้คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวในเรื่องความโดดเด่น/มีชื่อเสียงเฉลี่ยสูงที่สุดในระดับมากที่สุด ร่องลงมาคือหาดทรายแก้ว และกำแพงเมืองนครศรีธรรมราชจังหวัดนครศรีธรรมราช และ แหลมพรหมเทพและ แหลมพันวาจังหวัดภูเก็ตในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

ในส่วนของการประเมินศักยภาพทางการท่องเที่ยวในมุมมองของนักท่องเที่ยว ผลการวิจัยพบว่า นักท่องเที่ยวระบุว่าการท่องเที่ยวในภาคใต้ตอนบนมีศักยภาพโดยภาพรวมในระดับมาก โดยในประเด็นย่อยมีรายละเอียดดังนี้

ศักยภาพด้านความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว มีศักยภาพในระดับมาก

ศักยภาพด้านกายภาพมีศักยภาพในระดับมาก

ศักยภาพด้านสาธารณูปโภค/สาธารณูปการในแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในระดับมาก

ศักยภาพด้านการให้บริการของผู้ดูแลแหล่งท่องเที่ยวมีศักยภาพในระดับมาก

ศักยภาพด้านความเชื่อมโยงของเส้นทางท่องเที่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวอื่นมีศักยภาพในระดับมาก

ศักยภาพในด้านการมีส่วนร่วมมีศักยภาพในระดับมาก

ศักยภาพด้านผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมมีศักยภาพในระดับปานกลาง

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวโดยรวม กับ ระดับคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ในเรื่องความโดดเด่น/มีชื่อเสียงผลการวิจัยพบว่ามีความความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำ

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายดัชนี พบว่า ดัชนีด้านกายภาพมีค่าความสัมพันธ์สูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว และด้านสาธารณูปโภค/สาธารณูปการในแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ และเมื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวโดยรวม กับระดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่มีต่อชุมชน ผลการวิจัยพบว่ามีความความสัมพันธ์ทางบวกระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายดัชนี พบว่า ดัชนีด้านกายภาพมีค่าความสัมพันธ์สูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวและด้านสาธารณูปโภค/สาธารณูปการในแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ

โครงการย่อยที่ 3 ได้ดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ และเผยแพร่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และได้จัดทำคู่มือระบบจัดการข้อมูลเว็บไซต์การศึกษาและพัฒนาฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน โดยแบ่งระบบการจัดการฐานข้อมูลออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ ระดับจังหวัดและอำเภอ ระดับสถานที่ท่องเที่ยว ระดับข้อมูลท่องเที่ยว IMT-GT ระดับข้อมูลแบนเนอร์และลิงค์ และระดับข้อมูล Administrator โดยระบบการจัดการฐานข้อมูลจังหวัดและอำเภอเปิดโอกาสให้ผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการสามารถเพิ่ม/แก้ไขข้อมูลจังหวัดได้และสามารถใส่รายละเอียดอื่น ๆ เพิ่มเติม ได้แก่ คำขวัญจังหวัด รายละเอียด ตัวอย่างเส้นทางท่องเที่ยว และรูปภาพที่เกี่ยวข้อง โดยมีการกำหนดฟังก์ชันและเงื่อนไขการทำงานให้ผู้ใช้งานสามารถแก้ไข เพิ่ม ลบข้อมูลระดับอำเภอ ต่าบลได้

3.1.3 แนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุยที่สามารถสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว

แผนงานวิจัยนี้มุ่งเน้นในการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุในพื้นที่ภาคใต้ตอนบน โดยหลังจากการสังเคราะห์ผลงานวิจัยในโครงการย่อยที่ 1 โครงการย่อยที่ 2 และโครงการย่อยที่ 3 เพื่อนำมากำหนดนโยบายและมาตรการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุที่เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวในภาคใต้ตอนบน

ในการพัฒนาโปรแกรมการท่องเที่ยวได้มีการเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดต่าง ๆ แต่ด้วยลักษณะเฉพาะทางด้านกายภาพร่างกาย และสุขภาพของผู้สูงอายุ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวจึงต้องมีการกำหนดนโยบายและมาตรการในการพัฒนาเพื่อรองรับการท่องเที่ยวสูงอายุในภาคใต้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

เนื่องจากผู้สูงอายุเป็นกลุ่มเป้าหมายหลักของการจัดการการท่องเที่ยวในรูปแบบนี้ ซึ่งอาจจะมีข้อจำกัดทางด้านกายภาพ และสุขภาพอันเนื่องมาจากเส้นทางหรือระยะเวลาในการเดินทางในแหล่งท่องเที่ยวภาคใต้ค่อนข้างยาวนาน หากสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวไม่เพียงพอหรือไม่สมบูรณ์อาจจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพ หรือความปลอดภัยของชีวิตและทรัพย์สิน อาทิ ปัญหาเส้นเลือดอันเนื่องจากการนั่งบนรถเป็นระยะเวลานาน การแช่น้ำร้อนที่อาจจะส่งผลกระทบต่อความดันโลหิต การเดินในแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำตกหรือทะเลที่อาจจะลื่นและลุ่มซึ่งจะเกิดปัญหาการบาดเจ็บทั้งภายนอกและภายใน เป็นต้น ดังนั้นจึงควรมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพในแหล่งท่องเที่ยวและการบริการในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อรองรับการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ทางเดินในรูปแบบอารยะสถาปัตยกรรมที่มีความลาดชันสำหรับรถเข็น หรือรถไฟฟ้าของผู้สูงอายุ
- ระบบไฮดรอลิกในรถบัสที่สามารถปรับระดับความสูงต่ำเพื่ออำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวสูงอายุในการเดินขึ้นรถบัส หรือขึ้นรถเข็นขึ้นได้โดยไม่ต้องเดินลงจากรถ(ดังภาพที่ 3.1)
- ห้องน้ำสำหรับผู้สูงอายุที่มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกภายใน อาทิ ราวจับ ส่ายเชือกสำหรับกดชักโครก ส่ายสำหรับเรียกขอความช่วยเหลือ เป็นต้นทั้งในสถานีบริการน้ำมันระหว่างทาง และในแหล่งท่องเที่ยว (ดังภาพที่ 3.2)
- การปรับปรุงทางเดินให้ปราศจากสิ่งกีดขวางที่อาจจะสะดุดล้มได้
- การปรับปรุงบาทวิถีให้มีระดับเดียวกัน
- ราวจับทางเดินสำหรับการเกาะยืนหรือเดินของผู้สูงอายุ(ดังภาพที่ 3.3)
- มีทางลาดและราวจับสำหรับผู้สูงอายุ ตลอดจนมีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วน เช่น ส่งเสริมให้มีศูนย์บริการด้านการแพทย์และพยาบาล
- พื้นที่นั่งพักคอย หรือพักระหว่างทางที่ต้องมีการเดินเป็นระยะเวลานาน
- ศูนย์บริการนักท่องเที่ยวที่สามารถให้ข้อมูลการท่องเที่ยว ให้คำแนะนำ บริการอาหารและเครื่องดื่ม ตลอดจนพื้นที่พักคอยและศูนย์ปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- การให้บริการข้อมูลด้านแหล่งท่องเที่ยว ราคาสินค้าหรือบริการเพื่อป้องกันการคิดราคาค่าสินค้าหรือบริการเกินจริง
- การพัฒนาซ่อมบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคมให้มีความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทาง ที่จะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว
- มีป้ายบอกทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวและป้ายสื่อความหมายที่มีความโดดเด่นชัดเจนอ่านง่ายและเพียงพอ
- สนับสนุนให้มีการสร้างจุดพักรถ (Rest area) เป็นระยะๆ โดยมีห้องสุขาที่สะอาดไว้รองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ
- สร้างจุดชมวิวหรือเส้นทางชมวิว (Scenic Road)
- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามและสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวสูงอายุ
- พัฒนาบูรณะแหล่งโบราณสถานที่สำคัญ พร้อมส่งเสริมกิจกรรมการสร้างเรื่องราวประวัติศาสตร์ให้น่าสนใจ

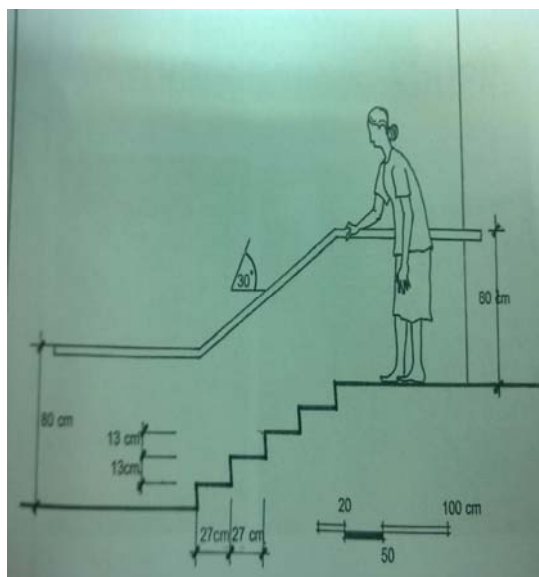

ที่มา: <http://galleryhip.com/wheelchair-lift-bus.html>

ภาพที่ 3.1 ทางลาดสำหรับรถเข็น

ภาพที่ 3.2 ห้องสุขาที่มีราวจับสำหรับผู้สูงอายุ

ภาพที่ 3.3 ทางเดินที่มีราวจับ และการปรับปรุงทางเดินให้มีระดับเดียวกัน

2) การเตรียมความพร้อมในการดูแลความปลอดภัยและสุขภาพของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

เนื่องจากปัญหาด้านสุขภาพของนักท่องเที่ยวสูงอายุเป็นสิ่งที่ผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการให้ความสำคัญ ดังนั้น ในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว ผู้ที่รับผิดชอบทางการบริหารจัดการการท่องเที่ยวต้องให้ความสำคัญในกระบวนการวางแผนและบริหารจัดการการท่องเที่ยวด้วยการเตรียมบุคลากรให้มีทักษะและความสามารถเพื่อรองรับการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวกลุ่มสูงอายุ โดยเน้นการเตรียมความพร้อมและการกำหนดแนวทางปฏิบัติให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- จัดทำคู่มือปฏิบัติระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อให้ข้อมูลการท่องเที่ยวและคำแนะนำในระหว่างการเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดหรือในแหล่งท่องเที่ยว
- กำหนดให้มีคชุเทศก์ต้องสร้างการรับรู้กับนักท่องเที่ยวสูงอายุเกี่ยวกับข้อมูลการเดินทาง หรือข้อกำหนดทางด้านสุขภาพ โดยกำหนดให้มีคชุเทศก์ที่รับผิดชอบนำเที่ยว หรือเจ้าหน้าที่ในแหล่งท่องเที่ยวต้องให้ข้อมูล คำแนะนำ หรือสอบถามประวัติการเจ็บป่วยของนักท่องเที่ยวก่อน
- ฝึกอบรมบุคลากรในการปฐมพยาบาลเบื้องต้น โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ในแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งสร้างเครือข่ายด้านสุขภาพโดยใช้โรงพยาบาลศูนย์สุขภาพชุมชนเป็นฐานในการดูแลสุขภาพและความปลอดภัยด้านชีวิตของนักท่องเที่ยว
- นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ประโยชน์ด้วยการพัฒนา Application บนโทรศัพท์มือถือหรือ Tablet ในระบบ Android หรือ IOS เพื่ออำนวยความสะดวกผู้ที่เกี่ยวข้องในการอำนวยความสะดวกและรักษาความปลอดภัย รวมไปถึงการแนะนำวิธีการดูแลหรือปฐมพยาบาลเบื้องต้น

3) การบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด

เนื่องจากในปัจจุบันมีกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้สูงอายุเพื่ออำนวยความสะดวกให้นักท่องเที่ยวสูงอายุสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดำเนินการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวสูงอายุว่าจะได้รับการบริการที่เป็นธรรมและได้มาตรฐาน รวมทั้งมีความปลอดภัยทางด้านชีวิตและทรัพย์สิน โดยสามารถดำเนินการได้ดังนี้

- เปิดช่องทางสายด่วนหรือ Application เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถร้องเรียน หรือขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ได้ทันท่วงทีในกรณีที่ประสบปัญหาระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว
- ดำเนินการศาลท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดเพื่อเป็นการควบคุมดูแล และลงโทษผู้ที่ละเมิด ฝ่าฝืนกฎหมาย หรือดำเนินการด้วยความไม่เป็นธรรมต่อนักท่องเที่ยวที่มีการกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจน
- ประชาสัมพันธ์กฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงช่องทางในการร้องเรียนหรือฟ้องร้องกรณีพบเจอการดำเนินการที่ไม่เป็นธรรมหรือมีการฝ่าฝืนกฎหมายให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุเพื่อให้นักท่องเที่ยวสูงอายุได้ทราบถึงสิทธิของตนเอง รวมถึงการกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวสูงอายุใช้สิทธิตนเองอย่างเต็มที่
- ผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการด้านกฎหมายควรมีการสุ่มในการตรวจสอบและเฝ้าระวังในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ รวมถึงการกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจนและรุนแรง

4) การพัฒนาอาชีพที่รองรับการท่องเที่ยวของผู้สูงอายุ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ อาทิ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบลควรดำเนินการพัฒนาอาชีพเพื่อรองรับการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวสูงอายุ อาทิ นวดแผนไทย การผลิตสินค้าที่ระลึกจากวัตถุดิบธรรมชาติ อาหารท้องถิ่น ครุสออนโยคะ หรือแอโรบิก การนั่งสมาธิ เป็นต้น โดยกลุ่มอาชีพนั้นนอกจากเป็นการกระจายรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับชุมชนท้องถิ่น ยังเป็นการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวพร้อมทั้งสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายไม่เฉพาะแหล่งท่องเที่ยวทางกายภาพแต่นักท่องเที่ยวสูงอายุสามารถเลือกประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวได้หลากหลายตามความต้องการ ความสนใจและความเหมาะสมของสุขภาพ รวมไปถึงการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสูงอายุได้มีโอกาสเรียนรู้ประสบการณ์ใหม่ ๆ ในการฝึกหัดและฝึกฝนในด้านต่าง ๆ ตามความสนใจและกลับไปทำต่อที่บ้าน ซึ่งกรณีนี้นักท่องเที่ยวสูงอายุไม่ได้เฉพาะประสบการณ์จากการท่องเที่ยวแต่ยังเป็นการเรียนรู้เรื่องราวใหม่ๆ ที่สามารถกลับมาทำต่อได้ด้วยตนเองซึ่งเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วย

5) การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสูงอายุสามารถกำหนดหรือเลือกโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ต้องการได้

สิ่งที่สำคัญในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ คือ การเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสเลือกประกอบกิจกรรมการท่องเที่ยวที่ตนเองสนใจและสามารถทำได้ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรนำเสนอทางเลือกด้านกิจกรรมและโปรแกรมการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวสูงอายุได้รับทราบเพื่อที่จะได้วางแผนการท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม ประกอบกับที่ได้กล่าวไปข้างต้นในหัวข้อ 3.5.4 ถึงการเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสูงอายุได้มีโอกาสเรียนรู้ด้วยการมีส่วนร่วมในการผลิตหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ (Creative Tourism) ที่นักท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการสร้างคุณค่า (Value Co-Creation) ในการเดินทางท่องเที่ยวของตนเอง ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวสามารถดำเนินการได้ดังนี้

- พัฒนา Application ด้านการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงฐานข้อมูลการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดที่มีระบบให้นักท่องเที่ยวสามารถเลือกกิจกรรมหรือโปรแกรมการท่องเที่ยวที่สนใจได้ซึ่งอาจจะเชื่อมโยงกับ Application ในหัวข้อ 3.5.2 และ 3.5.3 ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น
- ประชาสัมพันธ์และสื่อสารกับนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมายต่อทางเลือกด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลายสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ

3.2 ข้อเสนอแนะ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ แผนงานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะในการวิจัย ดังนี้

3.2.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด ควรกำหนดกลุ่มนักท่องเที่ยวสูงอายุเป้าหมายให้ชัดเจนเพื่อที่จะได้กำหนดแนวทางในการสื่อสารและจูงใจให้เดินทางมาท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด เนื่องจากจุดเด่นและศักยภาพทางการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดของภาคใต้ตอนบนมีความแตกต่างกัน การดึงดูดนักท่องเที่ยวสูงอายุนั้นกลุ่มจะเป็นแนวทางที่สำคัญในการเพิ่มมูลค่าและคุณค่าทางการท่องเที่ยว

3.2.2 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวต้องสื่อสารข้อควรปฏิบัติและคำแนะนำของนักท่องเที่ยวสูงอายุต่อการเดินทางท่องเที่ยวในภาคใต้ตอนบน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในแหล่งท่องเที่ยวที่

นักท่องเที่ยวสูงอายุต้องเดินหรือปีนป่ายควรมีการเตือนหรือให้ข้อมูลนักท่องเที่ยวก่อนเดินทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว ยกตัวอย่างเช่น สระมรกต หรือน้ำตกร้อนในจังหวัดกระบี่ รวมไปถึงแหล่งท่องเที่ยวประเภทน้ำพุร้อน ที่ต้องมีการเตือนนักท่องเที่ยวสูงอายุเกี่ยวกับความเสี่ยงในกรณีที่นักท่องเที่ยวมีปัญหาด้านสุขภาพในเรื่องของความดันโลหิต

3.2.3 เนื่องจากเป้าหมายที่สำคัญในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในภาคใต้ตอนบนคือ การเพิ่มมูลค่าและคุณค่าจากการท่องเที่ยว ดังนั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และธุรกิจนำเที่ยวควรมีการจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และมีช่องทางให้นักท่องเที่ยวสูงอายุได้มีโอกาสเลือกหรือจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวที่ตรงกับความต้องการและลักษณะทางกายภาพของนักท่องเที่ยวสูงอายุ

3.2.4 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านสาธารณสุขปโภคและสาธารณสุขการควรร่วมวางแผนและจัดทำแผนการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวในภาคใต้ตอนบนเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ โดยจากผลการวิจัย นักท่องเที่ยวสูงอายุมีปัญหาด้านการติดต่อสื่อสาร เส้นทางคมนาคม ความสะอาดและสะดวกของห้องน้ำ ถึงขยะ เป็นต้น ดังนั้น จึงต้องมีการวางแผนพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเหล่านี้ให้สามารถใช้งานได้ดี และสามารถอำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดความประทับใจและความต้องการที่จะกลับมาเยือนแหล่งท่องเที่ยววนั้น ๆ อีก

3.2.5 ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในภาคใต้ตอนบนควรมีการประชุมหรือสัมมนา ร่วมกันเพื่อเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างจังหวัดที่จะสามารถเพิ่มมูลค่าและคุณค่าทางการท่องเที่ยว รวมไปถึงการสร้างความโดดเด่นและแตกต่างจากคู่แข่งซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวในประเทศอื่น และสร้างความน่าสนใจของกิจกรรมการท่องเที่ยว โดยในส่วนของกิจกรรมการท่องเที่ยวอาจจะเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวสูงอายุได้มีโอกาสวางแผนและกำหนดกิจกรรมในแต่ละจังหวัดด้วยตนเอง

3.2.6 กรมการท่องเที่ยวควรร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการในการสอดแทรกเนื้อหาด้านการท่องเที่ยว และท่องเที่ยวชุมชนในหลักสูตรระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเยาวชนในด้านการท่องเที่ยวให้เป็นผู้นำเที่ยว (มัคคุเทศก์) ท่องถิ่น รวมทั้งฝึกอบรมยกระดับทักษะและองค์ความรู้แก่บุคลากรด้านการท่องเที่ยว ให้มีความสามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่มีความต้องการหลากหลาย โดยเฉพาะความรู้ด้านภาษาให้กับพนักงาน

3.3 การนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

แผนงานวิจัยนี้มีการนำไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

3.3.1 การใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ

3.3.1.1 ได้นำเสนอผลงานวิจัยในงานประชุม International Conference on Innovation and Sustainability 2015

การประชุมวิชาการนานาชาติ icois2015 ภายใต้วหัวข้อ "Strengthening the ASEAN Community to Address Emerging Global Challenges" ระหว่างวันที่ 12-13 พฤศจิกายน 2558 ณ จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเป็นเวทีทางวิชาการให้กับนักวิจัยและนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ได้พบปะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ด้านการวิจัย ตลอดจนเป็นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัย

Letter of Acceptance

5th October 2015

Dear Assoc.Prof. Dr.SARANYA BUNNAG

Congratulations. On behalf of the Organising Committee, I am very pleased to inform you that your abstract/paper titled "Study and Development of Tourism Database and the Tourism Products for Senior Tourists in the Upper South of Thailand" has been accepted by the Organizer of the International Conference on Innovation and Sustainability (ICOIS2015) for presentation. Please remember that complete manuscript should be submitted by October 15, 2015.

The International Conference on Innovation and Sustainability (ICOIS2015) shall be held at the Duangtawan Hotel, Chiang Mai, Thailand on November 12-13, 2015. This year's conference theme is "Strengthening the ASEAN Community to Address Emerging Global Challenges." On behalf of the conference organizing committee, I would like to invite you to attend this conference, meet and exchange ideas with many scholars from around the world.

Please refer to the conference website at www.icois2015.com for fees payment instructions, registration for the conference and other important information. Fees payment will be required for inclusion of submission in the official conference proceedings.

If there are any other enquiries or any question on accommodation (for the hotel special rate), please do not hesitate to contact us email: husoconference@gmail.com

Again, thank you for your submission to the 2nd International Conference on Innovation and Sustainability. We look forward to welcoming you in Chiang Mai.

Sincerely,

Assoc.Prof.Dr.Parit Yinsen
Conference Director
ICOIS 2015

3.3.1.2 ได้นำเสนอผลงานวิจัยในโครงการประชุมสัมมนาและนิทรรศการวิชาการนานาชาติ ครั้งที่ 12 The 12th Inter- University Cooperation Program เรื่อง “เครือข่ายความรู้เพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมในภูมิภาคเอเชีย” “ASIAN Community Knowledge Networks for the Economy, Society, Culture, and Environmental Stability” ระหว่างวันที่ 6 – 11 มิถุนายน 2559 ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์

เป็นการนำเสนอบทความทางวิชาการ งานวิจัย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในการนำไปสู่ข้อเสนอแนะและการกำหนดนโยบายที่สามารถลดสถานการณ์ที่เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาอันนำไปสู่การเสริมสร้างความมั่นคงของภูมิภาค

No.0532.13 / 1788

Chiang Rai Rajabhat University
80 Moo9, Phahonyotin Road,
Muang District
Chiang Rai 57100, Thailand

15 March 2016

Subject: Acceptance of Abstract for 12th International Conference “Inter-University Cooperation Program” “**ASIAN Community Knowledge Networks for the Economy, Society, Culture, and Environmental Stability**”

Dear Associate Professor Dr. Saranya Bunnag,

I acknowledged with thanks and appreciation the receipt of your abstract for presentation entitled “**Exploring the Behavior of Thai and Foreigner Senior Tourists Visiting the Upper South of Thailand**”.

I am pleased to notify you that your abstract has been accepted for presentation at the 12th International Conference Inter-University Cooperation Program “**ASIAN Community Knowledge Networks for the Economy, Society, Culture, and Environmental Stability**” to be held 6 – 11 June 2016 at Century Park Hotel & University of the Philippines, Diliman Campus.

Please submit your full paper along with your biodata not later than 30 April 2016. Should you have any further questions, please do not hesitate to contact me.

I look forward to greeting you at Century Park Hotel & University of the Philippines, Diliman Campus.

Sincerely yours,

A handwritten signature in black ink, reading 'Makha Khittasangka'.

Associate Professor Dr. Makha Khittasangka
Dean, International College of Mekong Region
International Organizing Committee
Chiang Rai Rajabhat University

Tel: 66 53 776306

Fax: 66 53 776306

No.0532.13 / 1624

Chiang Rai Rajabhat University
80 Moo9, Phahonyotin Road,
Muang District
Chiang Rai 57100, Thailand

11 March 2016

Subject: Acceptance of Abstract for 12th International Conference “Inter-University Cooperation Program” “**ASIAN Community Knowledge Networks for the Economy, Society, Culture, and Environmental Stability**”

Dear Mr. Mongkol Malyarom,

I acknowledged with thanks and appreciation the receipt of your abstract for presentation entitled “**Legal research for developing itineraries for elderly tourists**”.

I am pleased to notify you that your abstract has been accepted for presentation at the 12th International Conference Inter-University Cooperation Program “**ASIAN Community Knowledge Networks for the Economy, Society, Culture, and Environmental Stability**” to be held 6 – 11 June 2016 at Century Park Hotel & University of the Philippines, Diliman Campus.

Please submit your full paper along with your biodata not later than 30 April 2016. Should you have any further questions, please do not hesitate to contact me.

I look forward to greeting you at Century Park Hotel & University of the Philippines, Diliman Campus.

Sincerely yours,

Associate Professor Dr. Makha Khittasangka
Dean, International College of Mekong Region
International Organizing Committee
Chiang Rai Rajabhat University

Tel: 66 53 776306

Fax: 66 53 776306

No.0532.13 / 1785

Chiang Rai Rajabhat University
80 Moo9, Phahonyotin Road,
Muang District
Chiang Rai 57100, Thailand

15 March 2016

Subject: Acceptance of Abstract for 12th International Conference “Inter-University Cooperation Program” “ASIAN Community Knowledge Networks for the Economy, Society, Culture, and Environmental Stability”

Dear Ms. Kallaya Dalaha,

I acknowledged with thanks and appreciation the receipt of your abstract for presentation entitled “Study and Development of Tourism Database and the Tourism Products for Senior Tourists in the Upper South of Thailand”.

I am pleased to notify you that your abstract has been accepted for presentation at the 12th International Conference Inter-University Cooperation Program “ASIAN Community Knowledge Networks for the Economy, Society, Culture, and Environmental Stability” to be held 6 – 11 June 2016 at Century Park Hotel & University of the Philippines, Diliman Campus.

Please submit your full paper along with your biodata not later than 30 April 2016. Should you have any further questions, please do not hesitate to contact me.

I look forward to greeting you at Century Park Hotel & University of the Philippines, Diliman Campus.

Sincerely yours,

Associate Professor Dr. Makha Khittasangka
Dean, International College of Mekong Region
International Organizing Committee
Chiang Rai Rajabhat University

Tel: 66 53 776306

Fax: 66 53 776306

3.3.1.3 ได้นำเสนอผลงานวิจัยในการประชุมเสนอผลงานวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษาแห่งชาติ ครั้งที่ 39 ที่สภาคณะผู้บริหารบัณฑิตศึกษาแห่งประเทศไทย และมหาวิทยาลัยอัสสัมชัญได้ร่วมเป็นเจ้าภาพจัดงาน International Graduate Research Conference 2016 บนเนื้อหา “Creating New Knowledge through Graduate Research” ณ John XXIII Conference Center มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ วิทยาลัยเขตสุวรรณภูมิ ตั้งแต่วันที่ 30 มิ.ย. – 1 ก.ค. 2559

Assumption University of Thailand
592 Ramkhamhaeng Soi 24 Road,
Hua Mak, Bangkok, Bangkok 10240 Thailand

25 May 2016

Dear **Penpuck Thongtae**

I am pleased to inform you that your paper, titled "Study and Improvement of Travel Routes for Senior tourists In the Upper South of Thailand", has been accepted for presentation at the 4th International Graduate Research Conference which takes place June 30th - July 1st 2016 at Assumption University, Suvarnabhumi Campus.

We request you to confirm your availability for the presentations of your paper. There are two ways to present, either as a poster presentation or oral presentation. If you are not able to attend, then you will have to either withdraw the paper or have a co-author present. Please refer to the website for next steps and the details on presentations, payments and registration, and other conference details follow the link below.
<http://www.39ngrconference.au.edu/Registration.html>

Moreover, we remind you that the deadline for submission of the final research papers for presentation and registration payment is on May 31st, 2016

If you have any questions, Please contact us at abacconference2016@au.edu

Sincerely,

K. Phothikitti

Dr. Kitti Phothikitti
Conference Chair
Dean, Graduate studies
Dean, Graduate School of Business

3.3.2 แผ่นพับประชาสัมพันธ์ โปรแกรมการท่องเที่ยว เช่น นครศรีฯเมืองประวัติศาสตร์ – สุราษฎร์เมืองคนดี – ชุมพรเมืองสดศรี – ระนอง น้เมืองน้ำแร่ (วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร – พิพิธภัณฑ์เมือง นครศรีธรรมราช - บ้านหนังตะลุงสุชาติ - โบราณสถานโมคลาน)

จังหวัดชุมพร

ประกาศได้ ไหว้ส่งรักกับคน ขยใจภาพ แลหาตราธรี ดักล้นกับมัน ขึ้นชื่อรับก

สักการะ
กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ และชมพิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

ฟาร์มกาแฟชีอะมด

จังหวัดระนอง
คอกกอบ: กุญแจกุญแจ กายหวน ธารน้ำแร่ นุกาเมืองระนอง

พระราชวังวิเศษ
(เจ้าเมืองระนอง)
เป็นพระราชวังที่สร้างขึ้นเมื่อเป็นนครบริวาร เดิมทีประทับแรมของกรมหลวงพิทักษ์สุพรรณภูมิ เจ้าเมืองชุมพรคนแรก

คอกกอบ: บริเวณนี้เป็นพื้นที่แคบที่สุดของแหลมมลายู โดยมีระยะจากฝั่งทะเลทางตะวันตกจรดตะวันออก กว้างเพียง 50 กิโลเมตร มีแม่น้ำปากคลองกอกกอบไหลมาลงสู่ทะเลที่จังหวัดชุมพรตอนใต้ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ท่องเที่ยวชมธรรมชาติที่สวยงามแห่งหนึ่ง ซึ่งบริเวณแคบแห่งนี้มีหาดทรายที่สวยงาม

แผนงานการจ้างบุคลากรจากพื้นที่ทางการท่องเที่ยวสำนักงานการท่องเที่ยวสุราษฎร์ธานี

โครงการท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน

นครศรีธรรมราชเมืองคนดี – สุราษฎร์เมืองคนดี – ชุมพรเมืองสดศรี – ระนอง น้เมืองน้ำแร่ (วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร – พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช - บ้านหนังตะลุงสุชาติ - โบราณสถานโมคลาน)

กำหนดการ

วันที่ 1

07.30 รับที่ประชุมเช้าที่ ศาลากลางนครศรีธรรมราช

08.30 นำชมเมืองนครศรีธรรมราช

09.30 นำชมเมืองชุมพร

11.00 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช และชมอนุสาวรีย์วีรชาตินครศรี

12.00 รับประทานอาหารกลางวัน ที่ศาลากลางนครศรีธรรมราช

13.00 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองชุมพร

14.00 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองสุราษฎร์ธานี

15.00 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองระนอง

16.00 รับประทานอาหารกลางวัน

วันที่ 2

08.30 นำชมโบราณสถานมอญโบราณ ที่เขาหลวงนครศรีธรรมราช

09.30 นำชมพิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช

10.30 นำชมพิพิธภัณฑ์เมืองสุราษฎร์ธานี

11.30 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองชุมพร

12.00 รับประทานอาหารกลางวัน

13.00 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองสุราษฎร์ธานี

14.00 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองระนอง

15.00 รับประทานอาหารกลางวัน

วันที่ 3

08.30 เดินทางไปบ้านหนังตะลุงสุชาติ

09.30 ชมการแสดงหนังตะลุง

10.30 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองสุราษฎร์ธานี

11.30 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองชุมพร

12.00 รับประทานอาหารกลางวัน

13.00 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองสุราษฎร์ธานี

14.00 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองระนอง

15.00 รับประทานอาหารกลางวัน

วันที่ 4

08.30 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองสุราษฎร์ธานี

09.30 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองชุมพร

10.30 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองสุราษฎร์ธานี

11.30 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองชุมพร

12.00 รับประทานอาหารกลางวัน

13.00 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองสุราษฎร์ธานี

14.00 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองระนอง

15.00 รับประทานอาหารกลางวัน

วันที่ 5

08.30 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองสุราษฎร์ธานี

09.30 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองชุมพร

10.30 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองสุราษฎร์ธานี

11.30 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองชุมพร

12.00 รับประทานอาหารกลางวัน

13.00 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองสุราษฎร์ธานี

14.00 ชมพิพิธภัณฑ์เมืองระนอง

15.00 รับประทานอาหารกลางวัน

นครศรีธรรมราช เมืองประวัติศาสตร์

วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร

วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร หรือ ที่ชาวนครศรีธรรมราชเรียกว่า วัดพระธาตุ โบราณสถานสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ และเป็นเมืองวิบูลย์วาเมือง นครศรีธรรมราชตลอดมาหลายศตวรรษที่หลาย สันนิษฐานว่าเมืองนครศรีธรรมราชหรือเมืองนครศรีธรรมราชที่รู้จักกันแพร่หลายก็คือ พระบรมธาตุเจดีย์ ซึ่งตั้งอยู่ภายในวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เนื่องจากเป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า ปัจจุบันกรมศิลปากรได้ประกาศจัดตั้งเป็นวัดพระมหาธาตุเป็นโบราณสถาน นับเป็นปูชนียสถานที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของภาคใต้

พิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช

อีกหนึ่งสถานที่ท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวและคนในท้องถิ่น 84 (ทุ่งท่าลาด) ตำบลนาเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยพิพิธภัณฑ์เมืองนครศรีธรรมราช จัดแสดงเรื่องราวในประวัติศาสตร์ ความรู้เชิงวิทยาศาสตร์ 12 นิทรรศการ (ตารางประจำเมือง) การตั้งถิ่นฐานของชุมชน การรับอิทธิพลด้านวัฒนธรรมจากต่างแดน ความสำคัญของนครราช ในฐานะเมืองท่า ประวัติกบดคัลสำคัญเมืองนครราช เรื่องราวทางศาสนา เช่น ศาสนสถานต่างๆ เรื่องราววิถีชีวิต วิถีชุมชน ประเพณี การละเล่น

บ้านหนังตะลุงสุชาติ ทรัพย์สิน

คือเป็นที่ตั้งถิ่น ผู้ซึ่งได้รับรางวัลยอดเยี่ยมสุดจากกรมท่องเที่ยว (ไทยแลนด์ ทัวริซึม อวอร์ด) ประจำปี 2539 รางวัลดีเด่นประเภทวัฒนธรรมและโบราณสถาน บ้านหนังตะลุงสุชาติเป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายหนังตะลุงและหนังใหญ่ อีกทั้งยังมีการแสดงในลักษณะสตูดิโอบริเวณบ้านหนังตะลุง นอกจากนี้ยังได้ปรับปรุงพื้นที่เพื่อจัดเป็นที่ระลึกแก่คนและเครื่องดนตรีที่ใช้ที่นี่บ้านหนังตะลุงที่มีชื่อเสียงมานานกว่าศตวรรษ

โบราณสถานโมคลาน

"ดิน ดั่งฟ้า ดั่งทิวเขาเขมรอน โมคลานดังก้อน เมืองคนดีดังหงส์" บทกลอนนี้แสดงให้เห็นความเก่าแก่ของบ้านโมคลานซึ่งเป็นชุมชนโบราณ ที่มีอายุประมาณ ๘๐๐-๙๐๐ ปีมาแล้ว

ตั้งอยู่ข้างนอกท่าศาลา ลักษณะเป็นทิวเขาโบราณของอาณาจักรนครศรีธรรมราช มีอายุประมาณพุทธศตวรรษที่ 12-14 ต่อมาถูกทิ้งร้างไป มีการค้นพบร่องรอยหลักฐานทางโบราณคดีได้แก่ เืองจากโบราณสถาน โบราณวัตถุต่างๆ หลักฐาน สบระนาโบราณเป็นลักษณะของสถาปัตยกรรมแบบอินเดีย เช่น ฐานปัทม์ เสาหินและดินเผา ฯลฯ แสดงให้เห็นว่าโบราณสถานแห่งนี้มีชุมชนโบราณเก่าแก่ซึ่งมีการค้าขายกับอินเดียและจีนโบราณมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์

หาดหินงาม หรือ หาดหินสี

เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม มีลักษณะเป็นหาดหินได้ยาวขนานกับแนวทิศใต้เหนือทะเลเข้าสู่ชายฝั่งหาดทรายสีนวลกลมกลืนกับใบตวัน ตัดกับสีน้ำทะเล ฟ้า และขอบฟ้า ฟ้าบริเวณด้วยตัวน้ำบริเวณรอบ เหมาะที่สุดสำหรับชมพระอาทิตย์ตก

สุราษฎร์ธานี เมืองร้อยเกาะ หอใหญ่ ไทโยง

สวนไมกษพลากรม หรือ วัดธารน้ำไหล

ถือเป็นวัดป่าที่สงบวิเวกความร่มรื่นของเมืองแห่งนี้ที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาเยือนที่นี่ วัดแห่งนี้มีพระพุทธรูปปางนาคปรกขนาดใหญ่ 1 องค์ และพระพุทธรูปปางสมาธิ 1 องค์ นอกจากนี้ยังมีพระพุทธรูปปางนาคปรกขนาดใหญ่ 1 องค์ และพระพุทธรูปปางสมาธิ 1 องค์ นอกจากนี้ยังมีพระพุทธรูปปางนาคปรกขนาดใหญ่ 1 องค์ และพระพุทธรูปปางสมาธิ 1 องค์

พระบรมธาตุไชยา

ซึ่งมีอายุขัยที่ยาวนาน โบราณสถานอันศักดิ์สิทธิ์แห่งหนึ่งของภาคใต้ มีพระพุทธรูปปางนาคปรกขนาดใหญ่ 1 องค์ และพระพุทธรูปปางสมาธิ 1 องค์ นอกจากนี้ยังมีพระพุทธรูปปางนาคปรกขนาดใหญ่ 1 องค์ และพระพุทธรูปปางสมาธิ 1 องค์

การทอผ้า ณ บ้านพุมเรียง

โดยมีบ้านพุมเรียงซึ่งมีชื่อเสียงทางด้านทอผ้าเป็นต้นแบบของบ้านพุมเรียง โดยมีการทอผ้าด้วยกี่แบบโบราณ และใช้ไหมจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี

ภาพที่ 3.5 แผ่นพับประชาสัมพันธ์ โปรแกรมการท่องเที่ยว

3.3.2.3 คู่มือเส้นทางท่องเที่ยว เมืองนครศรีธรรมราช“เที่ยวเมืองคอน อิ่มท้อง อิ่มบุญ”

เที่ยวให้จดจน
อิ่มท้อง อิ่มบุญ

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติม
รองศาสตราจารย์ ดร.ศรินทร์ยา บุนนาค
คณบดีคณบดีศึกษาศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
181 ถนนเจริญราษฎร์ หมู่ที่ 6 ตำบลสุรสมิเล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี 94000
โทรศัพท์ +66-73-313-929 มือถือ 081-6980383 Fax + 66-73-312-2 E-MAIL: saranya.b@psu.ac.th
http://huso.pn.psu.ac.th/tourismdb/older/show-report-old.php
http://www.me-fi.com/saranya/older/show-report-old_3.php

เส้นทางท่องเที่ยว
เมืองนครศรีธรรมราช

สนับสนุนโดย
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.)
โทรศัพท์ : 02 278 8200 โทรสาร : 02 0298 0476
www.trf.or.th

A1	วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร	A11	ศาลาเจ้าผู้
A2	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาตินครศรีธรรมราช	A12	คลองตะพุดกลาง เขมร สังขารามณ์
A3	บ้านท่าเสา	A13	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ
A4	วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร	A14	ศาลเจ้าพ่อ
A5	พิพิธภัณฑสถานแห่งชาตินครศรีธรรมราช	A15	พระบรมมหาราชวัง
A6	วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร	A16	วัดพระธาตุ
A7	วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร	A17	วัดพระธาตุ
A8	วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร	A18	วัดพระธาตุ
A9	วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร	A19	วัดพระธาตุ
A10	วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร	A20	วัดพระธาตุ

เส้นทางท่องเที่ยวเมืองนครศรีธรรมราช

Map of Nakhon Si Thammarat

•เมืองประวัติศาสตร์ •พระธาตุองค์ดำ •เขื่อนท่าธรรมชาติ •เขื่อนท่าอุดม
•เครื่องถมสามกษัตริย์ •นากวัดมากตี่สี •ครบถ้วนใหญ่

บ้านท่าเสา "ขลุ่ยอู้เมืองคอน"

นากวัดมากตี่สี ได้กำหนดการที่จะมีการไปแสดงในคืน "ขลุ่ยอู้เมืองคอน" นากวัดมากตี่สี และนากวัดพระธาตุ องค์ดำ ในวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๖ เวลา ๑๙.๐๐ น. ณ บริเวณท่าเสา เขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช

วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เมืองนครศรีธรรมราช

วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เป็นวัดสำคัญคู่บ้านคู่เมืองนครศรีธรรมราชมาตั้งแต่ครั้งกรุงสุโขทัย มีพระบรมมหาราชวังและพระมหาธาตุเจ้าผู้ ซึ่งประดิษฐานอยู่ภายในวัด

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เมืองนครศรีธรรมราช

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาตินครศรีธรรมราช เป็นพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติที่จัดตั้งขึ้นเพื่อเก็บรักษาและจัดแสดงโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และเอกสารโบราณของเมืองนครศรีธรรมราช

วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เมืองนครศรีธรรมราช

วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เป็นวัดสำคัญคู่บ้านคู่เมืองนครศรีธรรมราชมาตั้งแต่ครั้งกรุงสุโขทัย มีพระบรมมหาราชวังและพระมหาธาตุเจ้าผู้ ซึ่งประดิษฐานอยู่ภายในวัด

ภาพที่ 3.6 คู่มือเส้นทางท่องเที่ยว เมืองนครศรีธรรมราช“เที่ยวเมืองคอน อิ่มท้อง อิ่มบุญ”

ภาพที่ 3.6 คู่มือเส้นทางท่องเที่ยว เมืองนครศรีธรรมราช “เที่ยวเมืองคอน อิ่มท้อง อิ่มบุญ” (ต่อ)

3.3.2.4 บริษัททัวร์ที่นำโปรแกรมการท่องเที่ยวไปขาย ได้แก่

- 1) Advance green tour and organize
 213 Petchakaseam Soi 5 Rd. Hatyai Songkhla 90110
 Tel / Fax : 006674 - 247321
 Email Address : advancegreentour@hotmail.com
 Phone Number : 006689 – 7338571, 006688 - 7884326
 Company Website : www.advancegreentour.com
 Face book : advance green tour and organize

- 2) 108 Tour & Service (TAT License 41-00288)
 15/28 Sripadungvithi Rd., Hatyai. Songkla 90110
 (Opposite Hatyai Ambassador Hotel)
 Tel:(+66)74 238447 Fax:(+66)74 238448
 E/Mail:108tour@gmail.com / info@108tour.com

หนังสือรับรองการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ขอรับรองว่าทางบริษัทได้นำโปรแกรมการท่องเที่ยวและเส้นทางท่องเที่ยวของ
โครงการวิจัยเรื่องการศึกษาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่
ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบนไปใช้ในการขายทัวร์

ลงชื่อ..... (นายสมชาย สุขพงษ์)
ตำแหน่ง..... นายสมชาย สุขพงษ์
วันที่..... 24 มิ.ย. 59

Advance green tour and organize
213 Petchakaseam Soi 5 Rd. Hatyai Songkhla 90110
Tel / Fax : 006674 - 247321
Email Address : advancegreentour@hotmail.com
Phone Number : 006689 - 7338571, 006688 - 7884326
Company Website : www.advancegreentour.com
Face book : advance green tour and organize

ภาพที่ 3.7 บริษัททัวร์ (Advance green tour and organize) ออกหนังสือรับรอง
การนำโปรแกรมการท่องเที่ยวไปขายแก่นักท่องเที่ยว

หนังสือรับรองการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

ขอรับรองว่าทางบริษัทได้นำโปรแกรมการท่องเที่ยวและเส้นทางท่องเที่ยวของ
โครงการวิจัยเรื่องการศึกษาและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุในเขตพื้นที่
ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบนไปใช้ในการขายทัวร์

ลงชื่อ..... (นายศิริณี แสงอรุณ)
ตำแหน่ง..... ผู้จัดการ
วันที่..... 23 มิ.ย. 59

108 Tour & Services (TAT License 41-00288)
15/28 Sripadungvithi Rd., Hatyai Songkhla 90110
(Opposite Hatyai Ambassador Hotel)
Tel :(+66) 74 238447 Fax :(+66) 74 238448
E/Mail: 108tour@gmail.com / info@108tour.com

ภาพที่ 3.8 บริษัททัวร์ (108 Tour & Services) ออกหนังสือรับรอง
การนำโปรแกรมการท่องเที่ยวไปขายแก่นักท่องเที่ยว

3.2.3 มีฐานข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในจังหวัดภาคใต้ตอนบน และนำเสนอข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมทั้งสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบต่างๆ ประกอบด้วยข้อมูลประเภทต่างๆ ที่นักท่องเที่ยว หน่วยงานต่างๆและผู้ประกอบการด้านท่องเที่ยวสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ดูได้ที่ <http://huso.pn.psu.ac.th/tourismdb/Seniortourists-ust> หรือ <http://www.seniortourists-ust.com>

ภาคผนวก ก.

**ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์กิจกรรมที่วางแผนไว้
และกิจกรรมที่ดำเนินการมาและผลที่ได้รับตลอดโครงการ**

1. วัตถุประสงค์ของแผนงาน

1. ต้องการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน
2. เพื่อจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุยที่สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว
3. เพื่อได้ข้อเสนอแนะที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุตามเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงพื้นที่ท่องเที่ยวภาคใต้ตอนบน ได้แก่ พื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน พื้นที่ชายฝั่งอ่าวไทย และเกาะสมุย

2. กิจกรรมหลักที่ทำตามโครงร่างงานวิจัย

ตามแผนงาน		ปฏิบัติจริง	สนับสนุน วัตถุประสงค์ ข้อที่	ร้อยละ ความ พึงพอใจ ต่อผลสำเร็จ
กิจกรรม	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผลที่ได้จริง		
1. ค้นคว้าวิจัยเอกสาร	ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยว, พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวเพื่อประโยชน์ในการออกแบบสอบถามและการดำเนินงานวิจัยจัดทำเส้นทางการท่องเที่ยวและฐานข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน	ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ, พฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวและทฤษฎีอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการออกแบบสอบถาม, แบบสัมภาษณ์ และแบบตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว และการดำเนินงานวิจัย	1-3	100
2. สร้างและทดสอบแบบสอบถาม,แบบสำรวจ	ได้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล	ได้แบบสอบถาม, แบบสัมภาษณ์ และแบบตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว	1-3	100

ตามแผนงาน		ปฏิบัติจริง	สนับสนุน วัตถุประสงค์ ข้อที่	ร้อยละ ความ พึงพอใจ ต่อผลสำเร็จ
กิจกรรม	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผลที่ได้จริง		
3. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ ผู้มีส่วนได้-ส่วนเสีย ทั้ง ภาครัฐและภาคเอกชน	ได้ชื่อแหล่งท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ทางการ ท่องเที่ยวสำหรับ ผู้สูงอายุที่สำคัญทุก ประเภท, ได้ข้อมูลไป จัดทำเส้นทาง การท่องเที่ยวสำหรับ ผู้สูงอายุ, จัดทำ ฐานข้อมูลทรัพยากร การท่องเที่ยวสำหรับ ผู้สูงอายุใน 7 จังหวัด ภาคใต้ตอนบน	ได้ชื่อแหล่งท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ทางการ ท่องเที่ยวสำหรับ ผู้สูงอายุที่สำคัญทุก ประเภท, ได้ข้อมูลไป จัดทำเส้นทาง การท่องเที่ยวสำหรับ ผู้สูงอายุ, จัดทำ ฐานข้อมูลทรัพยากรการ ท่องเที่ยวสำหรับ ผู้สูงอายุใน 7 จังหวัด ภาคใต้ตอนบน	1-3	100
4. ลงพื้นที่สำรวจทรัพยากร การท่องเที่ยวของ นักท่องเที่ยวสูงอายุ	ได้ชื่อแหล่งท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ทางการ ท่องเที่ยวสำหรับ ผู้สูงอายุ, ได้ข้อมูลไปจัดทำ เส้นทาง การท่องเที่ยว สำหรับผู้สูงอายุ, จัดทำ ฐานข้อมูลทรัพยากร การท่องเที่ยวสำหรับ ผู้สูงอายุใน 7 จังหวัด ภาคใต้ตอนบน	ได้ชื่อแหล่งท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ทางการ ท่องเที่ยวสำหรับ ผู้สูงอายุ, ได้ข้อมูลไปจัดทำ เส้นทาง การท่องเที่ยว สำหรับผู้สูงอายุ, จัดทำ ฐานข้อมูลทรัพยากรการ ท่องเที่ยวสำหรับ ผู้สูงอายุใน 7 จังหวัด ภาคใต้ตอนบน	1-3	100
5. เก็บข้อมูลด้วย แบบสอบถาม แบบ สัมภาษณ์	ได้ข้อมูลพฤติกรรม ผู้บริโภค ได้ชื่อแหล่ง ท่องเที่ยวและ ผลิตภัณฑ์ทางการ ท่องเที่ยว, ได้ข้อมูลไปจัดทำ เส้นทาง การท่องเที่ยว, จัดทำฐานข้อมูล ทรัพยากรการ ท่องเที่ยวสำหรับ ผู้สูงอายุใน 7 จังหวัด ภาคใต้ตอนบน	ได้ข้อมูลพฤติกรรม ผู้บริโภค ได้ชื่อแหล่ง ท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ ทางการท่องเที่ยว, ได้ข้อมูลไปจัดทำ เส้นทาง การท่องเที่ยว, จัดทำฐานข้อมูล ทรัพยากรการ ท่องเที่ยวสำหรับ ผู้สูงอายุใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน	1-3	100

ตามแผนงาน		ปฏิบัติจริง	สนับสนุน วัตถุประสงค์ ข้อที่	ร้อยละ ความ พึงพอใจ ต่อผลสำเร็จ
กิจกรรม	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผลที่ได้จริง		
6. ประเมินและจัดเรียงลำดับแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญ และจัดทำเส้นทางการท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวสูงอายุ	ได้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุเรียงตามลำดับคุณค่าและความสำคัญ, ได้ข้อมูลไปจัดทำเส้นทางการท่องเที่ยว	ได้ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุเรียงตามลำดับคุณค่าและความสำคัญ, ได้ข้อมูลไปจัดทำเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ	1-3	100
7. จัดทำฐานข้อมูลของทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ ทำรูปเล่มแผ่นพับและรายงานฉบับสมบูรณ์	จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน	จัดทำฐานข้อมูลทรัพยากรการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุใน 7 จังหวัดภาคใต้ตอนบน	1-3	100
8. วิเคราะห์และสังเคราะห์โครงการย่อยเพื่อหารูปแบบในการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มของการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน	ได้รูปแบบในการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มของการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ภาคใต้ ผู้สูงอายุตอนบน	ได้รูปแบบในการสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มของการท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ภาคใต้ตอนบน	1-3	100